

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

за период

од септембра 2026. до септембра 2030.

ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР

1/3

Јун 2026.

САДРЖАЈ

ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР – ФРТ – Списак предмета по разредима са фондом часова 8
1.1 СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Први разред 12
Српски језик и књижевност – Први разред (допунска настава) ФРТ 29
Српски језик и књижевност – Први разред (додатна настава) ФРТ 31
1.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Први разред 32
Енглески језик – допунска настава – ПРВИ РАЗРЕД, финансијско-рачуноводствени техничар 45
Енглески језик – додатна настава – ПРВИ РАЗРЕД, финансијско-рачуноводствени техничар 48
1.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Први разред 50
1.4. МАТЕМАТИКА – Први разред 58
Математика – Први разред - допунска настава 65
Математика – Први разред - додатна настава 70
Математика – Први разред - припремна настава за разредни и поправни испит 71
1.5. РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА – Први разред 77
Рачунарство и информатика – Први разред – Допунска настава 83
Рачунарство и инфор – Први разред - Додатна настава 84
1.6. ИСТОРИЈА – Први разред 86
1.7. ГЕОГРАФИЈА – ПРВИ РАЗРЕД 94
Географија - Допунска настава 104
1.8. БИОЛОГИЈА – Први разред 105
Биологија – Допунска настава 113
1.9. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ – ПРВИ РАЗРЕД 114
Принципи економије - први разред - Допунска настава 120
1.10. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА – Први разред 121
Пословна економија - први разред – Допунска настава 124
1.11. РАЧУНОВОДСТВО – Први разред 125
Рачуноводство - први разред – Допунска настава 130
1.12. ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА – Први разред 132
Пословна кореспонденција – први разред – Допунска настава 134
1.13. ОСНОВИ ФИНАНСИЈА – ПРВИ РАЗРЕД 135
Основи финансија - први разред - Допунска настава 138
1.14.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Изборни предмет-Први разред 140
1.14.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Први разред 143
Верска настава – први разред - Допунска настава 146
2.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Други разред 147
Српски језик и књижевност – други разред - Допунска настава 161

Српски језик и књижевност – други разред - Додатна настава ... 163
2.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Други разред ... 165
Енглески језик – Допунска настава - Други разред ... 176
Енглески језик – Додатна настава - Други разред ... 178
2.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Други разред ... 180
2.4. МАТЕМАТИКА – Други разред ... 187
Математика – Допунска настава ... 194
Математика – Додатна настава ... 198
Математика – Припремна настава за разредне и поправне испите ... 200
2.5. ИСТОРИЈА – Други разред ... 204
2.6. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ – ДРУГИ РАЗРЕД ... 215
Принципи економије - други разред - Допунска настава ... 219
Принципи економије - други разред - Додатна настава ... 220
2.7. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА – Други разред ... 221
Пословна економија - други разред – Допунска настава ... 225
2.8. РАЧУНОВОДСТВО – Други разред ... 226
Рачуноводство - други разред – Допунска настава ... 231
Рачуноводство - други разред – Додатна настава ... 232
2.9. ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА-Други разред ... 233
Пословна информатика – Други разред -Допунска настава ... 236
Пословна информатика – Други разред - Додатна настава ... 237
2.10. ПРАВО –ДРУГИ РАЗРЕД ... 238
Право - Допунска настава ... 243
2.11. ОСНОВИ ФИНАНСИЈА – ДРУГИ РАЗРЕД ... 244
Основи финансија - други разред - Допунска настава ... 247
2.12. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ– ДРУГИ РАЗРЕД ... 248
Јавне финансије - други разред – Допунска настава ... 250
2.13. ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА– Други разред ... 251
Финансијско рачуноводствена обука – Блок настава-Други разред ... 253
Финансијско рачуноводствена обука -Допунска настава ... 255
2.14.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Други разред ... 256
2.14.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Други разред ... 260
Верска настава - Допунска настава ... 263
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Трећи разред ... 264
Српски језик и књижевност – Допунска настава ... 276
Српски језик и књижевност – Додатна настава ... 277
3.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Трећи разред ... 279

Енглески језик – Допунска настава ... 288
Енглески језик – Додатна настава ... 290
3.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Трећи разред ... 292
Физичко васпитање-Секција кошарка, одбојка, стони тенис ... 299
3.4. МАТЕМАТИКА – Трећи разред ... 300
Математика – Допунска настава ... 304
Математика – Додатна настава ... 308
Математика – Припремна настава за разредне и поправне испите ... 309
3.5. ЛИКОВНА КУЛТУРА – ТРЕЋИ РАЗРЕД ... 313
3.6. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА– ТРЕЋИ РАЗРЕД ... 316
Пословна економија – Допунска настава ... 319
3.7. РАЧУНОВОДСТВО– Трећи разред ... 320
РРачуноводство– Допунска настава ... 323
РРачуноводство – Додатна настава ... 324
3.8. ПРАВО - ТРЕЋИ РАЗРЕД ... 325
Право - Допунска настава ... 328
3.9. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ – ТРЕЋИ РАЗРЕД ... 329
Јавне финансије- Допунска настава ... 332
3.10. ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ – Трећи разред ... 333
Пословне финансије – Допунска настава ... 335
3.11. СТАТИСТИКА – Трећи разред ... 336
Статистика - Допунска настава ... 341
3.12. ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА – Трећи разред ... 342
Финансијско рачуноводствена обука –БЛОК НАСТАВА ... 348
Финансијско рачуноводствена обука -–Допунска настава ... 349
3.13.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Трећи разред ... 350
3.13.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Трећи разред ... 353
Верска настава - Допунска настава ... 357
3.14.1. МУЗИЧКА КУЛТУРА –ИЗБОРНИ –Трећи разред ... 358
3.14.2. ФИЗИКА-Изборни-Трећи разред ... 361
3.14.3. ХЕМИЈА – ТРЕЋИ/ ЧЕТВРТИ РАЗРЕД (ИЗБОРНИ) ... 369
Хемија -Допунска настава ... 376
Хемија -Додатна настава ... 377
3.14.4. ИЗАБРАНА ПОГЛАВЉА МАТЕМАТИКЕ (изборни предмет) – Трећи разред ... 379
3.14.5. ИСТОРИЈА (ОДАБРАНЕ ТЕМЕ) –Трећи разред – изборни предмет ... 383
3.14.6. ЛОГИКА СА ЕТИКОМ –Изборни предмет-Трећи разред ... 393
3.14.7. ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Изборни предмет-Трећа година ... 396

Пословни енглески језик – изборни предмет-Допунска настава ... 404
3.14.8. ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ-Изборни предмет- Трећи разред ... 406
Електронско пословање - Допунска настава ... 410
Електронско пословање – Додатна настава ... 411
4.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Четврти разред ... 412
Српски језик и књижевност – Допунска настава ... 420
Српски језик и књижевност – Додатна настава ... 421
4.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Четврти разред ... 422
Енглески језик – Допунска настава ... 432
Енглески језик – Додатна настава ... 433
4.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Четврти разред ... 434
4.4. МАТЕМАТИКА – Четврти разред ... 442
МАТЕМАТИКА – Допунска настава ... 446
МАТЕМАТИКА – Додатна настава ... 451
МАТЕМАТИКА – Припремна настава за разредне и поправне испите ... 453
4.5. СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА – Четврти разред ... 457
4.6. РАЧУНОВОДСТВО – Четврти разред ... 462
Рачуноводство – Допунска настава ... 466
Рачуноводство – Додатна настава ... 467
4.7. ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ – Четврти разред ... 468
Пословне финансије – - Допунска настава ... 471
4.8. СТАТИСТИКА- Четврти разред ... 472
Статистика - Допунска настава ... 476
Статистика - Додатна настава ... 477
4.10. РЕВИЗИЈА – ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ... 479
Ревизија - Допунска настава ... 481
4.10. ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА– Четврти разред ... 483
Финансијско рачуноводствена обука - Блок настава - Четврти разред – ... 494
Финансијско рачуноводствена обука – Допунска настава ... 495
4.11. ПРЕДУЗЕТНИШТВО – Четврти разред ... 497
4.12.1 ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Четврти разред ... 500
4.12.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Четврти разред ... 503
Верска настава - Допунска настава ... 506
4.13.1. МУЗИЧКА КУЛТУРА –ИЗБОРНИ –Трећи разред ... 507
4.13.2. ФИЗИКА-Изборни-Трећи разред ... 510
4.13.3. ХЕМИЈА – ТРЕЋИ/ ЧЕТВРТИ РАЗРЕД (ИЗБОРНИ) ... 518
Хемија -Допунска настава ... 525

Хемија -Додатна настава 526
4.13.4. ИЗАБРАНА ПОГЛАВЉА МАТЕМАТИКЕ (изборни предмет) – Трећи разред 528
4.13.5. ИСТОРИЈА (ОДАБРАНЕ ТЕМЕ) –Трећи разред – изборни предмет 532
4.13.6. ЛОГИКА СА ЕТИКОМ –Изборни предмет-Трећи разред 542
4.13.7. НАЦИОНАЛНА ЕКОНОМИЈА – Изборни предмет - Четврти разред 545
Национална економија - изборни- Допунска настава 550
4.13.8. МАРКЕТИНГ – Изборни предмет - Четврти разред 551

НАСТАВА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ.

ПРИМЕЊУЈЕ СЕ НА УЧЕНИКЕ УПИСАНЕ ОД ШКОЛСКЕ 2023/24. ГОДИНЕ У ПРВИ РАЗРЕД

Верификација: Дел. бр. 022-05-00015/94-03 од 09. 11. 2022. од Министарства просвете

ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР – ФРТ – Списак предмета по разредима са фондом часова

[1. разред] ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР – ФРТ (нови – март 2022.)

Ред. број	ПРЕДМЕТ	План наставе и учења				
		недељно		**годишње**		
		Т	**В**	**Т**	**В**	**Блок**
1	Српски језик и књижевност	3		111		
2	Страни језик	2		74		
3	Физичко васпитање	2		74		
4	Математика	3		111		
5	Рачунарство и информатика		2		74	
6	Историја	2		74		
7	Географија	2		74		
8	Биологија	2		74		
9	Принципи економије	3		111		
10	Пословна економија	2		74		
11	Рачуноводство	2	2	74	74	
12	Пословна кореспонденција		2		74	
13	Основи финансија	2		74		
14	Грађанско васпитање – изборни Верска настава – изборни	1 1		37 37		
	Укупно:	**26**	**6**	**962**	**222**	**0**

[2. разред] ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР – ФРТ (нови – март 2022.)

Ред. број	ПРЕДМЕТ	План наставе и учења				
		недељно		**годишње**		
		Т	**В**	**Т**	**В**	**Блок**
1	Српски језик и књижевност	3		108		
2	Страни језик	2		72		
3	Физичко васпитање	2		72		
4	Математика	3		108		
5	Историја	2		72		
6	Принципи економије	2		72		
7	Пословна економија	2		72		
8	Рачуноводство	2	2	72	72	
9	Пословна информатика		2		72	
10	Право	2		72		
11	Основи финансија	2		72		
12	Јавне финансије	2		72		
13	Финансијско рачуноводствена обука		3		108	30
14	Грађанско васпитање – изборни Верска настава – изборни	1 1		36 36		
	Укупно:	**25**	**7**	**864**	**288**	**30**

[3. разред] ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР – ФРТ (нови – март 2022.) .)

Ред. број	ПРЕДМЕТ	План наставе и учења				
		недељно		**годишње**		
		Т	**В**	**Т**	**В**	**Б**
1	Српски језик и књижевност	3		105		
2	Страни језик	2		70		
3	Физичко васпитање	2		70		
4	Математика	3		105		
5	Ликовна култура	1		35		
6	Пословна економија	2		70		
7	Рачуноводство	2	2	70	70	
8	Право	2		70		
9	Јавне финансије	2		70		
10	Пословне финансије	2		70		
11	Статистика		2		70	
12	Финансијско рачуноводствена обука		4		140	60
13	Грађанско васпитање – изборни Верска настава – изборни	1 1		35 35		
14	* Музичка култура – изборни * Физика – изборни * Хемија - изборни * Изабрана поглавља математике – изборни * Историја (одабране теме) – изборни * Логика са етиком – изборни Пословни енглески језик – изборни Електронско пословање – изборни	2 2 2 2 2 2 2 2		70 70 70 70 70 70 70 70		
	Укупно:	**24**	**8**	**840**	**280**	**60**

Напомена: Изборни предмети означени * бирају се једном у току школовања.

[4. разред] ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР – ФРТ (нови – март 2022.)

Ред. број	ПРЕДМЕТ	План наставе и учења				
		недељно		**годишње**		
		Т	**В**	**Т**	**В**	**Б**
1	Српски језик и књижевност	3		93		
2	Страни језик	2		62		
3	Физичко васпитање	2		62		
4	Математика	3		93		
5	Социологија са правима грађана	2		62		
6	Рачуноводство	2	2	62	62	
7	Пословне финансије	2		62		
8	Статистика		2		62	
9	Ревизија	2		62		
10	Финансијско рачуноводствена обука		5		155	90
11	Предузетништво		2		62	
12	Грађанско васпитање – изборни Верска настава – изборни	1 1		31 31		
13	* Музичка култура – изборни * Физика – изборни * Хемија - изборни * Изабрана поглавља математике – изборни * Историја (одабране теме) – изборни * Логика са етиком – изборни Национална економија – изборни Маркетинг – изборни	2 2 2 2 2 2 2 2		62 62 62 62 62 62 62 62		
	Укупно:	**21**	**11**	**651**	**341**	**90**

Напомена: Изборни предмети означени * бирају се једном у току школовања.

1.1 СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Први разред

Образовни профил	**Финансијско-рачуноводствени техничар**
Предмет	Српски језик и књижевност
Разред	први
Годишњи фонд часова	111
Недељни фонд часова	3
Литература	Босиљка Милић, Катарина Вучић: Читанка за први разред средње школе Милка Николић, Јелена Петковић, Јелена Братић: Српски језик – уџбеник за први разред средње школе М. Николић: Методика наставе српског језика и књижевности Д. Живковић: Теорија књижевности са теоријом писмености Ј. Деретић: Историја српске књижевности Ж. Станојчић и Љ. Поповић: Граматика српског језика Часлав Ђорђевић, Предраг Лучић: Књижевност и српски језик 1 Лектира за први разред, речници, лексикони, енциклопедије, интернет

Бр.	**Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Читање и проучавање књижевности** • Врсте уметности, подела уметности • Књижевност као уметност, књижевност и друге уметности • Историја књижевности, теорија књижевности, књижевна критика	• Увођење ученика у свет књижевног дела и књижевност као науку и уметност • Упознавање књижевне уметности • Упућивање на истраживачки и критички однос према књижевности	10		2	8			
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		• Разликовање врста уметности и њихових изражајних средстава • Разумети појам и функцију књижевности као уметности и однос књижевности и других уметности • Знати научне дисциплине које се баве проучавањем књижевности	• фронтални • групни • индивидуални • тандем	• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна	• септембар - новембар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • шеме • видео – бим • звучна читанка	• корелација са историјом • естетиком • позоришном уметношћу • ликовном и музичком културом • филозофијом • теоријом и историјом књижевности	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј	

Бр.	**Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Књижевни родови и врсте** • Лирика као књижевни род: народна лирска песма „Сунце се девојком жени” и уметничка лирска песма: Десанка Максимовић, песма по избору / Јован Дучић „Звезде” • Епика као књижевни род: епска	• Увођење ученика у свет књижевног дела и књижевност као науку и уметност • Упознавање књижевне уметности • Упућивање на истраживачки и критички однос према књижевности	10		2	8			
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**				

	народна песма (предлог „Комади од различнијех косовскијех пјесама”), приповетка (Лаза Лазаревић „Први пут с оцем на јутрење”), новела (А. П. Чехов „Туга”) и роман (Милован Витезовић „Лајање на звезде”) • Драма као књижевни род: драма по избору	1. Познавање књижевних родова и врста и разликовање њихових основних одлика свест 2. Знаће да одреди тему, мотив, сиже, фабулу, лик и идеју у књижевном делу 3. Износиће своје утиске и запажања о књижевном делу, тумачити његове битне чиниоце и вредновати га	1. фронтални 2. групни 3. индивидуални 4. тандем	1. монолошко – дијалошка 2. текст – метода 3. метода демонстрације 4. компаративна	• септембар - новембар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • шеме • видео – бим • звучна читанка	• корелација са историјом • естетиком • позоришном уметношћу • ликовном и музичком културом • филозофијом • теоријом и историјом књижевности	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј	

Бр.	**Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	**Књижевност старог века** • Сумерско-вавилонска књижевност: Еп о Гилгамешу (у целини или одломак, 8. плоча) • Митови: о Едипу, о Троји: Парисов суд, Одисеј и Пенелопа, Ахил, о Сизифу, о Прометеју • Хеленска књижевност: Хомер: Илијада (одломак, 6.	• Упознавање ученика са митологијом, репрезентативним делима старог века и њиховим значајем за развој европске културе	10		2	8			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**
		• Разумеће значај митологије за античку књижевност и развој европске културе • Знаће имена аутора, називе обрађених дела и класификацију према културама којима припадају, књижевним родовима и врстама		• фронтални • групни • индивидуални • тандем		• монолошко – дијалошка • те8кст – метода • метода демонстрације • компаративна			• октобар - децембар

	певање) • Софокле: Антигона • Стари и Нови завет (текстови по избору)	• Уочавати уметничке чиниоце у обрађеним делима, тумачити и вредновати их • Разумеће универзалне поруке књижевности старог века			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка • видео - бим	• корелација са историјом • социологијом • психологијом • филозофијом • ликовном и • музичком културом	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задаци • тест • есеј	

Бр.	**Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	**Народна књижевност** • Врсте народне књижевности • Лирска народна поезија, избор • Епске народне песме: „Бановић Страхиња”, „Диоба Јакшића”	• Указивање на народну књижевност као израз колективног мишљења и осећања, ризницу народних обичаја, кодекс етичких норми	6		1	5			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

	• Лирско-епска народна песма: „Хасанагиница” • Народна бајка: „Златна јабука и девет пауница”	• Разликовати лирске, епске и лирско-епске песме развијену свест • Уочавати одлике усмене уметничке речи (колективност, варијантност, формулативност) • Проценити етичке вредности изнете у делима народне књижевности • Тумачити ликове, битне мотиве, фабулу, сиже, композицију и поруке у одабраним делима • Умети да упореди уметничку интерпретацију стварности и историјске чињенице	• фронтални • групни • индивидуални • тандем	• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна	• март-април

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• читанка • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • шеме • звучна читанка	• корелација са историјом • социологијом • психологијом • ликовном културом • дијалектологијом • културологијом	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задаци • тест • есеј

Бр.	**Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
5.	**Средњовековна књижевност** • Почеци словенске писмености: Црноризац Храбар: „Слово о писменима” • Рад Ћирила и Методија	• Упознавање са споменицима јужнословенске културе, развојем писма и језика, делима средњовековне књижевности	10		2	8			

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**

	• Словенска писма и развој књижевног језика • Најстарији споменици јужнословенске културе • Свети Сава: „Житије светог Симеона” (одломак) • Јефимија: „Похвала кнезу Лазару” • Деспот Стефан Лазаревић; „Слово љубве”	• Знати најзначајније споменике јужнословенске културе, језик, писмо и век у ком су настали • Знати да именује ауторе и дела • Разумети поетику жанрова средњовековне књижевности • Умети лоцирати обрађене текстове у историјски контекст • Разумети значај средњовековне књижевности за српску културу • Умеће да анализира изабране текстове уз претходно припремање путем истраживачких задатака	• фронтални • групни • индивидуални	• монолошко-дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна	• јануар - фебруар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • шеме, фотографије • звучна читанка	• корелација са историјом • социологијом • ликовном • музичком културом • калиграфијом и сликарством • црквеном књижевношћу	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј	

Бр.	**Тема/модул/област** **КЊИЖЕВНОСТ**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	**Хуманизам и ренесанса** • Поетика хуманизма и ренесансе, најзначајнији представници • Франческо Петрарка: „Канцонијер” (избор сонета) • Ђовани Бокачо: „Декамерон”	• Упознавање са поетиком хуманизма, њеним најзначајнијим представницима и књижевним делима	10		2	8			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

	(приповетка по избору) • Данте Алигијери: „Пакао” (приказ дела, одломак) • Вилијам Шекспир: „Ромео и Јулија” (одломак) • Сервантес: „Дон Кихот” (одломак) • Марин Држић: „Дундо Мароје” (корелација с позориштем) ИЗБОРНИ ДЕО, 3 дела: Теодосије: *Житије Светог Саве*, одломак „Бег у Свету Гору” Исповедна молитва из 14. века, непознати аутор Светлана Велмар Јанковић: *Записи са дунавског песка* Данило Киш: *Рани јади* (избор) Толкин: *Господар прстенова* (прва књига); Селинџер: *Ловац у житу* Н. Х. Клајнбаум, *Друштво мртвих песника* / филм Питера Вира *Друштво мртвих песника*	• Стећи знања о најзначајнијим представницима и њиховим делима • Развити свест о значењу појмова хуманизам и ренесанса • Уочавати и образлагати одлике епохе на обрађеним делима • Упоређивање вредности средњег века са вредностима хуманизма и ренесансе • Имати развијену свест о значају уметности хуманизма и ренесансе за развој европске културе и цивилизације	1. фронтални 2. групни 3. индивидуални 4. тандем	1. монолошко – дијалошка 2. текст – метода 3. метода демонстрације 4. компаративна	• април – мај

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• читанка, • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • лектира • звучна читанка	• корелација са историјом • социологијом • психологијом • архитектуром • сликарством • вајарством	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј

Бр.	Тема/модул/област ЈЕЗИК	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст.

									у блоку
7.	**Општи појмови о језику** • Место језика у људском животу, битна својства језика, језик и комуникација • Књижевни језик, језичка норма и стандардизација • Језички систем и науке које се њиме баве	• Указивање на проучавање језика као система, упознавање са његовом функцијом, друштвеном условљеношћу и историјским развојем	5	-	1	4	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Ученици знају да објасне функцију језика и појам језичког знака • Разумеће природу модерног књижевног (стандардног) језика • Знају фазе развоја књижевног језика до 19. века • Познају дисциплине које се баве проучавањем језичког система		• фронтални • групни рад • индивидуални • тандем		• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације		• септембар - новембар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Уџбеник • Наставни листићи • Одабрани текстови		• Фонетика • Фонологија • Морфофонологија • Дијалектологија		• Усмено излагање • Активност на часу • Тест • Домаћи задаци			
Бр.	**Тема/модул/област** **ЈЕЗИК**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
8.	**Историја књижевних језика код Срба** • Почеци словенске писмености и стварање старословенског језика	• Указивање на проучавање језика као система, упознавање са његовом функцијом, друштвеном условљеношћу и историјским развојем	8	-	1	7	-	-	-

	• Најстарија словенска писма (глагољица, ћирилица); старословенски језик и рецензије старословенског језика • Најстарији споменици јужнословенске културе • Књижевни језици код Срба до 19. века	**Исходи**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		• Знају фазе развоја књижевног језика до 19. века • Познају дисциплине које се баве проучавањем језичког система	• фронтални • групни рад • индивидуални • тандем	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације	• септембар - новембар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • Наставни листићи • Одабрани текстови	• Фонетика • Фонологија • Морфофонологија • Дијалектологија	• Усмено излагање • Активност на часу • Тест • Домаћи задаци	

Бр.	**Тема/модул/област ЈЕЗИК**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
9.	**Раслојавање језика** • Територијално, социјално и функционално раслојавање језика • Књижевни језик, језичка норма и стандардизација • Основне одлике дијалеката српског језика	• Указивање на проучавање језика као система, упознавање са његовом функцијом, друштвеном условљеношћу и историјским развојем	6	-	1	5	-	-	-

	Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
	• Ученици знају основне одлике дијалеката српског језика • Разумеће природу модерног књижевног (стандардног) језика	• фронтални • групни рад • индивидуални • тандем	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације	• септембар - новембар
	Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
	• Уџбеник • Наставни листићи • Одабрани текстови	• Фонетика • Фонологија • Морфофонологија	• Усмено излагање • Активност на часу • Тест	

			• Дијалектологија	• Домаћи задаци

Бр.	Тема/модул/област ЈЕЗИК	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
10.	**Фонетика са морфофонологијом** • Фонетика и фонологија • Гласови књижевног језика и њихов изговор • Гласовне алтернације сугласника (звучних и безвучних; с:ш, з:ж, н:м; к,г,х:ч,ж,ш и к,г,х:ц,з,с; алтернације ненепчаних са предњонепчаним сугласницима), гласовне алтернације самогласника (промена о у е, непостојано а, промена	• Стицање знања из области фонетике (фонологије) и морфофонологије књижевног језика и способности да се та знања примене у говору и писању	13		3	10			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Знати да се служи правописом • Разликовати гласовне алтернације	1. фронтални 2. групни 3. тандем 4. индивидуални	1. монолошко – дијалошка 2. текст – метода 3. метода демонстрације 4. компаративна	• новембар - јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• наставни листићи • уџбеник • одабрани текстови	• корелација са синтаксом • лексилогијом • фонологијом • морфофонологијом	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест

	сонанта л у вокал о), и губљење сугласника са правописним решењима			

Бр.	Тема/модул/област ЈЕЗИК	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
11.	**Прозодија** • Акценатски систем књижевног језика, диференцијација у односу на дијалекатско окружење • Основна правила акцентуације српског књижевног језика	• Стицање знања о акценатском систему српског језика, усвајање књижевнојезичке норме и богаћење изражајних способности ученика	4		1	3			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученици ће владати акценатским гласовним системом књижевног (стандардног) језика и примењивати га у говору	• фронтални • групни • тандем • индивидуални	• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна	• јануар - март

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• наставни листићи • уџбеник • одабрани текстови	• корелација са синтаксом • лексилогијом • фонологијом • морфофонологијом	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест

Бр.	Тема/модул/област ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку

<table>
<tr><td rowspan="6">12.</td><td rowspan="6">Правопис
• Школски писмени задаци 4*2+2</td><td>• Оспособљавање ученика да користе различите облике казивања и функционалне стилове</td><td>16</td><td></td><td>8</td><td>8</td><td>8</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Поседовати вештине да опишу стања, осећања, расположења, да изразе ставове, доносе закључке у усменом и писаном изражавању
• Правилно распореди грађу при писању састава
• Саставити текст примењујући различите облике књижевноуметничког стила</td><td colspan="2">5. фронтални
6. групни
7. тандем
8. индивидуални</td><td colspan="2">5. монолошко – дијалошка
6. текст – метода
7. метода демонстрације</td><td colspan="2">• октобар - мај</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• наставни листићи
• читанка
• одабрани текстови</td><td colspan="3">• корелација са синтаксом
• лексикологијом
• фонологијом
• морфофонологијом</td><td colspan="4">• усмено излагање
• активност на часу
• писмени задаци
• тест</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Бр.</td><td rowspan="2">Тема/модул/област
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</td><td rowspan="2">Циљеви</td><td colspan="7">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td><td>практ. наст.</td><td>практ. наст. у блоку</td></tr>
<tr><td rowspan="3">13.</td><td rowspan="3">Усмено и писано изражавање
• Врсте функционалних стилова – основне одлике
• Разговорни функционални стил</td><td>• Оспособљавање ученика да користе различите облике казивања и функционалне стилове</td><td>4</td><td></td><td>2</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Владати разликовањем функционалних стилова
• Препознавање и примена одлика разговорног и књижевноуметничког функционалног стила знања и вештине</td><td colspan="2">9. фронтални
10. групни
11. тандем
12. индивидуални</td><td colspan="2">8. монолошко – дијалошка
9. текст – метода
10. метода демонстрације</td><td colspan="2">• октобар - мај</td></tr>
</table>

	• Књижевноум етнички функционал ни стил • Попуњавање формулара, захтева, уплатница и сл. • Домаћи задаци	која омогућавају писану и усмену комуникацију • Умети да попуњава формуларе, уплатнице, захтеве и слично у складу са језичком нормом • Препозна и некњижевни акценат и облик речи у свакодневној комуникацији и у говору јунака у драмским уметничким формама, а потом га исправља у сопственом говору			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• наставни листићи • читанка • одабрани текстови	• корелација са синтаксом • лексикологијом • фонологијом • морфофонологијом	• усмено излагање • активност на часу • тест	

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област књижевност који за први разред обухвата: увод у проучавање књижевног дела, књижевност старог века, средњовековну књижевност, народну књижевност и књижевност хуманизма и ренесансе..

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из књижевности:

2.СЈК.1.2.1; 2.СЈК.1.2.2; 2СЈК.1.2.3; 2.СЈК.1.2.4; 2.СЈК.1.2.5; 2.СЈК.1.2.6; 2.СЈК.1.2.7; 2.СЈК.1.2.8; 2.СЈК.1.2.9.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из књижевности:

2.СЈК.2.2.1; 2.СЈК.2.2.2; 2.СЈК.2.2.3; 2.СЈК.2.2.4; 2.СЈК.2.2.5; 2.СЈК.2.2.6; 2.СЈК.2.2.7;2.СЈК.2.2.8;2.СЈК.2.2.9.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из књижевности:

2.СЈК.3.2.1; 2.СЈК.3.2.2; 2.СЈК.3.2.3;2.СЈК.3.2.4; 2.СЈК.3.2.5;2.СЈК.3.2.6;2.СЈК.3.2.7; 2.СЈК.3.2.8; 2.СЈК.3.2.9.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језик који за први разред обухвата: опште појмове о језику и књижевни језик, језички систем и науке које се баве њиме и фонетику.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језика:
2.СЈК.1.1.1; 2.СЈК.1.1.2; 2.СЈК.1.1.3; 2.СЈК.1.1.4; 2.СЈК.1.1.5; 2.СЈК.1.1.6.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језика
2.СЈК.2.1.1; 2.СЈК.2.1.2; 2.СЈК.2.1.3; 2.СЈК.2.1.4; 2.СЈК.2.1.5; 2.СЈК.2.1.6.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језика:
2.СЈК.3.1.1; 2.СЈК.3.1.2; 2.СЈК.3.1.3; 2.СЈК.3.1.4; 2.СЈК.3.1.5.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за први разред обухвата: правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:

2.CJK.1.3.1; 2.CJK.1.3.2; 2.CJK.1.3.3; 2CJK.1.3.4; 2.CJK.1.3.5; 2.CJK.1.3.6; 2.CJK.1.3.7; 2.CJK.1.3.8.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе

2.CJK.2.3.1; 2.CJK.2.3.2; 2.CJK.2.3.3; 2.CJK.2.3.4; 2.CJK.2.3.5.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:

2.CJK.3.3.1; 2.CJK.3.3.2; 2.CJK.3.3.3;2.CJK.3.3.4; 2.CJK.3.3.5; 2.CJK.3.3.6; 2.CJK.3.3.7.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језик који за први разред обухвата: опште појмове о језику и књижевни језик, језички систем и науке које се баве њиме и фонетику.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језика:

2.CJK.1.1.1. Има основна знања о језику уопште (шта је језик, које функције има); поштује свој језик и поштује друге језике; препознаје стереотипне ставове према језику. Разуме појам текста; разликује делове текста (увод, главни део, завршетак); препознаје врсте текстова (облике дискурса); има основна знања из социолингвистике: познаје појмове једнојезичности и вишејезичности (и зна одговарајуће језичке прилике у Србији); разуме појам језичке варијативности и препознаје основне варијетете.

2.CJK.1.1.2. Разликује књижевни (стандардни) језик од дијалекта; зна основне податке о дијалектима српског језика; има правилан став према свом дијалекту и другим дијалектима српског језика и према оба изговора српског књижевног језика (поштује свој и друге дијалекте српског језика и има потребу да чува свој дијалекат; подједнако цени оба изговора српског књижевног језика – екавски и (и)јекавски); има потребу да учи, чува и негује књижевни језик; познаје најважније граматике и нормативне приручнике и уме да се њима користи; зна основне податке о месту српског језика међу другим индоевропским и словенским језицима; има основна знања о развоју књижевног језика, писма и правописа код Срба.

2.CJK.1.1.3. Разликује правилан од неправилног изговора гласа; зна основну поделу гласова; има основна знања у вези са слогом и примењује их у растављању речи на крају реда; зна основна правила акценатске норме и уочава евентуалне разлике између свог и књижевног акцента.

2.CJK.1.1.4. Познаје врсте и подврсте речи; примењује норму у вези с облицима речи у фреквентним случајевима (укључујући и гласовне промене у вези с облицима речи); издваја делове речи у вези с облицима речи (граматичка основа и наставак за облик) у једноставнијим случајевима; издваја делове речи у вези с грађењем речи (префикс, творбена основа, суфикс) у једноставнијим случајевима; препознаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с грађењем речи (укључујући и гласовне промене у вези с грађењем речи); примењује постојеће моделе при грађењу нових речи.

2.CJK.1.1.5. Правилно склапа реченицу; разликује синтаксичке јединице; разликује активне и пасивне реченице; уме да анализира једноставније реченице грађене по основним моделима и проширене прилошким одредбама.

2.CJK.1.1.6. Има лексички фонд који је у складу са средњим нивоом образовања; прави разлику између формалне и неформалне лексике и употребљава их у складу са приликом; има основна знања о значењу речи; познаје основне лексичке односе (синонимију, антонимију, хомонимију); познаје метафору као лексички механизам; нема одбојност према речима страног порекла, али их не прихвата некритички и аутоматски; познаје појам термина и фразеологизма; познаје најважније речнике српског језика и уме да се њима користи.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језика

2.CJK.2.1.1. Има шира знања о језику уопште (која су битна својства језика); препознаје јединице и појаве које припадају различитим језичким нивоима / подсистемима; има основна знања о писму уопште; има основна знања о правопису уопште (етимолошки – фонолошки правопис; граматичка – логичка интерпункција; графема – слово); има основна знања о језицима у свету (језичка сродност, језички типови, језичке универзалије). Разуме основне принципе вођења дијалога; разуме појам говорног чина; разуме појам деиксе. Познаје одлике варијетета српског језика насталих на основу медијума и оних који су условљени социјално и функционално.

2.CJK.2.1.2. Зна основне особине дијалеката српског језика; зна основна правила екавског и (и)јекавског изговора; у једноставнијим случајевима пребацује (и)јекавску реч у екавски лик и обрнуто. Смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст.

2.СЈК.2.1.3. Познаје говорне органе и начин на који се гласови производе; зна да дели гласове по свим критеријумима; разуме појам фонеме; зна сва правила акценатске норме и уме да прочита правилно акцентовану реч; зна механизме фонолошки условљених гласовних промена (једначења сугласника по звучности и по месту творбе, сажимање и асимилацију вокала и губљење сугласника).
2.СЈК.2.1.4. Има шира знања о врстама и подврстама речи; уме да одреди облик променљиве речи и да употреби реч у задатом облику; познаје појам морфеме; дели реч на творбене морфеме у једноставнијим случајевима и именује те морфеме; познаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с облицима речи у мање фреквентним случајевима.
2.СЈК.2.1.5. Користи се свим синтаксичким могућностима српског језика; разликује безличне и личне реченице; анализира реченице грађене по различитим моделима; има шира знања о синтагми; препознаје основне врсте зависних предикатских реченица (типични случајеви); зна основно о напоредним односима, конгруенцији и негацији; разликује врсте независних предикатских реченица; разуме појам елипсе; има основна знања о употреби падежа и глаголских облика.
2СЈК.2.1.6. Има богат и уразноличен лексички фонд (укључујући и интелектуалну и интернационалну лексику и познавање најфреквентнијих интернационалних префикса и суфикса). Тај фонд употребљава у складу с приликом; види језик као низ могућности које му служе да изрази индивидуално искуство и усмерен је ка богаћењу сопственог речника; познаје хиперонимију/хипонимију, паронимију; разликује лексичке слојеве; познаје метонимију као лексички механизам.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језика:

2.СЈК.3.1.1. Разуме да постоји тесна веза између језика и мишљења; јасан му је појам категоризације; познаје конверзационе максиме (квалитета, квантитета, релевантности и начина); разуме појам информативне актуализације реченице и зна како се она постиже; јасан му је појам текстуалне кохезије.
2.СЈК.3.1.2. При подели речи на слогове позива се на правила; акцентује једноставније примере.
2.СЈК.3.1.3. Има детаљнија знања о морфологији у ужем смислу и творби речи у српском језику (дели реч на творбене морфеме у сложенијим случајевима и именује те морфеме).
2.СЈК.3.1.4. Има детаљнија знања о употреби падежа и глаголских облика; уме да анализира компликованије реченице грађене по различитим моделима; познаје специјалне независне реченице; познаје различита решења у вези с конгруенцијом.
2.СЈК.3.1.5. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област књижевност који за први разред обухвата: увод у проучавање књижевног дела, књижевност старог века, средњовековну књижевност, народну књижевност, књижевност хуманизма и ренесансе и књижевност барока и класицизма.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из књижевности:

2.СЈК.1.2.1. Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и књижевноисторијски контекст.
2.СЈК.1.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и доводи је у функционалну везу са примерима из књижевних 1 и неуметничких2 текстова предвиђених програмом.
2.СЈК.1.2.3. У тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа.
2.СЈК.1.2.4. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезне школске лектире.
2.СЈК.1.2.5. Уочава основне особине књижевности као дискурса и разликује га у односу на остале друштвене дискурсе.
2.СЈК.1.2.6. Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма.
2.СЈК.1.2.7. Анализира издвојене проблеме у књижевном делу и уме да их аргументује примарним текстом.
2.СЈК.1.2.8. Користи препоручену секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) и доводи је у везу са књижевним текстовима предвиђеним програмом.
2.СЈК.1.2.9. На основу дела српске и светске књижевности формира читалачке навике и знања; схвата улогу читања у тумачењу књижевног дела и у изграђивању језичког, литерарног, културног и националног идентитета.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из књижевности:

2.СЈК.2.2.1. Интерпретира књижевни текст увидом у његове интеграционе чиниоце (доживљајни контекст, тематско-мотивски слој, композиција, ликови, форме

приповедања, идејни слој, језичко-стилски аспекти...).
2.СЈК.2.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и књижевнотеоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.
2.СЈК.2.2.3. Разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа у интерпретацији књижевноуметничког и књижевнонаучног дела и адекватно их примењује приликом разумевања и тумачења ових врста дела.
2.СЈК.2.2.4. Уочава и образлаже поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних дела у оквиру школске лектире; процењује да ли је сложенији књижевнонаучни текст (аутобиографија, биографија, мемоари, дневник, писмо, путопис...) добро структуриран и кохерентан, да ли су идеје изложене јасно и прецизно; уочава стилске поступке у књижевноуметничком и књижевнонаучном тексту; процењује колико одређене одлике текста утичу на његово разумевање и доприносе тумачењу значења текста.
2.СЈК.2.2.5. Образлаже основне елементе књижевности као дискурса у односу на остале друштвене дискурсе (нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.).
2.СЈК.2.2.6. Приликом тумачења књижевноуметничких и књижевнонаучних дела из школског програма примењује знања о основним књижевноисторијским и поетичким одликама стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.
2.СЈК.2.2.7. Самостално уочава и анализира проблеме у књижевном делу и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста.
2.СЈК.2.2.8. Активно користи препоручену и ширу, секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела предвиђених програмом.
2.СЈК.2.2.9. На основу дела српске и светске књижевности развија читалачке вештине, способности и знања од значаја за тумачење и вредновање различитих књижевноуметничких и књижевнонаучних дела и за развијање језичког, литерарног, културног и националног идентитета; има изграђен читалачки укус својствен културном и образованом човеку

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из књижевности:

2.СЈК.3.2.1. Чита, доживљава и самостално тумачи књижевноуметничка и књижевнонаучна дела из обавезног школског програма, као и додатне (изборне) и факултативне књижевноуметничке и књижевнонаучне текстове; током интерпретације поуздано користи стечена знања о стваралачком опусу аутора и књижевноисторијском контексту.
2.СЈК.3.2.2. Влада књижевнотеоријском терминологијом и теоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела која су предвиђена школским програмом и других дела ове врсте различитих жанрова, изван школског програма.
2.СЈК.3.2.3. У процесу тумачења књижевноуметничког и књижевнонаучног дела, одабира, примењује и комбинује адекватне методе унутрашњег и спољашњег приступа.
2.СЈК.3.2.4. Уочава и тумачи поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних текстова у оквиру школске лектире и изван школског програма; процењује и пореди стилске поступке у наведеним врстама текстова.
2.СЈК.3.2.5. Разуме основне елементе књижевности као дискурса (пореди нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.) у односу на остале друштвене дискурсе и та сазнања употребљава у тумачењу књижевних дела.
2.СЈК.3.2.6. Приликом тумачења и вредновања књижевноуметничких и књижевнонаучних дела примењује и упоређује књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.
2.СЈК.3.2.7. Самостално уочава и тумачи проблеме и идеје у књижевном делу и своје ставове уме да аргументује на основу примарног текста и литерарно-филолошког контекста.
2.СЈК.3.2.8. У тумачењу књижевног дела критички користи препоручену и самостално изабрану секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску).
2.СЈК.3.2.9. На основу дела српске и светске књижевности (у обавезном и сопственом избору) и секундарне литературе шири читалачка знања, примењује стратегије читања које су усаглашене са типом књижевног дела и са читалачким циљевима (доживљај, истраживање, стваралаштво); развија језички, литерарни, културни и национални идентитет.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура

који за први разред обухвата: правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.1.3.1. Говори разговетно, поштујући ортоепска правила књижевног језика; примењује књижевнојезичку акцентуацију или упоређује свој акценат са књижевним и труди се да је с њим усклади; течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове; изражајно чита и казује лакше књижевноуметничке текстове; у званичним ситуацијама говори о једноставнијим темама из области језика, књижевности и културе користећи се коректним језичким изразом (тј. говори течно, без замуцкивања, поштапалица, превеликих пауза и лажних почетака, осмишљавајући реченицу унапред) и одговарајућом основном терминологијом науке о језику и науке о књижевности, прилагођавајући приликама, ситуацији, саговорнику и теми вербална и невербална језичка средства (држање, мимику, гестикулацију); говори уз презентацију; има културу слушања туђег излагања; у стању је да с пажњом и разумевањем слуша излагање средње тежине (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; приликом слушања неког излагања уме да хвата белешке.

2.СЈК.1.3.2. Говорећи и пишући о некој теми (из језика, књижевности или слободна тема), јасно структурира казивање и повезује његове делове на одговарајући начин; разликује битно од небитног и држи се основне теме; саставља једноставнији говорени и писани текст користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); уме укратко да опише своја осећања и доживљај књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава једноставнији књижевноуметнички текст и издваја његове важне или занимљиве делове; резимира једноставнији књижевни и неуметнички текст.

2.СЈК.1.3.3. У расправи или размени мишљења на теме из књижевности, језика и културе уме у кратким цртама да изнесе и образложи идеју или став за који се залаже, говори одмерено, ослања се на аргументе, у стању је да чује туђе мишљење и да га узме у обзир приликом своје аргументације; пише једноставнији аргументативни текст на теме из књижевности, језика и културе.

2СЈК.1.3.4. Користи оба писма, дајући предност ћирилици; примењује основна правописна правила у фреквентним примерима и уме да се служи школским издањем Правописа; у писању издваја делове текста, даје наслове и поднаслове, уме да цитира и парафразира; саставља матурски рад поштујући правила израде стручног рада (употребљава фусноте и саставља садржај и библиографију); саставља писмо – приватно и службено, биографију (CV), молбу, жалбу, захтев, оглас; зна да попуни различите формуларе и обрасце.

2.СЈК.1.3.5. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита текстове средње тежине (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија3); примењује предложене стратегије читања.

2.СЈК.1.3.6. Разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености: препознаје њихову сврху, проналази експлицитне и имплицитне информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје из двају или више текстова.

2.СЈК.1.3.7. Критички промишља књижевни и неуметнички текст средње сложености: разликује објективну/веродостојну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује (и то образлаже) да ли аутор неуметничког текста износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; препознаје говор мржње, дискриминације, бирократски језик, и има изграђен негативан став према њима; уме у једноставним примерима да понуди алтернативу бирократском језику.

2.СЈК.1.3.8. Препознаје структуру, различите елементе, стилске одлике (експресивност, сликовитост, метафоричност) књижевног и неуметничког текста; препознаје конотативно значење речи у датом контексту и разуме сврху конотативног значења у књижевном и неуметничком тексту; одређује значење непознате речи на основу контекста и творбеног модела; разуме значај читања за богаћење лексичког фонда

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе

2.СЈК.2.3.1. Говори у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе, користећи се књижевним језиком и одговарајућом терминологијом; учествује у јавним разговорима са више учесника; процењује слушаоца односно аудиторијум и обликује свој говор према његовим потребама и могућностима; има потребу и навику да развија сопствену говорну културу; с пажњом и разумевањем слуша теже излагање (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; слуша критички, процењујући говорникову аргументацију и објективност.

2.СЈК.2.3.2. Саставља сложенији говорени и писани текст (из језика, књижевности или слободна тема) користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); у говореној или писаној расправи прецизно износи своје идеје и образлаже свој став; труди се да говори и пише занимљиво, правећи прикладне дигресије и бирајући занимљиве детаље и одговарајуће примере; уочава поенту и излаже је на прикладан начин; прецизно износи свој доживљај и утиске поводом књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава сложенији књижевни текст и резимира сложенији књижевни и неуметнички текст на теме непосредно

везане за градиво; пише извештај и реферат; примењује правописну норму у случајевима предвиђеним програмом.
2.СЈК.2.3.3. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита теже текстове (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија); има изграђен читалачки укус својствен културном и образованом човеку; примењује сложене стратегије читања; бира стратегију читања која одговара сврси читања.
2.СЈК.2.3.4. Разуме сложенији књижевни и неуметнички текст: препознаје његову сврху; проналази експлицитне и имплицитне информације; издваја информације према задатом критеријуму; издваја главне идеје; прати развој одређене идеје; пореди информације и идеје из двају или више текстова да би разумео одговарајући значењски или стилски аспект према задатом критеријуму; анализира и тумачи оне системе мотивације који се у књижевном делу јављају при обликовању (карактеризацији) ликова и изградњи догађаја (због бољег и потпунијег разумевања значења књижевног дела); тумачи (на нивоу разумевања) текстове ослањајући се на други текст/текстове.
2.СЈК.2.3.5. Критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст: раздваја објективну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; разликује експлицитне и имплицитне ауторове ставове; аргументовано вреднује да ли аутор сложенијег експозиторног или аргументативног текста погодног за обраду градива из језика и књижевности износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:

2.СЈК.3.3.1. Дискутује о сложеним темама из језика, књижевности и културе; дискутује о смислу и вредностима књижевних текстова и о сврси и вредностима неуметничких текстова користећи стручну терминологију.
2.СЈК.3.3.2. Излаже (у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом) и пише о темама из области језика, књижевности и културе; има развијене говорничке (ораторске) вештине; претпоставља различите ставове аудиторијума и у складу с тим проблематизује поједине садржаје; препознаје и анализира вербалну и невербалну реакцију саговорника односно аудиторијума и томе прилагођава свој говор; слушајући говорника, процењује садржину и форму његовог говора и начин говорења.
2.СЈК.3.3.3. Композиционо и логички складно пише стручни текст на теме из књижевности и језика, као и новински чланак.
2.СЈК.3.3.4. Организује, класификује, уопштава и на сличан начин обрађује информације из књижевних и неуметничких текстова на основу задатог и/или самостално постављеног критеријума.
2.СЈК.3.3.5. Продубљено критички промишља сложенији текст: процењује колико сложенији експозиторни текст успешно преноси информације публици којој је намењен, уочавајући које информације недостају; издваја доказну грађу на којој аутор аргументативног текста заснива своје ставове и одређује средства којима их износи; запажа ауторове грешке у закључивању и сл.
2.СЈК.3.3.6. Процењује стилске поступке у књижевном и неуметничком тексту; пореди стилске поступке у два сложена текста (или више њих); тумачи њихову улогу у остваривању естетских и значењских одлика наведених врста текстова.
2.СЈК.3.3.7. Изграђује свест о себи као читаоцу – развија читалачку ауторефлексију (разуме улогу читања у сопственом развоју; има развијену, критичку свест о својим читалачким способностима...).

Српски језик и књижевност – Први разред (допунска настава) ФРТ

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
1. 2. 3.	• Допунска настава Читање и проучавање	• Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе	20		10	10			

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област</th><th>Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td>4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.</td><td>књижевности
Књижевни родови и врсте
Књижевност старог века
Народна књижевност
Средњовековна књижевност
Хуманизам и ренесанса
Општи појмови о језику
Историја књижевних језика код Срба
Раслојавање језика
Фонетика са морфофонологијом
Прозодија
Правопис
Усмено и писано изражавање</td><td>• • Усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу
• Стицање знања из области фонетике
• Подстицање ученика на усавршавање говорења, писања и читања
• Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова
• Стицање знања о књижевним жанровима, књижевноисторијским појавама и процесима у књижевности</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Ученици ће знати да одреде тему, мотив, сиже, фабулу, лик и идеју у књижевном делу
• Знаће да наведу имена аутора, називе обрађених дела и класификују их по књижевним родовима и врстама
• Примењиваће правописна правила
• Примењиваће знања о гласовним алтернацијама у складу са језичком нормом</td><td colspan="2">• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• метода демонстрације
• текст-метода</td><td colspan="2">• од новембра до краја школске године</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Уџбеници
• Примери за вежбање</td><td colspan="3">• Историја
• Дијалектологија
• Географија
• Музичка и ликовнакултура
• Теорија књижевности
• Фонетика</td><td colspan="3">• Усмено излагање
• Активност на часу
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

Српски језик и књижевност – Први разред (додатна настава) ФРТ

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="5">1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.</td><td rowspan="5">• Додатна настава
• Припрема за такмичење
Читање и проучавање књижевности
Књижевни родови и врсте
Књижевност старог века
Народна књижевност
Средњовековна књижевност
Хуманизам и ренесанса
Општи појмови о језику
Историја књижевних језика код Срба
Раслојавање језика
Фонетика са морфофонологијом
Прозодија
Правопис
Усмено и писано изражавање</td><td>• Проширивање и продубљивање знања о књижевности и језику
• Развијање и неговање језичке културе
• Унапређивање књижевних знања и читалачких вештина</td><td>20</td><td></td><td>10</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><th colspan="3">Исходи</th><th>Облик рада</th><th colspan="2">Методе рада</th><th>Време реализације</th></tr>
<tr><td colspan="3">• Ученици ће знати да примењују знања о гласовним алтернацијама у складу са језичком нормом
• Разуме природу модерног књижевног (стандардног) језика
• Самостално анализира изабране текстове уз претходно припремање путем истраживачких задатака
• Тумачи и вреднује уметничке чиниоце у књижевним делима
• Примењује правописна правила
• Вешто примењује знања о дијалектима српског језика на примерима различитих текстова</td><td>• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• метода демонстрације
• текст-метода</td><td>• од новембра до краја школске године</td></tr>
<tr><th colspan="3">Наставна средства</th><th colspan="2">Корелација са другим предметом</th><th colspan="2">Праћење и оцењивање</th></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеници, речници
• Наставни листићи
• Задаци са претходно одржаних такмичења свих нивоа</td><td colspan="2">• Дијалектологија
• Историја
• Синтакса
• Морфофонологија
• Музичка и ликовна култура
• Теорија књижевности</td><td colspan="2">• Усмено излагање
• Домаћи задаци
• Активност на часу</td></tr>
</table>

1.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Први разред

Образовни профил	Финансијско - рачуноводствени техничар
Предмет	Енглески језик
Разред	I
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Основна литература (уџбеник)	Уџбеници одобрени од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја: Solution Pre-Intermediate, 3rd edition – Student's book and Workbook (OUP), аутори – Tim Falla, Paul A Davies
Додатна литература / интернет садржаји / дигиталне компоненте уџбеника	English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press) Oxford English-Serbian Student's Dictionary (OUP) Easy Readers (OUP) Teacher`s resources- Oxford Teachers' Club, CD – ROM Pack Class Audio CD Internet (https://breakingnewsenglish.com)

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
0	**INTRODUCTION (Свакодневни живот)**	- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да представи себе, да описује окружење у којем живи и ради, своје активности из свакодневног живота - оспособљавање ученика да користећи одговарајуће придеве опише себе и друге (appearance) оспособљавање ученика да идентификује и именује особе, објекте и боје оспособљавање ученика да говори о својим интересовањима, о свом хобију, спорту; утврђивање граматичких јединица: садашња времена - *Present* *Simple* и *Present Continuous*; глаголи стања – *agree, hate, understand, want, like*; место прилога и прилошких одредби; чланови – *Articles* (a, an ,the or zero article); саксонски генитив, изражавање припадања и поседовања, присвојни детерминатори; - оспособљавање ученика да размени информације о својим интересовањима (изражавање допадања и недопадања)	4+2	-	4+2	-	-	2.СТ. 2.1.1. 2.СТ. 2.1.4. 2.СТ. 2.1.2. 2.СТ. 2.2.1. 2.СТ. 2.3.1. 2.СТ. 2.3.2. 2.СТ. 2.5.1. 2.СТ. 2.5.2. 2.СТ. 2.5.3. 2.СТ. 2.5.4.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- представи себе, да опише окружење у којем живи и ради, своје активности из свакодневног живота - опише себе или некога (appearance) користећи одговарајуће придеве -говори о својим интересовањима, о свом хобију, о спорту - примени граматичку јединицу у контекстусадашња времена - *Present Simple* и *Present Continuous*; глаголи стања – *agree,*	индивидуални фронтални рад у пару		Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички		септембар	
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним		Српски језик		Активност на часу (задаци отвореног	

		hate, *understand, want, like*; место прилога и прилошких одредби ; чланови – *Articles* (a, an ,the or zero article); саксонски генитив, изражавање припадања и поседовања, присвојни детерминатори; идентификује и именује особе, објекте и боје изрази допадање или недопадање	листовима Аудио-визуелна средства Интернет Речник	(описни придеви, садашње време, превод)	и затвореног типа) Само-оцењивање и оцењивање од стране другог ученика Домаћи задаци Иницијални тест

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
1.	**FEELINGS (Свакодневни живот, интересантне животне приче)**	- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да описује своја и осећања других људи, изрази физичке сензације и потребе; да искаже препоруку (should) - усвајање и примена лексике и фраза у вези са осећањима; повредама; фразални глаголи; скретање пажње - утврђивање граматичких јединица: прошло време – *Past Simple* и конструкција *used to; Yes / No questions, WH questions; Tag questions* - уочавање разлике између придева који се завршавају на –ing / - ed и њихова правилна употреба (bored/ boring, interesting/ interested) - оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова - оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - стицање позитивног односа према другим културама уз уважавање различитости са посебним освртом на културне особености земаља енглеског говорног подручја (The British) - оспособљавање ученика да говори о прошлости, да даје и тражи информације на ову тему - оспособљавање ученика да напише састав о догађају из прошлости	7	-	4	3	-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.7 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4.

ИСХОДИ	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: опише своја и осећања других људи, да изрази физичке сензације и потребе; да искаже	индивидуални фронтални рад у пару рад у групи	Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање	септембар/октобар

		препоруку (should), скретање пажње разуме основни смисао текста на дату тему разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора говори о својој прошлости, даје и траже информације на дату тему примени граматичку јединицу у прошло време – *Past Simple* и конструкција *used to; Yes / No questions, WH questions; Tag questions;* придеви који се завршавају на –ing / -ed примени лексику и фразе у вези са повредама и фразалне глаголе разуме и уважи културне особености напише састав о догађају из прошлости		Игра улога Хеуристички	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник	Српски језик (временске клаузе, прошло време, упитне реченице, писање састава (опис догађаја из прошлости), превод) Биологија (људско тело, повреде)	Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) Само-оцењивање и оцењивање од стране другог ученика Презентација Тест / диктат Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмена провера	стандарди
2.	**ADVENTURE (Спортови)**	- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да користи лексику у вези са спортовима /екстремним спортовима; да опише пејзаж утврђивање граматичких јединица: прошла времена – *Past Simple* и *Past Continuous;* множина именица; бројиве и небројиве именице; - утврђивање комплексних реченица: временске клаузе *(when, while)* - оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова - оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - утврђивање најчешћих предлога за оријентацију у времену и простору; - оспособљавање ученика да напише позивницу и одговор на позивницу	7+1	-	4	3	1	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.2.6. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.4. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

<table>
<tr><td></td><td></td><td>- користи лексику у вези са спортовима /екстремним спортовима;
да опише пејзаж
разуме основни смисао текста на дату тему
разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора
- примени граматичку јединицу у контексту: прошла времена – Past Simple и Past Continuous; множина именица; бројиве и небројиве именице;
- примени комплексне реченице (временске клаузе) у контексту
примени у контексту најчешће предлоге за оријентацију у времену и простору;
напише позивницу и одговор на позивницу</td><td>индивидуални
фронтални
у пару групни</td><td>Комуникативни
Разговор
Усмено излагање
Слушање Читање
Писање
Хеуристички</td><td>октобар/ новембар</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td>Корелација</td><td>Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>Уџбеник са радним листовима
Аудио-визуелна средства Речник</td><td>Српски језик (прошло време, временске клаузе, множина именица, превод)
Физичко (спортови)</td><td>Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) Само-оцењивање и узајамно оцењивање
Писмена провера Тест (диктат)
Домаћи задаци</td></tr>
</table>

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
3.	**ON SCREEN (Медији)**	- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова - оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима - оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - оспособљавање ученика да говори о филмовима и ТВ програмима, да опише филм (дискутовање о врсти филма, радњи) утврђивање граматичких јединица: квантификатори бројивих и небројивих именица (*much, many, a lot of, few, a few, little, a little,* *some, any, not much, not many); must, mustn't, needn't, don't have to;* негативни префикси - оспособљавање ученика да користи лексику и фразе за изражавање потврде и негирања; изрицање забране и реаговање на забрану; - оспособљавање ученика да напише неформално писмо	8+3	-	5	3	3	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.2.6. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.2. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4. 2.СТ.2.5.5.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		- опише филм (дискутује о врсти филма, радњи) и говори о ТВ програмима - разуме основни смисао текста на дату тему -користи медије као изворе информација и развије критичко мишљење у вези са њима - разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после	фронтални индивидуални у пару групни		Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички		Новембар / децембар	
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	

		неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора - примени граматичку јединицу у контексту – квантификатори бројивих и небројивих именица (*much, many, a lot of, few, a few,* *little, a little, some, any, not much, not many); must, mustn't, needn't,* *don't have t;* негативни префикси - примени лексику и фразе које су му неопходне за изражавање потврде и негирања; изрицање забране и реаговање на забрану; напише неформално писмо	Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник	Српски језик (писање неформалног писма, превод) Грађанско (медији)	Активност на часу Само-оцењивање и узајамно оцењивање Писмени задатак Тест (диктат) Домаћи задаци

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
4.	**OUR PLANET (Мере заштите и очувања радне и животне средине)**	- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да говори о природним непогодама, живом свету и заштити човекове околине, да искаже просторне односе - оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима - оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова оспособљавање ученика за разумевање усменог говора оспособљавање ученика да изрази своје мишљење; слагање и неслагање; да користи лексику која се односи на глаголе кретања, показне заменице и детерминаторе, да описује и упоређује лица и предмете - стицање позитивног односа према другим културама и уважавање различитости са посебним освртом на особености земаља енглеског говорног подручја (The English Language) - утврђивање граматичке јединице – поређење придева (позитив, компаратив, суперлатив), конструкције са (not) as...as, too, enough (too good/expensive, not good enough); модални глаголи: may, must и can; тражење и давање дозволе - оспособљавање ученика да напише чланак	7	-	2	5	-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.2.6. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.4. 2.СТ.2.3.7 2.СТ.2.4.4. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4.

		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		- говори о природним непогодама, живом свету и заштити човекове околине, да искаже просторне односе - користи медије као изворе информација и развије критичко мишљење у вези са њима - разуме основни смисао текста на дату тему - разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора - изрази своје мишљење; слагање и неслагање; да користи лексику која се односи на глаголе кретања, показне заменице и детерминаторе, да описује и упоређује лица и предмете - разуме и уважи културне особености (The English Language) примени граматичку јединицу у контексту – поређење придева (позитив, компаратив, суперлатив), конструкције са (not) as...as, too, enough (too good/expensive, not good enough); модални глаголи: may, must и can, тражење и давање дозволе -напише чланак на дату тему	фронтални индивидуални у пару групни	Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички	Децембар / јануар
			Наставна средства	Корелација	Праћење и оцењивање
			Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник	Српски језик (придеви, поређење придева, писање чланка, превод) Биологија (животна средина и заштита животне средине)	Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) Само-оцењивање и узајамно оцењивање Презентација Тест (диктат) Домаћи задаци

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА
(модул
/област</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="6">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>стандарди</th></tr>
<tr><td>5.</td><td>AMBITION
(Основна стручна терминологија, основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми)</td><td>развијање језичких вештина
оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова
оспособљавање ученика за разумевање усменог говора
оспособљавање ученика да говори о пословима и раду, о особинама / квалитетима потребним за запослење, о избору посла усвајање и примена лексике и фраза које се односе на посао, да искаже временске односе
утврђивање граматичких облика за изражавање будућности (going to, will за предвиђања, обећања,понуде и одлуке; Present Continuous, going to за планове и намере)
утврђивање граматичке јединице: први кондиционал; префикси
стицање позитивног односа према другим културама и уважавање различитости (British entrepreneurs)
оспособљавање ученика да напише CV и пријаву за посао</td><td>9</td><td>-</td><td>4</td><td>5</td><td>-</td><td>2.СТ.2.1.1.
2.СТ.2.1.2.
2.СТ.2.1.4.
2.СТ.2.2.1.
2.СТ.2.2.2.
2.СТ.2.2.4.
2.СТ.2.3.1.
2.СТ.2.3.2.
2.СТ.2.3.3.
2.СТ.2.3.7
2.СТ.2.4.1.
2.СТ.2.4.2.
2.СТ.2.5.1.
2.СТ.2.5.2.
2.СТ.2.5.3.
2.СТ.2.5.4.
2.СТ.2.5.5.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>разуме основни смисао текста на дату тему
разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора
говори о пословима и раду, о особинама / квалитетима потребним за запослење, о избору посла
примени лексику и фразе које се односе на посао
примени граматичке облике за изражавање будућности (going to, will за предвиђања, обећања,понуде и одлуке; Present Continuous, going to за планове и намере), да искаже временске односе
примени граматичке јединице: први кондиционал; префикси
разуме и уважи културне особености (British entrepreneurs)
напише CV и пријаву за посао</td><td colspan="2">фронтални
индивидуални
у пару
групни</td><td colspan="2">Комуникативни Разговор
Усмено излагање Слушање
Читање
Писање Хеуристички</td><td colspan="2">Јануар / фебруар /март</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="2">Уџбеник са радним листовима
Аудио-визуелна средства
Речник</td><td colspan="2">Српски језик (изражавање будућности, префикси, условне реченице, превод)
ПКК (пословна преписка – писање ЦВ-а и пријаве за посао)</td><td colspan="2">Активност на часу
Само-оцењивање и узајамно оцењивање
Тест (диктат) Домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА
(модул
/област</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="6">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмена провера</th><th>стандарди</th></tr>
<tr><td>6.</td><td>TOURISM
(Познати светски градови, Србија, карактеристич на јела и пића)</td><td>- развијање језичких вештина
- оспособљавање ученика да описује познате градове и њихове знаменитости као и Србију; да говори о путовању на одмор и планирању истог, поздрављање (специфично по регионима), о карактеристичним јелима и пићима у земљама света као и својој земљи, да искаже сумњу и несигурност, да искаже временске односе
оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова
оспособљавање ученика за разумевање усменог говора
- усвајање и примена сложеница
- утврђивање граматичке јединице – Present Perfect као и уочавање разлике између Present Perfect и Past Simple, место прилога и прилошких одредби
стицање позитивног односа према другим културама и уважавање различитости са посебним освртом на особености земаља енглеског говорног подручја (светски градови)
оспособљавање ученика да напише блог о одмору</td><td>7+1</td><td>-</td><td>2</td><td>5</td><td>1</td><td>2.СТ.2.1.1.
2.СТ.2.1.2.
2.СТ.2.1.4.
2.СТ.2.2.1.
2.СТ.2.2.2.
2.СТ.2.2.3.
2.СТ.2.2.4.
2.СТ.2.3.1.
2.СТ.2.3.2.
2.СТ.2.3.3.
2.СТ.2.3.5.
2.СТ.2.3.7.
2.СТ.2.4.1.
2.СТ.2.4.3.
2.СТ.2.5.1.
2.СТ.2.5.2.
2.СТ.2.5.3.
2.СТ.2.5.4.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="3">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>- описује познате градове и њихове знаменитости као и Србију; да говори о путовању на одмор и планирању истог, поздрављање (специфично по регионима), о карактеристичним јелима и пићима у земљама света као и својој земљи, да искаже сумњу и несигурност
- разуме основни смисао текста на дату тему
- разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора
- примени сложенице у контексту</td><td>фронтални
индивидуални
у пару
групни</td><td colspan="2">Комуникативни
Разговор
Усмено излагање
Слушање Читање
Писање
Хеуристички Игра улога</td><td colspan="3">Март /април</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
</table>

		примени граматичку јединицу у контексту: Present Perfect као и уочавање разлике између Present Perfect и Past Simple, место прилога и прилошких одредби, да искаже временске односе разуме и уважи културне особености (светски градови) напише блог о одмору	Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник	Српски језик (сложенице, превод, глаголски облици) Историја (историјат појединих градова)	Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) Само-оцењивање и узајамно оцењивање Презентација Писмена провера Тест (диктат) Домаћи задаци

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	стандарди
7.	**MONEY (Свакодневни живот, интересантне животне приче, основна стручна терминологија)**	- развијање језичких вештина - оспособљавање ученика да говори о продавницама, услузи, куповини, новцу; да изрази мишљење и да аргументе за свој став - оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова - оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - усвајање и примена лексике и фраза које се односе на продавнице, услуге, куповину, новац - утврђивање бројева (прости и редни бројеви) - утврђивање граматичке јединице: verb+inf. / verb+ -ing; плусквамперфекат (давно прошло време) -Past Perfect , индиректни говор, директна и индиректна питања - стицање позитивног односа према другим културама и - уважавање различитости (Wall Street) - оспособљавање ученика да напише есеј	8+3	-	4	4	3	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.5. 2.СТ.2.3.7 2.СТ.2.4.4. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4.

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
говори о продавницама, услузи, куповини, новцу; да изрази мишљење и да аргументе за свој став разуме основни смисао текста на дату тему разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора	фронтални индивидуални у пару групни	Комуникативни Разговор Усмено излагање Слушање Читање Писање Хеуристички	Април/мај

		- примени лексику и фразе које се односе на продавнице, услуге, куповину, новац - примени граматичку јединицу у контексту: verb+inf. / verb+ -ing; плусквамперфекат (давно прошло време) -Past Perfect; бројеви (прости и редни бројеви), индиректни говор, директна и индиректна питања разуме и уважи културне особености (Wall Street) напише есеј	**Наставна средства** Уџбеник са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник	**Корелација** Српски језик (бројеви, писање есеја, превод, индиректни говор) Економска група предмета (новац, услуге, трговина) Математика (прости и редни бројеви)	**Праћење и оцењивање** Активност на часу Само-оцењивање и узајамно оцењивање Писмени задатак Тест (диктат) Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђи-вање**	**обрада**	писмени задатак	**стандарди**
8.	**SCIENCE AND TECHNOLOGY (Свет компјутера, пословна кореспонденција, живот и дела славних људи XX века)**	- развијање језичких вештина оспособљавање ученика да описује електронске уређаје и њихову употребу, да описује модерну технологију и свет компјутера (распрострањеност, примена, корист и негативне стране); да говори о значајним проналасцима и проналазачима оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова оспособљавање ученика да изрази извињење, молбу и захвалност и др. оспособљавање ученика да користе медије као изворе информација и развијају критичко мишљење у вези са њима оспособљавање ученика за разумевање усменог говора - усвајање и примена лексике која се односи на различите врсте материјала - утврђивање граматичке јединице : The Passive; глагол + предлог оспособљавање ученика да користи лексику и фразе које су му неопходне како би се жалио на лош квалитет производа и решио тај проблем са продавцем оспособљавање ученика да напише формално писмо - жалбу	7	-	3	4	-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.1.3. 2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.2.2. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.2.6. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.3.3. 2.СТ.2.4.2. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.5.2. 2.СТ.2.5.3. 2.СТ.2.5.4. 2.СТ.2.5.5.

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**

<table>
<tr><td></td><td></td><td rowspan="2">описује електронске уређаје и њихову употребу, да описује модерну технологију и свет компјутера (распрострањеност, примена, корист и негативне стране); да говори о значајним проналасцима и проналазачима, да изрази извињење, молбу и захвалност и др.
користи медије као изворе информација и развије критичко мишљење у вези са њима
разуме основни смисао текста на дату тему
разуме општи садржај краћих прилагођених текстова после неколико слушања; да разуме реченице, питања и упутства из свакодневног говора
примени лексику која се односи на различите врсте материјала
примени граматичку јединицу у контексту : The Passive; глагол
+ предлог
користи лексику и фразе које су му неопходне како би се жалио на лош квалитет производа и решио тај проблем са продавцем
напише формално писмо - жалбу</td><td>фронтални индивидуални у пару групни</td><td>Комуникативни Разговор
Усмено излагање Слушање
Читање
Писање Хеуристички Игра улога</td><td>Мај / јун</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства
Уџбеник са радним листовима
Аудио-визуелна средства
Речник</td><td>Корелација
Српски језик (пасив,глагол + предлог, превод) Рачунарство и информатика (компјутери, интернет и електронска комуникација) ПКК (писање
жалбе)</td><td>Праћење и оцењивање
Активност на часу
Само-оцењивање и узајамно оцењивање
Тест (диктат) Домаћи задаци</td></tr>
</table>

Средњи ниво

Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ

СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.

2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.

2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.

2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.

2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).

2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.

2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.

2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).

2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.

2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.

2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.
2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.
2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.
2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.
2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.
2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи.

Енглески језик – допунска настава – ПРВИ РАЗРЕД, финансијско-рачуноводствени техничар

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Допунска настава**	• објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна • објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна • оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака • оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења	30	-	-	-	-	Стандарди за средњи ниво
ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • самостално решава задатке • примењује одређене технике самосталног учења			• фронтални • индивидуални • у пару		• конструктивистички		• током школске године	
Наставна средства			**Корелација**			**Праћење и оцењивање**		

			Фонд/тип часа	
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет				• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Домаћи задаци • Тест /диктат

Средњи ниво

Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ

СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.

2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.

2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.

2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.

2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).

2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.

2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.

2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).

2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.

2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.

2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.

2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.

2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.

2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.

2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.

2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.

2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.

2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи

Енглески језик – додатна настава – ПРВИ РАЗРЕД, финансијско-рачуноводствени техничар

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Додатна настава**	• Оспособљавање ученика да правилно користе сложеније граматичке структуре • Оспособљавање ученика да разумеју и правилно користе лексику за средњи ниво знања • Оспособљавање ученика да у писменом и усменом изражавању правилно користе сложене структуре и лексику • Оспособљавање ученика да разумеју сложене текстове из различитих писаних извора (оригиналних књижевних дела, новинских и стручних чланака, извештаја...)	15	-	-	-	-	Стандарди за средњи ниво

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• План за часове додатне наставе прави се у складу са потребама и интересовањима ученика и може обухватити теме из савременог живота,књижевности, историје и културе земаља са енглеског говорног подручја као и рад са ученицима у сврху припреме за такмичење	• индивидуални • у пару • групни	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет	• Зависи од потреба и интересовања ученика	• Активност на часу • Домаћи задаци • Тестови

1. Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ

2. СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту. 2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано. 2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста. 2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.

2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.
2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).
2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).
1. СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

2. Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу. 2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.
2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима). 2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.
2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке. 2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.
2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

3. Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.
2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава. 2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

4. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл. 2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

1.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Први разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Физичко васпитање
Разред	Први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
1.	Физичке способности • Иницијални тест • Кондициона припрема ученика	• Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • унапређивање и одржавање физичких способности • проширивање знања о развоју моторичких способности •јачање коштано-мишићне грађе •правилно држање тела •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	8		6	2			
		Исходи			Облик рада		Методе рада		Време реализације
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у			• групни •фронтални • индивидуални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		•Септембар •октобар •март

		свакодневном животу • користи могућности за свакодневну физичку активност у окружењу и редовно вежба у складу са својим потребама •препозна ниво оптерећења током вежбања •упореди и анализира резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-култура изражавања •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање-Комуникација у групи;Односи у групи/заједници	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	Тема/модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	Атлетика • усавршавање технике трчања на средње стазе • техника трчања на кратким стазама	•Усвојити технику трчања,; •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Примена моторичке вештине у свакодневним условима живота и рада •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност	10		6	4			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •демонстрира технику дисциплина из атлетике које поседују вештину, технику	• Фронтални • Групни • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање	•Септембар •Октобар •Април •Мај

		• сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања •препозна ниво оптерећења током вежбања •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• штоперица • метар • сталак медији (спортска литература,интернет)	• Српски језик и књижевност- Култура изражавања, •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање-Комуникација у групи;Односи у групи/заједници	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	Спортска гимнастика • Вежбе на тлу	•Усвојити и унапређивати моторичке вештине •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност • развијање естетике у вежбању	6		4	2			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •примењује правила безбедности у физичким	• Групни • Фронтални • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање	•децембар •јануар •фебруар

		активностима у школи и ван школе •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности			
		Наставна средства	Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање
		•стручаче •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност- Култура изражавања •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање-Комуникација у групи;Односи у групи/заједници		• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	Спортске игре и активности по избору Спортске игре • одбојка • кошарка • мали фудбал	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима • усвоји правила спортске игре	32		22	10			
		Исходи			Облик рада		Методе рада		Време реализације
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван			• Групни • Фронтални • Индивидуални		• вербална • демонстрација • практично вежбање		Током школске године Септембар - јун

		школе; •у групним активностима ради на остваривању заједничких циљева •решава конфликте на толерантан и прихватљив начин •примењује и поштује основне принципе вежбаоног процеса и правила тимских и спортских игара •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •навија фер •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		•Одбојкашка лопта •Кошаркашка лопта •Фудбалска лопта •Рекети и лоптице •Мрежа •Пиштаљка •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност- Култура изражавања •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање-Комуникација у групи;Односи у групи/заједници	• праћење остварености исхода • извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Активности по избору • стони тенис • бадминтон •плесови и народна кола •вијача •аеробик	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање Здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно	12		8	4			

		време • Формирање позитивног односа према физичким активностима							
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности; •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу; • игра један народни и један друштвени плес •препозна ниво оптерећења током вежбања		• Групни • Индивидуални • фронтални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		Током школске гогине Септембар - јун	
		Наставна средства		Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање			
		• вијаче • рекети • лоптице • касетофон,цд • медији(спортска литература,интернет)		• Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање-Комуникација у групи;Односи у групи/заједници		• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђивање и Увежбавање</th><th>Обрада и Увежбавање</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>6.</td><td>Физичка и здравствена култура
•Физичко образовање (основна правила и принципи вежбања)
•Здравствена култура</td><td>•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика
• Усвајање правила у спорту
•Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика
•Развијање спретности и окретности
• Очување и унапређивање здравља
• Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време
• Формирање позитивног односа према физичким активностима</td><td>6</td><td></td><td>4</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="3">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>По завршетку теме ученик ће бити у стању да:
• сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања
• планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу
• поштује здравствено-хигијенска и еколошка правила у вежбању;
•редовно контролише своје здравље;
• повезује штетан утицај који психоактивне супстанце имају на здравље;
• познаје основне принципе пружања прве помоћи
•примени принципе здраве исхране</td><td colspan="2">• групни
•фронтални
• индивидуални</td><td colspan="3">• дијалошка
• демонстрација
• практично вежбање</td><td colspan="2">Током школске године:
Септембар-јун</td></tr>
</table>

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Спортови и позната спортска такмичења •Биологија -Наслеђивање биолошких особина;Еколошка култура •Грађанско васпитање-Комуникација у групи;Односи у групи/заједници	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

1.4. МАТЕМАТИКА – Први разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Математика
Разред	Први
Годишњи фонд часова	111
Недељни фонд часова	3
Литература	Математика 1 збирка решених задатака за први разред - Вене Т. Богославов

Бр.	**Тема/модул / област**	**Циљеви**	**Фонд /тип часа**						
1.	**Логика и скупови**	• Упознавање са основним појмовима математичке логике • Проширивање знања о скуповима • Упознавање са појмовима домен, кодомен,инверзна функција и различитим начинима представљања функција	**Број часова у области**	**Вежбе**	**Утврђивање**	**Обрада**	**Писмени задаци**	**Иницијално процењивање**	**ПН у блоку**
			7	-	3	4	-	2	-
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		**Стандарди**
		• разликује појмове исказ и израз • препозна исказ и утврди његову истинитост • испита тачност једноставније исказне формуле • одреди елементе скупа задатог на различите начине • одреди пресек, унију, разлику и Декартов производ скупова • препознаје примере функција и уочава аналитички израз линеарне функције • одреди композицију две функције – наводи услове да нека функција буде бијекција • одреди инверзну функцију	⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални ⬬ Групни		⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована		Септембар		2.МА.1.1.8. 2.МА.2.1.9. 2.МА.1.4.1. 2.МА.2.4.1.
		Наставна средства	**Корелација са другим предметима**				**Праћење и оцењивање**		

		● Дидактички материјал ● Шеме ● Графикони	● Рачунарство и информатика	● Усмено излагање ● Писмена провера знања ● Активност на часу ● Домаћи задатак

Бр.	**Тема/модул / област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
2.	**Реални бројеви**	● Проширивање знања о скупу реалних бројева ● Упознавање са појмовима апсолутна и релативна грешка	Број часова у области	Вежбе	Утврђивање	Обрада	Писмени задаци	ПН	ПН у блоку
			10	-	5	5	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**			**Метод рада**		**Време реализације**	**Стандарди**
		– користи, приказује на бројевној правој и пореди природне, целе, рационалне и реалне бројеве; – преводи рационалне бројеве из једног записа у други; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност бројевног израза (са или без калкулатора); – одреди апсолутну вредност реалног броја; – заокругли број на одређени број децимала; – одреди границу апсолутне и релативне грешке; – примени пропорцију и процентни рачун у реалном контексту; – примени прост каматни рачун у једноставним реалним ситуацијама;	● Фронтални ● Индивидуални ● Групни			● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована		Октобар	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5. 2.МА.3.1.3.
		Наставна средства		**Корелација са другим предметима**				**Праћење оцењивања**	
		● Дидактички материјал		● Рачуноводство				● Усмено излагање ● Писмена провера знања ● Активност на часу ● Домаћи задатак	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>Број часова у области</th><th>Вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>Писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН. у блоку</th></tr>
<tr><td>3.</td><td>Пропорционалност</td><td>● Проширивање знања о пропорцијама и процентном рачуну
● Оспособљавање за примену пропорција и процената на решавање
реалних проблеме</td><td>8</td><td>-</td><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td><td>Стандарди</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">● израчуна одређени део неке величине
● одреди непознате чланове просте пропорције
● објасни појам размере
● прошири или скрати размеру и примени је у решавању проблема поделе,
● препозна директну или обрнуту пропорционалност две величине и примени је у решавању једноставних проблема
● реши проблем који се односи на смешу две или више компоненти
● објасни основне појмове финансијске математике као што су: главница, интерес (камата), каматна стопа, кредит, улагање, орочење
● реши проблеме простог интересног рачуна</td><td colspan="2">● Фронтални
● Индивидуални
● Групни</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Монолошка
• Комбинована
• Методе активног учења</td><td>Новембар</td><td>2.МА.1.4.2.
2.МА.1.4.6.
2.МА.2.4.2.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметима</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">-Дидактички материјал
-Калкулатор</td><td colspan="2">-Рачунарство и информатика
-Рачуноводство
-Хемија</td><td colspan="4">● Усмено излагање
● Писмена провера знања
● Активност на часу
● Домаћи задаци</td></tr>
</table>

Бр.	Тема /модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова уобласти	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**Писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
4.	**Подударност**	● Обнављање основних појмова у геометрији ● Проширивање знања о троугловима и четвороугловима ● Примена подударности на троугао, четвороугао и круг ● Проширивање знања о изометријским трансформацијама	23	-	12	11	3	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	**Стандарди**
		– примени својства троуглова, четвороуглова и кругова, укључујући и примену у реалном контексту; – примени подударност у равни; – примени симетрије, транслацију и ротацију у равни; – користи линеарне операције са векторима и примени њихова основна својства; – докаже једноставнија геометријска тврђења користећи подударност и векторе;		● Фронтални ● Индивидуални ● Групни		● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована ● Метода демонстрације		Децембар, јануар	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1. 2.МА.3.2.1. 2.МА.3.2.2.
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		● Текстуална		-Рачунарство и информатика		● Усмено излагање ● Писмена провера знања ● Активност на часу ● Домаћи задатак			

Бр.	Тема /модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова уобласти	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**Писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**

5	**Рационални алгебарски изрази**	● Проширивање знања о полиномима ● Разумевање поступка растављања полинома на чиниоце и одређивања НЗС и НЗД полинома	13		7	6	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Метод рада**		**Време реализације**	**Стандарди**
		● сабира, одузима и множи полиноме ● примени дистрибутивни закон множења према сабирању и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата, збир и разлику кубова при трансформацији полинома ● растави полином на чиниоце ● одреди НЗД и НЗС полинома ● трансформише једноставнији рационални алгебарски израз		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални ⬬ Групни		⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована		Фебруар Март	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5. 2.МА.3.1.3.
		Наставна средства		**Корелација са другим предметима**				**Праћење оцењивања**	
		⬬ Дидактички материјал		⬬ Рачуноводство				⬬ Усмено излагање ⬬ Писмена провера знања ⬬ Активност на часу ⬬ Домаћи задатак	

Бр.	**Тема/ модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова у области	**Вежбе**	**Утврђивање**	**Обрада**	**Писмени задаци**	**Практ. Наст.**	**Практ. Наст. У блоку**
6.	**Линеарне једначине, неједначине и системи линеарних једначина**	● Проширивање знања о линеарној једначини, неједначини и функцији ● Примена знања о линеарним једначинама, системима и неједначинама на реалне проблеме	18		10	8	3	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	**Стандарди**

		-реши линеарне једначине и дискутује њихова решења у зависности од параметра; – реши линеарне неједначине; – графички представи линеарну функцију и анализира њен график; – реши системе линеарних једначина са две непознате; – реши проблем који се своди на линеарну једначину, неједначину и систем линеарних једначина са две непознате, дискутује и тумачи решења;	● Фронтални ● Индивидуални ● Групни	● Дијалошка ● Комбинована ● Методе активног учења	Март април	2.МА.1.1.5. 2.МА.1.1.6. 2.МА.1.1.7. 2.МА.1.3.2. 2.МА.1.3.3. 2.МА.2.1.6. 2.МА.2.1.8. 2.МА.3.1.4. 2.МА.3.1.6.
		Наставна средства	**Корелација са другим предметима**	**Праћење и оцењивање**		
		● Текстуална ● Калкулатор	Рачунарство и информатика ● Хемија	● Усмено излагање ● Писмена провера знања ● Активност на часу ● Домаћи задаци		

Бр.	**Тема /модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова уобласти	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**Писмени задаци**	**Практ. Наст.**	**Практ. Наст. у блоку**
7.	**Сличност**	● Усвајање и примена ставова сличности и Талесове теореме ● Проширивање знања о изометријским трансформацијама	10		5	5	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	**Стандарди**
		● формулише Талесову теорему и примени је на поделу дужи на n једнаких делова ● наведе ставове о сличности троуглова ● примени ставове о сличности троуглова на одређивање непознатих елемената у једноставнијим задацима ● примени изометријске трансформације на основне конструкције	● Фронтални ● Индивидуални ● Групни			● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована ● Метода демонстрације		мај	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1. 2.МА.3.2.1. 2.МА.3.2.2.

		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
		● Текстуална	-Рачунарство и информатика	● Усмено излагање ● Писмена провера знања ● Активност на часу ● Домаћи задатак

Бр.	**Тема /модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова уобласти	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**Писмени задаци**	**Практ. Наст.**	**Практ. Наст. у блоку**
8.	**Тригонометрија правоуглог троугла**	● Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности ● Оспособљавање за примену тригонометријских функција у практичним проблемима	8		4	4	3	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		– одреди вредности тригонометријских функција углова од 30°, 45° и 60°; – примени основне тригонометријске идентичности при одређивању вредности тригонометријских функција оштрог угла ако је позната вредност једне од њих; – примени тригонометрију правоуглог троугла у реалним ситуацијама уз коришћење калкулатора; – израчуна вредност тригонометријске функције произвољног угла, по потреби користећи калкулатор;		● Фронтални ● Индивидуални ● Групни		● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована ● Метода демонстрације		јун	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1. 2.МА.3.2.1. 2.МА.3.2.2.
		Наставна средства		Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање			
		● Текстуална		**-Рачунарство и** информатика		**● Усмено излагање** ● Писмена провера знања			

				• Активност на часу • Домаћи задатак

Математика – Први разред - допунска настава

ДОПУНСКА НАСТАВА

Допунска настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда којима је, повремено или стално, потребна помоћ у савладавању програма математике, односно, за оне ученике који имају потешкоће у учењу и не постижу основне стандарде постигнућа из математике. Избор ученика и начин организовања допунске наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметних наставника. Приликом реализације допунске наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Наравно, обим и сложеност материјала треба да буду прилагођени ученицима. Пратећи њихов индивидуални напредак, наставник „in vivo“ интервенише, дајући јасне и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.

Како у редовној тако и у допунској настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава.

Вредновање и праћење рада ученика треба да буде саставни део допунске наставе.

План допунске наставе:

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Математика
Разред	Први
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	Математика 1 збирка решених задатака за први разред - Вене Т. Богославов

Бр.	**Тема /модул /област**	**Циљеви**	**Фонд /тип часа**						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Иницијално процењивање	Практ. наст. У блоку
1.	**Логика и скупови**	• Проширивање знања из логике и скупова • Упознавање са појмовима домен, кодомен и различитим начинима представљања функција	2	-	2	-	-	-	-
		Исходи	Облик рада		Методе рада		Време реализације		Стандарди

		● испита тачност исказне формуле ● одреди пресек, унију, ● препознаје примере функција и уочава аналитички израз линеарне функције	● Фронтални ● Индивидуални ● Групни	● Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована	Септембар	2.МА.1.1.8. 2.МА.2.1.9. 2.МА.1.4.1. 2.МА.2.4.1.
		Наставна средства	Корелација са другим предметима		Праћење и оцењивање	
		● Збирка задатака	● Рачунарство и информатика		● Усмено излагање ● Активност на часу	

Бр.	**Тема /модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
2.	**Реални бројеви**	● Проширивање знања о скупу реалних бројева	Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. У блоку
			3	-	3	-	-	-	-
		Исходи	Облик рада			Метод рада		Време реализације	Стандарди
		– користи, приказује на бројевној правој и пореди при рационалне и реалне бројеве; – преводи рационалне бр једног записа у други; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност бројевног израза (са или без калкулатора); – одреди апсолутну вредност реалног броја; – заокругли број на одређени број децимала; – одреди границу апсолутне и релативне грешке;	● Фронтални ● Индивидуални ● Групни			Дијалошка ● Монолошка ● Комбинована		Октобар	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5. 2.МА.3.1.3.
		Наставна средства	Корелација са другим предметима					Праћење оцењивања	
		● Уџбеник, ● збирка задатака	● Рачуноводство					● Усмено излагање ● Активност на часу	

Бр.	**Тема /модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова у области	Вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. у блоку
3.	**Пропорцио-налност**	● Оспособљавање за примену пропорција и процената на решавање реалних проблеме	3	-	3	-	-	-	-

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације	Стандарди
		● одреди непознате чланове просте пропорције ● реши проблеме простог интересног рачуна	⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални ⬬ Групни	⬬ Дијалошка ⬬ Комбинована	Новембар	2.МА.1.4.2. 2.МА.1.4.6. 2.МА.2.4.2.
		Наставна средства	Корелација са другим предметима	Праћење и оцењивање		
		⬬ Збирка задатака	-Рачунарство и информатика	⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу		

Бр.	**Тема /модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова уобласти	вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. у блоку
4.	**Подударност**	● Примена подударности на троугао, четвороугао и круг	7	-	7	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		– примени својства троуглова, четвороуглова и кругова, укључујући и примену у реалном контексту; – примени подударност у равни; – докаже једноставнија геометријска тврђења користећи подударност и векторе;		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални ⬬ Групни		⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована		Децембар јануар	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1. 2.МА.3.2.1. 2.МА.3.2.2.
		Наставна средства		Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање			
		⬬ Збирка задатака		-Рачунарство и информатика		⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу			

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
5	**Рационални алгебарски**	● Разумевање поступка растављања полинома на	Број часова у области	Вежбе	Утврђивање	Обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. У блоку

	изрази	чиниоце и одређи-вања НЗС и НЗД полинома	4	-	4	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Метод рада		Време реализације	Стандарди
		● сабира, одузима и множи полиноме ● растави полином на чиниоце ● одреди НЗД и НЗС полинома ● трансформише једноставнији рационални алгебарски израз		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални ⬬ Групни		⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована		Фебруар Март	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5.
		Наставна средства		Корелација са другим предметима				Праћење оцењивања	
		⬬ Збирка задатака		⬬ Рачуноводство				⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу	

Бр.	**Тема/ модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. У блоку
6.	**Линеарне једначине, неједначине и системи линеарних једначина**	● Примена знања о линеарним једначинама, системима и неједначинама на реалне проблеме	6	-	6	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		-реши линеарне једначине и линеарне неједначине и дискутује њихова решења у зависности од параметра;		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални		⬬ Дијалошка ⬬ Комбинована		Март април	2.МА.1.1.5. 2.МА.1.1.6. 2.МА.1.1.7. 2.МА.1.3.2.
		Наставна средства		Корелација са другим предметима		Праћење и оцењивање			
		⬬ Збирка задатака		⬬ Хемија		⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу			

Бр.	**Тема/ модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. У блоку

7.	**Сличност**	● Усвајање и примена ставова сличности и Талесове теореме	3	-	3	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		● формулише Талесову теорему и примени ставове о сличности троуглова		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални		⬬ Дијалошка ⬬ Комбинована		Мај	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1.
		Наставна средства		Корелација са другим предметима		Праћење и оцењивање			
		Збирка задатака		⬬ Рачунарство и информатика		⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу			

Бр.	**Тема /модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова уобласти	вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. Наст. у блоку
8.	**Тригонометрија правоуглог троугла**	⬬ Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности	2	-	2	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		– одреди вредности тригонометријских функција углова од 30°, 45° и 60°; – примени тригонометрију правоуглог троугла у реалним ситуацијама уз коришћење калкулатора;		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални ⬬ Групни		⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка		јун	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1.
		Наставна средства		Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање			
		⬬ Збирка задатака		-Рачунарство и информатика		⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу			

Математика – Први разред - додатна настава

Додатна настава из математике предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за математику. Она треба да продубљује и проширује математичка знања ученика.

Циљеви и задаци

- Додатна настава мотивише и постиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној орјентацији ученика у области математике и шире;
- оспособљава ученика за сомообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор преставља успех ученика на редовној настави, али не и једини.

Важни индикатори за избор ученика су:

- да ли ученик може да реши задатак још на неки начин;
- да ли је у стању ра реши задатак нове врсте;
- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже;
- показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака;
- да ли ученик мисли математички (уме да апстахује, врши анализу и синтезу).

План додатне наставе:

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Математика
Разред	Први
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	⬬ Математика 1 збирка решених задатака за први разред - Вене Т. Богославов ⬬ Математичка такмичења економских школа

Наставни план и програм:

Редни број	Назив теме	Број часова
1.	**Елементи математичке логике**	2
2.	**Елементарна теорија бројева**	5

3.	**Апсолутна вредност броја и примене**	3
4.	**Полиноми**	4
5.	**Рационални алгебарски изрази, једначине и неједначине**	4
6.	**Системи линеарних једначина и неједначина**	3
7.	**Логички и комбинаторни задаци**	4
8.	**Одабрани задаци са разних такмичења**	5

Број часова из појединих тема је дат оквирно и може се мењати.

Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из математике, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне математичке литерарure. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе.

Математика – Први разред - припремна настава за разредни и поправни испит

Припремна настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда који полажу разредни или поправни испит. Овим ученицима припремна настава је помоћ у савладавању програма математике, Начин организовања допунске наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметног наставника. Приликом реализације припремне наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Пратећи њихов индивидуални напредак, наставник „in vivo“ интервенише, дајући јасне и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.

Како у редовној, тако и у припремној настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава. За реализацију припремне наставе наставник може дати домаћи задатак који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника.

План припремне наставе

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Математика
Разред	Први
Годишњи фонд часова	11
Литература	Математика 1 збирка решених задатака за први разред - Вене Т. Богославов

Бр.	**Тема (модул) област**	**Циљеви**	**Фонд /тип часа**						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Иницијално процењивање	Практ. наст. У блоку
1.	**Логика и скупови**	● Проширивање знања из логике и скупова ● Упознавање са појмовима домен,	1	-	1	-	-	-	-

		кодомен и различитим начинима представљања функција							
		Исходи	Облик рада		Методе рада		Време реализације		Стандарди
		● испита тачност исказне формуле ● одреди пресек, унију, ● препознаје примере функција и уочава аналитички израз линеарне функције	⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални		⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована		Септембар		2.МА.1.1.8. 2.МА.2.1.9. 2.МА.1.4.1. 2.МА.2.4.1.
		Наставна средства	Корелација са другим предметима				Праћење и оцењивање		
		⬬ Збирка задатака	⬬ Рачунарство и информатика				⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу		

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
2.	**Реални бројеви**	● Проширивање знања о скупу реалних бројева	Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. У блоку
			1	-	1	-	-	-	-
		Исходи	Облик рада			Метод рада		Време реализације	Стандарди
		– користи, приказује на бројевној правој и пореди при рационалне и реалне бројеве; – преводи рационалне бр једног записа у други; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност бројевног израза (са или без калкулатора); – одреди апсолутну вредност реалног броја; – заокругли број на одређени број децимала; – одреди границу апсолутне и релативне грешке;	⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални			Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована		Јун/август	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5. 2.МА.3.1.3.
		Наставна средства	Корелација са другим предметима					Праћење оцењивања	
		⬬ Збирка задатака	⬬ Рачуноводство					⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова у области	Вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. у блоку
3.	**Пропорцио-налност**	● Оспособљавање за примену пропорција и процената на решавање реалних проблеме	2	-	2	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		● одреди непознате чланове просте пропорције ● реши проблеме простог интересног рачуна		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални		⬬ Дијалошка ⬬ Комбинована		Јук/август	2.МА.1.4.2. 2.МА.1.4.6. 2.МА.2.4.2.
		Наставна средства		Корелација са другим предметима		Праћење и оцењивање			

Бр.	Тема /модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			Број часова уобласти	вежбе	утврђивање	обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. у блоку
4.	**Подударност**	● Примена подударност и на троугао, четвороугао и круг	1	-	1	-	-	-	-
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	Стандарди
		– примени својства троуглова, четвороуглова и кругова, укључујући и примену у реалном контексту; – примени подударност у		⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални		⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована		Јук/август	2.МА.1.2.1. 2.МА.1.2.6. 2.МА.2.2.1. 2.МА.3.2.1. 2.МА.3.2.2.

		равни; – докаже једноставнија геометријска тврђења користећи подударност и векторе;				
		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање		
		⬬ Збирка задатака	-Рачунарство и информатика	⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу		

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
5	**Рационални алгебарски изрази**	• Разумевање поступка растављања полинома на чиниоце и одређивања НЗС и НЗД полинома	Број часова у области	Вежбе	Утврђивање	Обрада	Писмени задаци	Практ. настава	Практ. наст. У блоку
			2	-	2	-	-	-	-
		Исходи	Облик рада		Метод рада			Време реализације	Стандарди
		• сабира, одузима и множи полиноме • растави полином на чиниоце • одреди НЗД и НЗС полинома • трансформише једноставнији рационални алгебарски израз	⬬ Фронтални ⬬ Индивидуални		⬬ Дијалошка ⬬ Монолошка ⬬ Комбинована			Јун/август	2.МА.1.1.1. 2.МА.1.1.3. 2.МА.1.1.4. 2.МА.2.1.4. 2.МА.2.1.5.
		Наставна средства	Корелација са другим предметима					Праћење оцењивања	
		⬬ Збирка задатака	⬬ Рачуноводство					⬬ Усмено излагање ⬬ Активност на часу	

Бр.	**Тема/ модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Број часова у области	Вежбе	Утврђи-вање	Обрада	Писмени задаци	Практ. Наст.	Практ. наст. У блоку

<table>
<tr><td rowspan="5">6.</td><td rowspan="5">Линеарне једначине, неједначине и системи линеарних једначина</td><td colspan="2">● Примена знања о линеарним једначинама, системима и неједначинама на реалне проблеме</td><td>2</td><td>-</td><td>2</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td><td>Стандарди</td></tr>
<tr><td colspan="3">-реши линеарне једначине и линеарне неједначине и дискутује њихова решења у зависности од параметра;</td><td colspan="2">● Фронтални
● Индивидуални</td><td colspan="2">● Дијалошка
● Комбинована</td><td>Јун/август</td><td>2.МА.1.1.5.
2.МА.1.1.6.
2.МА.1.1.7.
2.МА.1.3.2.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметима</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">● Збирка задатака</td><td colspan="2">● Хемија</td><td colspan="4">● Усмено излагање
● Активност на часу</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Бр.</td><td rowspan="2">Тема/ модул/област</td><td colspan="2">Циљеви</td><td colspan="7">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>Број часова у области</td><td>Вежбе</td><td>Утврђи-вање</td><td>Обрада</td><td>Писмени задаци</td><td>Практ. Наст.</td><td>Практ. наст. У блоку</td></tr>
<tr><td rowspan="5">7.</td><td rowspan="5">Сличност</td><td colspan="2">Усвајање и примена ставова сличност</td><td>1</td><td>-</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td><td>Стандарди</td></tr>
<tr><td colspan="3">● формулише Талесову теорему и примени ставове о сличности троуглова</td><td colspan="2">● Фронтални
● Индивидуални</td><td colspan="2">● Дијалошка
● Комбинована</td><td>Јун/август</td><td>2.МА.1.1.5.
2.МА.1.1.6.
2.МА.1.1.7.
2.МА.1.3.2.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметима</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">● Збирка задатака</td><td colspan="2">● Рачунарство и информатика</td><td colspan="4">● Усмено излагање
● Активност на часу</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема /модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td>Број часова уобласти</td><td>вежбе</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td><td>Писмени задаци</td><td>Практ. Наст.</td><td>Практ. Наст. у блоку</td></tr>
<tr><td rowspan="5">8.</td><td rowspan="5">Тригонометрија правоуглог троугла</td><td>• Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности</td><td>1</td><td>-</td><td>1</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td><td>Стандарди</td></tr>
<tr><td colspan="2">– одреди вредности тригонометријских функција углова од 30°, 45° и 60°;
– примени тригонометрију правоуглог троугла у реалним ситуацијама уз коришћење калкулатора;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Монолошка</td><td>Јук/август</td><td>2.МА.1.2.1.
2.МА.1.2.6.
2.МА.2.2.1.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Збирка задатака</td><td colspan="2">-Рачунарство и информатика</td><td colspan="4">• Усмено излагање
• Активност на часу</td></tr>
</table>

1.5. РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКА – Први разред

Образовни профил	**Финансијско-рачуноводствени техничар**
Предмет	Рачунарство и информатика
Разред	први
Годишњи фонд часова	74/74
Недељни фонд часова	2/2
Литература	Расунарство и информатика за први разред средње школе, Милан Чабаркапа, Круг

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	***ОСНОВЕ РАЧУНАРСКЕ ТЕХНИКЕ***	Стицање основних знања о математичкотехничким основама информатике, значају и примени рачунара у информационом друштву, структури и принципу рада рачунара, функцији његових компоненти и утицају компоненти на перформансе рачунара	10	10/10	2	8			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

Образовни профил		**Финансијско-рачуноводствени техничар**			
		• Сагледавање значаја развоја савремених информатичких технологија • Схватање значаја информатике у свим областима људске делатности и њен утицај на елокупни развој савременог	• Индивидуални • групни	монолошко-дијалошка,	Септембар
		друштва • Упознавање са појмовима бит и бајт и јединицама за мерење количине података • Упознавање са структуром рачунарског система и функционисањем и наменом компоненти рачунарског система • Схватање намене оперативне и спољашње меморије у рачунарском систему • Схватање сврхе софтвера у рачунарском систему			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Рачунар, уџбеник • стручна литература везана за тему-област, • видео пројектор, табла, креда	дигитална компетенција	• Усмено излагање • тест	

<table>
<tr><td rowspan="2">Бр.</td><td rowspan="2">Тема/модул/област</td><td rowspan="2">Циљеви</td><td colspan="7">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td><td>практ. наст.</td><td>практ. наст. у блоку</td></tr>
<tr><td>2.</td><td><u>ОСНОВЕ РАД У РАЧУНАРСКОМ СИСТЕМУ</u></td><td>• Упознавање структуре software-а
• Оспособљавање за коришћење графичке оперативне средине
• Хијерархијски организује фасцикле и управља фасциклама и документима (копира, премешта и брише документе и фасцикле)
• Врши претрагу садржаја по различитим критеријумима
• Разуме потребу за инсталирањем новог софтвера
• Врши компресију и декомпресију фасцикли и докумената</td><td>12</td><td>12/12</td><td>2</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Познавати структуру software-а
• Познавати основне појмове и карактеристике графичке оперативне средине
• Могућност примене у пракси поступака рада у графичком окружењу</td><td colspan="2">• Индивидуални
• групни</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошка,
• демонстрације</td><td colspan="2">Октобар, Новембар</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
</table>

		• Рачунар, уџбеник • стручна литература везана за тему-област, • видео пројектор, • табла, креда,	дигитална компетенција	• Усмено излагање • Праћење практичног рада • Тест практичних вештина	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	*ПРИМЕНА ИКТ-а*	• Схватање значаја програма за обраду текста • Оспособљавање за форматирање текстова • Оспособљавање за рад са табелама и другим текстуалним и нетекстуалним објектима • Повезивање са другим апликацијама • Схватање значаја и могућности програма за израду презентација • Оспособљавање за израду и форматирање слајдова • Оспособљавање за додавање текстуалних и нетекстуалних објеката • Анимација објеката на слајдовима и прелаза између слајдова • Повезивање са другим апликацијама • Прикупљање података и њихово табеларно и графичко приказивање • Упознавање са могућностима програмаза рад са табелама и радно окружење • Упознавање са организацијом радног листа и радне свеске	38	38/38	6	32			

		• Унос и исправљање података, изрази,функције •Израда графикона							
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	
		• Умети да дизајнира радно окружење • Вешто користити могућности обликовања текста • Знати да користи постојеће форме текста • Умети да направи табеларно структуирани текст		• Индивидуални • групни		• монолошко-дијалошка, • демонстрације		Новембар, Децембар ,Јануар, Фебруар, Март, Април	
		• Знати да увезе податке из других апликација • Знати да припреми за штампу и одштампа текст • Умети да дизајнира радно окружење • Вешто користити могућности обликовања слајда • Ззнати да користи постојеће стилова презентација • Умети да направи интерактивну презентацију • Умети да направи фото албум • Знати да увезе податке из других апликација • Схватање основних принципа рада са табелама • Знати да ефикасно препознаје разне типове података иефикасно користи изразе и функције • Умети да креира и интерпретира разне типове графикона • Уме да повезује (увози и извози) податке у друге програме• Умети да припреми за штампу и одштампа табеле и графиконе							

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		- Рачунар, уџбеник, стручна литература везана за тему-област, - видео пројектор, - табла, креда	• Савремена пословна кореспонденција – сви модули • Математика-функције	• Усмено излагање • Праћење практичног рада • Тест практичних вештина

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	*РАЧУНАРСКЕ МРЕЖЕ, ИНТЕРНЕТ И ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИЈА*	• Разумевање принципа рачунарских мрежа, сервер – клијент • Упознавање са Интернетом провајдерима и технологијом приступа Интернету • Упознавање са сервисима Интернета	14	14/14	4	10			
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	

		• Знати да користи Интернет • Знати да користи друштвене мреже • Знати да користи електронску пошту • Знати да користи електронски подржано учење	• Индивидуални • групни	• монолошко-дијалошка, • демонстрације	• мај • јуни
		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање	
		• Рачунар, • стручна литература везана за темуобласт, • видео пројектор, • табла, креда, • уџбеник	Сви предмети	• Праћење практичног рада • Самостални практични рад	

Рачунарство и информатика – Први разред – Допунска настава

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Допунска настава	□ Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се вежбају тежи задаци • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака и вежби		35					
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа		
		Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље • Да примени научено на посебне ситуације	• Индивидуални • Групни	□ практичан рад	□ током школске године
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • Примери за вежбање	• Економска група предмета • Статистика • Математика	• усмено излагање • праћење практичног рада • активност на часу • домаћи задаци	

Рачунарство и инфор – Први разред - Додатна настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Додатна настава	• Да се вежбају тежи задаци • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака • Припрема ученика за Републичко такмичење • Да се објасни градиво шире него што је наставним програмом предвиђено • Да се користи стручна литература и за више школе и факултете		10					
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању: □ Примењује и анализира проблемске задатке							

		• Самостално формулише проблеме и проналази адекватна решења истог проблема • Да повеже одговарајућу теорију и задатке • Да примени научено на посебне ситуације • Да анализира појаве и критички се осврне на њих • Да врши самостална истраживања	• Индивидуални • Групни	□ практичан рад	□ током школске године
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • Примери за вежбање	• Економска група предмета • Математика • Статистика	• усмено излагање • праћење практичног рада • активност на часу • домаћи задаци	

1.6. ИСТОРИЈА – Први разред

Образовни профил	**Финансијско-рачуноводствени техничар**
Предмет	**Историја**
Разред	**Први**
Годишњи фонд часова	**74**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Историја за други разред средњих стручних школа, Завод за уџбенике, Београд 2022. године**

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Увод Историја као наука Праисторија	• Упознавање са историјском науком, историјским изворима и првим историчарима; • Упознавање са периодизацијом историје и њеном корелацијом са другим наукама; • Упознавање са праисторијом и првобитним људским заједницама, као и њиховим културама на Балканском полуострву.	4	/	1	3	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученици ће бити у стању да: • Дефинишу основне појмове: историја, историјски извори, периодизација,	• Комбиновани; • Групни рад; • Фронтални;	• Монолошко-дијалошка; • Рад са текстом;	• Септембар

		хронологија, археологија; • Објасне шта су историјски извори и њихову поделу на материјалне, усмене, писане и аудио-визуелне; • Наведу различите периоде прошлости; праисторија, стари век, средњи век, ново доба, савремено доба; • Уоче корелацију и сарадњу историје са другим друштвеним и природним наукама; • Објасне шта је праисторија и како је текао развој човека и друштва у првим људским заједницама; • Разумеју праисторијске културе на простору савремен Србије и централног Балкана: Лепенски вир, Старчево и Винча.	• Индивидуални.	• Комбинована.	

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеници; • Стручна литература; • историјски атлас; • видео материјали.	• Српски језик и књижевност; • Географија.	• Кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • усмено испитивање знања.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	**Стари век**	• Упознавање са најстаријим државама и цивилизацијама Блиског истока и Европе; • Разумевање политички системи и друштвених односа у државама Старог века;	14	/	4	10	/	/	/

		• Уочавање привредног и културног развоја цивилизација Старог века; • Упознавање многобожачких религија и хришћанства.								
		Исходи				**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		Ученици ће бити у стању да: • Покажу на карти просторе најстаријих држава света и најстаријих европских цивилизација Грчке и Рима; • Разумеју постојање држава које у старом веку почивају на принципима апсолутних монархија; • Објасне појаву друштва и државе (Атине) која почива на принципима демократије; • Разумеју постојање друштвеног система које почива на робовласништву; • Разликују политеистичке и монотеистичке религије.				• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.		• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.		Октобар, новембар
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		• Уџбеници; • стручна литература; • историјски атлас; • видео материјали.			• Српски језик и књижевност; • Географија; • Грађанско васпитање; • Веронаука; • Математика.			• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • 1О-мин.блиц-провере знања • писање есеја.		

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	**Европа и Средоземље у Средњем веку.**	• Упознавање најважнијих држава и религија Европе и Средоземља у Средњем веку; • Разумевање феудализма, као и друштвених и привредних	16	/	5	11	/	/	/

		промена друштава Средњег века; • Уочавање утицаја вере и појаву Крсташких ратова; • Унапређење знања о културном наслеђу Средњег века.							

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученици ће бити у стању да: • Разумеју појаву и успон нових држава у Европи и Средоземљу у Средњем веку; • Објасне настанак, развој и значај феудализма у Средњем веку; • Уоче утицај Хришћанства и Ислама на државе и друштво Средњег века; • Разумеју узрочно-последичне везе Крсташких ратова; • Сагледају напредак привреде, науке и културе у Средњем веку;	• Комбиновани • Рад у пару/групни рад • Рад на тексту • Индивидуални	• Монолошко-дијалошка, • Рад на тексту, • Комбинована.	Новембар, децембар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• уџбеник • стручна литература • фломастери,табла,креда • историјски атлас, • видео материјали	• српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија;	• кроз активности ученика на часу • домаћи задаци • презентације ученика • усмено испитивање знања • 1О-мин.блиц-провере знања • писање есеја

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	**Српски народ у Средњем веку**	• Упознавање са културом, веровањима и обичајима старих Словена у Средњем веку; • Објашњење сеоба Словена и	13	/	4	9	/	/	/

		њихове последице по Балканско полуострво; • Упознавање са српским историјским личностима и државама у Средњем веку; • Уочавање политичких, културних и верских последица доласком Османског царства на Балканско полуострво; • Унапређење знања о културним наслеђем Срба у Средњем веку.							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученици ће бити у стању да: • Објасне одлике културе, веровања и обичаја старих Словена у Средњем веку; • Покажу на историјској карти правце сеоба словенских народа и промена граница српских држава; • Наведу најважније историјске догађаје и појаве из српске средњовековне историје; • Наведу најважније историјске личности српског народа у Средњем веку: владаре, црквене великодостојнике, стваоце из области културе; • Разумеју политичке, привредне, културне и верске последице доласка Османског царства и пад српске државе под њихову власт; • Објасне одлике српске привреде и културе у Средњем веку;		• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.		• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована; • Демонстративна.		Јануар, фебруар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**				**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеници • стручна литература • интернет занимљивости • табла,креда		• Српски језик и књижевност; • географија; • грађанско васпитање; • веронаука.				• Кроз активности ученика на часу • домаћи задаци • презентације ученика • усмено испитивање знања • 1О-мин.блиц-провере знања • писање есеја	

		• наставни материјал • историјски атлас.		

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Европа и свет од краја 15. до краја 18. века	• Стицање знања о историјски најважнијим државама у Новом веку; • Унапређење знања друштвеним, привредним и верским променама Новог века; • Разумевање значаја појаве хуманизма, ренесансе и протестантизма; • Упознавање са појавом апсолутизма и грађанским револуцијама; • Разумевање најважнијих личности, догађаја и последица Наполеонових ратова.	13	/	4	9	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученици ће бити у стању да: • Наведу главне историјске догађаје и процесе у периоду од краја 15. до краја 18. века; • Покажу на историјској карти путовања морепловаца током великих географских открића; • Објасне појмове: хуманизам, ренесанса, мануфактура, реформација, апсолутизам; • Наведу најважније ствараоце културе	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	Март, април

		хуманизма и ренесансе; • Објасне значај реформације и најзначајнија протестантска учења; • Наведу најзначајнија научна и технолошка достигнућа у периоду од краја 15. до краја 18.века. • Уоче узроке и последице апсолутизма и појаве грађанских револуција;			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • стручна литература • слике,цртежи, • табла, креда; • Интернет занимљивости • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • географија; • математика; • физика; • хемија; • грађанско васпитање; • веронаука.	• Кроз усмено испитивање знања • кроз активности ученика на часу • домаћи задаци • презентације ученичких радова • писање есеја

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
6.	Српски народ под страном влашћу од краја 15. до прве половине 19. века	• Упознавање са положајем српског народа у Османском царству; • Упознавање ученика са положајем српског народа у Хабсбуршкој монархији; • Уочавање основних одлика културе, привреде и свакодневног живота код Срба од краја 15. до прве половине 19 века; • Разумевање узрочно-	14	/	8	16	/	/	/

		последичних веза и ток Српске револуције; • Унапређење знања о културним наслеђем Срба у од краја 15. до прве половине 19. века.							
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученици ће бити у стању да: • Објасне државно уређење и друштвену структуру Османског царства и положај српског народа у њему; • Разумеју различите облике отпора српског народа турској власти; • Наведу најважније личности, битке и догађаје Српске револуције; • Објасне државно уређење и друштвену структуру Хабзбуршке монархије и положај српског народа у њој; • Уоче политичке, привредне и друштвене промене у Србији током и након Српске револуције. • Објасне државно и друштвено уређење Црне Горе и њен однос са околним суседима.			• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.		Мај, јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас		• Српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија.		• Кроз усмено испитивање знања • домаћи задаци и реферати • кроз активности ученика на часу • 1О-мин.блиц-провере знања • презентације ученичких радова • писање есеја			

1.7. ГЕОГРАФИЈА – ПРВИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Географија
Разред	први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	Географија Србије, Уџбеник за стручне школе Милка Бубало-Живковић, Бојан Ђерчан, Даринка Максимовић Завод за уџбенике, 2018.

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Увод**	• Стицање знања о предмету проучавања, подели, ,значају и месту географије у систему наука • Уочавање и схватање корелативних односа између географије и других природних и друштвених наука	2	/	1	1	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Дефинише предмет изучавања, значај, развој и место Географије у систему наука • Разликује природне и друштвене елементе географског простора и схвата њихове узајамне узрочно- последичне везе и односе • Одреди место Географије у систему наука • Препозна значај и практичну примену географских сазнања		• фронтални • групни • рад у пару		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту		• септембар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• географска карта Србије • савремена електронска помагала		• Економија • Статистика • Историја		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">2.</td><td rowspan="5">Савремене компоненте географског положаја Србије</td><td>• Проширивање знања о положају, месту и улози Србије на Балканском полуострву и југоисточној Европи
• Сагледавање сложених друштвено- економских процеса и промена у југоисточној Европи на Балканском полуострву и у нашој држави, уочавањем општих географских карактеристика</td><td>6</td><td>/</td><td>3</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Дефинише појам и функције државних граница, разуме државно уређење Србије и познаје државна обележја: грб, заставу, химну
• Лоцира на карти положај и величину територије Србије уз кратак опис битних карактеристика границе са суседним земљама
• Дефинише појам југоисточна Европа, лоцира на карти Балканско полуострво и идентификује његове опште карактеристике: физичке, културне и демографске
• Анализира промене на политичкој карти Балканског полуострва: распад Југославије, стварање нових држава и облици њихове сарадње
• Дефинише појам Географски положај и наведе његову поделу
• Одреди укупан географски положај Србије – повољан или неповољан, анализом својстава чинилаца који га формирају: апсолутни и релативни положај
• Дискутује о предностима и недостацима географског положаја Србије</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• дијалошка
• рад на карти
• демонстративна
• дискусија</td><td>• септембар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• географска карта Србије
• нема карта Србије
• савремена електронска помагала</td><td colspan="2">• Историја
• Економија
• Статистика</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• картографија</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>3.</td><td>Природни ресурси Србије и њихов економско географски значај</td><td>• Стицање нових и продубљених знања о природи Србије и њеном утицају на живот и привредне делатности људи
• Сагледавање физичко- географских компонената простора Србије и разумевање њиховог значаја за живот људи и могућности развоја привреде</td><td>14</td><td>/</td><td>4</td><td>10</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Одреди у геолошком саставу Србије заступљеност стена различите старости, састава, порекла, значајних за појаву руда и минерала
• Лоцира у оквиру геотектонске структуре Србије велике целине: Динариди, Вардарска зона, Српско- македонска маса, Карпато-балканиди, Мезијска плоча, Тиса- Дакија и објасни њихов постанак – деловање унутрашњих тектонских и спољашњих сила
• Идентификује основне макроцелине рељефа Србије: Панонски басен и Планинску област
• Кратко опише постанак Панонског басена , одвоји панонску Србију: Панонску низију и јужни обод Панонског басена са прегледом главних елемената рељефа
• Одреди планинску област и направи картографски преглед раседних и набраних планина и већих котлина
• Објасни елементе и факторе климе, разликује климатске типове у Србији и њихове одлике
• Направи преглед водног богатства Србије. Одреди на карти развођа сливова, лоцира транзитне и домицилне реке, објасни постанак, поделу и значај језера и термоминералних вода
• Закључује о економском значају воде за снабдевање насеља, наводњавање тла, производњу хидроенергије, пловидбу, рибарство и туризам
• Дискутује о загађивачима, последицама и мерама заштите</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• дијалошка
• демонстративна
• рад на карти
• дискусија</td><td colspan="2">• октобар
• новембар</td></tr>
</table>

		• Дефинише појам земљиште- тло, одреди типове тла на простору Србије, њихов састав и карактер • Познаје утицај физичко- географских фактора на формирање типова вегетације и разноврсност животињског света панонске и планинске области Србије • Дефинише: појам природна средина, предмет проучавања заштите природе, значај заштите и унапређивање природе • Наведе елементе природне средине, загађиваче воде, ваздуха, земљишта; последице загађивања и мере заштите • Препозна појаве штетне по своје природно и културно окружење и активно учествује у њиховој заштити, обнови и унапређивању • Дефинише: парк природе, предео изузетних одлика, резерват природе, споменик природе и природне реткости • Разликује заштићена природна добра у Србији: Голија, Фрушка Гора, Ђердап, Тара и др.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• географска карта Србије • нема карта Србије • савремена електронска помагала	• Економија • Статистика • Историја • Биологија	• усмено излагање • активност на часу • картографија • домаћи задаци	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	**Становништво Србије**	• Проширивање знања о демографском развоју и распореду становништва у Србији • Уочавање демографских проблема и могућности њиховог превазилажења за свеукупни друштвено- економски развитак наше земље • Формирање свести о неговању националног и културног идентитета	8	/	3	5	/	/	/

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		• Опише антропогеографска обележја и историјско-географски континуитет насељавања Србије • Објасни кретање становништва и територијални размештај становништва у Србији • Укаже на промену броја становника Србије и наведе факторе који условљавају промене становништва • Уз помоћ графичких метода анализира основне демографске одлике; објашњава их, врши предвиђања и изводи закључке • Дефинише појмове. Наталитет, морталитет и природни прираштај • Дефинише појам миграције и разликује типове и видове миграција • Објасни структуру становништва у Србији (биолошка, економска, социјална, национална) • Разликује појмове националног, етничког и културног идентитета • Изгради став о једнаким правима људи без обзира на расну, националну, верску и другу припадност • Објасни демографске проблеме и популациону политику у Србији • Дефинише појам дијаспоре • Лоцира подручја на којима живи српско становништво у непосредном и ширем окружењу (Мађарска, Румунија, Македонија, Албанија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Хрватска и Словенија) • Разликује компактну и појединачну насељеност српског становништва у подручјима непосредног и ширег окружења • Објасни основне карактеристике становништва Републике Српске • Лоцира аутохтоне српске територије (северни делови Далмације, Лика, Кордун, Банија, Славонија и Барања) • Објасни радне миграције у европске земље и именује државе и градове у којима има нашег	• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални	• монолошко дијалошка • демонстративна • дискусија • рад на карти	• новембар • децембар

		становништва • Објасни исељавање нашег становништва на ваневропске континенте • Разликује фазе у исељавању Срба у прекоокеанске земље • Именује државе и градове у којима живи наше становништво • Објасни однос и везе дијаспоре и Србије			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• географска карта Србије • нема карта Србије • савремена електронска помагала	• Историја • Социологија • Економија • Статистика	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • картографија	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
5.	**Насеља Србије**	• Проширивање знања о о насељима и факторима њиховог развоја • Разумевање вредности сопственог културног наслеђа и повезаности са другим културама и традицијама • Развијање свести о вредности и значају антропогених културних добара • Уочавање трансформације насеља и њихових мрежа и система	9	/	3	6	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Дефинише појам насеља • Објасни постанак, развој и размештај насеља Србије • Наведе факторе развоја и трансформације насеља и њихових мрежа • Лоцира градске центре Србије • Образложи улогу градских центара у регионалној организацији		• фронтални • групни • рад у пару		• монолошко дијалошка • дијалошка • демонстративна • рад на карти		• децембар	

		Србије • Лоцира осовине- појасеве развоја Србије; Дунавско- савска, ,Велико- моравска и Јужно- моравска • Разликује врсте, функције и типове насеља • Опише карактеристике урбаних целина • Разликује значење појмова урбанизација, деаграризација, индустријализација и терцијаризација. • Именује антропогена културна добра и објасни њихову заштиту						
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**		
		• географска карта Србије • нема карта Србије • савремена електронска помагала		• Историја • Статистика • Социологија • Економија		• усмено излагање • активност на часу • картографија • домаћи задаци		
Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	**Привреда Србије**	• Проширивање и продубљивање знања о привреди Србије и њеним основним карактеристикама • Сагледавање потенцијала и могућности Србије за њену конкурентност у светској привреди	13	/	4	9	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Анализира утицај природних и друштвених чиниоца на условљеност развоја и размештаја привреде Србије и групише гране привреде по секторима • Објасни како природни и друштвени фактори утичу на развој и размештај пољопривреде Србије • Дефинише гране пољопривреде у ужем смислу (земљорадња и сточарство) и ширем смислу (шумарство, лов и риболов), наведе значај пољопривреде • Препозна основне функције шумарства, значај шума, факторе		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на карти • демонстративна • дискусија		• јануар • фебруар • март	

		који их угрожавају и мере заштите • Утврди значај лова и риболова • Дефинише значај Енергетике и Рударства, наведе енергетске ресурсе и минералне сировине и направи њихов картографски преглед на територији Србије • Објасни појмове: индустрија и индустријализација, одрживи развој и наведе факторе развоја и размештаја, поделу индустрије и њен значај • Анализира утицај природних и друштвених фактора на развој саобраћаја, кратко опише врсте саобраћаја и њихов значај • Направи картографски преглед главних друмских и железничких праваца у Србији, пловних река и канала, већих лука и аеродрома • Дефинише појмове: трговина, трговински и платни биланс и одреди значај трговине • Анализира утицај природних и друштвених фактора на развој туризма, дефинише и наведе поделу туризма			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• географска карта Србије • нема карта Србије • савремена електронска помагала	• Економија • Предузетништво • Статистика	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • картографија • тест	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">7.</td><td rowspan="5">Регионалне целине Србије</td><td>• Стицање и проширивање географских знања о регионалним целинама Србије и сагледавање њихових специфичности</td><td>14</td><td>/</td><td>7</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Дефинише појам регије и направи картографски преглед регионалних целина Србије
• Покаже на карти Србије границе Војводине и њених предеоних целина и препозна њене природне и друштвене одлике
• Покаже на карти Србије границе Шумадије и Поморавља и наведе њихове природне и друштвене одлике
• Покаже на карти Србије границе западне Србије и опише њене природне и друштвене одлике
• Покаже на карти Србије Старовлашко-рашку висију уз анализу њених природних и друштвених одлика
• Покаже на карти Србије границе источне Србије и наведе њене природне и друштвене одлике
• Покаже на карти Србије границе јужног Поморавља и препозна његове природне и друштвене одлике
• Покаже на карти Србије границе Косова и Метохије и дискутује о његовим природним и друштвеним одликама</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• дијалошка
• дискусија
• рад на карти
• демонстративна</td><td colspan="2">• април
• мај</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• географска карта Србије
• нема карта Србије
• савремена електронска помагала</td><td colspan="2">• Економија
• Историја
• Биологија
• Социологија</td><td colspan="4">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• картографија</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="3">Бр.</th><th rowspan="3">Тема/модул/област</th><th rowspan="3">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td><td>практ. наст.</td><td>практ. наст. у блоку</td></tr>
<tr><td rowspan="5">8.</td><td rowspan="5">Србија и савремени процеси у Европи и Свету</td><td>• Стицање знања о савременим политичким и економским процесима у Европи и свету као услова напретка свих земаља и народа
• Стварање реалне слике о Србији у светским размерама и савременим међународним процесима</td><td>8</td><td>/</td><td>2</td><td>6</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Дефинише појмове: процес интеграције, глобализација
• Објасни економске интеграције на Балкану и у југоисточној Европи и познаје мирољубиву политику Србије у међународним оквирима и на Балкану
• Лоцира на карти Европе земље чланице ЕУ, опише историјат развоја, наведе циљеве и дефинише проблеме унутар Уније
• Објасни услове које Србија треба да испуни да би постала равноправна чланица заједнице.
• Разликује улогу, значај и видове деловања међународних организација. (ЦЕФТА, ЕФТА, НАФТА, ОЕЦД, ОПЕК, АПЕК, Г8, БРИК..)
• Објасни улогу, ,значај и видове деловања Светске банке и Међународног монетарног фонда и улогу Србије у овим организацијама
• Опише историјат развоја УН, наведе циљеве и структуру организације и образложи привржености Србије УН
• Дефинише појам глобализације и разликује политичке, територијалне, економске, културне и друге видове глобализације.</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• дијалошка
• рад на карти
• дискусија</td><td colspan="2">• јун</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/обл	Циљеви	Фонд/тип часа	
		• географска карта Србије • географска карта Европе и Света • стручни текстови • савремена електронска помагала	• Економија • Историја • Социологија са правима грађана • Статистика	• усмено излагање • активност на часу • картографија • тест

Географија - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи да самостално користи географску карту и тумачи је • Да се помогне повезивање теорије и сналажење на географској карти	30						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да повеже одговарајућу теорију и задатке • Да примени научено на посебне ситуације	• Индивидуални • Групни	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • Савремена електронска помагала • Географска карта • Нема карта	• Статистика • Историја • Биологија • Економија	• усмено излагање • активност на часу

1.8. БИОЛОГИЈА – Први разред

Образовни профил	Финанцијско рачуноводствени техничар
Предмет	Биологија
Разред	Први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	Н. Недељковић Ј. Ђорђевић, Г. Цвијић, А. Кораћ, Д. Цветковић и С. Трифуновић Биологија за средње стручне школе, ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“, 2021 Стручна литература, физиолошки и еколошки атласи, текстови са интернета

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**НАУЧНА ТЕОРИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА**	• Упознавање са Теоријом спонтане генерације и експериментима који су довели до њеног напуштања и усвајања теорије биогенезе (Реди, Спаланцани, Пастер). • Упознавање са научном теоријом и научном методологијом.	4	/	2	2	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• упореди научну хипотезу са научном теоријом;	• Фронтални • Групни • Индивудални • Рад у пару	• Монолошко-дијалошка • Демонстративна • Истраживачки рад ученика • Радионице	• Септембар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• шеме на табли, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови	• хемија	• усмено испитивање, активност на часу, дискусија, посматрање, домаћи задаци

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">БИОХЕМИЈСКО ЈЕДИНСТВО ЖИВОГ СВЕТА И ОСНОВНЕ ОСОБИНЕ ЖИВИХ БИЋА</td><td>• Упознавање са хемијским саставом живих бића. значајем воде за одвијање животних функција.
• Упознавање са структуром и функцијом биомолекула: угљени хидрати, липиди, протеини и нуклеинске киселине.
• Упознацање са особинама које произлазе из ћелијске организације органске материје: метаболизам, надражљивост, покретљивост, хомеостаза, репродукција и еволуција</td><td>6</td><td>/</td><td>3</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• повеже хемијску структуру биолошки важних макромолекула са њиховим својствима;
• закључује о биохемијском јединству живота и заједничком пореклу живих бића на основу њихових заједничких особина</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат, презентација
• Истраживачки рад ученика
• Радионице</td><td>• Септембар, октобар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="2">• хемија, физичко васпитање</td><td colspan="4">• Усмено испитивање, контролни задаци, активност на часу, израда презентације, писање реферата, дискусија, посматрање, домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>3.</td><td>БИОЛОГИЈА ЋЕЛИЈЕ</td><td>• Упознавање са теоријом ендосимбиозе.
• Упознавање са разликама и сличностима између прокариотске и еукариотске ћелије и органелама у функцији ћелијског метаболизма и АТП.
• Упознавање са начинима исхране - Фотоаутотрофија и хетеротрофија. Ћелијско дисање.
• Упознавање са механизмом репликације ДНК као предусловом деобе сваке ћелије.
• Упознавање са ћелијском деобом код прокариота и еукариота, појавом вишећеличности и улогом митозе у повећању броја ћелија (растењу) и обнављању вишећелијских организама.
• Упознавање са мејотичким деобама и значајем мејозе као извора генетичке варијабилности организама.</td><td>11</td><td>/</td><td>4</td><td>7</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• упореди прокариотску и еукариотску ћелију на основу биохемијских, анатомских и морфолошких карактеристика; –
• доведе у везу утицај чинилаца из спољашње и унутрашње средине са динамиком ћелијских процеса
• повеже разлике у грађи ћелије и организацији генетичког материјала са разликама у репродукцији прокариотске и еукариотске ћелије;
• тумачи шеме ћелијског циклуса и деоба еукариотских ћелија у контексту раста, развића и размножавања;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат, резентација
• Истраживачки рад ученика
• Радионице
• Дебате и дискусије</td><td colspan="2">• Октобар, новембар</td></tr>
</table>

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови	• хемија	• усмено испитивање, контролни задаци, активност на часу, израда презентације, писање реферата, посматрање, домаћи задаци

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	**ОСНОВИ ГЕНЕТИКЕ**	• Упознавање са појмовима и значењем особина и варијанта особине, наследни фактор и ген. • Упознавање са Менделовом (партикуларна) теоријом наслеђивања. • Упознавање са појмовима алел, генотип и фенотип – генетички и средински узроци варијабилности особина. • Упознавање са хромозомском теоријом наслеђивања и хромозомским мутацијама. • Упознавање са примерима наследних образаца код особина човека.	8	/	4	4	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• повеже Менделова правила наслеђивања са карактеристикама мејотичке поделе хромозома, посебно на примерима генетике човека;	• Фронтални • Групни • Индивудални • Рад у пару	• Монолошко-дијалошка • Демонстративна • Рад са текстом, реферат • Истраживачки рад ученика • Радионице	• Новембар, децембар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови	• хемија	• Усмено испитивање, контролни задаци, активност на часу, израда презентација, писање реферата, дискусија, посматрање, домаћи задаци

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>5.</td><td>ПРИНЦИПИ САВРЕМЕНЕ КЛАСИФИКАЦИ-ЈЕ
И ФИЛОГЕНИЈА</td><td>• Упознавање са Дарвиновом теоријом еволуције, концептом порекла од заједничког претка и филогенијом.
• Упознавање са главним систематским категоријама (врста, род, фамилија, ред, класа, тип, царство, домен).
• Примена модела „Дрво живота” у реконструкцији филогеније највиших систематских категорија.</td><td>4</td><td>/</td><td>1</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">• тумачи филогенетске односе живог света на Земљи ослањајући се на модел „дрво живота”;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат
• Истраживачки рад ученика (пројекти)
• Радионице
• Дебате и дискусије</td><td>• Децембар</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="3">• хемија, социологија, физичко васпитање</td><td colspan="2">• усмено, контролни задаци, активност на часу, пројекти, писање реферата, домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td></td><td>ЕВОЛУЦИЈА ЉУДСКЕ ВРСТЕ</td><td>• Упознавање са процесима специјације и биолошког концепта врсте.
• Упознавање са предачким и изведеним особинама Примата.
• Упознавање са адаптацијама Примата на живот у крошњи дрвећа и сложеним друштвеним заједницама.
• Упознавање филогеније Примата и Хоминоидеа, фосила аустралопитецина и рода Хомо, фосилне врсте људи.
• Упознавање са еволуцијом величине лобање и мозга код бипедалних хоминина и у роду Хомо.</td><td>6</td><td>/</td><td>2</td><td>4</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="4"></td><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="3">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• повеже деловање природне селекције са настанком нових врста на примеру људске врсте;
• илуструје примерима утицај срединских, генетичких и културних чинилаца на еволуцију људи;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат
• Истраживачки рад ученика (пројекти)
• Радионице
• Дебате и дискусије</td><td colspan="3">• Децембар, јануар, фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="3">• социологија</td><td colspan="3">• усмено, контролни задаци, активност на часу, пројекти, писање реферата, домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">7.</td><td rowspan="6">ДИНАМИКА ЉУДСКЕ ПОПУЛАЦИЈЕ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ</td><td>• Упознавање са популационом динамиком и параметрима раста популације. Динамика хумане популације кроз историју.
• Упознавање са начинима нарушавања животне средине и угрожавањем биодиверзитета.
• Упознавање са концептом и принципима одрживог развоја.</td><td>6</td><td>/</td><td>3</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• доведе у везу промене начина живота људи током историје са динамиком људске популације данас и принципима одрживог развоја;
• повеже глобалне последице нарушавања животне средине са међусобним утицајима екосистема преко биогеохемијских циклуса;
• повеже сопствене обрасце понашања са одрживим коришћењем природних ресурса и могућом улогом у нарушавању биодиверзитета;
• учествује у заштити природе и биодиверзитета контролисаним коришћењем ресурса и правилним одлагањем отпада;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат
• Истраживачки рад ученика (пројекти)
• Радионице
• Дебате и дискусије</td><td>• Фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• шеме на табли, разни еколошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови</td><td colspan="3">• хемија, социологија, физичко васпитање</td><td colspan="3">• усмено, контролни задаци, активност на часу, пројекти, писање реферата, домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>8.</td><td>ОРГАНИЗАЦИЈА ТЕЛА И ФИЗОЛОГИЈА ЧОВЕКА</td><td>• Упознавање са активношћу гена и ћелијском специјализацијом у развојном процесу.
• Упознавање са гаметогенезом и оплођењем и фазама развића до неонаталног периода.
• Упознавање са интегративним органским системима (циркулаторни, имунски, нервни, ендокрини и полни).
• Упознавање са органским системима чија је улога у кретању (мишићни, скелетни).
• Упознавање са органским системима чија је улога размена материје са спољашњом средином (респираторни, дигестивни, екскреторни).
• Упознавање са болестима човека везаним за дисфункцију органских система изазваних начином живота ао иса заразним болестима и превенцијом.</td><td>29</td><td>/</td><td>11</td><td>18</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• идентификује фазе развића човека на слици или моделу; –
• анализира функционалну повезаност органских система човека и њен значај за одржавање хомеостазе;
• дискутује о важности одговорног односа према свом и здрављу других особа.</td><td colspan="2">• Фронтални
• Групни
• Индивудални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка
• Демонстративна
• Рад са текстом, реферат
• Истраживачки рад ученика (пројекти)
• Радионице
• Дебате и дискусије</td><td colspan="2">• Март, април, мај, јун</td></tr>
</table>

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• шеме на табли, разни биолошки атласи, интернет ресурси, енциклопедије, power point презентације, видео клипови	• хемија, социологија, физичко васпитање	• усмено, контролни задаци, активност на часу, пројекти, писање реферата

Биологија – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи да самостално тумачи појмове, да их повезује, изводи закључке • Да се ученику помогне у повезивању теорије и конкретних ситуација, задатака, повезивању наученог са примерима из свакодневног живота	30						
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да примени научено кроз конкретне примере		• Индивидуални • Групни		• монолошка • дијалошка • демонстрациона		• током школске године	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Наставни материјал за ученика • Примери за вежбање		• Физичко васпитање • Хемија		• усмено излагање • активност на часу			

1.9. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ – ПРВИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Принципи економије
Разред	први
Годишњи фонд часова	111
Недељни фонд часова	3
Литература	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.	**Економска наука: развој, принципи и методи анализе**	• Упознавање ученика са развојем економије, принципима, методима и моделима који се користе у економској науци	21	/	7	14	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • дефинише предмет изучавања економије као науке • идентификује значај одређених школа економске мисли за развој економске науке • објасни потребе, оскудност и избор • доведе у везу неопходност размене добара ради задовољења потреба • утврди принципе индивидуалног одлучивања • дефинише опортунитетни трошак и граничне (маргиналне) промене • утврди утицај подстицаја на понашање људи и друштва • препозна користи од учешћа у трговини; • разликује појмове тржиште и тржишна привреда • препозна значај тржишта за организовање економских активности • утврди узроке тржишних неуспеха (екстерналије, тржишна	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни	• монолошко-дијалошки • методе активно орјенитсане наставе	• септембар • октобар

		моћ) • наведе принципе функционисања привреде • доведе у везу продуктивност и ниво животног стандарда • дефинише инфлацију • препозна негативне последице инфлације • дефинише научни метод • идентификује значај посматрања у примени економског метода • доведе у везу посматрање и претпоставке у примени економског метода • препозна значај графичких приказа у економији • објасни дијаграм кружног тока и границу производних могућности • идентификује принципе економског резоновања на примеру границе производних могућности • разликује појмове микроекономија и макроекономија			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови	• Пословна економија • Историја	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
2.	**Понуда, тражња и функционисање тржишта**	• Стицање знања о функционисању тржишта	33	/	10	23	/	/	/
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**				
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише тржиште и тражену количину добара • прикаже графички криву индивидуалне и тржишне тражње	• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални	• монолошко-дијалошки • методе активно орјенитсане наставе	• октобар • новембар • децембар • јануар				

		• разликује промењљиве које утичу на тражњу • дефинише понуђену количину добара • прикаже графички криву индивидуалне и тржишне понуде • дефинише тржишну равнотежу; равнотежну цену и равнотежну количину • прикаже графички тржишну равнотежу • објасни закон понуде и тражње • анализира промену тржишне равнотеже • дефинише ценовну еластичност тражње • наведе факторе који утичу на ценовну еластичност тражње • израчуна ценовну еластичност тражње • разликује криве тражње на основу њихових еластичности • прикаже графички криве тражње са различитим коефицијентима еластичности • дефинише укупан приход • објасни промену укупног прихода услед промене цена у зависности од еластичности тражње • дефинише доходну еластичност тражње, унакрсну еластичност тражње и ценовну еластичност понуде • наведе факторе који утичу на ценовну еластичност понуде • израчуна ценовну еластичност понуде • прикаже графички криве понуде са различитим коефицијентима еластичности			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови	• Пословна економија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">3.</td><td rowspan="6">Трошкови производње</td><td>• Оспособљавање ученика за стицање знања о трошковима предузећа</td><td>18</td><td>/</td><td>6</td><td>12</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• дефинише појам трошкова
• разликује експлицитне и имплицитне трошкове
• разликује економски профит и рачуноводствени профит
• дефинише производну функцију; маргинални производ; опадајући маргинални производ
• разликује фиксне и варијабилне трошкове
• прикаже графички фиксне и варијабилне трошкове
• разликује укупне и просечне трошкове
• објасни маргинални трошак
• прикаже графички криве просечних трошкова и маргиналног трошка
• разликује трошкове на кратки и дуги рок</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошки
• методе активно орјенитсане наставе</td><td colspan="2">• фебруар
• март</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• текстуална средства
• шеме
• примери за вежбу
• радни листови</td><td colspan="2">• Пословна економија</td><td colspan="4">• праћење остварености исхода
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задатак
• тест знања</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="4">4.</td><td rowspan="4">Тржишне структуре и понашање предузећа</td><td>• Оспособљавање ученика за стицање знања о понашању предузећа у различитим тржишним структурама</td><td>24</td><td>/</td><td>8</td><td>16</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• дефинише различита тржишна стања
• наведе карактеристике конкурентног тржишта
• идентификује приход конкурентног предузећа
• објасни максимирање профита конкурентног предузећа
• представи графички криву понуде конкурентног предузећа
• утврди када предузеће одлучује да обустави производњу икада предузеће одлучује да излази са тржишта и улази на тржиште
• прикаже графички профит конкурентног предузећа; криву тржишне понуде
• препозна како тржиште реагује на промену тражње
• опише дугорочну равнотежу на конкурентном тржишту
• наведе карактеристике монополског тржишта
• препозна основне узроке баријера уласку на тржиште
• објасни како монополиста доноси одлуке о производњи и ценама (како максимира профит)
• наведе особености олигополске тржишне структуре
• објасни како олигополиста доноси одлуке о производњи и ценама
• наведе карактеристике монополистичке</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошки
• методе активно орјенитсане наставе</td><td colspan="2">• март
• април
• мај</td></tr>
</table>

		конкуренције						
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**		
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови			• Пословна економија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања		
Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
5.	**Тржиште фактора производње и функционална расподела дохотка**	• Упознавање ученика са тржиштима фактора производње и функционалној расподели дохотка	15	/	6	9	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише факторе производње • препозна карактер тражње за факторима производње • препозна специфичности тражње и понуде рада • дефинише маргинални производ рада • израчуна вредност маргиналног производа рада • опише како се успоставља равнотежа на тржишту рада • дефинише појам капитал • препозна како се успоставља равнотежа на осталим тржиштима • објасни функционалну расподелу дохотка		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко-дијалошки • методе активно орјенитсане наставе		• мај • јун	

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови	• Пословна економија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања

Принципи економије - први разред - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима							

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама	• Индивидуални • Фронтални	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Текстуална	• Историја • Пословна економија	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак

1.10. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА – Први разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Пословна економија
Разред	први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.	Предузеће	• Стицање основних знања о појму, предмету и циљевима изучавања пословне економије • Стицање основних знања о предузећу, његовим циљевима, врстама и организационим облицима	40	/	16	24	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • разликује појам и предмет изучавања пословне економије и економике предузећа • разликује теоријски циљ и практични циљ пословне економије • направи преглед дисциплина пословне економије • дефинише појам и услове настанка предузећа • наведе карактеристике предузећа • разликује основне теорије предузећа • наведе појавне облике улагања у процес стварања вредности (input) и резултат (output) процеса улагања ресурса • наведе начине употребе ресурса у њиховој трансформацији у резултат • дефинише предузеће као систем • идентификује разлоге постојања предузећа • дефинише поделу рада и специјализацију	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад	• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонстративна	• септембар • отобар • новембар • децембар • јануар • фебруар

		• класификује предузећа на основу различитих критеријума • разликује предузеће у индивидуалном власништву (предузетничко предузеће), друштва лица и друштва капитала на основу њихових карактеристика • утврди врсте и делатности јавних предузећа • дефинише ефикасност и ефективност предузећа • повеже ефикасност и ефективност са циљевима предузећа • дефинише окружење предузећа и врсте окружења предузећа • дефинише средства предузећа • разврста средства предузећа према различитим критеријумима • разликује основна и обртна средства према њиховим карактеристикама • повеже делатност, врсте средстава са резултатима предузећа • разликује изворе средстава предузећа према власништву и рочности • објасни значај избора извора средстава са аспекта резултата предузећа • објасни контролу коришћења средстава			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • визуелна	• Историја • Рачуноводство • Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
2.	Пословне функције предузећа	• Стицање основних знања о пословним функцијама предузећа • Стицање знања о пословима и активностима предузећа • Оспособљавање ученика за анализу показатеља остваривања циљева и задатака	34	/	11	23	/	/	/

		пословних функција							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише појам „функције предузећа” • разликује вертикалну и хоризонталну поделу функција у предузећу • утврди улогу и задатке функција управљања, руковођења и функције извршења • дефинише радно место • објасни формирање организационе јединице • објасни функцију производње • утврди вид, систем, ритам и припрему производње на основу задатих услова • објасни функцију набавке • одреди задатке, политику, залихе, планирање набавке, организацију и сарадњу са другим функцијама на основу задатих услова • објасни функцију продаје • одреди задатке, политику, асортиман, план продаје, организацију и сарадњу са другим функцијама на основу задатих услова • објасни складишну функцију • одреди задатке, организацију, ефикасност, сарадњу са другим функцијама на основу задатих услова • објасни транспортну функцију • одреди задатке, вид транспорта и осигурања, ефикасност и сарадњу са другим функцијама на основу задатих услова • утврди значај финансијско-рачуноводствене функције • опише могућа организациона решења финансијско рачуноводствене функције • наведе задатке, послове, документа рачуноводствене функције и елементе финансијске евиденције • идентификује тачке сарадње финансијско рачуноводствене функције са осталим функцијама у предузећу • образложи анализу финансијско рачуноводствене		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад		• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонтративна		• фебруар • март • април • мај • јун	

		функције • објасни појам и значај општих послова • образложи посебне услове пословања предузећа			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • визуелна	• Математика • Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак	

Пословна економија - први разред – Допунска настава

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама		• индивидуални • групни		• монолошко дијалошка • рад на тексту		• током школске године	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална • визуелна		• Математика • Историја • Принципи економије • Рачуноводство					

1.11. РАЧУНОВОДСТВО – Први разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Рачуноводство
Разред	Први
Годишњи фонд часова	148
Недељни фонд часова	2Т + 2В
Литература	Рачуноводство за 1. разред економске школе, ЗУНС, група аутора (Ђукић,Крстић, Ђорђевић, Пршић)

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**Обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	• **Основни рачуноводствени појмови** ● Појам рачуноводства ● Историјски развој рачуноводства ● Структура рачуноводства, традиционални и савремени концепт рачуноводства ● Појам, циљеви, задаци, системи и методе књиговодства ● Имовина и порекло имовине ● Појам и врсте имовине ● Појам и врсте порекла имовине (извора финансирања) ● Однос између имовине и извора финансирања ● Појам расхода и прихода ● Резултат пословања ● Законска регулатива	● Развијање функционалне рачуноводствене писмености ● Оспособљавање за прикупљање, проверу, класификацију и чување књиговодствене документације и података ● Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена ● Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан	40	20	-	20	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: ● објасни појам рачуноводства са различитих аспеката ● дефинише рачуноводство као научну дисциплину	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад		• монолошко дијалошка • пример успешног предузетника • методе активно оријентисане			• септембар • октобар • новембар	

	рачуноводства ● Рачуноводствене информације – појам и корисници ● Принципи уредног књиговодства: материјалне исправности, документованости, ажурности, хронолошког реда, потпуности, јасности	● идентификује узроке настанка и развоја рачуноводства ● објасни делове рачуноводства према традиционалном и савременом концепту рачуноводства ● дефинише књиговодство ● објасни улогу књиговодства у оквиру рачуноводства ● идентификује циљеве и задатке књиговодства ● наведе системе и методе књиговодства ● дефинише имовину (средства), сопствени капитал и обавезе ● изврши поделу имовине према рочности и намени ● разликује сталну и обртну имовину на основу њихових карактеристика ● изврши поделу обавеза према различитим критеријумима ● обрачуна бруто и нето имовину помоћу основне рачуноводствене једначине ● утврди однос између имовине и извора финансирања ● разликује утицај расхода и прихода на сопствену имовину и сопствени капитал ● идентификује рачунску разлику прихода и расхода као резултат пословања ● наведе појавне облике резултата пословања ● наведе Закон о рачуноводству као основу правне регулативе рачуноводства ● разликује интерне и екстерне кориснике рачуноводствених информација ● повеже интерне кориснике са пословним одлучивањем и екстерне кориснике са рачуноводственим извештавањем ● наведе принципе уредног књиговодства		наставе ● презентације	

		● повеже поштовање принципа уредног књиговодства са квалитетом рачуноводствених информација			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Текстуална • Штампани материјал • Примери из праксе	●Принципи економије ●Пословна економија ●Пословна кореспон. и комуникација	● праћење остварености исхода кроз тестове ●домаћи задатак ● активност на часу ●праћење индивидуалног и тимског рада ●презентације	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**Обрада**	**писмени задаци**	**практ. Наст.**	**Практ. Наст. У блоку**
2.	**Основни књиговодствени инструменти** Инвентарисање – појам, циљ и врсте ● Организација поступка инвентарисања ● **Инвентар имовине** – појам и улога ● Састављање почетног инвентара ● Биланс стања- појам и структура ● Принципи класификовања позиција у билансу стања ● Састављање почетног биланса на основу почетног инвентара ● Пословне промене (економске промена) ● **Књиговодствена документација** – појам,	● Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан ● Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период ● Оспособљавање за припремање, израду и презентовање рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања	80	40	-	40	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: ● дефинише књиговодствене инструменте ● познаје механизме процене пословних		*фронтални *индивидуални *рад у пару *групни рад		*мини предавања *методе активно орјентисане наставе *демонстративна		*Децембар – април	

	елементи, врсте и карактеристике ● Контрола књиговодствене документације – формална, суштинска и рачунска ● Чување књиговодствене документације ● Утицај пословних промена на биланс стања (4 групе) ● Књиговодствени рачуни – конта: појам, облици, врсте, карактеристике ● Конта стања– појам, врсте, правила евидентирања ● Конта успеха– појам, врсте, правила евидентирања ● Контни оквир ● Пословне књиге двојног књиговодства ● **Дневник** ● **Главна књига** ● **Помоћне књиге** -аналитичка књиговодства ● Отварање и евиденција кроз пословне књиге ● Биланс успеха ● **Закључни лист** ● **Финансијски извештаји** ● Грешке и корекција грешака у књиговодству	идеја ● наведе врсте књиговодствених инструмената ● разуме садржај и значај бизнис плана ● дефинише инвентарисање ● наведе циљ и задатке инвентарисања (пописа) ● наведе врсте инвентарисања према различитим критеријумима ● објасни организацију процеса инвентарисања (четири фазе) ● наведе потенцијалне односе између стварног (инвентарног) и књиговодственог стања ● састави биланс стања и биланс успеха ● објасни на примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције; ● састави почетни инвентар ● разуме токове готовине ● наведе циљ састављања биланса стања ● објасни начело билансне равнотеже ● идентификује сличности и разлике инвентара и биланса стања ● објасни појам и елементе књиговодственог документа		*симулација *дискусија	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		*Текстуална *Дигитална *Аудио-визуелна	• Принципи економије • Пословна економија • Право • Пословна кореспон. и комуникација	● активност на часу ● писмени задатак ● домаћи задатак ● израда биланса стања ● израда практичних радова	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>Обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>Практ. наст. Блоку</th></tr>
<tr><td>3.</td><td>Евиденција новчаних средстава</td><td>● Развијање способности комуникације и тимског рада
● Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период
● Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера</td><td>28</td><td>14</td><td>-</td><td>14</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td></td><td>● Благајничко пословање
● Благајна – појам и врсте
● Благајничка документација
● Дневник благајне
● Евиденција благајничког пословања у финансијском књиговодству
● Текући-пословни рачун
● Инструменти платног промета
● Евиденција промена на текућем рачуну
● Прелазни рачун
● Евиденција новчаних средстава кроз пословне књиге двојног
Књиговодства</td><td colspan="7"><table><tr><th>Исходи</th><th>Облик рада</th><th>Методе рада</th><th>Време реализације</th></tr><tr><td>● дефинише благајну и благајничко пословање
● наведе разлоге организовања помоћних благајни
● ажурно попуњава благајнички извештај и пратећу документацију
● упореди стварно и књиговодствено стање новца у благајни
● функционално разликује инструменте платног промета
● евидентира благајничко пословање у финансијском књиговодству
● дефинише текући-пословни рачун
● објасни потребу и процедуру отварања Текућег рачуна предузећа
● евидентира промене на Текућем рачуну на основу извода
● објасни функцију Прелазног рачуна у евиденцији новчаних средстава
● упореди стање на Текућем и Прелазном рачуну</td><td>- фронтални
- индивидуални
- рад у пару
- групни рад</td><td>- мини предавања
- дискусија</td><td>мај
јун</td></tr></table></td></tr>
</table>

		● води упоредну евиденцију у благајни и на Текућем рачуну			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		- текстуална - аудио-визуелна - примери из праксе-штампани материјал	● Пословна економија ● Принципи економије ● Право	● писмени задаци ● домаћи задатак ● активност на часу ● самостални практични рад ● отварање текућег рачуна	

Рачуноводство - први разред – Допунска настава

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Допунска настава: Основни рачуноводствени појмови Основни књиговодствени инструменти Евиденција новчаних средстава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	30	15	-	15	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да анализира задатак и	• Индивидуални • Групни		• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку		- у току школске године и у складу са потребама ученика		

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа		
		препознаје кључне одреднице • Да повеже одговарајућу теорију и задатке • Да примени научено на посебне ситуације- задатке			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • Штампани материјал - примери за вежбање	• Пословна економија • Право • Пословна кореспонденција и ком. • Принципи економије	• усмено излагање • активност на часу • самостална израда задатка • тимски рад	

1.12. ПОСЛОВНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА – Први разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Пословна кореспонденција
Разред	први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Техника слепог куцања и обликовање пословног писма	• Упознавање са циљевима и задацима пословне кореспонденције • Оспособљавање ученика за примену технике слепог куцања • Оспособљавање ученика за састављање и обликовање пословних писама на матерњем језику • Стицање знања о правилном обликовању текста и пословних писама	34	30	/	4	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • објасни појам и врсте кореспонденције • разликује лица у пословној кореспонденцији • подеси тастатуру на ћирилично и латинично писмо • прилагоди простор за обављање послова кореспонденције • примењује правила слепог куцања • примењује технику слепог куцања у алфанумеричком делу тастатуре и у нумеричком делу тастатуре • примењује технику слепог куцања код интерпункцијских знакова • користи програме за обраду текста • изврши контролу тачности унетог текста • исправи грешке у тексту • разликује форме пословних писама	• фронтални • индивидуални • групни • рад у пару	• монолошко дијалошка • рад на тесту • дискусија	• септембар - децембар

• обликује текстове у блок форми и зупчастој форми и текстове у ступцима								
Наставна средства			**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
• персонални рачунар • штампани материјал • шеме			• Српски језик и књижевност • Пословна економија • Рачунарство и информатика			• усмено излагање • радови ученика • активност на часу • домаћи задаци • тест		
Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Кореспонденција са пословним партнерима	• Стицање знања о кореспонденцији са пословним партнерима • Овладавање израдом писаних састава у пословној кореспонденцији /пословна писма, робна и новчана документа/ • Упознавање са пословним бонтоном и развијање вештина приликом конкурисања за радно место	40	40	/	/	/	/	/
Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
Ученик ће бити у стању да: • разликује обавезне и необавезне елементе пословних писама • упореди форме обликовања пословних писама • састави упит на основу датих елемената • састави различите понуде на основу датих елемената • састави ценовник на основу датих елемената • састави поруџбину на основу датих елемената • састави предрачун на основу датих елемената • састави отпремницу на основу датих елемената • састави рачун на основу датих елемената • објасни намену књижног одобрења, односно књижног задужења • изради књижно одобрење-задужење • објасни намену комисијског записника • изради комисијски записник на основу датих елемената • састави рекламацију и одговор на рекламацију на основу датих елемената			• фронтални • индивидуални • рад у пару		• монолошко дијалошка • рад на тексту • дискусија • игра улога		• јануар - јун		

• састави ургенцију на основу датих елемената • напише пропратно писмо • заведе и одложи документа • састави пријаву по конкурсу /огласу • примени правила понашања на заказаном разговору поводом заснивања радног односа • попуни М и М-А образац			
Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
• персонални рачунар • штампани материјал • шеме	• Српски језик и књижевност • Пословна економија • Рачунарство и информатика	• усмено излагање • радови ученика • активност на часу • домаћи задаци • тест	

Пословна кореспонденција – први разред – Допунска настава

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима	20						
Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама			• индивидуални • групни		• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку		• током школске године		
Наставна средства			**Корелација са другим предметом**				**Праћење и оцењивање**		
• Уџбеник • Примери за вежбање			• Српски језик и књижевност • Информатика и рачунарство • Рачуноводство				• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци		

1.13. ОСНОВИ ФИНАНСИЈА – ПРВИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Основи финансија
Разред	први
Годишњи фонд часова	74
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Финансије и финансијски систем**	• Стицање основних знања о развоју финансија као научне дисциплине, улоге финансијског система и постојања више финансијских дисциплина.	22	/	7	15	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • дефинише финансије • опише настанак финансија • објасни предмет изучавања финансија • препозна финансије као научну дисциплину • дефинише финансије као посебну научну дисциплину • повеже финансије са осталим економским дисциплинама • дефинише новац • опише настанак новца • наведе функције новца • објасни функцију новца као обрачунске јединице • дефинише финансијски систем • наведе елементе финансијског система • наведе функције финансијског система (обавља преносе ресурса, управља ризицима, прикупља и расподељује новчана средства) • објасни корелацију финансијског система са реалним сектором	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни	• монолошко-дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава	• септембар • октобар • новембар

		• разликује улоге финансијског система у различитим привредама • повеже финансије грађана са стабилношћу финансијског система и целе економије • опише улогу финансијског система Републике Србије						
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови			• Пословна економија • Рачуноводство • Принципи економије		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	
Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Финансијске дисциплине**	• Стицање знања за примену улоге физичких лица у финансијској стабилности и економији	20	/	8	12	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • разликује финансије домаћинства, предузећа и државе • разликује микро и макро финансије • наведе финансијске дисциплине • дефинише пословне финансије • објасни предмет изучавања пословних финансија • дефинише јавне финансије • разликује предмет изучавања пословних и јавних финансија • дефинише монетарне финансије • дефинише банкарство • разликује предмет изучавања монетарних финансија и банкарства • опише међународне финансије • дефинише осигурање			• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални	• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• новембар • децембар • јануар • фебруар	

		• идентификује предмет изучавања осигурања						
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови			• Пословна економија • Рачуноводство • Историја		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	
Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	**Финансијске институције и организације**	• Стицање основних знања о финансијским институцијама и организацијама	32	/	12	20	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**	**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • наведе врсте финансијских институција и организација • наведе међународне и регионалне финансијске организације • дефинише Централну банку • објасни основне функције Централне банке • идентификује утицај Централне банке на резултате пословања привреде и животног стандарда становништва • разликује органе Централне банке • дефинише појам банке • разликује врсте банака • класификује банкарске послове на основу различитих критеријума • разликује органе управљања и руковођења • пословне банке • повеже пословање банке са пословањем привредних друштава			• фронтални • групни		• монолошко-дијалошка • дискусија	• март • април • мај • јун

		• дефинише берзу • наведе врсте берзе • разликује берзанске посреднике • повеже пословање берзе са резултатима пословања предузећа • повеже пословање берзе са животним стандардом становништва • објасни улогу инвестиционих фондова на берзи • објасни значај пензионих фондова • објасни значај рада осигуравајућих друштава за пословање привредних друштава • идентификује утицаје осигурања на финансијске токове привредних друштава • објасни значај лизинга за резултате пословања предузећа • наведе основне функције НБС • опише настанак Београдске берзе • објасни улогу Београдске берзе у финансијском систему Републике Србије • објасни значај индекса београдске берзе			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови	• Пословна економија • Принципи економије • Рачуноводство	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	

Основи финансија - први разред - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима	35						

		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама	• Индивидуални • Групни	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Штампани задаци • Уџбеник	• Принципи економије • Пословна економија • Рачуноводство	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци	

1.14.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Изборни предмет-Први разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	**Грађанско васпитање**
Разред	**Први**
Годишњи фонд часова	37
Недељни фонд часова	1
Литература	НЕМА

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**БЕЗБЕДНОСТ МЛАДИХ**	-подизање свести ученика о различитим аспектима безбедности и оснаживање да их разумеју, анализирају и примене знање у различитим ситуацијама. -разумевање концепта безбедности -идентификовање ризика -промовисање здравих навика -освешћивање о безбедности на интернету -способност адекватног реаговања -развој емоционалне интелигенције	23	/	1	22	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -препозна појаве које угрожавају безбедност младих; -повезује угрожавање права младих са угрожавањем њихове безбедности – критички разматра питања безбедности младих и доводи их у везу са поштовањем људских права; – процени када му треба помоћ јер му је угрожена безбедност и зна коме да се обрати; – понаша се на начин којим се не угрожавају ни сопствена ни туђа безбедност; – критички разматра утицај медија на безбедност младих; – предлаже активности које доприносе повећању безбедности	-Рад у групама; -Рад у пару -Индивидуални рад -рад на тексту -употреба технологије(нпр.креирање веб страница) -акциони планови -истраживачки пројекти -дебате и дискусије -писани задаци(нпр.есеји)	-анкета, интервју -вербална -Илустрациона -демонстрациона -решавање проблема -презентациона	Септембар-март

		младих; – проналази релевантне изворе информација на којима заснива своје ставове; – сарађује са другим ученицима у спровођењу истраживања и пројекта; – у комуникацији активно слуша друге и дискутује аргументима	-креативни пројекти(брошуре, плакати)		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		Приручник из Грађанског васпитања -презентације са сликама, графиконима -филмови и видео материјали -студијски случајеви -Разговори и дебате -истраживања и пројекти -Посете институцијама(локална заједница, болница, полицијска станица, спасилачке службе -гостујући предавачи -креирање сценарија, драмских делова, кратких филмова	1. Биологија 2. Социологија 3. Психологија 4. Медицина 5. Информатика 6. Математика 7. Статистика 8. Ликовно образовање 9. Физичко васпитање 10. Етика 11. Филозофија 12. Грађанско право 13. Економија	-знање и разумевање -Анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**ГЛОБАЛИЗАЦИЈА**	-да ученик, изучавајући различите друштвене појаве и процесе, постане свестан својих права и одговорно-сти, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности. - упознавање са процесом глобализације, и то са њеним позитивним, али и негативним аспектима у смислу остваривања/угрожавања људских права.	14	/	1	13	/	/	/
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -објасни на примеру процесе глобализације; - критички разматра предности и недостатке глобализације; -повезује процесе глобализације са степеном остварености људских права; -објасни на примеру улогу међународних организација у процесу глобализације; - критички разматра утицај медија у процесу глобализације; - наведе основне захтеве антиглобалистичких покрета – проналази релевантне изворе информација на којима заснива своје ставове – сарађује са другим ученицима у спровођењу истраживања и пројекта – у комуникацији активно слуша друге и дискутује аргументима	-Рад у групама; -Рад у пару -Индивидуални рад -рад на тексту -писани задаци(нпр.есеји, блогови) -друштвене мреже и онлајн дискусионе платформе Креативни пројекти(колажи, плакати) -анализа филмова и видео материјала -презентације -истраживачки пројекти -дебате	Дијалошка -вербална -Илустрациона -демонстрациона -решавање проблема -презентациона -интерактивна	Март-јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		-Приручник из Грађанског васпитања -презентације са сликама, графиконима -филмови и видео материјали -анализе студијских случајева -дискусије и дебате -истраживачки пројекти -виртуелне турнеје и онлајн ресурси -гостујући предавачи -креирање симулација ситуација из света глобализације, кратких филмова	1. Историја 2. Економија 3. Географија 4. Социологија 5. Језици 6. Политичке науке 7. Религијске студије 8. Информатика	-знање и разумевање -Анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине	

1.14.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Први разред

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**			
Разред	Први			
Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар			
Годишњи фонд часова	37			
Недељни фонд часова	1			
Фонд/тип часа	Обрада новог градива	26	Утврђивање обрађеног градива	11
Наставни облик	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни			
Наставне методе	Монолошка, дијалошка, дискусија, рад на тексту			
Наставна средства	Свето Писмо, Молитвеник, ИКТ			

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:
Српски језик и књижевност, Историја, Грађанско васпитање.

Тема:		**1. УВОД**		**Број часова: 3**	**ОНГ: 2**	**УОГ: 1**	
Р. б. теме	Р. б. нас. јед.	Наставна јединица	Циљ		Исходи По завршетку теме ученик ће:		(Само)евалуација и корекција
1.	**1.**	Уводни час	- Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације Православног катихизиса. - Установити какава су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.		- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 1. године средњошколског образовања; - моћи да уочи какво предзнање има из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања; - бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса.		Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;
1.	**2.**	Понављање кључних појмова и садржаја обрађених у основној школи					
Тема:		**2. БОГ ОТКРИВЕЊА**		**Број часова: 7**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 2**	
2.	**3.**	Творевина сведочи о Творцу	- Пружити ученицима основ за разумевање да је творевина дело љубави Божије, да носи стваралачки		- моћи да наведе неке од примера Откривења Бога у Библији;		

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**				
2.	**4.**	Човек – боготражитељ	печат Божији, да није случајно настала, нити је самобитна; - Пружити ученицима основ да је Бог личност; - Упознати ученике да је човек богочежњиво биће и да се Бог открива човеку ради заједнице са њим; - Пружити ученицима знање о библијским, светоотачким и богослужбеним сведочанствима да је Бог Света Тројица; - Омогућити ученицима да стекну основ за разумевање поступности Откривења Божијег, као и то да се Његово Откривење и данас дешава, уочава, препознаје и доживљава у Цркви.	- моћи да разуме и тумачи значење израза homo religiozus; - моћи да препозна изразе вере у Свету Тријицу у богослужбеним текстовима; - моћи да разуме да се Бог из љубави открива човеку, позивајући га у заједницу; - бити подстакнут да непосредније учествује у богослужењу Цркве; - моћи да промишља о личној одговорности у односу према Богу и ближњима; - моћи да разуме да се Божије Откровење дашава и данас у свету; - моћи да просуђује и препознаје сведочанства вере у свом животу.	
2.	**5.**	Откривење – позив у заједницу				
2.	**6.**	Бог Откривења – Света Тројица (библијска сведочанства)				
2.	**7.**	Из молитвеног богословља Цркве (систематизација теме)				
Тема:		**3. ВЕРА, ЗНАЊЕ И БОГОПОЗНАЊЕ**	**Број часова: 7**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 2**	
3.	**8.**	Вера и поверење	- Оспособити ученика за разликовање знања које се односи на предмете и познања личности; - Указати ученицима да су вера и поверење предуслови сваког знања; - Упознати ученике са примерима вере и поверења у Бога библијских личности; - Оспособити ученике за разумевање да је богопознање у православном искуству плид личне, слободне заједнице човека са Богом; - Пружити ученицима основ за разумевање да се богопознање као лични доживљај Христа у Цркви разлкује од „знања о Богу“.	- моћи да увиди разлику између знања које се односи на ствари и познања које се односи на личности; - моћи да препозна да је вера слободан избор човека и да се сведочи личним животом; - моћи да објасни да је богопознање у православном искуству плод личне, слободне заједнице човека са Богом; - моћи да објасни да се вером живи кроз Литургију и подвиг.		
3.	**9.**	Вера у Старом и Новом Завету				
3.	**10.**	Бог се познаје љубављу				
3.	**11.**	Вера и живот („Вера без дела је мртва...“)				
3.	**12.**	Из молитвеног богословља Цркве (систематизација теме)				
Тема:		**4. ХРИШЋАНИН – ЧОВЕК ЦРКВЕ**	**Број часова: 6**	**ОНГ: 4**	**УОГ: 2**	
4.	**13.**	Човек и заједница	- Разговарати са ученицима о човековој потреби да припада заједници и како се припадност остварује; - Оспособити ученике за правилно схватање појма Цркве као благодатне заједнице Бога и верних која	- моћи да увиди да хришћанин постоји превасходно као члан конкретне литургијске заједнице; - моћи да опише живот парохијске		
4.	**14.**	Црква као литургијска заједница				

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**				
4.	**15.**	Света Литургија – пуноћа заједнице са Богом	се остварује у Светој Литургији; - Указати ученицима да не постоје хришћани мимо Цркве; - Пружити ученицима основ за разумевање да је Света Литургија извор спасења јер се у њој остварује пуноћа заједнице са Богом.		заједнице; - моћи у основним цртама да објасни да се учешћем у литургијском сабрању ступа на пут богопознања; - моћи да продискутује о православном схватању Цркве; - моћи да схвати да хришћанство подстиче човека на одговоран живот у заједници.	
4.	**16.**	Хришћанин – човек Цркве (систематизација теме)				
Тема:		**5. СВЕТО ПИСМО – КЊИГА ЦРКВЕ**		**Број часова: 7**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 2**
5.	**17.**	Настанак и подела Светог Писма	- Упознати ученике са настанком и поделом Светог Писма: - Предочити ученицима да је Свето Писмо богонадахнута књига; - Упознати ученике да је Свето Писмо књига богослужбене заједнице (Старог и Новог Израиља); - Омогућити ученицима да појме континуитет Божијег Откривења у Старом и Новом Завету; - Указати ученицима да је за правилно тумачење Светог Писма неопходна укорењеност у животу Цркве.		- моћи да именује различите књиге Светог Писма; - моћи да наброји неке ауторе књига Светог Писма; - моћи да истражује Свето писмо користећи скраћенице, поделе на главе и стихове; - знати да се посебност Светог Писма садржи у богонадахнутости; - моћи да препозна карактер богонадахнутости Светог Писма кроз лично искуство надахњивања Светим Писмом; - моћи да наведе неке примере повезаности Старог и Новог Завета; - моћи да закључи да је Свето Писмо књига Цркве, а не појединца.	
5.	**18.**	Канон и богонадахнутост Светог Писма				
5.	**19.**	Црква као место тумачења и доживљаја Светог Писма и Светог Предања				
5.	**20.**	Свето Писмо – књига Цркве				
5.	**21.**	Утицај Светог Писма на културу и цивилизацију				
Тема:		6. ХРИШЋАНСКИ ЖИВОТ		Број часова: 7	ОНГ: 5	УОГ: 2
6.	**22.**	Црквено предање и народна предања	- Пружити знање ученицима да је подвиг неопходно средство за остварење личне заједнице са Богом уХристу, у којој ће Бог бити извор нашег вечног постојања и личног идентитета;		- моћи да увиди да постоји разлика између црквеног и народног предања и да заузме став према њима;	
6.	**23.**	„Све ми је дозвољено, али ми није све на корист...“				

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**			
6.	**24.**	Из живота светих	- Оспособити ученика за разликовање народног и црквеног Предања и правилно доживљавање православног етоса који извире из литургијског начина постојања људи и природе; - Развијање свести ученика о неопходности одговорног живота у заједници и ослобађања од егоцентризма; - Упознати ученике да је светост достижна и данас, те да није привилегија прошлости; - Омогућити разумевање ученицима да је човек биће смисла; - Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току школске године из Православног катихизиса.	- моћи да уочи да светост живота није могућа без истовремене заједнице са Богом и са људима; - знати да су сви људи призвани да буду свети; - моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда средње школе.	
6.	**25.**	Знамените личности и хришћанство			
6.	**26.**	Смисао (и бесмисао) живота			

Верска настава – први разред - Допунска настава

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – Допунска настава**		
Разред	**Први**		
Образовни профил	**Финансијско-рачуноводствени техничар**		
Годишњи фонд часова	**До 30**		
Тема:	Циљ	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Евалуација и корекција
Допунска настава	- Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан - Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље - Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	- понови и опише нејасно градиво - повеже одговарајућу теорију и задатке - примени научено на посебне ситуације	Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

2.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Други разред

Образовни профил	**Финансијско-рачуноводствени техничар** и економски техничар
Предмет	Српски језик и књижевност
Разред	други
Годишњи фонд часова	108
Недељни фонд часова	3
Литература	Др Ана Стишовић Миловановић, др Вукосава Живковић, др Јелена Журић, Читанка за други разред гимназија и средњих стручних школа; Др Душка Кликовац, мр Љиљана Николић, Српски језик за други разред гимназија и средњих стручних школа; М .Николић, Методика наставе српског језика и књижевности; Правопис Матице српске; Д. Живковић,Теорија књижевности са теоријом писмености; Ј. Деретић,Историја српске књижевности; Иво Тартаља, Теорија књижевности; Ж. Станојчић и Љ. Поповић, Граматика српског језика. Речници, лексикони, енциклопедије и интернет. Сви уџбеници које је одобрило Министарство просвете.

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	• **Барок у европској књижевности и барокне тенденције у српској књижевности** 1. Гаврил Стефановић Венцловић,	• Упознавање ученика са бароком у европској и српској књижевности. • Уочавање стилских карактеристика барокне књижевности, књижевних форми , морала барокног човека, мотива и тема. • Упознавање ученика са српском књижевношћу у 18. веку на простору тадашње Угарске.	5		1	4			

	„Црни биво у срцу“ 2. Иван Гундулић, „Осман“(одломак) *Изборни део:* Педро Калдерон де ла Барка, „Живот је сан“ Радослав Петковић, „Судбина и коментари“	**Исходи**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		• Познају стилске, тематске и жанровске карактеристике барокне књижевности. • Повезују нашу културу и књижевност са европском. • Уочавају естетске и моралне вредности епохе барока, поглед на свет барокног човека. • Наводе значај рада Гаврила Стефановића Венцловића и Орфелина за развој књижевног језика и књижевности код Срба.	• фронтални, • групни • индивидуални • тандем	• текст-метода • монолошко-дијалошка • метода демонстрације • компаративна	• септембар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • лектира • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка • интернет	• корелација са историјом • верском наставом • социологијом • психологијом • позоришном и филмском уметношћу • ликовном и музичком културом	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј • пројекат • презентације • припремни рад	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	• **Просветитељство и класицизам у српској књижевности** 1. Доситеј Обрадовић, „Писмо Харалампију“ 2. Доситеј	• Упознавање ученика са европским културним, духовним и мисаоним тенденцијама 17. и 18. века и њиховим утицајем на српску књижевност. • Упознати ученике са основним карактеристикама класицизма, представницима класицизма и поетиком класицизма. • Оспособити ученике да истакну просветитељске идеје у књижевним текстовима.	7		1	6			

	Обрадовић, „ Живот и прикључења “ 3. Доситеј Обрадовић, „Востани Сербије“ 4. Јован Стерија Поповић, „Тврдица“ *Изборни део:* Молије, „Тврдица“	• Развити код ученика читалачке навике и способност уочавања битних карактеристика књижевних дела насталих у периоду јозефинизма.							
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Навести особености барока, класицизма и просветитељства и њихове представнике у књижевности. • Објаснити значај Венцловића и Орфелина за развој књижевног језика и књижевности код Срба. • Препознати одлике просветитељства на обрађеним делима. • Објаснити значај рада Доситеја Обрадовића за српску културу и књижевност. • Направити паралелу у обради истих мотива у европској и српској књижевности. • Навести особине ликова у обрађеним делима и заузети став према њиховим поступцима. • Спознати естетске и моралне вредности епоха.			• фронтални, • групни • индивидуални • тандем	• текст-метода • монолошко-дијалошка • метода демонстрације • компаративна		• септембар - октобар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• читанка • лектира • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка		• корелација са историјом • верском наставом • социологијом • психологијом • позоришном и филмском уметношћу • ликовном и музичком културом		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • припремни рад • пројекат • рад у групи • израда паноа, плаката…			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>3.</td><td>• Романтизам у европској и српској књижевности
1. Џорџ Гордон Бајрон, „Путовања Чајлда Харолда“(одломак)
2. Александар Сергејевич Пушкин: „Евгеније Оњегин“
3. Вук Караџић ,“ Писмо кнезу Милошу“
4. Петар Петровић Његош, „Горски вијенац“ (одломци)
5.Бранко Радичевић, „Кад млидија` умрети“
6. Ђура Јакшић, „ На</td><td>• Упознавање ученика са поетиком књижевности романтизма, представницима и делима европске и српске књижевности.
• Идентификовање и познавање стилских средстава у делима песника.
• Схватање и разумевање стила, тема и мотива епохе.
• Упознавање ученика са књижевним врстама које су карактеристичне за период романтизма.
• Оспособљавање ученика да уоче стилске фигуре у књижевним делима.
• Развити критички однос према поступцима романтичарских јунака.</td><td>15</td><td></td><td>3</td><td>12</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Ученици наводе представнике романтизма и њихова дела.
• Уочавају и образлажу одлике романтизма.
• Именују стилске фигуре у обрађеним делима.
• Наводе књижевне термине карактеристичне за епоху романтизма.
• Износе свој суд о књижевним делима користећи стечена знања и сопствена запажања.
• Препознају и усвајају вредности националне културе и разумеју и поштују културне вредности других народа.
• Тумачити уметнички свет и стваралачке поступке у структури обрађених дела.</td><td colspan="2">• фронтални,
• групни
• индивидуални
• тандем</td><td colspan="2">• текст-метода
• монолошко-дијалошка
• метода демонстрације
• компаративна</td><td colspan="2">• октобар - децембар</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• читанка
• лектира
• медији (позоришне представе, филм,</td><td colspan="3">• Историја
• Грађанско васпитање
• Ликовна култура</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

	Липару“ 7. Јован Јовановић Змај, „ Ђулићи увеоци“ (избор) 8. Лаза Костић, „Међу јавом и мед сном“ и 9. Лаза Костић, „Santa Maria della Salute“ *Изборни део*: Едгар Алан По: “Гавран“ Едгар Алан По: „ Пад куће Ашерових“ (или нека друга прича) Х. Хајне: „Лорелај“ Мери Шели: Франкештајн-корелација са филмом	публицистика, интернет) • звучна читанка • табеле	• Музичко • Веронаука • Енглески језик • Право	• писмени задаци • презентације • рад у групи • тест • есеј • пројекат • истраживачки задаци • припремни рад • панои, мапе ума, плакати, илустрације…

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	• **Реализам у европској и српској књижевности** 1.Оноре де Балзак: „Предговор Људској комедији“ 2. Оноре де Балзак: „ Чича Горио“ 3. Николај Васиљевич Гоголь:“ Шињел“ 4. Лав Николајевич Толстој,“ Ана Карењина“ 5. Јаков Игњатовић, „Вечити младожења“ 6. Милован Глишић, „Глава шећера“ 7. Стеван Сремац, „Зона Замфирова“(повезивање	• Упознавање ученика са поетиком реализма, представницима и делима европске и српске књижевности. • Оспособљавање ученика да уочавају мотиве и теме карактеристичне за дела настала у периоду реализма, као и типове који су представљени у делима. • Указати на врсту хумора у делима писаца реализма. • Оспособити ученике да уоче економске појаве у делима писаца реализма.	23		4	19			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Познавати стилске, тематске и жанровске карактеристике епохе реализма. • Навести представнике реализма и њихова дела. • Дефинисати одлике реализма и објаснити их на обрађеним књижевним делима. • Тумачити уметнички свет и стваралачке поступке у структури обрађених дела. • Проценити друштвене појаве и проблеме које покреће књижевно дело. • Анализирати различите облике социјалне тематике у књижевним делима српског реализма. • Издвајају типове карактеризације јунака реализма на одабраним примерима. • Издвајају типове хумора у делима писаца реализма. • Развити критички став и мишљење при процени поступака и понашања јунака у обрађеним књижевним делима. • Анализирати економске појаве у књижевним делима. • Наводе карактеристике романа, приповедака и комедије-типичне за период реализма. • Наводе особине ликова и аргументовано износе ставове о поступцима ликова.		• фронтални, • групни • индивидуални • рад у пару		• текст-метода • монолошко-дијалошка • метода демонстрације • компаративна		• јануар- јун	

	књижевности са филмом) 8. Симо Матавуљ, „Поварета“ 9. Лаза Лазаревић,“Ветар“ 10. Радоје Домановић, „Данга“ 11. Бранислав Нушић, “Госпођа министарка“ 12. Иво Андрић, „Мост на Жепи“- реалистично приповедање Изборни део: Драгослав Михаиловић, „Кад су цветале тикве“ Иво Андрић, „Пут Алије Ђерзелеза“	**Наставна средства** • читанка • лектира • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка • табеле	**Корелација са другим предметом** • историјом • верском наставом • грађанским васпитањем • економским предметима • психологијом • позоришном и филмском уметношћу • ликовном и музичком културом • Правом	**Праћење и оцењивање** • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задаци • презентације • рад у групи • тест • есеј • пројекат • панои, мапе ума, плакати, илустрације…

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област књижевност који за други разред обухвата: књижевност барока и класицизма, просветитељство, романтизам и реализам.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из књижевности:
2.СЈК.1.2.1; 2.СЈК.1.2.2; 2СЈК.1.2.3; 2.СЈК.1.2.4; 2.СЈК.1.2.5; 2.СЈК.1.2.6; 2.СЈК.1.2.7; 2.СЈК.1.2.8; 2.СЈК.1.2.9.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из књижевности:
2.СЈК.2.2.1; 2.СЈК.2.2.2; 2.СЈК.2.2.3; 2.СЈК.2.2.4; 2.СЈК.2.2.5; 2.СЈК.2.2.6; 2.СЈК.2.2.7;2.СЈК.2.2.8;2.СЈК.2.2.9.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из књижевности:
2.СЈК.3.2.1; 2.СЈК.3.2.2; 2.СЈК.3.2.3;2.СЈК.3.2.4; 2.СЈК.3.2.5;2.СЈК.3.2.6;2.СЈК.3.2.7; 2.СЈК.3.2.8; 2.СЈК.3.2.9.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	• **Историја српског књижевног језика** *Почетак стандардизације српског књижевног језика и правописа код Срба у првој половини 19. века; * Предговор Српском рјечнику из 1818. *Значај 1847. године; *Развој српског књижевног језика у 19. и 20. веку; *Основни принципи српске књижевне норме и језичке културе; *Приручници за неговање језичке	• Упознавање ученика са радом Вукових претходника на реформи језика и правописа, најзначајнијим делатностима Вука. Стефановића Караџића. • Истаћи значај године Вукове победе. • Упознати ученике са развојем српског књижевног језика у 19. и 20. веку, са основним принципима српске књижевне норме и језичком културом. • Оспособити ученике да се служе Правописом, речницима и језичким приручницима. • Истаћи да српски књижевни језик има два равноправна изговора и да постоје одређена правила изговора старог гласа „јат“. • Представити ученицима језичку ситуацију у Србији.	10		2	8			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Ученици наводе Вукове претходнике и описују њихов рад на реформи језика и правописа, као и рад Вука Стефановића Караџића. • Наводе дела која су објављена 1847. и уочавају њихов значај. • Смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст. • Наводе основне принципе српске књижевне норме и језичке културе, наводе основна правила, негују културу говора и мишљења. • Ученици успешно користе Правопис, речнике и језичке приручнике. • Пребацују речи из екавског изговора у ијекавски изговор. • Правилно користе ћирилицу и латиницу.		• фронтални, • групни • индивидуални • тандем		• текст-метода • монолошко-дијалошка • метода демонстрације • компаративна		• септембар - новембар	

	културе; *Екавски и ијекавски изговор, ћирилица и латиница.			
Наставна Средства:	Корелација са другим предметом: *Историја	Праћење и оцењивање:	Стандарди: Основни ниво:2.СЈК.1. 1, .2.СЈК.1.1.2. Средњи ниво: 2.СЈК.2.1.1, 2СЈК.2.1.2. Напредни ниво: 2.СЈК.3.1.1, 2СЈК.3.1.2.	
*Граматика *речници * језички приручници *Правопис Матице српске * интернет, филм *Табеле	*Верска настава *Ликовна култура *Право	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • истраживачки задаци • презентације • рад у групи • тест • пројекат • панои и плакати • припремни рад		

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="8">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="3">6.</td><td rowspan="3">• Функционални стилови српског књижевног језика
*Административни стил
*Публицистички стил</td><td>• Упознати ученике са карактеристикама административног и публицистичког стила.
• Оспособити ученике да напишу пословно писмо, извештај, вест, интервју и друге текстове који се пишу административним и новинарским стилом.</td><td>5</td><td></td><td>2</td><td>3</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="3">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Ученици наводе одлике административног и публицистичког стила.
• Уочавају разлике између текстова који су написани различитим стиловима.
• Пишу текстове административним и новинарским стилом.</td><td>• фронтални,
• групни
• индивидуални
• тандем</td><td colspan="2">• текст-метода
• монолошко-дијалошка
• метода демонстрације
• компаративна</td><td colspan="3">• октобар-фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства:
*Граматика
*Закони, правилници
*Новине, часописи
*Наставни листићи</td><td colspan="3">Корелација са другим предметима:
*Право
*Пословна кореспонденција и комуникација
*Пословни енглески језик
*Грађанско васпитање
*Пословна информатика</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање:
• Усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тестови
• писмени задаци</td><td colspan="3">Стандарди:
Основни ниво:
2.СЈК.1.1.1,2СЈК.1.3.4, 2.СЈК.1.3.5, 2СЈК.1.3.6
Средњи ниво:
2.СЈК.2.1.1, 2.СЈК.2.3.4,2СЈК.2.3.5, 2.СЈК.2.3.6.
Напредни ниво:
2.СЈК.3.1.1, 2.СЈК.3.3.4, 2.СЈК.3.3.4, 2.СЈК.3.3.5.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">7.</td><td rowspan="6">Морфологија
Врсте речи. Промењиве и непромењиве речи. Морфолошке и класификационе категорије речи. Именице. Именичке категорије (падеж, број, род). Врсте именица. Основно о деклинацији именица. Придеви. Придевске категорије. Врсте придева. Основне карактеристике деклинације и компарације придева. Појам морфеме и разликовање граматичке од творбене анализе речи (творбена основа и наставак и граматичка основа и наставак). Непромењиве врсте речи: прилози, предлози,</td><td>• Систематизовање знања о врстама речи и њиховим облицима.
• Усвајање знања о морфолошким категоријама речи.</td><td>19</td><td></td><td>4</td><td>15</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="3">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Разликују и одређују врсте речи и граматичке категорије
• Употребити у усменом и писаном изражавању облике речи у складу са језичком нормом.
• Објашњавају шта је морфема и разликују граматичку од творбене анализе речи (творбену основу и наставак и граматичку основу и наставак).
• Наводе врсте речи и њихове граматичке категорије.
• Изговарају и пишу речи у складу са правописном нормом.</td><td>• групни
• индивидуални
• тандем
• фронтални</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошка
• текст-метода
• метода демонстрације</td><td colspan="3">• новембар - јун</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="5">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• наставни листићи
• одабрани текстови
• Граматика
• Правопис и правописни приручници</td><td colspan="2">• Енглеским језиком</td><td colspan="5">• тест
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• истраживачки задаци</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви		Фонд/тип часа
	речце, везници и узвици. Именичке заменице: личне и неличне. Придевске заменице. Деклинација заменица. Врсте бројева. Глаголски род и глаголски вид. Морфолошке категорије глагола. Конјугација (глаголске основе, лични и нелични облици, облици пасива).			

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језик који за други разред обухвата: морфологију.
Основни ниво: 2.СЈК.1.1.4
Средњи ниво: 2.СЈК.2.1.4.
Напредни ниво: 2.СЈК.3.1.4.

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">8.</td><td rowspan="6">• Правопис
Правописни знаци
Разлика између етимолошког и фонетског правописа
Скраћенице
Састављено и растављено писање речи.
Бројеви и изведенице од њих.</td><td>• Оспособљавање ученика да пишу у складу са правописном нормом.
• Оспособити ученике да користе Правопис и правописне приручнике.</td><td>8</td><td></td><td>3</td><td>5</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Примена правила одвојеног и састављеног писања речи у складу са језичком нормом.
• Користити Правопис и правописне приручнике.</td><td colspan="2">• индивидуални
• фронтални
• групни рад</td><td colspan="2">• текст-метода
• дијалошка
• метода демонстрације</td><td colspan="2">• септембар - јун</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• одабрани текстови
• наставни листићи
• Граматика
• Правопис и правописни приручници</td><td colspan="3">• Пословна кореспонденција и комуникација</td><td colspan="3">• усмено излагање
• писмени задаци
• тест
• активност на часу
• диктат
• самодиктат</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">9.</td><td rowspan="5">• Усмено и писано изражавање</td><td>• Практично усвајање и богаћење језика.
• Оспособљавање ученика да теоријска знања из граматике и правописа примењује у усменом и писаном изражавању у складу са језичком нормом.
• Коришћење различитих облика казивања и функционалне стилове
• Утемељивање наставе писмености и наставе граматике на језичким вежбањима.</td><td>16</td><td></td><td>8</td><td></td><td>8</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Саставља писмо- приватно и службено, молбу, жалбу, захтев, оглас, биографију…
• Попуњава различите обрасце и формуларе.
• Примењује одлике новинарског стила.
• Изражава размишљања и критички став према проблемима и појавама у књижевним текстовима и свакодневном животу.
• Саставља говорени и писани текст у ком прецизно износи своја осећања и размишљања, а и осећања и размишљања књижевних ликова.
• Прецизно износе своје идеје и образлажу своје ставове, а и ставове других</td><td colspan="2">• индивидуални
• фронтални
• групни рад</td><td colspan="2">• метод рада на тексту
• дијалошка
• метода демонстрације
• метода усменог излагања</td><td>• септембар - јун</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• звучна читанка
• одабрани текстови
• наставни листићи
• читанка</td><td colspan="3">• корелација са
• стилистиком
• реториком
• лектуром и коректуром</td><td colspan="3">• усмено излагање
• писмени задаци
• есеј
• активност на часу
• диктат
• самодиктат</td></tr>
</table>

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за други разред обухвата: правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном нивоу из језичке културе:
2.CJK.1.3.1; 2.CJK.1.3.2; 2.CJK.1.3.3; 2CJK.1.3.4; 2.CJK.1.3.5; 2.CJK.1.3.6; 2.CJK.1.3.7; 2.CJK.1.3.8.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на средњем нивоу из језичке културе
2.CJK.2.3.1; 2.CJK.2.3.2; 2.CJK.2.3.3; 2.CJK.2.3.4; 2.CJK.2.3.5, 2.CJK.2.3.6.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу из језичке културе:
2.CJK.3.3.1; 2.CJK.3.3.2; 2.CJK.3.3.3;2.CJK.3.3.4; 2.CJK.3.3.5; 2.CJK.3.3.6; 2.CJK.3.3.7.

Српски језик и књижевност – други разред - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
3. 4. 5. 7. 8. 9.	• Допунска настава • Романтизам у европској и српској књижевности • Реализам у европској и српској књижевности • Историја српског књижевног језика • Морфологија • Правопис • Усмено и писано изражавање	• Развијање читалачких склоности • Представљање главних представника романтизма и њихових дела, као и карактеристике романтизма. • Подстицање ученика на усавршавање говорења, писања и читања • Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова. • Стицање знања о књижевним жанровима, књижевноисторијским појавама и процесима у књижевности у периоду романтизма. • Представљање главних представника реализма и њихових дела. • Представити рад Вука Стефановића Караџића • Оспособити ученике да не мешају ћирилицу и латиницу. • Оспособити ученике да разликују врсте речи у тексту. • Објаснити појам и врсте морфема. • Оспособити ученике да користе Правопис Матице српске и правописне	20		10	10			

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област</th><th>Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>приручнике.
• Оспособити ученике да саставља говорни и писани текст.</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">• Ученици одређују тему, мотив, сиже, фабулу, лик и идеју у књижевном делу
• Наводе имена аутора, називе обрађених дела и класификују их по књижевним родовима и врстама и правцима.
• Лоцирају обрађене делове у историјски контекст .
• Процењују значај рада Вука Стефановића Караџића.
• Исправљају своје правописне грешке, не мешају ћирилицу и латиницу.
• Идентификују врсте речи у тексту.
• Уочавају врсте морфема и именују их.
• Користе успешно Правопис и правописне приручнике.
• Састављају самостално говорни и писани текст.</td><td>• Групни
• Индивидуални
• Фронтални</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• метода демонстрације
• текст-метода</td><td>• током школске године</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">• Уџбеници
• Примери за вежбање
• Наставни листићи
• Табеле</td><td colspan="2">• Историја
• Веронаука
• Право
• Грађанско васпитање</td><td colspan="2">• Усмено излагање
• Припремни рад
• Активност на часу
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

Српски језик и књижевност – други разред - Додатна настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
1. 2. 3. 4. 5.	Додатна настава – други разред Барок, класицизам, просветитељство Романтизам Реализам Морфологија Правопис	• Систематизовање књижевних дела и аутора који су стварали у периоду барока, класицизма, просветитељства, романтизма и реализма. • Образлагање поступака књижевних ликова. • Навођење одлика поезије романтизма, • Упознавање ученика са стилским одликама реализма . • Анализирање друштвених појава у делима писаца реализма. • Представљање књижевних типова у специфичним ситуацијама. • Уочавање граматичких категорија речи. • Оспособљавање ученика да користе Правопис и пишу речи у складу са правописном нормом. • Оспособљавање ученика да користе различите облике казивања и функционалне стилове.	20		10	10			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• Ученици наводе особине књижевних дела из различитих књижевних праваца и епоха. • Образлажу поступке књижевних ликова. • Наводе на основу текста одлике поезије романтизма: теме, мотиве, осећања, стилске фигуре. • Ученици уочавају и на текстовима илуструју одлике књижевних дела реализма. • Идетификују друштвене појаве у делима писаца реализма.	• Групни • Индивидуални	• монолошка • дијалошка • текст-метода • метода демонстрације	• током школске године

		• Представљају књижевне типове у различитим ситуацијама. • Изражавају размишљања према проблемима и појавама које намећу књижевни текстови, али су и део свакодневног живота. • Уочавају граматичке категорије речи. • Користе Правопис и пишу у складу са правописном нормом. • Пишу вести, извештаје, интервју.			

2.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Други разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Енглески језик
Разред	Други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Основна литература (уџбеник)	Уџбеник одобрен од стране Министарства просвете и спорта: • Solutions Intermediate – Student's Book, Workbook (OUP 3 rd edition)
Додатна литература	• English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press) • Oxford Advanced Learner's Dictionary (OUP) • Oxford Teachers' Club, Learning Resource Bank • Easy Readers • Business English (Longman) • Inetrnet, Breaking News English – https://breaknewsenglish.com

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
1.	**Породица, породични односи, порекло *Generations***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да опишу своја осећања и најраније успомене користећи различита *прошла времена(past simple,past continuous,past perfect tenses)* • оспособљавање ученика да чују и разумеју краћи тонски запис и употребе придеве понашања • да причају о стварима које су се догађале, али више не (*used to..)* • увежбавају употребу фразалних глагола (*look up to, catch up with...)* • оспособљавање ученика да напишу краћу поруку као одговор на оглас и употребе одговарајуће фразе • обнове употребу модалних глагола *should and ought to* за давање савета	8	-	5	3	-	-	2.СТ.2.1.4. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.1. 2.СТ.2.3.1

<table>
<tr><td rowspan="4"></td><td rowspan="4"></td><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td>Обл-ик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td rowspan="3">• пренесе једноставну информацију или исприча кратку причу користећи одређена прошла времена
• Разуме основни садржај текста на тему од његовог итереса – адолесценција и односи у породици
• Правилно користи облик used to…
• Правилно употреби множину именица
• Разуме садржај једноставнијег снимљеног материјала, прати основне мисли уколико је говор јасно артикулисан и на стандардном језику
• Напише једноставнији текст на тему од личног интереса, изрази своја осећања и упути љубазан захтев</td><td>• Индивидуални
• фронтални
• рад у пару или групама</td><td>• комуникативна
• разговор
• усмено излагање
• слушање
• читање
• писање
• игра улога</td><td>• Септембар</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td>Корелација</td><td>Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Уџбеник са радним листовима
• Аудио-визуелна средства
• Речник
• Интернет</td><td>• Српски језик
• Грађанско васпитање као изборни предмет</td><td>• Активност на часу
• Само-оцењивање и узајамно оцењивање
• Писмени задаци
• Тест (диктат)
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="8">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td>Бр.</td><td>ТЕМА
(модул
/област</td><td>ЦИЉЕВИ</td><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>Утврђи-вање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td><td>практ. наст.</td><td>стандарди</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Спорт и слободне активности
Leisure time</td><td>• развијање језичких вештина
• оспособљавање ученика да говоре о слободном времену и активностима, спорту (употреба do, go, play уз активност)
• ученици говоре о искуствима и обнављају употребу present perfect and past simple у контексту
• оспособљавају се да идентификују контекст дијалога уз употребу израза који описују догађај
• оспособљавају се да говоре о спортским дестинацијама користећи сложене именице и придеве
• употребе present perfect simple and present perfect continuous у контексту
• обнављају сложенице (именице и придеве), предлоге за простор
• оспособљавају се да напишу кратак блог о својим активностима у школи</td><td>7</td><td>-</td><td>4</td><td>3</td><td></td><td>-</td><td>2.СТ.2.1.4.
2.СТ.2.2.5
2.СТ.2.4.3.
2.СТ.2.5.1.
2.СТ.2.3.1</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="3">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• разуме и употреби изразе везане за слободне активности
• говори о својим искуствима и употреби прошла времена у контекст
• Изрази своје преференције
• схвати текст и из њега извуче битне информације
• изрази своје слагање/ неслагање на пристојан начин
• прати јасно артикулисан говор у оквиру свакодневне конверзације
• напише кратак блог на тему слободних активности или ваннаставних активности у школи</td><td colspan="3">• Индивидуални
• фронтални
• прад у пару или
• у групама
Наставна средства</td><td colspan="2">• комуникативна
• разговор
• усмено излагање
• слушање
• читање
• писање
• игра улога
Корелација</td><td colspan="2">• октобар
Праћење и оцењивање</td></tr>
</table>

			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник		• Српски језике • Грађанско васпитање • Физичко васпитање		• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци		
			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
3.	**Тело и ум (Здраво живети)** ***The human body***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да прошире речник говорећи о деловима тела (*ankle, bottom, brain...)*, повредама (*bang your head..)* • увежбавају давање предвиђања уз употребу првог кондиционала и модалних глагола *will, may, might, could* • обнављање изражавања будућности уз употребу временских израза за будућност • увежбавање бројева, датума, мера, великих бројева, разломака, процената, итд • обнављање заменица • увежбавају писања и структурисања есеја уз коришћење одговарајућег језика и везника	7	-	3	4		-	2.СТ.2.1.3. 2.СТ.2.2.1 2.СТ.2.3.3. 2.СТ.2.4.2
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• препозна, уочи разлике и тачно користи дата времена времена и изразе за изражавање будућности • да схвате основни садржај кратке приче, да постави питања и адекватно одговори користећи одређена глаголска времена и модалне глаголе • разуме текст на одређену тему, да извуку битне чињенице из текста	• индивидуални • фронтални • рад у пару или групама		• комуникативна • разговор • усмено излагање • слушање • читање • писање			новембар	

		и изрази свој став на дату тему • може да затражи и схвати једноставније дате упуте и информације и подржи краћи разговор на задату тему • да напише краћи есеј на задату тему који ће пратити тачно задату структуру: уводни став, додатни став, предлоге, решења и закључак		• игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Физичко васпитање	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
4	**Место где живиш, дом** ***Describing houses and homes***	• Развијање језичких вештина • Оспособљавање ученика да говоре и опишу место где живе или где би волели да живе уз обнову употребе *some, any, much, many,* као и поређења придева и прилога • Препознају и говоре о проблему бескућника у савременом свету уз употребу одређеног регистра • Говоре о замишљеним ситуацијама користећи други кондиционал (*I wish...If only....)* и уз изразе са *do, make and take (collocations)* • Увежбавају писање имејла пријатељу описујући нови дом, како почети и завршити мејл, обновити и употребити граматичку грађу у контексту за изражавање преференција *would rather, had better*	10	-	4	3	3	-	2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.5.5.

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• разуме текст и пронађе релевантне чињенице и информације • да разуме и тачно користи правила за употребу одрђених квантифајера, као и правилно пореде придеве и прилоге	• индивидуални • фронтални • рад у пару	Комуникативна Разговор, Усмено излагање	• новембар децембар

		• прати јасно артикулисан говор о теми и пристојно се сложи, или не сложи са нечим • Разуме правила другог кондиционала и изрази своје преференције • Да изрази своје мишљење и подржи краћи разговор постављањем питања • Напише једноставан неформални мејл и изрази свој став	• рад у групама	Читање слушање Писање Игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Грађанско васпитање	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
5	**Технологија Свет компјутера *Computing***	• развијање језичких вештина • проширивање речника речима и изразима из области компјутера и нових технологија (*computing verbs, computing collocations:empty the trash)* • да разликују чињеницу од мишљења и да изразе своје мишљење(*I believe that....)* • обнове употребу одређених прелога уз придеве у контексту • увежбавају да напишу интернет форум пост о новим гаџетима уз увежбавање допусних зависних реченица (*Concession clauses)*	7	-	3	4		-	2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.2. 2.СТ.2.5.1
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• правилно примени вокабулар и изразе своје мишљење из области компјутера и нових технологија • говори о игрању игрица и изрази свој став (за и против), подржи свој став користећи правилно предлоге уз одговарајуће придеве	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групи		• комуникативан, метод разговора, усменог излагања • слушање			• децембар -јануар	

		• да опише и упореди две слике користећи модалне глаголе и одговори на постављена питања • напишу кратак форум пост о новим технолошким средствима		• рад на тексту • писање, • игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• српски језик • математика	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
6	**Описати карактер High flyers**	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да говоре о карактеру користећи одговарајуће именице (*ambition, cheerfulness, etc)*, придеве (*ambitious, cheerful, etc)* посебно код избора занимања • оспособљавање ученика да говоре о пословима или разговору за посао користећи или изостављајући одређене односне заменице (*Defining and non-defining relative clauses*) • да размене искуства о послу користећи индиректна питања • увежбавање употребе вишечланих глагола (фразалних и предлошких) • оспособљавање да напишу есеј (са аргументима за или против) на тему образовања и рада	7	-	4	3		-	2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.6. 2.СТ.2.3.4. 2.СТ.2.4.2. 2.СТ.2.5.4
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• говори на тему личних особина и квалитета при запошљавању и употребљава одговарајући вокабулар	• Индивидуални • фронтални		• комуникативан, метод разговора			• фебруар-март	

		• правилно употребљава граматичку грађу у контексту *defining and non-defining relative clauses* • разумеју текст на одређену тему, да извуку тражене информације из текста и изразе свој став на дату тему уз употребу задатих фразалних глагола • у једноставнијој комуникацији размене информације о послу, раду у иностранству, итд. • напишу кратак есеј на задату тему користећи аргументе за и против и користећи одговарајућу структуру	• рад у пару • рад у групама	и усменог излагања, • слушање, • рад на тексту, • писање • игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• српски језик • грађанско васпитање	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
7	**Уметници** ***Artists***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да изразе своје мишљење и став на тему различитих врста уметности, уметника уз обнову члана • оспособљавање да идентификују и употребе различите облике пасива (*present simple, past simple and present perfect passive voice*) и структуру *have something done* • оспособљавање да изразе свој став (*In my opinion, as I see it....)* и употреби изразе за изражавање негативних преференција везано за културне догађаје • оспособљавање ученика да напишу чланак користећи одређену структуру	7	-	4	3		-	2.СТ.2.1.2. 2.СТ.2.2.5. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.4.4. 2.СТ.2.5.4.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• образложи своје мишљење и став на тему уметности и уметничких дела користећи одговарајући регистар	• индивидуални • фронтални		• метод разговора, усменог			• април -мај	

		• правилно користи облике пасива и пасивних конструкције у контексту • правилно употреби израз *have something done* • разуме текст на одређену тему, извуче битне информације из текста и изрази свој став на задату тему • напише једноставнији есеј на одређену тему користећи одговарајућу структуру	• рад у пару • рад у групама	излагања • рад на тексту • слушање • писање • игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Ликовна уметност	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
8	**Поруке** ***Messages***	• развијање језичких вештина • активирање и увежбавање вокабулара (фразалних глагола) у контексту на тему: употребе мобилних телефона • обнављање заменица, присвојних придева, глагола (*reporting verbs: admit, persuade, etc)* просторних и временских одредница везано за индиректни говор, • оспособљавање употребе правилно граматичку грађу *Reported Speech (statements and questions)* и глаголских израза уз индиректни говор • оспособљавање ученика да разуме текст на одређену тему, да извуче битне информације из текста и изрази свој став на дату тему дигиталних формата и читања књига на телефону, уз употребу одређених сложеница (*leisure time, etc.)* • обаве телефонски разговор и изразе претпоставку (*it could be)* • оспособљавање да напише кратку једноставну причу користећи прилоге и изразе за време (*narrative time expressions: a while back*) и одговарајућу структуру.	10	-	4	3	3	-	2.СТ.2.1.3. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.3.3. 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.4.

		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		• употреби и говори на тему нових дигиталних формата попут читања књига преко телефона • разуме и употреби граматичку грађу, индиректни говор, у контексту • правилно изражава претпоставке користећи одговарајуће изразе • напише кратку причу користећи одговарајућу структуру	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групама	Метод разговора, усменог излагања Слушање Рад на тексту Писање Игра улога	• мај -јуни
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник	• Српски језик	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
9	**Пројектна настава Познати региони у земљама чији се језик учи Културни живот, манифестације које радо млади посећују у земљама**	• Развијање језичких вештина • Развијање међупредметних компетенција • Коришћење постојећих и стицање нових знања о регионима у земљама енглеског говорног подручја, културним манифестацијама које малди радо посећују и учешћу у међународним пројектима • Додатно учење вештина попут аналитичког мишљења, одлучивања, рада у тиму, комункације, презентације, вођења дискусије, давање и примање повратне информације, преузимања одговорности, развијања креативности • Оспособљавање ученика да користећи ИКТ презентују рад	9	-	7	2		-	

<table>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">чији се језик учи Међународни пројекти и учешће у њима</td><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td rowspan="4">• Истражујући изабрану тему, стекне додатно знање о регионима енглеског говорног подручја, културним манифестацијама и учешћу у међународним пројектима
• Додатно развије социјалне и интерперсоналне вештине
• Презентује резултате рада користећи ИКТ</td><td>• рад у групи</td><td>• комуникативан, метод разговора, метод истаживања и презентације</td><td>• март-мај</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td>Корелација</td><td>Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Интернет
• Литература
• библиотека</td><td>У зависности од теме</td><td>• Активност на пројекту
• Лично ангажовање
• Квалитет личног доприноса изради задатка
• Сарадња у оквиру групе
• Креативност</td></tr>
</table>

Средњи ниво

1. Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ

2.СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.

2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.

2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.

2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.

2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).

2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

3. Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.

2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.

2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).

2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.

2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.

2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.

2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

4. Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.

2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.
2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.
2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.
2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи

Енглески језик – Допунска настава - Други разред

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА
модул/област</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="6">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>стандарди</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Допунска настава</td><td>• објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна
• објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна
• оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака
• оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења</td><td>30</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>Стандарди за средњи ниво</td></tr>
<tr><td colspan="3">ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна
• разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна
• самостално решава задатке
• примењује одређене технике самосталног учења</td><td colspan="2">• фронтални
• индивидуални
• у пару</td><td colspan="2">• конструктивистички</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеник са радним листовима
• English Grammar in Use
• Речник
• Интернет</td><td colspan="3"></td><td colspan="3">• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа)
• Домаћи задаци
• Тест /диктат</td></tr>
</table>

Средњи ниво
Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ
СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.
2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.
2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.
2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.
Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ
2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.
2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.
2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).
2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).
2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
Област језичке вештине - ГОВОР
2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.
2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.
2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).
2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.
2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.
2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.
2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
Област језичке вештине - ПИСАЊЕ
2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.
2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.
2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.
Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ
2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.
2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.
2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи.

Енглески језик – Додатна настава - Други разред

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Додатна настава**	• Оспособљавање ученика да правилно користе сложеније граматичке структуре • Оспособљавање ученика да разумеју и правилно користе лексику за средњи ниво знања • Оспособљавање ученика да у писменом и усменом изражавању правилно користе сложене структуре и лексику • Оспособљавање ученика да разумеју сложене текстове из различитих писаних извора (оригиналних књижевних дела, новинских и стручних чланака, извештаја...)	15	-	-	-	-	Стандарди за средњи ниво
ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
• План за часове додатне наставе прави се у складу са потребама и интересовањима ученика и може обухватити теме из савременог живота,књижевности, историје и културе земаља са енглеског говорног подручја као и рад са ученицима у сврху припреме за такмичење			• индивидуални • у пару • групни		• конструктивистички		• током школске године	
Наставна средства			**Корелација**		**Праћење и оцењивање**			
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет			• Зависи од потреба и интересовања ученика		• Активност на часу • Домаћи задаци • Тестови			

3. Област језичке вештине – СЛУШАЊЕ

4. СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту. 2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано. 2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста. 2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.

2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.

2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).

2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

5. СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

6. Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу. 2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.

2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима). 2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.

2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке. 2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.

2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

7. Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.

2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.

2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава. 2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

8. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл. 2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.

2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.

2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

2.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Други разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Физичко васпитање
Разред	Други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Физичке способности • Иницијални тест • Кондициона припрема ученика	• Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • унапређивање и одржавање физичких способности • проширивање знања о развоју моторичких способности •јачање коштано-мишићне грађе •правилно држање тела •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	8		6	2			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу		• групни •фронтални • индивидуални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		•Септембар •октобар •март	

		• користи могућности за свакодневну физичку активност у окружењу и редовно вежба у складу са својим потребама •препозна ниво оптерећења током вежбања •упореди и анализира резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Атлетика • усавршавање технике трчања на средње стазе • техника трчања на кратким стазама	•Усвојити технику трчања,; •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Примена моторичке вештине у свакодневним условима живота и рада •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност	10		6	4			
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •демонстрира технику дисциплина из атлетике које поседују вештину, технику		• Фронтални • Групни • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање			•Септембар •Октобар •Април •Мај	

		• сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања •препозна ниво оптерећења током вежбања •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• штоперица • метар • сталак медији (спортска литература,интернет)	• Српски језик и књижевност- Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	Спортска гимнастика • Вежбе на тлу	•Усвојити и унапређивати моторичке вештине •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност • развијање естетике у вежбању	6		4	2			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе		• Групни • Фронтални • Индивидуални		• вербална • демонстрација • практично вежбање		•децембар •јануар •фебруар	

		•при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		•струњаче •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	Спортске игре и активности по избору Спортске игре • одбојка • кошарка • мали фудбал	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности •Очување и унапређивање здравља •Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима • усвоји правила спортске игре	32		22	10			
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**	

		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе; •у групним активностима ради на остваривању заједничких циљева •решава конфликте на толерантан и прихватљив начин •примењује и поштује основне принципе вежбаоног процеса и правила тимских и спортских игара •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •навија фер •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу	• Групни • Фронтални • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање	Током школске године Септембар - јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		•Одбојкашка лопта •Кошаркашка лопта •Фудбалска лопта •Рекети и лоптице •Мрежа •Пиштаљка •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности	• праћење остварености исхода • извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
5.	Активности по избору • стони тенис • бадминтон • плесови и народна кола	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика	12		8	4			

	• вијача • фитнес	•Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање Здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности; •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу; • игра један народни и један друштвени плес •препозна ниво оптерећења током вежбања		• Групни • Индивидуални • фронтални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		Током школске гогине Септембар - јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• вијаче • рекети • лоптице • касетофон,цд • медији(спортска литература,интернет)		• Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности		• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу			

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	Физичка и здравствена култура •Физичко образовање (основна правила и	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање правила у спорту	4		2	2			

	принципи вежбања) •Здравствена култура	•Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности •Очување и унапређивање здравља •Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима							
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу • поштује здравствено-хигијенска и еколошка правила у вежбању; •редовно контролише своје здравље; • повезује штетан утицај који психоактивне супстанце имају на здравље; • познаје основне принципе пружања прве помоћи •примени принципе здраве исхране			• групни •фронтални • индивидуални	• дијалошка • демонстрација • практично вежбање			Током школске године: Септембар-јун
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)		•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Мере заштите и очувања радне и животне средине •Грађанско васпитање-Права и одговорности		• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу			

2.4. МАТЕМАТИКА – Други разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Математика
Разред	Други
Годишњи фонд часова	108
Недељни фонд часова	3
Литература	• ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“ • Математика за четворогодишње школе са три часова недељно и трогодишње школе **(КБ22179)** • Градимир Војводић, Војислав Петровић, Радивоје Деспотовић, Ратко Тошић, Бранимир Шешеља

Бр.	**Тема/модул/област/стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**Иницијални тест**
1.	СТЕПЕНОВАЊЕ И КОРЕНОВАЊЕ (2МА.1.1.2., 2МА.2.1.2., 2МА.3.1.1.)	● Проширивање знања о степеновању и кореновању ● Уочавање везе између степеновања и кореновања ● Овладавање поступком рационалисања имениоца ● Разумевање појмова комплексног броја	24	10	2	7	3	2
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		● наведе особине операција степеновања са целим експонентом и примењује их у трансформацијама једноставнијих израза ● наведе особине операција кореновања и примењује их у трансформацијама једноставних израза ● наведе особине операција степеновања са рационалним изложиоцем и примењује их у трансформацијама једноставнијих израза ● рационалише именилац разломка у једноставним случајевима ● дефинише појам имагинарна јединица и комплексни број ● сабира, одузима, множи и дели два комплексна броја ● одреди конјугован број датог комплексног броја		• Фронтални • Индивидуални		• Дијалошка • Монолошко-дијалошка		• Септембар, октобар

		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
		• уџбеник и збирка задатака; • презентације; • наставни листићи; • GeoGebra; • дигитална учионица; • онлајн квизови; • графички прикази и модели	• Пословна информатика (табеларни прорачуни и рад са бројчаним подацима);	• формативно праћење напредовања; • самопроцена и вршњачка процена; • кратке провере знања; • тестови; • усмено испитивање; • домаћи и истраживачки задаци; • праћење ангажовања у групном раду.
		Начин реализације и прилагођавања програма	**Контрола реализације**	**Мотивациони поступци**
		• диференцирани задаци различитих нивоа сложености; • индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка; • рад на примерима из свакодневног живота; • коришћење дигиталних алата за проверу и увежбавање; • решавање проблема у пару и мањим групама.	• Анализа постигнућа ученика на писменим задацима и тестовима • Праћење остварености исхода учења • Анализа успеха на крају класификационих периода • Увид у ученичке свеске и домаће задатке • Самовредновање наставника • Разматрање резултата на седницама стручног већа • Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком	• повезивање математичких садржаја са реалним ситуацијама; • проблемски задаци; • употреба дигиталних алата; • похвала и подстицање напредовања; • задаци различитог нивоа сложености; • такмичарски и истраживачки задаци за заинтересоване ученике.

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**
2.	КВАДРАТНА ЈЕДНАЧИНА, НЕЈЕДНАЧИНА И ФУНКЦИЈА (2МА.1.1.5., 2МА.1.1.6., 2МА.2.1.7., 2МА.3.1.5, 2МА.3.1.6.)	● Стицање основних знања потребних за решавање квадратних једначина ● Оспособљавање за скицирање и анализу графика квадратне функције ● Овладавање поступком решавања квадратних једначина и неједначина	28	10	3	12	3	/
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**

		● реши непотпуне квадратне једначине у скупу R ● примени формулу за решавање квадратне једначине ● одреди природу решења квадратне једначине ● растави квадратни трином ● приказује аналитички, табеларно и графички квадратну функцију ● анализира график квадратне функције ● примени знање о графику квадратне функције на решавање квадратне неједначине ● реши систем линеарне и квадратне једначине	• Фронтални • Групни • Индивидуални	• Дијалошка • Монолошко-дијалошка	• Новембар, децембар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник и збирка задатака; • презентације; • наставни листићи; • GeoGebra; • дигитална учионица; • онлајн квизови; • графички прикази и модели	• Пословна информатика – графички приказ података; • Рачунарство и информатика – табеларни прорачуни.	• формативно праћење напредовања; • самопроцена и вршњачка процена; • кратке провере знања; • тестови; • усмено испитивање; • домаћи и истраживачки задаци; • праћење ангажовања у групном раду.	
		Начин реализације и прилагођавања програма	**Контрола реализације**	**Мотивациони поступци**	
		• диференцирани задаци различитих нивоа сложености; • индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка; • рад на примерима из свакодневног живота; • коришћење	• Анализа постигнућа ученика на писменим задацима и тестовима • Праћење остварености исхода учења • Анализа успеха на крају класификационих периода • Увид у ученичке свеске и домаће задатке • Самовредновање наставника • Разматрање резултата на седницама стручног већа • Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком	• повезивање математичких садржаја са реалним ситуацијама; • проблемски задаци; • употреба дигиталних алата; • похвала и подстицање напредовања; • задаци различитог нивоа сложености; • такмичарски и истраживачки задаци за заинтересоване ученике.	

		дигиталних алата за проверу и увежбавање; • решавање проблема у пару и мањим групама.		

Бр.	Тема/модул/област /стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.
3.	ЕКСПОНЕНЦИЈАЛНА И ЛОГАРИТАМСКА ЈЕДНАЧИНА, НЕЈЕДНАЧИНА И ФУНКЦИЈА (2МА.1.3.2., 2МА.2.1.6., 2МА.3.1.5.)	● Упознавање основних особина експоненцијалне и логаритамске функције ● Уочавање везе између експоненцијалне и логаритамске функције ● Разумевање појма логаритма ● Примена стечених знања на решавање једноставнијих експоненцијалних и логаритамских једначина	22	10	2	7	3	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
●прикаже аналитички, табеларно и графички експоненцијалну функцију ● реши једноставну експоненцијалну једначину ● примени знање о графику експоненцијалне функције на решавање једноставне експоненцијалне неједначине ● дефинише појам логаритма ● прикаже аналитички, табеларно и графички логаритамску функцију ● реши једноставну логаритамску једначину ● примени знање о графику логаритамске функције на решавање једноставне логаритамске неједначине ● примени правила логаритмовања при трансформацији једноставних израза	• Фронтални • Групни • Индивидуални	• Дијалошка • Монолошко-дијалошка	• Јануар, фебруар.

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање

		• уџбеник и збирка задатака; • презентације; • наставни листићи; • GeoGebra; • дигитална учионица; • онлајн квизови; • графички прикази и модели	• Пословна информатика (Рад са формулама у табели) • Пословна економија (Динамика кретања трошкова)	• формативно праћење напредовања; • самопроцена и вршњачка процена; • кратке провере знања; • тестови; • усмено испитивање; • домаћи и истраживачки задаци; • праћење ангажовања у групном раду.
		Начин реализације и прилагођавања програма	**Контрола реализације**	**Мотивациони поступци**
		• диференцирани задаци различитих нивоа сложености; • индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка; • рад на примерима из свакодневног живота; • коришћење дигиталних алата за проверу и увежбавање; • решавање проблема у пару и мањим групама.	• Анализа постигнућа ученика на писменим задацима и тестовима • Праћење остварености исхода учења • Анализа успеха на крају класификационих периода • Увид у ученичке свеске и домаће задатке • Самовредновање наставника • Разматрање резултата на седницама стручног већа • Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком	• повезивање математичких садржаја са реалним ситуацијама; • проблемски задаци; • употреба дигиталних алата; • похвала и подстицање напредовања; • задаци различитог нивоа сложености; • такмичарски и истраживачки задаци за заинтересоване ученике.

Бр.	**Тема/модул/област/стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**
4.	ТРИГОНОМЕТРИЈСКЕ ФУНКЦИЈЕ (2МА.1.3.2., 2МА.1.2.7., 2МА.2.1.3., 2МА.2.2.5., 2МА.3.2.5.)	• Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности ● Оспособљавање за примену тригонометријских функција у практичним проблемима ● Оспособљавање ученика за коришћење тригонометријског круга ● Оспособљавање ученика за цртање графика произвољне тригонометријске функције ● Разумевање и примена адиционих формула и њихових	34	14	4	13	3	/

		последица ● Разумевање и примена синусне и косинусне теореме						
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**	
		●дефинише основне тригонометријске функције оштрог угла ● израчуна основне тригонометријске функције оштрог угла правоуглог троугла када су дате две странице ● конструише оштар угао ако је позната једна његова тригонометријска функција ● примењује основне тригонометријске идентичности на израчунавање вредности тригонометријских функција ако је позната вредност једне тригонометријске функције ● одреди вредности тригонометријских функција произвољних углова коришћењем тригонометријског круга (нпр. угла $3\pi/4+7\pi$) ● нацрта графике основних тригонометријских функција и наведе њихова својства ● нацрта графике функција f(x)=asin(x)+b и f(x)=acos(x)+b и наведе њихова својства ● примени адиционе формуле ● реши једноставну тригонометријску једначину и неједначину ● примени синусну и косинусну и теорему на решавање троугла			• Фронтални • Групни • Индивидуални	• Дијалошка • Монолошко-дијалошка	• Март, • април	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**		
		• уџбеник и збирка задатака; • презентације; • наставни листићи; • GeoGebra; • дигитална учионица; • онлајн квизови; • графички прикази и модели		• Пословна информатика (графици функција).		• формативно праћење напредовања; • самопроцена и вршњачка процена; • кратке провере знања; • тестови; • усмено испитивање; • домаћи и истраживачки задаци; • праћење ангажовања у групном раду.		
		Начин реализације и прилагођавања програма		**Контрола реализације**		**Мотивациони поступци**		

		• диференцирани задаци различитих нивоа сложености; • индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка; • рад на примерима из свакодневног живота; • коришћење дигиталних алата за проверу и увежбавање; • решавање проблема у пару и мањим групама.	• Анализа постигнућа ученика на писменим задацима и тестовима • Праћење остварености исхода учења • Анализа успеха на крају класификационих периода • Увид у ученичке свеске и домаће задатке • Самовредновање наставника • Разматрање резултата на седницама стручног већа • Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком	• повезивање математичких садржаја са реалним ситуацијама; • проблемски задаци; • употреба дигиталних алата; • похвала и подстицање напредовања; • задаци различитог нивоа сложености; • такмичарски и истраживачки задаци за заинтересоване ученике.

Математика – Допунска настава

Допунска настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда којима је, повремено или стално, потребна помоћ у савладавању програма математике, односно, за оне ученике који имају потешкоће у учењу и не постижу основне стандарде постигнућа из математике. Избор ученика и начин организовања допунске наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметних наставника. Приликом реализације допунске наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Наравно, обим и сложеност материјала треба да буду прилагођени ученицима. Пратећи њихов индивидуални напредак, наставник „in vivo“ интервенише, дајући јасне и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.

Како у редовној тако и у допунској настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава.

Вредновање и праћење рада ученика треба да буде саставни део допунске наставе.

План допунске наставе:

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th></tr>
<tr><td rowspan="6">1.</td><td rowspan="6">СТЕПЕНОВАЊЕ И КОРЕНОВАЊЕ (2МА.1.1.2., 2МА.2.1.2., 2МА.3.1.1.</td><td>● Проширивање знања о степеновању и кореновању
● Разумевање појмова комплексног броја</td><td>8</td><td>6</td><td></td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">● наведе особине операција степеновања са целим експонентом
● Изводи операције са степенима чији је изложилац цео број
● Изводи операције кореновања и примењује их у трансформацијама једноставних израза
● рационалише именилац разломка у једноставним случајевима
● сабира, одузима, множи и дели два комплексна броја</td><td>• Индивидуални</td><td>• Дијалошка</td><td>• Септембар октобар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• уџбеник и збирка задатака;
• наставни листићи;
• графички прикази и модели</td><td colspan="2">○ Пословна информатика (табеларни прорачуни и рад са бројчаним подацима);</td><td colspan="2">• формативно праћење напредовања;
• кратке провере знања;</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td>Начин реализације и прилагођавања програма</td><td>Контрола реализације</td><td>Мотивациони поступци</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• увежбавање основних правила на једноставним примерима;
• поступно решавање задатака уз подршку наставника;
• коришћење наставних листића.</td><td>• Праћење остварености исхода учења
• Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком</td><td>• истицање и најмањег напретка ученика;
• задаци прилагођени нивоу знања ученика;
• постепено повећавање тежине задатака;
• подстицање самопоуздања ученика.</td></tr>
<tr><td>Бр.</td><td>Тема/модул/област / стандарди</td><td>Циљеви</td><td colspan="3">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>КВАДРАТНА ЈЕДНАЧИНА, НЕЈЕДНАЧИНА И ФУНКЦИЈА (2МА.1.1.5., 2МА.1.1.6., 2МА.2.1.7., 2МА.3.1.5, 2МА.3.1.6.)</td><td>● Стицање основних знања потребних за решавање квадратних једначина
● Оспособљавање за скицирање и анализу графика квадратне функције
● Овладавање поступком решавања квадратних једначина и неједначина</td><td>9</td><td>7</td><td></td><td>2
/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>● примени формулу за решавање квадратне једначине
● растави квадратни трином
● приказује аналитички, табеларно и графички квадратну функцију
● примени знање о графику квадратне функције на решавање квадратне неједначине
● реши систем линеарне и квадратне једначине</td><td colspan="2">• Индивидуални</td><td>Дијалошка</td><td>• Новембар, децембар</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• уџбеник и збирка задатака;
• наставни листићи;
• графички прикази и модели</td><td colspan="2">• Пословна информатика – графички приказ података;
• Рачунарство и информатика – табеларни прорачуни.</td><td colspan="2">• формативно праћење напредовања;
• кратке провере знања;</td></tr>
</table>

		Начин реализације и прилагођавања програма	**Контрола реализације**	**Мотивациони поступци**
		• решавање типских задатака; • графичко представљање функције; • увежбавање поступка решавања корак по корак.	• Праћење остварености исхода учења • Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком	• истицање и најмањег напретка ученика; • задаци прилагођени нивоу знања ученика; • постепено повећавање тежине задатака; • подстицање самопоуздања ученика.

Бр.	**Тема/модул/област /стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**			
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**
3.	ЕКСПОНЕНЦИЈАЛНА И ЛОГАРИТАМСКА ЈЕДНАЧИНА, НЕЈЕДНАЧИНА И ФУНКЦИЈА (2МА.1.3.2., 2МА.2.1.6., 2МА.3.1.5.)	● Упознавање основних особина експоненцијалне и логаритамске функције ● Уочавање везе између експоненцијалне и логаритамске функције ● Разумевање појма логаритма ● Примена стечених знања на решавање једноставнијих експоненцијалних и логаритамских једначина	4	3		1
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		●прикаже аналитички, табеларно и графички експоненцијалну функцију ● реши једноставну експоненцијалну једначину ● примени знање о графику експоненцијалне функције на решавање једноставне експоненцијалне неједначине ● дефинише појам логаритма ● прикаже аналитички, табеларно и графички логаритамску функцију ● реши једноставну логаритамску једначину ● примени знање о графику логаритамске функције на решавање једноставне логаритамске неједначине ● примени правила логаритмовања при трансформацији једноставних израза		• Индивидуални	• дијалошка	• Јануар, фебруар.
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	

		• уџбеник и збирка задатака; • наставни листићи; • графички прикази и модели	• Пословна информатика (Рад са формулама у табели) • Пословна економија (Динамика кретања трошкова)	• формативно праћење напредовања; • кратке провере знања;
		Начин реализације и прилагођавања програма	**Контрола реализације**	**Мотивациони поступци**
		• индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка; • рад на примерима из свакодневног живота;.	• Праћење остварености исхода учења • Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком	• истицање и најмањег напретка ученика; • задаци прилагођени нивоу знања ученика; • постепено повећавање тежине задатака; • подстицање самопоуздања ученика.

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**			
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**
4.	ТРИГОНОМЕТРИЈСКЕ ФУНКЦИЈЕ (2МА.1.3.2., 2МА.1.2.7., 2МА.2.1.3., 2МА.2.2.5., 2МА.3.2.5.)	• Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности • Оспособљавање ученика за коришћење тригонометријског круга	9	7	/	2
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		•дефинише основне тригонометријске функције оштрог угла • израчуна основне тригонометријске функције оштрог угла правоуглог троугла када су дате две странице • одреди вредности тригонометријских функција произвољних углова коришћењем тригонометријског круга • нацрта графике основних тригонометријских функција и наведе њихова својства		• Индивидуални	• Дијалошка	• Март, • април
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	

		• уџбеник и збирка задатака; • графички прикази и модели	• Пословна информатика (графици функција).	• формативно праћење напредовања; • кратке провере знања;
		Начин реализације и прилагођавања програма	**Контрола реализације**	**Мотивациони поступци**
		• индивидуализован приступ ученицима којима је потребна додатна подршка; • рад на примерима из свакодневног живота;.	• Праћење остварености исхода учења • Предузимање мера подршке ученицима који не напредују очекиваном динамиком	• истицање и најмањег напретка ученика; • задаци прилагођени нивоу знања ученика; • постепено повећавање тежине задатака; • подстицање самопоуздања ученика.

Математика – Додатна настава

Додатна настава из математике предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за математику. Она треба да продубљује и проширује математичка знања ученика.

Циљеви и задаци

- Додатна настава мотивише и подстиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној оријентацији ученика у области математике и шире;
- оспособљава ученика за самообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

План додатне наставе:

Образовни профил	Финансијско- рачуновствени техничар
Предмет	математика
Разред	други
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1

Литература	• Математика, збирка задатака и тестова за други разред гимназија и техничких школа, „КРУГ”, 2021, Живорад Ивановић, Срђан Огњановић • Математичка такмичења економских школа

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор представља успех ученика на редовној настави, али не и једини.

Важни индикатори за избор ученика су:

- да ли ученик може да реши задатак још на неки начин;
- да ли је у стању да реши задатак нове врсте;
- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже;
- показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака;
- да ли ученик мисли математички (уме да апстрахује, врши анализу и синтезу).

Наставни план и програм:

Редни број	Назив теме	Број часова
1.	**Квадратне једначине, функције и неједначине**	4
2.	**Ирационални алгебарски изрази, једначине и неједначине**	3
3.	**Експоненцијални и логаритамски изрази,једначине и неједначине**	5
4.	**Проблеми екстремних вредности**	5
5.	**Одабрана поглавља из тригонометрије**	4
6.	**Логички и комбинаторни задаци**	4
7.	**Одабрани задаци са разних такмичења**	5

Број часова из појединих тема је дат оквирно и може се мењати.

Начин реализације додатне наставе

- решавање проблемских и истраживачких задатака;
- самостални рад ученика уз консултације са наставником;
- рад у пару и мањим групама;
- коришћење додатне литературе и дигиталних извора;
- анализа различитих начина решавања истог проблема;
- припрема за такмичења и смотре знања.

Праћење и вредновање

- праћење активности ученика на часовима;
- анализа самосталних радова и пројеката;
- праћење напретка у решавању сложенијих задатака;

- учешће на такмичењима и другим облицима провере знања;
- самовредновање ученика.

Очекивани исходи

Ученик:

- примењује стечена знања у новим и сложенијим ситуацијама;
- користи различите стратегије решавања проблема;
- самостално користи математичку литературу;
- логички аргументује поступак решавања;
- показује интересовање за даље изучавање математике.

Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из математике, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне математичке литературе. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе: успешно коришћење математичке литературе.

Математика – Припремна настава за разредне и попоравне испите

Припремна настава организује се за ученике који полажу поправни, разредни, или матурски испит из математике. Циљ припремне наставе је систематизација, обнављање и утврђивање наставних садржаја предвиђених програмом наставе и учења, као и оспособљавање ученика за успешно полагање испита.

Настава се реализује кроз индивидуални и групни рад, у складу са потребама ученика. Посебна пажња посвећује се садржајима који представљају основу за даље учење математике и који су неопходни за достизање прописаних исхода учења.

Вредновање рада ученика врши се континуирано кроз разговор, решавање задатака, анализу грешака и провере усвојености кључних садржаја.

Број часова припремне наставе утврђује се у складу са важећим прописима и потребама ученика који полажу испит.

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар		
Предмет	Математика		
Разред	Други		
Годишњи фонд часова	10		
Литература	ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“	Математика за четворогодишње школе са три часова недељно и трогодишње школе **(КБ22179)**	Градимир Војводић, Војислав Петровић, Радивоје Деспотовић, Ратко Тошић, Бранимир Шешеља
	ЈП „ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ“	Збирка задатака из математике програм са два часа недељно **(КБ22181)**	Градимир Војводић, Војислав Петровић, Радивоје Деспотовић, Ратко Тошић, Бранимир Шешеља

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/стандарди</th><th colspan="3">Циљеви</th><th>Број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="5">1.</td><td rowspan="5">Степеновање и кореновање</td><td colspan="3">● Проширивање знања о степеновању и кореновању
● Уочавање везе између степеновања и кореновања
● Овладавање поступком рационалисања имениоца
● Разумевање појмова комплексног броја</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="4">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ученик:
● наведе особине операција степеновања са целим изложиоцем и примењује их у трансформацијама једноставнијих израза
● наведе особине операција кореновања и примењује их у трансформацијама једноставних израза
● наведе особине операција степеновања са рационалним изложиоцем и примењује их у трансформацијама једноставнијих израза
● рационалише именилац разломка у једноставним случајевима
● сабира, одузима, множи и дели два комплексна броја</td></tr>
<tr><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td>• индивидуални;
• рад у мањој групи.</td><td>• разговор;
• демонстрација;
• решавање задатака;
• анализа грешака.</td><td>• усмена провера;
• решавање задатака;
• увид у напредовање ученика.</td></tr>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/стандарди</th><th colspan="3">Циљеви</th><th>Број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="4">2.</td><td rowspan="4">Квадратна једначина, неједначина и функција</td><td colspan="3">• обнављање основних појмова;
• утврђивање поступка решавања квадратних једначина;
• примена знања на типским задацима.</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="4">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ученик:
• решава једноставне квадратне једначине;
• примењује формулу за решавање квадратне једначине;
• анализира график квадратне функције;</td></tr>
</table>

		• решава једноставне квадратне неједначине		
		Облик	**Метода**	**Праћење**
		• индивидуални; • рад у мањој групи.	• разговор; • демонстрација; • решавање задатака; • анализа грешака.	• усмена провера; • решавање задатака; • увид у напредовање ученика.

Бр.	**Тема/модул/област/стандарди**	**Циљеви**	**Број часова у области**
3.	Експоненцијалне и логаритамске функције	● Упознавање основних особина експоненцијалне и логаритамске функције ● Разумевање појма логаритма. ●Примена стечених знања на решавање једноставнијих експоненцијалних и логаритамских једначина	2

Исходи		
Ученик: • прикаже аналитички, табеларно и графички експоненцијалну функцију ● реши једноставну експоненцијалну једначину ● примени знање о графику експоненцијалне функције на решавање једноставне експоненцијалне неједначине ● дефинише појам логаритма ● прикаже аналитички, табеларно и графички логаритамску функцију ● реши једноставну логаритамску једначину ● примени знање о графику логаритамске функције на решавање једноставне логаритамске неједначине		
Облик	**Метода**	**Праћење**
• индивидуални; • рад у мањој групи.	• разговор; • демонстрација; • решавање задатака; • анализа грешака.	• усмена провера; • решавање задатака; • увид у напредовање ученика.

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/стандарди</th><th colspan="3">Циљеви</th><th>Број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="5">4.</td><td rowspan="5">Тригонометријске функције</td><td colspan="3">• Разумевање основних тригонометријских функција и идентичности
● Оспособљавање за примену тригонометријских функција у практичним проблемима
● Оспособљавање ученика за коришћење тригонометријског круга
● Оспособљавање ученика за цртање графика произвољне тригонометријске функције
● Разумевање и примена синусне и косинусне теореме</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="4">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ученик:
●дефинише основне тригонометријске функције оштрог угла
● израчуна основне тригонометријске функције оштрог угла правоуглог троугла када су дате две странице
● примењује основне тригонометријске идентичности на израчунавање вредности тригонометријских функција ако је позната вредност једне тригонометријске функције
● одреди вредности тригонометријских функција произвољних углова коришћењем тригонометријског круга
● нацрта графике основних тригонометријских функција и наведе њихова својства
● реши једноставну тригонометријску једначину и неједначину</td></tr>
<tr><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td>• индивидуални;
• рад у мањој групи.</td><td>• разговор;
• демонстрација;
• решавање задатака;
• анализа грешака.</td><td>• усмена провера;
• решавање задатака;
• увид у напредовање ученика.</td></tr>
</table>

2.5. ИСТОРИЈА – Други разред

Образовни профил		**Финансијско-рачуноводствени техничар**							
Предмет		**Историја**							
Разред		**Други**							
Годишњи фонд часова		**72**							
Недељни фонд часова		**2**							
Литература		**Иван М. Бецић, *Историја за други разред средњих стручних школа*, Завод за уџбенике, Београд, 2024.**							
Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			бр часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.	**Европа и свет од краја XVIII века до Првог светског рата**	• Упознавање ученика са најзначајнијим политичким, друштвеним, економским и културним процесимма у Европи и свету од краја 18. века до Првог светског рата; • Развијање разумевања узрочно-последичних веза између индустријске револуције, империјализма и промена у међународним односима; • Унапређивање знања ученика о друштвеним структурама, политичким системима и идеологијама у периоду од краја 18. века до Првог светског рата; • Разумевање и вредновање утицаја историјског наслеђа од краја 18. века до Првог светског рата на савремени свет; • Уочавање основних одлика привреде, економије и свакодневног живота у периоду од краја 18. века до Првог светског рата.	**10**	/	3	7	/	/	/

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		Ученик ће бити у стању да: • Објасни суштину политике великих сила која је изазвала Први светски рат; • Наведе главна научна и техничка открића која су обележила период Друге индустријске револуције и објасни њихов значај; • Сагледа значај и последице привредног напретка и Индустријске револуције на развој друштва; • Опише, на примеру Француске, Велике Британије, Хабсбуршке монархије, Немачке, Русије и САД, друштвену структуру и државно уређење у периоду од краја 18. века до Првог светског рата; • Упореди свакодневни живот различитих друштвених слојева од краја 18. века до Првог светског рата; • Издвоји најзначајније правце у књижевности и ликовним уметностима од краја 18. века до Првог светског рата и њихове истакнуте ствараоце.	• Комбиновани; • Групни; • Фронтални; • Индивидуални.	• Монолошка; • Дијалошка; • Рад са текстом; • Комбиновани.	• Септембар, октобар.

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник; • Стручна литература; • Интернет; • Историјски атлас;	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Грађанско васпитање; • Веронаука; • Математика.	• Кроз активности ученика на часу; • Домаћи задаци; • Презентације ученика; • Усмено испитивање знања; • Блиц-провере знања; • Писање есеја.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			бр часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
2.	**Србија, Црна Гора и Срби у Хабсбуршком и Османском царству од краја XVIII века до Првог светског**	• Упознавање ученика са економским, друштвеним и политичким развојем Србије, Црне Горе и других јужнословенских земаља у саставу Хабзбуршке и	**15**	/	5	10	/	/	/

	рата.	Османске царевине од краја 18. века до Првог светског рата; • Развијање разумевања процеса националног буђења, стварања модерне српске државе и борбе за ослобођење и уједињење; • Уочавање основних одлика културе, привреде и свакодневног живота код Срба током 19. и почетком 20. века; • Разумевање најзначајнијих идеја модерног доба и њиховог утицаја у процесу стварања српске државе; • Упознавање ученика са историјом српског народа у Хабсбуршкој монархији; • Упознавање ученика са историјом српског народа у Османском царству.							
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • Објасни значај ослобођења и обнављања српске државе од османске власти; • Идентификује основне одлике периода од краја 18. века до Првог светског рата на простору Кнежевине Србије, Краљевине Србије и делу Хабзбуршке монархије на којем су живели Срби; • Објасни узроке и последице Српске револуције, ослободилачких ратова и Балканских ратова; • Лоцира места најважнијих битака које су вођене током Српске револуције, ослободилачких ратова и Балканских ратова; • Изведе закључак о значају уставности за развој модерног политичког система;			• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.		• Монолошка; • Дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.		Октобар, новембар.

		• Именује најважније личности које су заслужне за развој српске културе током 19. и почетком 20. века; • Наведе основе привредне обнове Србије засноване на слободном сељаштву и почецима капиталистичке привреде; • Објасни историјске прилике у којима се развијао онај део српског народа који је живео у оквирима Хабзбуршке монархије.			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник; • Стручна литература; • Историјски атлас; • Виидео материјали.	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Грађанско васпитање; • Веронаука; • Математика.	• Кроз активности ученика на часу; • Домаћи задаци; • Презентације ученика; • Усмено испитивање знања; • Блиц провере знања; • Писање есеја.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			бр часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
3.	**Први светски рат и револуције у Русији и Европи.**	• Упознавање ученика са узроцима, поводом и последицама Првог светског рата; • Упознавање са главним фронтовима и биткама Првог светског рата; • Разумевање међународног контекста и узрока Првог светског рата; • Упознавање ученика са узроцима, поводима и последицама Руске револуције;	**8**	/	2	5	1	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • Објасни шта је узрок, а шта повод Првог светског рата; • Покаже на историјској карти и опише главне фронтове и битке Првог светског рата; • Опише ток Првог светског рата;	• Комбино-вани • рад у пару/групни рад • рад на тексту • инди-видуални	• монолошка, • дијалошка, • рад на тексту, • комбинована.	Новембар, децембар.

		• Лоцира места најважнијих битака које је српска војска водила током Првог светског рата; • Анализира последице Првог светског рата за српски народ.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник • стручна литература • фломастери, табла, креда • историјски атлас, • видео материјали	• Српски језик и књижевност; • Грађанско васпитање; • Веронаука; • Географија.	• Кроз активности ученика на часу • Момаћи задаци • Презентације ученика • Усмено испитивање знања • Блиц-провере знања • писање есеја.	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			бр часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
4.	**Свет између Првог и Другог светског рата**	• Упознавање ученика са главним политичким покретима и идеологијама прве половине 20. века; • Уочавање последица Првог светског рата на међународне односе и друштвене, политичке, привредне и културне прилике; • Унапређивање знања о друштвеним, политичким и привредним процесима између два рата; • Разумевање супротности које су свет водиле ка новом рату; • Уочавање основних одлика привреде и свакодневног живота у периоду између два светска рата.	**9**	/	2	6	1	/	/
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		Ученици ће бити у стању да: • Објасне суштину политичких покрета: фашизма, нацизма, стаљинизма; • идентификују основне одлике историјског периода између два светска рата; • сагледају значај и последице појаве тоталитарних политичких идеја и идеологија; • издвоје најзначајније правце у књижевности и ликовним уметностима у периоду између два светска рата и именују истакнуте стваоце; • знаће о великим антиколонијалним покретима.	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбинвани.	• Монолошка; • Дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована; • Демонстративна.	Децембар, јануар, фебруар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • стручна литература • интернет-занимљивости • табла,креда • наставни материјал • историјски атлас.	• Српски језик и књижевност; • Грађанско васпитање; • Веронаука; • Географија.	• Кроз активности ученика на часу • домаћи задаци • презентације ученика • усмено испитивање знања • блиц-провере знања • писање есеја.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			бр. часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
5.	**Југословенска краљевина**	• Упознавање ученика са настанком и политичким уређењем југословенске државе између два светска рата; • Упознавање ученика са националним односима и главним политичким догађајима и процесима у Краљевини СХС и Југославији; • Разумевање међународног контекста у којем настаје југословенска држава; • Проширивање знања о	**6**	/	2	4	/	/	/

		одликама југословенске државе између два светска рата; • Уочавање улоге знаменитих личности у политичком и друштвеном животу југословенске краљевине.							
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**	
		УчениК ће бити у стању да: • Идентификује основе уставног поретка прве Југославије: монархија, централистичко-унитарна држава, капиталистичка привреда; • Образложи најважније мотиве и узроке стварања југословенске државе; • Уочи значај настанка југословенске државе за српски народ; • Уочи и објасни на историјској карти границе југословенске краљевине и њено административно уређење; • Истакне основне одлике свакодневног живота различитих друштвених слојева у југословенској држави.			• Комбиновани; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошка; • Дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.		Фебруар, март	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике,цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас.		• Српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија.		• Кроз усмено испитивање знања • домаћи задаци-панои-реферати • кроз активности ученика на часу • презентације ученичких радова • писање есеја			

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>бр часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td>6.</td><td>Други светски рат</td><td>• Упознавање ученика са узроцима и поводом избијања Другог светског рата;
• Упознавање са главним фронтовима и биткама Другог светског рата које су довеле до победе антифашистичке коалиције;
• Упознавање са околностима које су довеле до напада на Југославију, априлског рата, окупације и поделе Југославије;
• Упознавање са настанком и околностима у којима су деловали антифашистички покрети у Југославији;
• Разумевање значаја изучавања холокауста и геноцида као феномена Другог светског рата;
• Сагледавање Другог светског рата и његових последица у историји српског народа.</td><td>12</td><td>/</td><td>3</td><td>8</td><td>1</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Разуме да су тежње сила Тројног пакта за светском владавином изазвале највећи рат у историји;
• Наве на којим фронтовима и у којим биткама је решен исход рата;
• Разуме каква је била судбина југословенске државе у Другом светском рату;
• Идентификује који су узроци и идеолошке разлике довеле до сукоба између два главна антифашистичка</td><td colspan="2">• Комбиновани;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td>• Монолошка;
• Дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td colspan="2">Март, април</td></tr>
</table>

		покрета што је изазвало грађански рат; • Објасни основне усташке идеологије и њен геноцидни карактер који је довео до затирања Срба, Јевреја и Рома у НДХ.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија.	• домаћи задаци-панои-реферати • кроз активности ученика на часу • презентације ученичких радова • писање есеја	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			бр часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
7.	**Свет после Другог светског рата**	• Упознавање ученика са главним историјским организацијама у послератном свету; • Уочавање последица Другог светског рата на друштвене, политичке, привредне и културне прилике; • Разумевање главних одлика Хладног рата; • Сагледавање последица пада Берлинског зида и распада Совјетског савеза; • Проширивање знања о научно-техничком напретку и културним достигнућима савременог света.	**6**	/	2	4	/	/	/

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		Ученик ће бити у стању да: • Објасни настанак блокова и блоковске конфронтације; • сагледаја промењену слику света после Другог светског рата; • идентификује основне одлике политичког, друштвеног, привредног и културног развоја послератног света; • уочи узроке и последице хладноратовских сукоба.	• Комбиновани; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошка; • Дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	Мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • стручна литература • Интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија; • социјологија.	• Кроз усмено испитивање знања • домаћи задаци-панои-реферати • кроз активности ученика на часу • презентације ученичких радова • писање есеја.	

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			бр часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
8.	**Југославија после Другог светског рата**	• Упознавање ученика са главним историјским процесима у послератном периоду Југославије; • упознавање ученика са узроцима пропасти југословенске државне заједнице; • проширивање знања о државном и друштвеном поретку социјалистичке	**6**	/	2	4	/	/	/

		Југославије; • разумевање последица распада југословенске државе; • идентификовање проблема савремене српске државе.							
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • Објасни шта је култ личности и националне поделе које су суштина послератне историје Југославије; • Наведе најважније догађаје и личности из периода распада СФРЈ; • именује најважније личности које су утицале на друштвено-политичка и културна збивања у социјалистичкој Југославији; • уочи место и улогу Србије у савременом свету; • идентификује проблеме савремене српске државе.			• Комбиновани • Групни; • Индивидуални • Комбиновани	• Монолошка; • Дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.			Јун
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**		
		• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • историјски атлас		• Српски језик и књижевност; • грађанско васпитање; • веронаука; • географија.			• Кроз усмено испитивање знања • домаћи задаци-панои-реферати • кроз активности ученика на часу • презентације ученичких радова • писање есеја		

2.6. ПРИНЦИПИ ЕКОНОМИЈЕ – ДРУГИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Принципи економије
Разред	други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Кључни појмови макроекономије	• Упознавање ученика о важности проучавања економских активности на нивоу привреде као целине • Упознавање ученика о могућностима и начинима мерења резултата друштвене производње	36	/	12	24	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • доведе у везу микроекономију и макроекономију • препозна макроекономске варијабле и значај њиховог проучавања • разликује активности учесника у економским трансакцијама • објасни ток добара и новца на примеру кружног тока економских активности • дефинише економску политику • наведе циљеве и инструменте економске политике • дефинише БДП • објасни компоненте БДП • доведе у везу потрошњу и инвестиције у рачунима националног дохотка • дефинише реални БДП • разликује појмове штедња и инвестиције • разликује појмове „национална штедња”, „лична штедња” и „јавна		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • методе активно орјенитсане наставе		• септембар • октобар • новембар • децембар • јануар	

		штедња” • дефинише „буџетски дефицит” и „буџетски суфицит” • доведе у везу штедњу и инвестиције у рачунима националног дохотка • дефинише номинални БДП, реални БДП и БДП дефлатор • наведе недостатке БДП као мерила друштвеног благостања • дефинише национални доходак • објасни инфлацију • утврди повезаност промене цена и промене вредности новца • наведе различите типове инфлације • упореди различите типове инфлације • дефинише платни биланс и девизни курс • наведе функције девизног курса • утврди врсте девизног курса			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови	• Пословна економија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="3">2.</td><td rowspan="3">Финансијски систем</td><td>• Оспособљавање ученика за стицање знања о функционисању финансијског система</td><td>24</td><td>/</td><td>8</td><td>16</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• утврди улогу финансијског система у економији
• дефинише финансијске институције и финансијска тржишта и појам „финансијски посредник”
• упореди обвезнице и акције
• утврди функционисање тржишта обвезница и тржишта акција
• разликује банке и инвестиционе фондове као финансијске институције
• дефинише тржиште зајмовних средстава и изворе зајмовних средстава
• објасни утицај нивоа каматне стопе на понуду и тражњу зајмовних средстава
• разликује номиналну каматну стопу и реалну каматну стопу
• дефинише новац
• утврди функције новца
• разликује појмове „готов новац” и „депозит по виђењу”
• дефинише новчану масу
• разликује монетарне агрегате M1 и M2 као мере за количину новца у оптицају
• утврди улогу централне банке у регулисању понуде новца
• опише утицај пословних банака на понуду новца
• дефинише појам „обавезне резерве” и појам „новчани мултипликатор”
• утврди инструменте монетарне политике
• разликује факторе који утичу на тражњу за новцем
• доведе у везу понуду и тражњу новца
• објасни утицај промене понуде новца на ниво цена и вредност новца</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошки
• методе активно орјенитсане наставе</td><td colspan="2">фебруар
март
април</td></tr>
</table>

		• дефинише брзину оптицаја новца • објасни једначину „квантитативне теорије новца”						
		• Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови			• Пословна економија • Основи финансија		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања	
Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	Незапосленост	• Оспособљавање ученика за стицање основних знања о незапослености као макроекономској варијабли	12	/	6	6	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**	**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише незапосленост • разликује појмове „запослено лице” и „незапослено лице” • дефинише радну снагу и стопу незапослености • израчуна стопу незапослености • објасни природну стопу незапослености, цикличну стопу незапослености, фрикциону незапосленост и структурну незапосленост • објасни структурну незапосленост као разлог дугорочне незапослености • дефинише синдикат • опише колективно преговарање • утврди утицај синдиката и колективног преговарања на ниво надница и незапосленост			• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко-дијалошки • методе активно орјенитсане наставе	• мај • јун	

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови	• Пословна економија	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања

Принципи економије - други разред - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима							

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама	• Индивидуални • Фронтални	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Текстуална	• Пословна економија • Основи финансија	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак

Принципи економије - други разред - Додатна настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Додатна настава (припреме за такмичења):
• II разред - Меморијално такмичење "Драгана Богдановић"</td><td>• Проширивање и продубљивање знања из наставног предмета
• Унапређивање постигнућа ученика у одређеним наставним областима
• Развијање способности за самосталан истраживачки рад</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• примењује и анализира проблемске задатке
• самостално формулише проблеме и предлаже начине решењавања истог проблема
• повеже одговарајућу теорију и задатке
• примени стечено знање на конкретним ситуацијама
• анализира економске појаве и развија критичко мишљење
• истражује економске појаве и процесе</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• Примери за вежбање
• Задаци са претходно одржаних Републичких такмичења</td><td colspan="3">• Пословна економија
• Математика
• Рачуноводство</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

2.7. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА – Други разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Пословна економија
Разред	други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Трошкови пословања предузећа	• Стицање основних знања о улагањима ресурса предузећа ради стварања вредности • Стицање основних знања о појму и подели трошкова пословања предузећа • Стицање основних знања о калкулацијама трошкова предузећа	32	/	12	20	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • објасни процес трансформације уложених ресурса у резултате • дефинише трошење фактора производње • разликује појмове – трошкови и утрошци • изврши поделу трошкова према различитим критеријумима • разликује трошкове у кратком року • објасни фиксне и варијабилне трошкове • дефинише граничне трошкове • утврди динамику укупних трошкова у зависности од промене обима производње • илуструје графички укупне и просечне, фиксне и варијабилне трошкове • израчуна поједине категорије трошкова	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад	• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонстративна	• септембар • отобар • новембар

		• анализира динамику трошкова • разликује трошкове у дугом року • разликује калкулације трошкова према времену и начину израде • израчуна цену коштања бирајући адекватну калкулацију • анализира добијене резултате калкулације			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • визуелна	• Математика • Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. Наст.**	**Практ. Наст. У блоку**
2.	Резултати пословања предузећа	• Стицање знања о начинима исказивања резултата пословања предузећа • Развијање вештине доношења закључака о оствареним резултатима пословања предузећа	20	/	8	12	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише приход предузећа • разликује врсте прихода предузећа • идентификује факторе који утичу на приход предузећа • анализира везу укупног прихода и тражње за производима предузећа • објасни утицај обима производње и тржишних цена на величину укупног прихода предузећа • дефинише профит предузећа и његове изворе • идентификује врсте профита предузећа • израчуна укупан приход и профит предузећа		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад	• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонтративна			• новембар • децембар • јануар • фебруар	

		• успостави везу између укупног прихода и профита предузећа • утврди укупан, просечан и маргинални приход предузећа на основу задатих параметара • доноси закључке на основу добијених резултата о утицају укупног прихода на величину профита предузећа			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • визуелна	• Математика • Рачуноводство • Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. Наст.**	**Практ. Наст. У блоку**
3.	Економски принципи пословања предузећа	• Стицање основних знања о економским принципима пословања предузећа • Оспособљавање ученика за оцену успешности предузећа на основу остваривања принципа пословања	20	/	8	12	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • разликује парцијалне економске принципе пословања • дефинише продуктивност • доведе у везу производњу, технологију, људске ресурсе и продуктивност • утврди циљеве и показатеље мерења продуктивности • опише значај пораста продуктивности • дефинише економичност • утврди изворе економичности • успоставља односе између трошкова и унапређења економичности		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад	• монолошко дијалошка • рад на тексту • демонтративна			• март • април • мај • јун	

		• дефинише рентабилност • објасни значај рентабилности за пословање предузећа • идентификује факторе унапређења рентабилности • наведе циљеве и показатеље мерења продуктивности, економичности и рентабилности • израчуна показатеље продуктивности, економичности и рентабилности на конкретним примерима • анализира успешност пословања предузећа на основу израчунатих показатеља			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • визуелна	• Математика • Принципи економије	• праћење остварености исхода • усмено излагање • тестови знања • активност на часу • домаћи задатак	

Пословна економија - други разред – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td>• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета
• Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима</td><td>30</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• дефинише кључне појмове
• решава задатке
• повеже одговарајућу теорију и практичне задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td colspan="2">• индивидуални
• групни</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• рад на тексту</td><td>• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• текстуална
• визуелна</td><td colspan="3">• Математика
• Принципи економије
• Рачуноводство</td><td colspan="3"></td></tr>
</table>

2.8. РАЧУНОВОДСТВО – Други разред

Образовни профил	**Финансијско рачуноводствени техничар**
Предмет	**Рачуноводство**
Разред	**Други**
Годишњи фонд часова	144
Недељни фонд часова	2Т + 2В
Литература	Рачуноводство за 2. разред економске школе, ЗУНС 2021., група аутора

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
1.	• **Евиденција обавеза и потраживања из пословања**	●Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена ●Оспособљавање за прикупљање, проверу, класификацију и чување књиговодствене документације и података ●Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима ●Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан	**28**	**14**		**14**			
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		●дефинише порез на додату вредност ●идентификује пореског обвезника и пореску основицу •обрачуна порез на додату вредност у примљеним рачунима по општој и посебној стопи ●разликује обрасце ППППДВ и ПОПДВ ●дефинише појам поверилаца добављача ●наведе документацију везану за настанак и престанак обавеза према добављачима ●објасни функцију Књиге примљених рачуна ●примени правила евидентирања на конту добављача ●обрачуна попуст (каса–сконто, бонификација) и утицај попуста на обавезу према добављачу и порез на	• фронтални •индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошка • методе активно орјентисане наставе • презентације			• септембар • октобар	

		додату вредност			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • примери из праксе-штампани материјал	• Пословна економија • Принципи економије	• писмени задатак • активност на часу • домаћи задатак • тест знања • праћење практичног рада	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
2.	**Евиденција расхода и прихода**	●Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера ●Развијање функционалне рачуноводствене писмености ●Оспособљавање за припремање, израду и презентовање рачуноводствених извештаја ускладу са Међународним стандардима финансијског извештавања –Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период	**24**	**12**		**12**			
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: ●дефинише расходе и приходе ●класификује расходе и приходе ●разликује четири групе промена у вези са расходима и приходима и њихов утицај на биланс стања и на капитал ●објасни настанак и значај конта успеха ●дефинише обрачунски период ●дефинише биланс успеха	• фронтални • групни • рад у пару •индивидуални		•Мини предавања • Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера •Дискусија			• новембар • децембар	

		●објасни структуру биланса успеха и његов значај ●временски разграничава расходе и приходе везујући их за обрачунски период на који се односе ●саставибиланс успеха ●објасни на примеру појам и врсте расхода, и прихода разуме токове готовине; ●наведе циљ састављања биланса успеха ●објасни начело билансне равнотеже ●идентификује различите пословне резултате ●објасни појам и елементе биланса успеха			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • примери из праксе- • штампани материјал	●Право ●Принципи економије ●Пословна економија	●активност на часу ●домаћизадатак ●писмени задаци ●израда практичних радова ●израда биланса успеха	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
3.	• **Евиденција зарада, накнада зарада и осталих личних расхода**	●Развијање способности комуникације и тимског рада ●Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена ●Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера	**20**	**10**		**10**			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: ●дефинише зараду запосленог ●разликује зараде и накнаде зарада запослених ●обрачуна бруто зараде, нето зараде, порезе и доприносе на зараде ●евидентира исплату зарада, пореза и доприноса на зараде ●евидентира обрачун и исплату дневница за службени пут у земљи ●евидентира обрачун и исплату отпремнине за одлазак у		●фронтални ●индивидуални ●рад у пару • групни рад		• Мини предавања • дискусија		• јануар • фебруар	

		пензију .евидентира обрачун и исплату стипендије и кредите ученицима и студентима ●евидентира обрачун и исплату накнаде по основу Уговора о делу ●евидентира обрачун и исплату накнаде по основу Уговора о допунском раду ●евидентира обрачун и исплату за привремене и повремене послове ●евидентира обрачун и исплату прихода од ауторских права ●евидентира обрачун и исплату накнаду члановима управног и надзорног одбора			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • примери из праксе- штампани материјал	• Право • Принципи економије • Пословна економија	• активност на часу • домаћи задатак • писмени задатак • израда практичних радова • израда путних и осталих налога	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
4.	• Евиденција улагања и трошења материјалне и нематеријалне имовине	●Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена ●Оспособљавање за прикупљање, проверу, класификацију и чување књиговодствене документације и података ●Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима ●Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан	**72**	**36**		**36**			
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**				**Време реализације**	

		Ученик ће бити устању да: ●разликује врсте сталних средстава ●разликује вредности основних средстава (некретнина, постројења и опреме) ●састави калкулацију набавне вредности некретнина, постројења и опреме ●обрачуна амортизацију линеарном методом ●састави годишњи предрачун амортизације ●обрачуна садашњу вредност некретнина, постројења и опреме • повеже начине прибављања и отуђивања некретнина, постројења и опреме са одговарајућом књиговодственом документацијом • евидентира пријем без накнаде, куповину и изградњу основних средстава у аналитичком и финансијском књиговодству • евидентира отуђивање некретнина, постројења и опреме у аналитичком и финансијском књиговодству ●функционално разликује пословне књиге основних средстава (некретнина, постројења и опреме) • евидентира дате авансе за некретнине, постројења и опрему • разликује стварну и планску набавну цену материја • евидентира набавку и трошење материјала аналитички и синтетички по стварним набавним ценама • обрачуна трошкове материјала применом ФИФО и метода просечне цене • објасни функцију конта одступање од планских набавних цена материјала • Евидентира вишкове и мањкове материјала	●фронтални ●индивидуални ●рад у пару • групни рад	●монолошко дијалошка ●методе активно оријентисане наставе ●презентације	• март • април • мај • јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална материја ●примери из праксе -штампани	●Принципи економије ●Пословна економија	●писмени задатак ●домаћи задатак ●активност на часу ●праћење практичног рада	

Рачуноводство - други разред – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="6">1.</td><td rowspan="6">• Евиденција обавеза и потраживања из пословања
• Евиденција расхода и прихода
• Евиденција зарада, накнада зарада и осталих личних расхода
• Евиденција улагања и трошења материјалне и нематеријалне имовин</td><td colspan="3">• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан
• Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље
• Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Ученик ће бити у стању:
• Да понови и опише нејасно градиво
• Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације</td><td colspan="2">• индивидуални
• групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• Примери за вежбање</td><td colspan="3">• Основи финансија
• Основи економије
• Рачуноводство
• Финансијско пословање</td><td colspan="3">• праћење остварености исхода
• усмено излагање
• активност на часу</td></tr>
</table>

Рачуноводство - други разред – Додатна настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="5">1.</td><td rowspan="5">• Додатна настава
• Припрема за такмичење
Евиденција обавеза и потраживања из пословања</td><td>• Да се вежбају тежи задаци
• Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака
• Припрема ученика за Школско такмичење</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Ученици ће знати да примењују и анализирају проблемске задатке • Самостално формулисање проблема и проналажење више адекватних решења истог проблема
• Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације</td><td colspan="2">• индивидуални
• групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• Примери за вежбање
• Задаци са претходно одржаних школских такмичења</td><td colspan="3">• Математика
• Принципи економије
• Пословна економија</td><td colspan="2">• Усмено излагање
• Активност на часу
• Праћење практичног рад</td></tr>
</table>

2.9. ПОСЛОВНА ИНФОРМАТИКА-Други разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Пословна информатика
Разред	Други
Годишњи фондчасова	72
Недељни фондчасова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**			
			Број часова у области	**утврђивање**	**обрада**	**Вежбе**
1.	**Рад са табелама**	• Развијање вештина за примену нових технологија у струци • Оспособљавање ученика за табеларна израчунавања	26			26

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• отвори једну и више радних књига • унесе нове радне листове • преименује и брише постојеће радне листове • сачува радну књигу у одговарајућем формату • унесе различите врсте података у ћелију • одреди референцу и име ћелији • форматира садржај ћелије • сортира податке у табели • филтрира податке у табели • унесе формуле • користи формуле за решавање задатака • користи функције • реши задатке помоћу функција • изради графиконе и дијаграме на основу података из табеле	• Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења • Показивање	• Септембар-новембар

		• форматира графиконе и дијаграме • унесе слике у радну књигу • објасни појам базе података у програму за табеларна израчунавања • изврши различите операције везане за базе података у програму за табеларна израчунавања • користи on-line сервисе за табеларна израчунавања • припреми радну књигу за штампу • штампа податке из радне књиге			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Рачунар • Видео бим	• Математика-функције • Статистика-графикони	• активност на часу • праћење практичног рада • самостални практични рад	

Бр.	**Тема/модул/област / стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**			
			бројчасова у области	**утврђивање**	**обрада**	**Вежбе**
2.	**Напредни рад са табелама**	• Оспособљавање ученика за табеларна израчунавања и сложена табеларна израчунавања • Развијање вештина за форматирање за приказ и штампу	30			30
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**

		• користи формуле за решавање задатака • примењује напредне функције • реши задатке помоћу функција • објасни појам базе података у програму за табеларна израчунавања • изврши различите операције везане за базе података у програму за табеларна израчунавања • користи on-line сервисе за табеларна израчунавања • припреми радну књигу за штампу • штампа податке из радне књиге	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења • Показивање	• децембар-април
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Рачунар • Видео бим	• Математика-функције • Статистика-графикони	• активност на часу • праћење практичног рада • самостални практични рад	

Бр.	**Тема/модул/област / стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**			
			бројчасова у области	**утврђивање**	**обрада**	**Вежбе**
3.	**Креирање база података**	Оспособљавање ученика за рад са базом података Развијање компетенција за повезивање добијених знања и вештина и самосталан рад	16			16
		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**
		• изради и форматира табеле • постави релације између табела • примењује филтрирање • примењује сортирање • примењује копирање и креирање веза • врши увоз и извоз података из базе података	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења • Показивање		• април-јун

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• Рачунар • Видео бим	• Математика-функције • Статистика-графикони	• активност на часу • праћење практичног рада • самостални практични рад

Пословна информатика – Други разред -Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	□ Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан							
		• Да се вежбају тежи задаци • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака и вежби		35					

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље • Да примени научено на посебне ситуације	• Индивидуални • Групни	□ практичан рад	□ током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање	
• Уџбеник • Примери за вежбање	• Економска група предмета • Статистика • Математика	• усмено излагање • праћење практичног рада • активност на часу • домаћи задаци	

Пословна информатика – Други разред - Додатна настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td></td><td>Додатна настава</td><td>• Да се вежбају тежи задаци
• Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5"></td><td>• Припрема ученика за Републичко такмичење
• Да се објасни градиво шире него што је наставним програмом предвиђено
• Да се користи стручна литература и за више школе и факултете</td><td></td><td>10</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању:
 Примењује и анализира проблемске задатке</td><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="3">• Самостално формулише проблеме и проналази адекватна решења истог проблема
• Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације
• Да анализира појаве и критички се осврне на њих
• Да врши самостална истраживања</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">практичан рад</td><td colspan="2">током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеник
• Примери за вежбање</td><td colspan="3">• Економска група предмета
• Математика
• Статистика</td><td colspan="3">• усмено излагање
• праћење практичног рада
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

2.10. ПРАВО –ДРУГИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Право
Разред	други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	/

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.		– Стицање основних знања о држави и праву и њиховој међусобној повезаности – Формирање става о важности сталног праћења промена правних прописа – Упознавање друштвеним нормама и уочавање њиховог значаја – Стицање основних знања појму и врстама правних аката	38	2	11	25	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Основи права и организација државе	- фронтални - групни - рад у пару	– монолошко дијалошка – дијалошка – рад на тексту	⬬ септембар ⬬ октобар ⬬ новембар ⬬ децембар ⬬ јануар
• дефинише појам, елементе и функције државе • објасни улогу државе у друштву • опише појам људских права • наведе основна права гарантована уставом	- фронтални - групни - рад у пару	– монолошко дијалошка – дијалошка – рад на тексту	⬬ септембар ⬬ октобар ⬬ новембар ⬬ децембар ⬬ јануар
	Препоручени садржаји		

		• објасни државну организацију • класификује државне органе ● разликује поделу власти на законодавну, извршну и судску ● упореди надлежност најважнијих државних органа ● познаје основе јавних финансија и основне карактеристике буџетског процеса ● анализира право и државу као друштвене појаве и њихову везу ● објасни појам и елементе правног поретка и правне норме ● разликује врсте правних норми ● дефинише појам правних аката ● разликује изворе права ● доводи у везу правну снагу правног акта са субјектом који га доноси ● објасни појам и елементе правног односа ● разликује субјекте права ● упореди правну и пословну способност субјеката права и последице њиховог поседовања ● састави пуномоћје на основу задатих елемената ● разликује објекте права ● објасни настанак, мењање и престанак правног односа ● разликује правне чињенице ● разликује добровољно и принудно понашање по правној норми ● објасни значење принципа уставности и законитости ● разликује својства појединачних правних аката ● опише правни значај жалбе ● попуни образац жалбе ● разликује субјекте права ● упореди правну и пословну способност субјеката права и ● последице њиховог поседовања ● састави пуномоћје на основу задатих елемената ● разликује објекте права ● објасни настанак, мењање и престанак правног односа ● разликује правне чињеница ● разликује добровољно и принудно понашање по правној норми ● објасни значење принципа уставности и законитости ● разликује својства појединачних правних аката ● опише правни значај жалбе ● попуни образац жалбе	● Појам, елементи и функције државе ● Улога државе у друштву ● Појмови „људска права” и „каталог људских права” ● Појам и обележја државне организације ● Врсте државних органа ● Појам поделе власти (законодавна, извршна и судска власт) ● Надлежност Скупштине, Владе и органи правосуђа ● Систем јавних финансија и буџетски процес ● Право као механизам/систем државе за управљање јавним пословима • Појам права • Правни поредак • Појам и елементи правне норме • Врсте правних норми • Појам и врсте правних аката • Извори права: Устав, закон, подзаконски правни акти, обичаји... ● Правна снага правног акта ● Субјекти права, правно овлашћење и правна обавеза ● Пуномоћје ● Појам и врсте објеката права ● Настанак, престанак и мењање правног односа ● Правне чињенице ● Примена права		

			● Уставност и законитост ● Правноснажност и извршност Појам, својства и дејства жалбе					
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**		
		– шеме – штампани материјал – законски текст		● Социологија ● Грађанско васпитање ● Историја		– усмено излагање – активност на часу – домаћи задаци – контролни задатак		
Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
2.	**Привредни субјекти**	– Стицање знања о субјектима права, њиховим способностима и атрибутима – Формирање става о важности сталног праћења промена правних прописа – Разликовање привредних субјеката – Упознавање поступком регистрације привредних субјеката	18	/	6	12	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		наведе врсте привредних субјеката које предвиђа позитивно важећи закон ● објасни појам, обележја предузетника и врсте привредних друштава ● разликује финансијске институције ● објасни значај и улогу јавних предузећа ● наведе надлежност Агенције за привредне регистре		- фронтални - групни - рад у пару - индивидуални		- монолошко дијалошка - дијалошка - рад на тексту - дискусија		- фебруар - март - април	
				● Препоручени садржаји		●		●	

		● попуни обрасце за пријаву, одјаву и промену података привредног друштва у Агенцији за привредне регистре ● анализира садржину оснивачког акта за оснивање привредног друштва ● попуни образац оснивачког акта привредног друштва на задате елементе ● упореди садржаје општих правних аката привредних субјеката разликује стечај и ликвидацију као начин престанка рада привредног друштва	Појам и врсте привредних субјеката ● Атрибути привредног субјекта ● Предузетници ● Обележја и врсте привредних друштава (ортачко, командитно друштво, друштво са ограниченом одговорношћу и акционарско друштво) ● Банке, берзе и осигуравајући заводи ● Јавна предузећа ● Надлежни орган и оснивачки акт за оснивање привредног друштва ● Правилници друштава (о раду, о систематизацији радних места,рачуноводству...), одлуке у привредном друштву ● Стечај и ликвидација	●	

		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
		- шеме - штампани материјал - примери за вежбање	● Пословна економија ● Пословна кореспонденција ● Социологија	● усмено излагање ● активност на часу ● домаћи задаци

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
3.	**Права и обавезе из радног односа**	● Упознавање са основним појмовима гране радног права ● Стицање знања о правима, обавезама и одговорностима на основу радног односа	16	/	5	10	/	/	/

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		• објасни елементе радног односа • наведе посебне услове за заснивање радног односа • разликује претходну проверу радних • способности од пробног рада • разликује радни однос на одређено и неодређено време • разликује врсте радног времена • дефинише појам приправника • објасни елементе уговора о раду • попуни образац уговора о раду на задате елементе • анализира права из радног односа • разликује право на зараду, накнаду зараде и друга примања • састави захтев за добијање годишњег одмора и захтев за добијање одсуства • објасни материјалну одговорност запосленог и начине престанка радногодноса • изради акт за остваривање права или налагање обаезе запосленом	• фронтални • групни • рад у пару индивидуални	• монолошко дијалошка • дијалошка • демонстација • рад на тексту дискусија	мај јун
			Препоручени садржаји		
			Појам и врсте привредних субјеката • Атрибути привредног субјекта • Предузетници • Обележја и врсте привредних друштава (ортачко, командитно друштво, друштво са ограниченом одговорнишћу и акционарско друштво) • Банке, берзе и осигуравајући заводи • Јавна предузећа • Надлежни орган и оснивачки акт • Правилници друштава (о раду, о систематизацији радних места, о рачуноводству, ...), одлуке у привредном друштву Стечај и ликвидација		

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		– шеме – штампани материјал – примери за вежбање	– Социологија – Грађанско васпитање	– усмено излагање – активност на часу – презентација групног рада – домаћи задаци – контролни задатак

Право - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
	1. Основи права и организација државе **1. 2. Привредни субјекти** **3. Права и обавезе из радног односа**	● Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан ● Да се ученик са разумевањем тумачи основне појмове ● Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација	30		30				

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: ● Да понови и опише нејасно градиво ● Да повеже одговарајућу теорију са ситуацијама из живота ● Да примени научено на посебне ситуације	● Индивидуални ● Групни	● монолошка ● дијалошка ● демонстрациона ● рад на задатку	● током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
● Уџбеник ● Примери за вежбање	● Социологија ● Грађанско васпитање ● Историја	● усмено излагање ● активност на часу

2.11. ОСНОВИ ФИНАНСИЈА – ДРУГИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Основи финансија
Разред	други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1	**Новац**	• Развијање способности разликовања врста новца, израчунавања цена и праћења промена вредности новца као и примене функција новца.	30	/	10	20	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • објасни новац као објективну потребу функционисања робне производње • објасни значај раздвајања фазе куповине и продаје • објасни последице раздвајања куповине и плаћања, продаје и наплате • повеже значај вредности новца и пословање предузећа • дефинише валуту • објасни улогу готовог, депозитног и девизног новца у плаћањима • објасни потребу настанка светског новца • израчуна обавезе и потраживање • дефинише камату • обрачуна камату у вези обавеза и потраживања • опише улогу тржишта новца • наведе учеснике на тржишту новца • разликује врсте девизних курсева • објасни утицаје промена девизног курса на обавезе и потраживања		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар • новембар • децембар	

		према иностранству • интерпретира улогу електронског новца • објасни функционисање дигиталних валута						
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови			• Пословна економија • Принципи економије • Рачуноводство • Историја		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	
Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2	**Платни промет**	• Развијање самосталности у примени инструмената платног промета • Оспособљавање за примену стечених знања о пословима платног промета	42	/	12	30	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • објасни појам и улогу платног промета • разликује учеснике и носиоце платног промета • наведе послове платног промета • разликује рачуне у платном промету • разликује трансакције плаћања • наведе документа за отварање текућег рачуна • попуни документа за отварање текућег рачуна • разликује готовински и безготовински начин плаћања • разликује готовинске и безготовинске инструменте платног промета • попуни инструмент готовинског платног промета: – налог за уплату – налог за исплату • попуни инструмент безготовинског платног промета – налог за пренос		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• јануар • фебруар • март • април • мај • јун	

		• разликује остале инструменте платног • промета • објасни активности у вези са меницом • обрачуна есконт менице • попуни остале инструменте плаћања: меница, чек и захтев за отварање акредитива • дефинише обрачунска плаћања • разликује компензацију, цесију и асигнацију • разликује унутрашњи платни промет од међународног платног промета • опише употребу сваког инструмената платног промета са иностранством			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства шеме • радни листови	• Пословна економија • Принципи економије • Рачуноводство	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	

Основи финансија - други разред - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td></td><td>Допунска настава</td><td>• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета
• Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима</td><td>35</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• дефинише кључне појмове
• решава задатке
• повеже одговарајућу теорију и практичне задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">• Штампани задаци
• Уџбеник</td><td colspan="3">• Принципи економије
• Пословна економија
• Рачуноводство
• Финансијско рачуноводствена обука</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

2.12. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ– ДРУГИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Јавне финансије
Разред	други
Годишњи фонд часова	72
Недељни фонд часова	2
Литература	Јавне финансије за трећи и четврти разред економске школе, аутор:Кецман Милан, издавач: Завод за уџбенике

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1	Основи јавних финансија	• Стицање знања о појму, предмету и значају јавних финансија • Разумевање значаја улоге државе у алокацији дохотка	36	/	12	24	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише појам јавних финансија • објасни настанак јавних финансија као самосталне научне дисциплине • направи преглед научних дисциплина са којима су повезане јавне финансије • наведе предмет анализе јавних финансија у савременој држави • разликује специфичне институције јавних финансија • користи различите врсте података о јавним финансијама • дефинише порезе • објасни како порези утичу на тржишне исходе • дефинише пореско оптерећење • наведе разлоге државне интервенције и присуства јавног сектора • објасни карактеристике јавних добара • идентификује екстерне ефекте и начине на који држава може да их коригује		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту		• септембар • октобар • новембар • децембар • јануар	

		• објасни основне неуспехе тржишта и начине на које држава може да их коригује						
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• шеме • штампани материјал			• Принципи економије		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест	
Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Јавни расходи	• Стицање основних стицање знања о природи и карактеру јавних расхода и јавних прихода	36	/	12	24	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**	**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише јавне расходе • наведе структуру јавних расхода • наведе учинке јавних расхода • класификује јавне расходе • разликује облике државне интервенције преко јавних расхода • утврди разлоге и учинке јавних расхода у области образовања • размотри разлоге и учинке јавних расхода у области здравства • одреди разлоге и учинке јавних расхода у области социјалне заштите			• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • дискусија	• јануар • фебруар • март • април • мај • јун	
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**		
		• шеме • штампани материјал • примери за вежбање			• Рачуноводство • Принципи економије		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест		

Јавне финансије - други разред – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td>• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета
• Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима</td><td>20</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• дефинише кључне појмове
• решава задатке
• повеже одговарајућу теорију и практичне задатке
• примени стечено знање у конкретним ситуацијама</td><td colspan="2">• индивидуални
• групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеник
• Примери за вежбање</td><td colspan="3">• Рачуноводство
• Социплогија</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу
• тест знања</td></tr>
</table>

2.13. ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА– Други разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Финансијско рачуноводствена обука
Разред	Други
Годишњи фонд часова	108 + 30 блок наставе
Недељни фонд часова	3
Литература	

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**Вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1	Оснивање и почетак пословања привредног друштва	● Подстицање понашања ученика у складу са правилима пословног бонтона ● Оспособљавање ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања законске регулативе ● Оспособљавање ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око запошљавања радника ● Оспособљавање ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене евиденције ● Оспособљавање ученика за обављање пословне кореспонденције и комуникације ● Оспособљавање ученика за обављање послова платног промета и благајничког пословања ● Подстицање ученика на повезивање теоријских и практичних знања	108	108					30
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: ● изради кодекс пословног понашања ● презентује пословну идеју		• индивидуални • рад у пару • групни рад		• монолошко-дијалошка • рад на тексту • симулација			• Прво и друго полугодиште

		● спроведе поступак оснивања привредног друштва (за пружање књиговодствених услуга) ● спроведе поступак отварања текућег рачуна ● спроведе поступак запошљавања радника ● спроведе поступак инвентарисања ● састави инвентар ● састави оснивачки биланс стања ● отвори пословне књиге ● пошаље понуду потенцијалним клијентима за пружање књиговодствених услуга ● одабере клијента ● допуни типски уговор са клијентом ● састави упит ради набавке канцеларијског материјала ● састави поруџбеницу за набавку канцеларијског материјала ● евидентира примљену и излазну пошту ● формира базу добављача ради праћења доспелости обавеза ● креира обрасце и документацију за пословање ● попуни налог за пренос за доспеле обавезе ● спроведе евиденцију извода пословне банке ● обави благајничке послове ● попуни налог за службено путовање, налог за исплату, налог за уплату ● попуни благајничку документацију и благајнички дневник ● спроведе књижења благајничких послова у финансијском књиговодству ● књижи потраживање од запослених за учињену штету ● спроведе евиденцију расхода ● обрачуна зараду (редован рад, накнаде зараде) ● припреми ППППД образац ● исплати зараду ● прокњижи обрачун и исплату зараде ● обрачуна, прокњижи и исплати накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, дневницу за службени пут у земљи, накнаду за коришћење сопственог аутомобила у службене сврхе ● обрачуна, прокњижи и исплати отпремнину приликом одласка у пензију, стипендије и кредите ученицима и студентима ● обрачуна, прокњижи и исплати приход од давања у закуп покретних	● вежбе (108 часа) кроз симулацију рада у виртуелном привредном друштву (трочас) • Подела одељења на групе • Одељење се дели на 2 групе приликом реализације: ● вежби	**Препоруке за реализацију наставе** ● Настава се реализује као активно оријентисана настава којом се симулира рад реалног привредног друштва за обављање књиговодствених послова. Кључни појмови: ● пословна идеја ● оснивање ● запошљавање ● инструменти платног промета ● инвентарисање ● биланс стања ● извод банке ● благајничка документација ● пословни расходи ● пословни приходи ● зараде	

		ствари ● обрачуна, прокњижи и исплати обавезе по Уговору о делу, Уговору о допунском раду, накнаду за привремене и повремене послове, приход од ауторских права, накнаду за рад члановима управног и надзорног одбора ● прокњижи куповину основног средства и продају основног средства ● књижи расходовање основних средстава ● фактурише књиговодствене и остале услуге клијенту ● изврши контролу докумената ● организује радно место ● планира редослед обављања активности ● прати реализацију планираних активности ● ради у тиму ● систематизује податке у рачунару ● одложи и чува документацију у регистраторима ● састави дневне и периодичне извештаје о обављеном раду ● користи информатичку технологију и савремена средства комуникације за обављање послова			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Приручник за рад у виртуелним предузећима • Кабинет са рачунарима, односно биро за финансијско-рачуноводствену обуку □ Сваки ученик има своју фасциклу у коју одлаже своје одштампане радове као и материјале наставника, као и USB на којем чува радове у електронској форми.	• Рачуноводство • Јавне финансије • Принципи економије • Пословна економија • Основе финансија • Пословне финансије	● Вредновање остварености исхода вршити кроз: ● праћење остварености исхода ● прегледање документације ● писани извештај ● самостални практични рад ● праћење индивидуалног и тимског рада ● активност на часу	

Финансијско рачуноводствена обука – Блок настава-Други разред

Назив модула: Пословање у реалном привредном друштву – Блок настава

Трајање модула: 30 часова - Блок наставу реализовати у другом полугодишту

После пролећног распуста ученици се упућују на извођење блок наставе у неко реално привредно друштво

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	**ИСХОДИ МОДУЛА** **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**	**ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА**	**ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА**
Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту	· презентује историјат, делатност и пословање привредног друштва у којем је обавио блок наставу · представи организациону структуру привредног друштва · објасни функционисање привредног друштва · обавља књиговодствене послове · спроводи послове платног промета и благајничког пословања · обавља пословну кореспонденцију · објасни токове кретања документације у привредном друштву · анализира пословне активности привредног друштва са другим пословним субјектима · упореди начин пословања виртуелног привредног друштва и привредног субјекта	· Упознавање са реалним привредним субјектом · Платни промет и благајничко пословање · Кореспонденција унутар и ван привредног друштва · Расходи и приходи · Обрачун зарада и пратећа документација · Контрола и архивирање документације	На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе, односно учења, планом рада и начинима оцењивања Модул се реализује кроз следеће облике нас ● Практична настава у блоку (30 школских часова, односно 5 радних дана по 6 школских часова) ● Блок настава се организује у привредном субјекту у којем је могуће реализовати наведене исходе или у виртуелно предузећу. Препоруке за реализацију наставе ● Наставник ученицима даје задатке који се односе на послове дефинисане исходима учења. ● Прегледањем извештаја (или дневника) наставник проверава и оцењује оствареност дефинисаних исхода ● Ученици самостално израђују добијене задатке у оквиру реализације блок наставе. По повратку са блок наставе, предају наставнику извештаје (или дневник) у писаној форми. Које ће активности ученици реализовати зависи од места реализације блок наставе. Сазнања и искуства стечена на блок настави ученици могу да презентују користећи одговарајуће медије за презентацију Вредновање остварености исхода вршити кроз: ● праћење остварености исхода ● активност на блок настави ● праћење практичног рада ● самостални практични рад

Финансијско рачуноводствена обука -Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>Вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. Наст.</th><th>Практ. Наст. У блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td>● Да се објасни део градива које је ученику био нејасан
● Да се ученик оспособи за самосталан практичан рад у програму
● Да се омогући повезивање теорије и конкретних ситуација</td><td>30</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ученик ће бити у стању:
● Да понови и опише нејасно градиво
● Да повеже теорију и задатке
● Да задатке уради практично (у програму)
● Да примени научно у одговарајућим ситуацијама</td><td colspan="2">● ндивидуални
● Групни</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошка
• рад на задатку
• демонстративна</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">● Приручник
● Примери за вежбање</td><td colspan="3">• Рачуноводство
• Јавне финансије
• Принципи економије
• Пословна економија
• Основе финансија</td><td colspan="3">• усмено излагање
• активност на часу
• практичан рад</td></tr>
</table>

2.14.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Други разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	**Грађанско васпитање**
Разред	**Други**
Годишњи фонд часова	36
Недељни фонд часова	1
Литература	НЕМА

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**СВИ РАЗЛИЧИТИ, А СВИ РАВНОПРАВНИ**	-развијање разумевања различитости по различитим основама(култура, религија, раса, пол, способности) -промовисање толеранције -учење о важности равноправности -развој критичког мишљења	20	/	3	17	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -објасни шта је различитост -развије способност за анализу(идентификује примере неравноправности и дискриминације у друштву и објасни њихове последице) -да негује толеранцију и поштовање различитости(развије способност да поштује и прихвати различите културе, вредности и ставове) -да развије способност за ангажовање у акцији -развије способност да критички разматра друштвени проблем и предложи боље решење -испољава у свом понашању толеранцију према различитости; -доведе у везу личне особине као димензије различитости и дискриминацију; - предвиђа последице одрастања деце миграната у	-Рад у групама -Рад у пару -Индивидуални рад -рад на тексту(анализа текста и медијских садржаја штампаних и електронских) -друштвене анкете и истраживање мишљења -виртуелне турнеје(виртуелни обиласци различитих културних или религијских заједница) -истраживачки	-монолошко-дијалошка -разговор -групни пројекти -дискусије и дебате -демонстрациона -решавање проблема -презентациона	Септембар-фебруар

		условима одвојености од породице, дома, отаџбине; -наведе облике дискриминације разликује ситуације укључености наспрам искључености у друштвени живот заједнице; -аргументује значај супротстављања различитим врстама стереотипа и предрасуда; -разликује интеркултуралност од мултикултуралности; - аргументовано дискутује о родној равноправности и родно заснованом насиљу у свету и Србији; -наведе неколико невладиних организација које се баве питањима заштите људских права и циљеве њихових активности; -наведе најзначајније институције и документа у Србији и Европској унији који се баве заштитом равноправности	пројекти -писани задаци(нпр.есеји)		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		Приручник из Грађанског васпитања -помоћна литература -гостујући говорници(из различитих култура, религија) -филмови и документарци -пројекти и истраживања -игре улога и симулације	1. Историја 2. Језик и књижевност 3. Социологија и психологија 4. Географија 5. Уметност 6. Етика и религија 7. Математика и статистика 8. Информатика и технологија	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**МЕДИЈИ ЗА ГРАЂАНЕ, ГРАЂАНИ ЗА МЕДИЈЕ**	-разумевање улоге медија -развој медијске писмености -способност разликовања објективних од пристрасних извештаја/лажних информација -развијање грађанске одговорности(употреба медија ради изражавања ставова и идеја) -подстицање критичког праћења вести -развијање етичког понашања у медијским	16	/	1	15	/	/	/

		активностима							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		На крају наставне теме /модула, ученик ће бити у стању да: -разуме медијске појмове и начине на који медији функционишу -доводи у везу слободу медија и развој демократије; - препознаје примере говора мржње у медијима; -критички разматра питање цензуре и сензационализма у медијима, границе између права на -информисање и права на заштиту приватности; -наведе принципе новинарске етике; - критички се односи према комерцијалним програмима у медијима; -препозна примере манипулације информацијама у медијима; -предвиђа у ком правцу ће се медији у будућности развијати -критички анализира медијске садржаје и препозна потенцијалну пристрасност и манипулацију -разликује различите типове медија(новинарски, забава, мрежни) -креативно користи медијске алате за изражавање својих ставова и идеја -разуме и поштује етичке стандарде у медијским кућама -да се ангажује у друштвеним питањима и користи медије ради подизања свести и утицаја на друштвени развој		-Рад у групама; -Рад у пару -ндивидуални рад -рад на тексту(анализа новинарских кодова и стандарда) -анализа медијских садржаја(штампаних и електронских) -дискусије и дебате -креативни медијски пројекти(креирање вести, документараца) -симулације новинарских скупова(улога новинара, уредника) -презентације -истраживачки пројекти		-монолошко-дијалошка -разговор -илустрациона -демонстрациона -решавање проблема -презентациона -интерактивна		фебруар-јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			

		-Приручник из Грађанског васпитања -текстови и чланци Вести и дневници -дискусије и дебате -гостујући говорници(новинари, медијски стручњаци) -филмови и документарци -анализа медијских садржаја -истраживачки пројекти -виртуелне турнеје у новинарским редакцијама/медијским организацијама -игре улога(симулација ситуација у новинарским окружењима)	1. Језик и књижевност 2. Социологија 3. Психологија 4. Историја 5. Уметност 6. Етика и религија	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине

2.14.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Други разред

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**			
Разред	Други			
Образовни профил	Финансијско - рачуноводствени техничар			
Годишњи фонд часова	36			
Недељни фонд часова	1			
Фонд/тип часа	Обрада новог градива	27	Утврђивање обрађеног градива	9
Наставни облик	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни			
Наставне методе	Монолошка, дијалошка, дискусија, рад на тексту, демонстрација			
Наставна средства	Свето Писмо, Молитвеник, ИКТ, штампани материјал			

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:
Српски језик и књижевност, Историја, Ликовна култура, Грађанско васпитање.

Тема:		**1. УВОД**	**Број часова: 2**	**ОНГ: 1**	**УОГ: 1**	
Р. б. теме	Р. б. нас. јед.	Наставна јединица	Циљ	Исходи По завршетку теме ученик ће:		(Само)евалуација и корекција
1.	**1.**	Понављање кључних појмова обрађених у првом разреду средње школе	- Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације Православног катихизиса. - Установити какава су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.	- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. године средњошколског образовања; - моћи да уочи какво предзнање има из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;		Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;
Тема:		**2. СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА**	**Број часова: 7**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 2**	
2.	**2.**	Стварање света	- Омогућити ученицима да стекну неопходно знање да узрок постојања света јесте личносни Бог Који слободно из љубави ствара свет; - Развијање свести код ученика о стварању човека по „икони и подобију Божијем“,	- моћи да интерпретира учење Цркве о стварању света; - моћи да објасни да је човек икона Божија зато што је слободан; - моћи да објасни да је човек подобије		
2.	**3.**	Стварање човека по икони и подобију Божијем				

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**				
2.	**4.**	Творевина и човеково место у њој	односно као слободне личности способне за љубав према другом бићу; - Оспособити ученике за разумевање да је свет и све што је у њему, створено за вечност, да буде причасник вечног Божијег живота; - Предочити ученицима чињеницу да је човек од Бога призван да управља целим светом и да га приноси Богу, те да се у тој заједници обожи и човек и свет.		Бога зато што је способан за заједницу; - моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да вечно живи у заједници са Њим; - бити подстакнут да просуђује о смислу постојања човека и света; - моћи да разликује особености створеног и нестворeног; - моћи да развија одговорност за сопствени живот и живот других; - моћи да преиспитује и вреднује сопствени однос према Богу, другом човеку и према творевини Божијој.	
2.	**5.**	Свет је створен са циљем да постане Црква				
2.	**6.**	Представе стварања света и човека у православној иконографији				
Тема:		**3. ПРАРОДИТЕЉСКИ ГРЕХ**		**Број часова: 8**	**ОНГ: 6**	**УОГ: 2**
3.	**7.**	Библијска повест о прародитељском греху	- Пружити ученицима основ за разумевање прародитељског греха на основу библијског сведочанстав, тумачења Сцетих Отаца и учења Цркве; - Ученицима предочити да се човеков промашај (грех) састоји у одвајању човека и света од Бога; - Пружити ученицима основ за разумевање да спасење као превазилажење смрти и задобијање вечног живота, јесте повратак у заједницу са Богом.		- моћи да објасни у чему се састоји прародитељски грех; - моћи да сагледа последице прародитељског греха и начин њиховог превазилажења; - моћи да објасни какава је улога човека у остваривању назначења света; - моћи да просуди о важности учествовања у литургијском сабрању за сопствено спасење; - бити подстакнут да се одговорније односи према природи; - моћи да стекне увид у личну одговорност за своје поступке; - моћи да уочи значај покајања за своје спасење.	
3.	**8.**	Прародитељски грех као промашај циља стварања				
3.	**9.**	Светоотачко тумачење прародитељског греха				
3.	**10.**	Јединство човека са Богом – једини начин да се превазиђе смрт				
3.	**11.**	Човекова злоупотреба творевине				
3.	**12.**	Прародитељски грех у светлости богослужбених текстова				
Тема:		**4. СВЕШТЕНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА (ОД АДАМА ДО ИЗРАИЉА)**		**Број часова: 7**	**ОНГ: 6**	**УОГ: 1**
4.	**13.**	Каин и Авељ	- Омогућити ученицима разумевање да се Стари Завет у главним цртама, периодима,		- моћи да уочи да се Бог у Старом и Новом Завету открива као личност и	

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**			
4.	**14.**	Ноје и барка, као праслике Христа и Цркве	личностима и догађајима може посматрати као прасликаи најава новозаветних догађаја; - Омогућити ученицима да стекну знање о историјском току остварења Божијег плана о свету; - Пружити ученицима основ за разумевање да се у личности Исуса Христа испуњава оно што је откривено и речено у Старом Завету; - Предочити ученицима у чему се састоји разлика између Цркве као богочовечанске заједнице и других облика људских заједница; - Предочити ученицима да се у старозаветној историји назире личност Месије Који сабира и избавља народ Божији.	да позива човека у заједницу са Њим; - моћи да, на примеру Каина и Авеља, да је свако убиство – братоубиство; - моћи да, на примеру Ноја, схвати значење појма праслика Христа и Цркве као места спасења; - моћи да, на примеру Вавилонске куле, схвати да ниједна људска заједница мимо Бога не води остварењу човековог назначења; - моћи да разуме да је откривење Авраму почетак остваривања Цркве у историји; - бити свестан да је за богопознање неопходан личан сусрет са Богом; - моћи да разуме да је обећање потомства дато Авраму духовног карактера.	
4.	**15.**	Црква и Вавилонска кула			
4.	**16.**	Авраамов завет са Богом и наговештај Цркве Христове			
4.	**17.**	Жртвовање Исака као праслика жртве Христове			
4.	**18.**	Јаков постаје Израиљ			
Тема:		**5. СВЕШТЕНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА (ОД МОЈСИЈА ДО ХРИСТА)**	**Број часова: 7**	**ОНГ: 6**	**УОГ: 1**
5.	**19.**	Откривење Бога Мојсију (ЈХВХ)	- Пружити ученицима основ за разумевање да је целокупан садржај старозаветне месијанске мисли остварен тек у Новом Завету у личности Господа Исуса Христа; - Предочити ученицима да се у старозаветној историји назире личност Месије Који сабира и избавља народ Божији; - Упознати ученике са значајем старозаветног прослављања Пасхе као праслике молитвеног сећања на Христово Страдање, Васкрсење и Други долазак; - Омогућити ученицима разумевање да се деловањем пророка Божијих увек изграђује Црква.	- знати да је старозаветна вера – вера у једнога Бога; - моћи да објасни нека од старозаветних пророштава која су се остварила у личности Христовој; - моћи да наведе који старозаветни догађаји јесу праслика Сина Божијег и новозаветне Цркве; - моћи да повезује догађаје старозаветне и новозаветне историје; - моћи да уочи разлику између уобичајеног значења речи пророк и њеног библијског смисла; - моћи да, на примеру пророчке делатности увиди значај старања о социјално угроженим категоријама	
5.	**20.**	Пасха			
5.	**21.**	Месија – циљ старозаветних ишчекивања			
5.	**22.**	Давид и Соломон			
5.	**23.**	Испуњење старозаветних пророштава у Исусу Христу			

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**				
5.	**24.**	Праслике Свете Тројице, Исуса Христа, и Цркве у Старом Завету (систематизација теме)		друштва; - моћи да схвати, на примеру Израиља, да Црква има наднационални карактер; - моћи да упореди Десет заповести са Христовим заповестима о љубави; - знати да је месијанска идеја присутна током старозаветне историје; - моћи да промишља о сопственом месту у историји спасења.	
Тема:		**6.СТАРОЗАВЕТНА РИЗНИЦА**	**Број часова: 5**	**ОНГ: 3**	**УОГ: 2**	
6.	**25.**	Мудросна књижевност – одабрани одељци	- Омогућити ученицима доживљај старозаветне побожности; - Подстицати ученике на промишљање о незаменљивости и вредности сопствене личности; - Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току школске године из Православног катихизиса.	- моћи да се, подстакнут сопственим примерима, смелије суочи са грехом самооправдавања и сваким грехом уопште. - моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 2. разреда средње школе.		
6.	**26.**	Одабрани одељци из Псалама Давидових				
6.	**27**	Старозаветни списи у богослужењу Цркве				

Верска настава - Допунска настава

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – Допунска настава**		
Разред	**Други**		
Образовни профил	**Финансијскорачуноводствени техничар**		
Годишњи фонд часова	**До 30**		
Тема:	Циљ	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Евалуација и корекција
Допунска настава	- Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан - Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље - Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	- понови и опише нејасно градиво - повеже одговарајућу теорију и задатке - примени научено на посебне ситуације	Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Трећи разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар.
Предмет	Српски језик и књижевност
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	105
Недељни фонд часова	3
Литература	1. Аутори**:** Гордана Стевановић, Јелена Јовановић Бубања, др Татјана Костић, **Читанка за трећи разред средње школе,** Завод за уџбенике 2. Аутор: др Душка Кликовац, **Српски језик за трећи разред гимназија и средњих стручних школа**, Едука 2021.Одобрено од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, решење број: 650-02-90/2021-03 од 02.08.2021. Литература: М. Николић: Методика наставе српског језика и књижевности Ч. Ђорђевић и П. Лучић: Књижевност и српски језик за трећи разред, Д. Живковић: Теорија књижевности са теоријом писмености, Ј. Деретић: Историја српске књижевности, П. Пијановић: Књижевност и српски језик, 3. разред Ж. Станојчић и Љ. Поповић: Граматика српског језика Лектира за трећи разред, речници, лексикони, енциклопедије, интернет

Бр.	**Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	• **Модерна** Модерна у европској и српској књижевности. Одлике симболизма и импресионизма • Шарл Бодлер: „Албатрос” • А. П. Чехов: „Ујка Вања” • Богдан Поповић: „Предговор Антологији новије српске лирике” • Војислав Илић, „У позну јесен” • Алекса Шантић: „Претпразничко вече”, „Вече на школју”	• Упознавање са основним одликама правца, представницима и њиховим делима • Проширење опште културе • Разумевање жанровске иновације • Упознавање књижевне уметности • Упознавање са делима српске и европске модерне	24		2	22			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

	• Јован Дучић:„Јабланови” • Милан Ракић: „Долап”, „Искрена песма” • В. П. Дис:„Тамница”, „Можда спава” • Сима Пандуровић: „Светковина” • Бора Станковић:„Коштана”, „Нечиста крв“ • Петар Кочић: „Мрачајски прото” **Изборни део** (бирају се 2-3 дела): • Јован Дучић, „Залазак сунца / „Сунцокрети” / „Човек говори Богу” • Јован Дучић, „Градови и химере“ (избор) • Јован Скерлић: „О Коштани” • Драгиша Васић:„Реконвалесценти” / „Ресимић добошар”	4. навести одлике правца, представнике и њихова дела 5. уочити и тумачити модерне елементе у изразу и форми књижевног дела 6. анализирати одабрана дела, износити запажања и ставове 7. Развијати самосталност у рецепцији књижевних дела 8. Имати изграђен естетски доживљај уметничког дела 9. Разумети текстове из српске модерне поезије и опште културне баштине 10. Спознати естетске, моралне, језичке и културне вредности одређеног књиж. дела	5. фронтални 6. групни 7. индивидуални 8. тандем	5. монолошко – дијалошка 6. текст – метода 7. метода демонстрације 8. компаративна	• септембар - јануар
	Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
	• читанка • шеме • видео – бим • звучна читанка	1. корелација са историјом 2. естетиком 3. позоришном уметношћу 4. ликовном и музичком културом 5. филозофијом 6. теоријом и историјом књиж.		1. усмено излагање 2. активност на часу 3. домаћи задаци 4. тест 5. есеј	

Бр.	Тема/модул/област КЊИЖЕВНОСТ	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	**Међуратна књижевност у светској и српској књижевности** Одлике експресионизма, футуризма, надреализма • В. Мајаковски: „Облак у панталонама” • Ф. Кафка: „Процес“ • Српска међуратна књижевност	Упознавање ученика са одликама међуратне књижевности, представницима и делима; Упознавање ученика са са појавама у Европи и код нас крајем 19. века и у првој половини 20. века; Изграђивање моралних својстава ученика	27		3	24			

	• М. Бојић: „Плава гробница” • Д. Васиљев: „Човек пева после рата” . М. Настасијевић: „Туга у камену” • М. Црњански: „Суматра” • М. Црњански: „Сеобе I” • И. Андрић: „Ex Ponto” • И. Андрић: „На Дрини ћуприја” • Т. Ујевић: „Свакидашња јадиковка” • Р. Петровић: „Људи говоре” (избор) • И. Секулић: „Сапутници“ (избор) Д. Максимовић: Избор из поезије Изборни део: • Херман Хесе: „Сидарта“/ „Демијан“ Ернест Хемингвеј:“Старац и море“	**Исходи** 1. Навести одлике праваца, представнике и њихова дела 2. Успоставити узајамни однос књижевних дела и времена у коме су настала 3. Анализирати одабрана дела, износити запажања и ставове појаве и проблеме које покреће књижевно дело 4. Схватити односе појединца и света 5. Разумети поетику суматраизма 6. Спознати различитост књижевних врста у стваралаштву писаца епохе 7. Развијати самосталност у рецепцији књижевних дела 8. Спознати естетске и моралне вредности епохе	**Облик рада** 1. фронтални 2. групни 3. индивидуални 4. тандем	**Методе рада** 1. монолошко – дијалошка 2. текст – метода 3. метода демонстрације 4. компаративна	**Време реализације** • фебруар - мај
		Наставна средства 1. читанка 2. медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) 3. звучна читанка 4. видео - бим	**Корелација са другим предметом** 1. корелација са историјом 2. социологијом 3. психологијом 4. филозофијом 5. филмском уметношћу 6. ликовном и музичком културом	**Праћење и оцењивање** 1. усмено излагање 2. активност на часу 3. домаћи задаци 4. писмени задаци 5. тест 6. есеј	

Бр.	Тема/модул/област ЈЕЗИК	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	• **Творба речи** Просте, изведене и сложене речи • Основни појмови о извођењу речи • Важнији модели за извођење именица, придева и глагола	• Систематизовање знања о основним правилима грађења речи	9	**1**	2	6			

	• Основни појмови о творби сложеница и полусложеница	**Исходи**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		• Знати све начине грађења речи • препознати просте, изведене и сложене речи • применити основне принципе творбе речи	• фронтални • групни • индивидуални	• монолошко – дијалошка • текст – метода • метода демонстрације • компаративна	• септембар - јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Граматика • одабрани текстови • наставни листићи	• корелација са фонологијом, морфологијом, синтаксом, лексикологијом и дијалектологијом	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј	

Бр.	**Тема/модул/област** **ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	• **Лексикологија** Основни појмови из лексикологије (лексема, њено значење) • Синонимија и хомонимија • Полисемија и антонимија • Састав лексике српског књижевног (стандардног) језика • Дијалектизми, архаизми и историзми, неологизми, жаргонизми, вулгаризми • Фразеологизми • Термини	Усвајање знања о лексикологији и правопису; Оспособљавање ученика да ефикасно комуницира Унапређивање језичких способности и знања стечених у претходним разредима	11	**1**	2	8			

		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		1. препозна и одреди вредност лексеме 2. користи речнике 3. наведе примере синонима, антонима, хомонима, жаргона	5. фронтални 6. групни 7. индивидуални 8. тандем	5. монолошко – дијалошка 6. текст – метода 7. метода демонстрације 8. компаративна	• септембар - јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Граматика • одабрани текстови • наставни листићи	• корелација са фонологијом • морфологијом • синтаксом • дијалектологијом	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задаци • тест	

Бр.	**Тема/модул/област** **ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
5.	**Синтакса** Реч, синтагма, реченица Реченични чланови Апозитив и апозиција Предикатске и комуникативне реченице	• Усвајање знања о основним синтаксичким јединицама • Унапређивање језичких способности и знања стечених у претходним разредима	8	**1**	2	5			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**
		• одредити синтаксичке јединице и њихову функцију • Препознати апозитив и апозицију • Увидети разлику између предикатске и комуникативне реченице		9. фронтални 10. групни 11. индивидуални 12. тандем		9. монолошко – дијалошка 10. текст – метода 11. метода демонстрације 12. компаративна			• септембар - јун

		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
		• Граматика • одабрани текстови • наставни листићи	• корелација са морфологијом • лексикологијом • дијалектологијом	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задаци • тест • есеј

Бр.	**Тема/модул/област** **ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	**Стилистика** Функционални стилови	Усвајање знања о стилистици и функционалним стиловима; Оспособљавање ученика да ефикасно комуницира Унапређивање језичких способности и знања стечених у претходним разредима	5	**1**	1	3			

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• Разликује функционалне стилове • Препознај и примени одлике разговорног, новинарског и књижевно-уметничког стила	13. фронтални 14. групни 15. индивидуални 16. тандем	13. монолошко – дијалошка 14. текст – метода 15. метода демонстрације 16. компаративна	• септембар - јун

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• Граматика • одабрани текстови • наставни листићи	• корелација са дијалектологијом и • књижевношћу	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задаци • тест

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">7.</td><td rowspan="5">• Правопис

Основна правила спојеног, полусложеничког и одвојеног писања
• Скраћенице</td><td>• Оспособљавање ученика за примењивање знања из језика и правописа у складу са језичком нормом</td><td>4</td><td></td><td>1</td><td>3</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• примени правила одвојеног и састављеног писања речи у складу са језичком нормом
• употребити знаке интерпункције у складу са језичком нормом</td><td colspan="2">17. фронтални
18. групни
19. индивидуални
20. тандем</td><td colspan="2">17. монолошко – дијалошка
18. текст – метода
19. метода демонстрације
20. компаративна</td><td colspan="2">• новембар - фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Граматика
• звучна читанка
• видео – бим
• одабрани текстови
• Правопис српског језика</td><td colspan="3">• корелација са логиком
• стилистиком
• енглески језик
• руски језик</td><td colspan="3">• усмено излагање
• тест практичних вештина
• опсервација практичног рада</td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
8.	**Усмено и писано изражавање** Лексичке вежбе • Стилске вежбе • Домаћи задаци • Школски писмени задаци 4 x 2 + 2 • Упознавање са одликама новинарског стила • Писање вести, извештаја, интервјуа и других облика новинарског изражавања • Упознавање са одликама научног стила	• Практично усвајање и богаћење језика уз помоћ језичких вежби • Оспособљавање ученика да ефикасно комуницира • Развијање језичке културе ученика • Оспособљавање ученика за квалитетно усмено и писано изражавање	17		3	6	8	-	-

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		• износити став, користити аргументе и процењивати опште и сопствене вредности у усменом и писаном изражавању • У потпуности усвојити културу усменог и писаног изражавања по стандардима српског књижевног језика • Владати вештинама говорења и писања у различитим комуникативним ситуацијама • Поседовати развијену језичку културу • Неговати правилно усмено и писано изражавање	• фронтални • групни рад • индивидуални • тандем	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације • компаративна	• септембар - јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• одабрани текстови • наставни листићи • Граматика	• Фонетика • Фонологија • Морфофонологија • Дијалектологија	• Усмено излагање • Активност на часу • Тест • Домаћи задаци • Писмени задаци • Тестови • Есеји	

СТАНДАРДИ

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за трећи разред обухвата: **правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.**

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на основном нивоу из језичке културе***:

2.CJK.1.3.1; 2.CJK.1.3.2; 2.CJK.1.3.3; 2CJK.1.3.4; 2.CJK.1.3.5; 2.CJK.1.3.6; 2.CJK.1.3.7; 2.CJK.1.3.8.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на средњем нивоу из језичке културе***

2.CJK.2.3.1; 2.CJK.2.3.2; 2.CJK.2.3.3; 2.CJK.2.3.4; 2.CJK.2.3.5.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на напредном нивоу из језичке културе***:

2.CJK.3.3.1; 2.CJK.3.3.2; 2.CJK.3.3.3;2.CJK.3.3.4; 2.CJK.3.3.5; 2.CJK.3.3.6; 2.CJK.3.3.7.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језик који за трећи разред обухвата: **морфологија, синтакса, лексикологија, правопис.**

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на основном нивоу из језика***:

2.CJK.1.1.1. Има основна знања о језику уопште (шта је језик, које функције има); поштује свој језик и поштује друге језике; препознаје стереотипне ставове према језику. Разуме појам текста; разликује делове текста (увод, главни део, завршетак); препознаје врсте текстова (облике дискурса); има основна знања из социолингвистике: познаје појмове једнојезичности и вишејезичности (и зна одговарајуће језичке прилике у Србији); разуме појам језичке варијативности и препознаје основне варијетете.
2.CJK.1.1.2. Разликује књижевни (стандардни) језик од дијалекта; зна основне податке о дијалектима српског језика; има правилан став према свом дијалекту и другим дијалектима српског језика и према оба изговора српског књижевног језика (поштује свој и друге дијалекте српског језика и има потребу да чува свој дијалекат; подједнако цени оба изговора српског књижевног језика – екавски и (и)јекавски); има потребу да учи, чува и негује књижевни језик; познаје најважније граматике и нормативне приручнике и уме да се њима користи; зна основне податке о месту српског језика међу другим индоевропским и словенским језицима; има основна знања о развоју књижевног језика, писма и правописа код Срба.
2.CJK.1.1.3. Разликује правилан од неправилног изговора гласа; зна основну поделу гласова; има основна знања у вези са слогом и примењује их у растављању речи на крају реда; зна основна правила акценатске норме и уочава евентуалне разлике између свог и књижевног акцента.
2.CJK.1.1.4. Познаје врсте и подврсте речи; примењује норму у вези с облицима речи у фреквентним случајевима (укључујући и гласовне промене у вези с облицима речи); издваја делове речи у вези с облицима речи (граматичка основа и наставак за облик) у једноставнијим случајевима; издваја делове речи у вези с грађењем речи (префикс, творбена основа, суфикс) у једноставнијим случајевима; препознаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с грађењем речи (укључујући и гласовне промене у вези с грађењем речи); примењује постојеће моделе при грађењу нових речи.
2.CJK.1.1.5. Правилно склапа реченицу; разликује синтаксичке јединице; разликује активне и пасивне реченице; уме да анализира једноставније реченице грађене по основним моделима и проширене прилошким одредбама.
2.CJK.1.1.6. Има лексички фонд који је у складу са средњим нивоом образовања; прави разлику између формалне и неформалне лексике и употребљава их у складу са приликом; има основна знања о значењу речи; познаје основне лексичке односе (синонимију, антонимију, хомонимију); познаје метафору као лексички механизам; нема одбојност према речима страног порекла, али их не прихвата некритички и аутоматски; познаје појам термина и фразеологизма; познаје најважније речнике српског језика и уме да се њима користи.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на средњем нивоу из језика***:
2.CJK.2.1.1. Има шира знања о језику уопште (која су битна својства језика); препознаје јединице и појаве које припадају различитим језичким нивоима / подсистемима; има основна знања о писму уопште; има основна знања о правопису уопште (етимолошки – фонолошки правопис; граматичка – логичка интерпункција; графема – слово); има основна знања о језицима у свету (језичка сродност, језички типови, језичке универзалије). Разуме основне принципе вођења дијалога; разуме појам говорног чина; разуме појам деиксе. Познаје одлике варијетета српског језика насталих на основу медијума и оних који су условљени социјално и функционално.
2.CJK.2.1.2. Зна основне особине дијалеката српског језика; зна основна правила екавског и (и)јекавског изговора; у једноставнијим случајевима пребацује (и)јекавску реч у екавски лик и обрнуто. Смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст.
2.CJK.2.1.3. Познаје говорне органе и начин на који се гласови производе; зна да дели гласове по свим критеријумима; разуме појам фонеме; зна сва правила акценатске норме и уме да прочита правилно акцентовану реч; зна механизме фонолошки условљених гласовних промена (једначења сугласника по звучности и по месту творбе, сажимање и асимилацију вокала и губљење сугласника).
2.CJK.2.1.4. Има шира знања о врстама и подврстама речи; уме да одреди облик променљиве речи и да употреби реч у задатом облику; познаје појам морфеме; дели реч на творбене морфеме у једноставнијим случајевима и именује те морфеме; познаје основне начине грађења речи; примењује норму у вези с облицима речи у мање фреквентним случајевима.
2.CJK.2.1.5. Користи се свим синтаксичким могућностима српског језика; разликује безличне и личне реченице; анализира реченице грађене по различитим моделима; има шира знања о синтагми; препознаје основне врсте зависних предикатских реченица (типични случајеви); зна основно о напоредним односима, конгруенцији и негацији; разликује врсте независних предикатских реченица; разуме појам елипсе; има основна знања о употреби падежа и глаголских облика.
2.CJK.2.1.6. Има богат и уразноличен лексички фонд (укључујући и интелектуалну и интернационалну лексику и познавање најфреквентнијих интернационалних префикса и суфикса). Тај фонд употребљава у складу с приликом; види језик као низ могућности које му служе да изрази индивидуално искуство и усмерен је ка богаћењу сопственог речника; познаје хиперонимију/хипонимију, паронимију; разликује лексичке слојеве; познаје метонимију као лексички механизам.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на напредном нивоу из језика***:

2.СЈК.3.1.1. Разуме да постоји тесна веза између језика и мишљења; јасан му је појам категоризације; познаје конверзационе максиме (квалитета, квантитета, релевантности и начина); разуме појам информативне актуализације реченице и зна како се она постиже; јасан му је појам текстуалне кохезије.
2.СЈК.3.1.2. При подели речи на слогове позива се на правила; акцентује једноставније примере.
2.СЈК.3.1.3. Има детаљнија знања о морфологији у ужем смислу и творби речи у српском језику (дели реч на творбене морфеме у сложенијим случајевима и именује те морфеме).
2.СЈК.3.1.4. Има детаљнија знања о употреби падежа и глаголских облика; уме да анализира компликованије реченице грађене по различитим моделима; познаје специјалне независне реченице; познаје различита решења у вези с конгруенцијом.
2.СЈК.3.1.5. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка.
Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област књижевност који за трећи разред обухвата:модерна књижевност у европској књижњвности и код нас, међуратна и ратна књижевност.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на основном нивоу из књижевности***:
2.СЈК.1.2.1. Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и књижевноисторијски контекст.
2.СЈК.1.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и доводи је у функционалну везу са примерима из књижевних 1 и неуметничких2 текстова предвиђених програмом.
2.СЈК.1.2.3. У тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа.
2.СЈК.1.2.4. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезне школске лектире.
2.СЈК.1.2.5. Уочава основне особине књижевности као дискурса и разликује га у односу на остале друштвене дискурсе.
2.СЈК.1.2.6. Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма.
2.СЈК.1.2.7. Анализира издвојене проблеме у књижевном делу и уме да их аргументује примарним текстом.
2.СЈК.1.2.8. Користи препоручену секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) и доводи је у везу са књижевним текстовима предвиђеним програмом.
2.СЈК.1.2.9. На основу дела српске и светске књижевности формира читалачке навике и знања; схвата улогу читања у тумачењу књижевног дела и у изграђивању језичког, литерарног, културног и националног идентитета.
Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на средњем нивоу из књижевности***:
2.СЈК.2.2.1. Интерпретира књижевни текст увидом у његове интеграционе чиниоце (доживљајни контекст, тематско-мотивски слој, композиција, ликови, форме приповедања, идејни слој, језичко- стилски аспекти...).
2.СЈК.2.2.2. Познаје књижевнотеоријску терминологију и књижевнотеоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.
2.СЈК.2.2.3. Разликује методе унутрашњег и спољашњег приступа у интерпретацији књижевноуметничког и књижевнонаучног дела и адекватно их примењује приликом разумевања и тумачења ових врста дела.
2.СЈК.2.2.4. Уочава и образлаже поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних дела у оквиру школске лектире; процењује да ли је сложенији књижевнонаучни текст (аутобиографија, биографија, мемоари, дневник, писмо, путопис...) добро структуриран и кохерентан, да ли су идеје изложене јасно и прецизно; уочава стилске поступке у књижевноуметничком и књижевнонаучном тексту; процењује колико одређене одлике текста утичу на његово разумевање и доприносе тумачењу значења текста. 2.СЈК.2.2.5. Образлаже основне елементе књижевности као дискурса у односу на остале друштвене дискурсе (нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.).
2.СЈК.2.2.6. Приликом тумачења књижевноуметничких и књижевнонаучних дела из школског програма примењује знања о основним књижевноисторијским и поетичким одликама стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.
2СЈК.2.2.7. Самостално уочава и анализира проблеме у књижевном делу и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста.
2.СЈК.2.2.8. Активно користи препоручену и ширу, секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску) у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела предвиђених програмом.

2.СЈК.2.2.9. На основу дела српске и светске књижевности развија читалачке вештине, способности и знања од значаја за тумачење и вредновање различитих књижевноуметничких и књижевнонаучних дела и за развијање језичког, литерарног, културног и националног идентитета; има изграђен читалачки укус својствен културном и образованом човеку.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на ***напредном нивоу из књижевности***:

2.СЈК.3.2.1. Чита, доживљава и самостално тумачи књижевноуметничка и књижевнонаучна дела из обавезног школског програма, као и додатне (изборне) и факултативне књижевноуметничке и књижевнонаучне текстове; током интерпретације поуздано користи стечена знања о стваралачком опусу аутора и књижевноисторијском контексту.

2.СЈК.3.2.2. Влада књижевнотеоријском терминологијом и теоријска знања адекватно примењује у тумачењу књижевноуметничких и књижевнонаучних дела која су предвиђена школским програмом и других дела ове врсте различитих жанрова, изван школског програма.

2.СЈК.3.2.3. У процесу тумачења књижевноуметничког и књижевнонаучног дела, одабира, примењује и комбинује адекватне методе унутрашњег и спољашњег приступа.

2.СЈК.3.2.4. Уочава и тумачи поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних текстова у оквиру школске лектире и изван школског програма; процењује и пореди стилске поступке у наведеним врстама текстова.

2.СЈК.3.2.5. Разуме основне елементе књижевности као дискурса (пореди нпр. присуство/одсуство приповедача, приповедни фокус, статус историјског и фиктивног итд.) у односу на остале друштвене дискурсе и та сазнања употребљава у тумачењу књижевних дела.

2.СЈК.3.2.6. Приликом тумачења и вредновања књижевноуметничких и књижевнонаучних дела примењује и упоређује књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности.

2.СЈК.3.2.7. Самостално уочава и тумачи проблеме и идеје у књижевном делу и своје ставове уме да аргументује на основу примарног текста и литерарно-филолошког контекста.

2.СЈК.3.2.8. У тумачењу књижевног дела критички користи препоручену и самостално изабрану секундарну литературу (књижевноисторијску, критичку, аутопоетичку, теоријску).

2.СЈК.3.2.9. На основу дела српске и светске књижевности (у обавезном и сопственом избору) и секундарне литературе шири читалачка знања, примењује стратегије читања које су усаглашене са типом књижевног дела и са читалачким циљевима (доживљај, истраживање, стваралаштво); развија језички, литерарни, културни и национални идентитет.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања из српског језика за област језичка култура који за трећи разред обухвата: правопис, културу изражавања, писмено изражавање и усмено изражавање.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на основном нивоу из језичке културе***:

2.СЈК.1.3.1. Говори разговетно, поштујући ортоепска правила књижевног језика; примењује књижевнојезичку акцентуацију или упоређује свој акценат са књижевним и труди се да је с њим усклади; течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове; изражајно чита и казује лакше књижевноуметничке текстове; у званичним ситуацијама говори о једноставнијим темама из области језика, књижевности и културе користећи се коректним језичким изразом (тј. говори течно, без замуцкивања, поштапалица, превеликих пауза и лажних почетака, осмишљавајући реченицу унапред) и одговарајућом основном терминологијом науке о језику и науке о књижевности, прилагођавајући приликама, ситуацији, саговорнику и теми вербална и невербална језичка средства (држање, мимику, гестикулацију); говори уз презентацију; има културу слушања туђег излагања; у стању је да с пажњом и разумевањем слуша излагање средње тежине (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; приликом слушања неког излагања уме да хвата белешке.

2.СЈК.1.3.2. Говорећи и пишући о некој теми (из језика, књижевности или слободна тема), јасно структурира казивање и повезује његове делове на одговарајући начин; разликује битно од небитног и држи се основне теме; саставља једноставнији говорени и писани текст користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); уме укратко да опише своја осећања и доживљај књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава једноставнији књижевноуметнички текст и издваја његове важне или занимљиве делове; резимира једноставнији књижевни и неуметнички текст.

2.СЈК.1.3.3. У расправи или размени мишљења на теме из књижевности, језика и културе уме у кратким цртама да изнесе и образложи идеју или став за који се залаже, говори одмерено, ослања се на аргументе, у стању је да чује туђе мишљење и да га узме у обзир приликом своје аргументације; пише једноставнији аргументативни текст на теме из књижевности, језика и културе.

2СЈК.1.3.4. Користи оба писма, дајући предност ћирилици; примењује основна правописна правила у фреквентним примерима и уме да се служи школским издањем Правописа; у писању издваја делове текста, даје наслове и поднаслове, уме да цитира и парафразира; саставља матурски рад поштујући правила израде стручног рада

(употребљава фусноте и саставља садржај и библиографију); саставља писмо – приватно и службено, биографију (CV), молбу, жалбу, захтев, оглас; зна да попуни различите формуларе и обрасце.

2.CJK.1.3.5. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита текстове средње тежине (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија3); примењује предложене стратегије читања.

2.CJK.1.3.6. Разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености: препознаје њихову сврху, проналази експлицитне и имплицитне информације, издваја главне идеје текста; прати развој одређене идеје у тексту; пореди основне информације и идеје из двају или више текстова.

2.CJK.1.3.7. Критички промишља књижевни и неуметнички текст средње сложености: разликује објективну/веродостојну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује (и то образлаже) да ли аутор неуметничког текста износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; препознаје говор мржње, дискриминације, бирократски језик, и има изграђен негативан став према њима; уме у једноставним примерима да понуди алтернативу бирократском језику.

2.CJK.1.3.8. Препознаје структуру, различите елементе, стилске одлике (експресивност, сликовитост, метафоричност) књижевног и неуметничког текста; препознаје конотативно значење речи у датом контексту и разуме сврху конотативног значења у књижевном и неуметничком тексту; одређује значење непознате речи на основу контекста и творбеног модела; разуме значај читања за богаћење лексичког фонда.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на средњем нивоу из језичке културе:***

2.CJK.2.3.1. Говори у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе, користећи се књижевним језиком и одговарајућом терминологијом; учествује у јавним разговорима са више учесника; процењује слушаоца односно аудиторијум и обликује свој говор према његовим потребама и могућностима; има потребу и навику да развија сопствену говорну културу; с пажњом и разумевањем слуша теже излагање (нпр. предавање) с темом из језика, књижевности и културе; слуша критички, процењујући говорникову аргументацију и објективност.

2.CJK.2.3.2. Саставља сложенији говорени и писани текст (из језика, књижевности или слободна тема) користећи се описом, приповедањем и излагањем (експозицијом); у говореној или писаној расправи прецизно износи своје идеје и образлаже свој став; труди се да говори и пише занимљиво, правећи прикладне дигресије и бирајући занимљиве детаље и одговарајуће примере; уочава поенту и излаже је на прикладан начин; прецизно износи свој доживљај и утиске поводом књижевног или другог уметничког дела; сажето препричава сложенији књижевни текст и резимира сложенији књижевни и неуметнички текст на теме непосредно везане за градиво; пише извештај и реферат; примењује правописну норму у случајевима предвиђеним програмом.

2.CJK.2.3.3. Има способност и навику да у различите сврхе (информисање, учење, лични развој, естетски доживљај, забава...) чита теже текстове (књижевноуметничке текстове, стручне и научнопопуларне текстове из области науке о језику и књижевности, текстове из медија); има изграђен читалачки укус својствен културном и образованом човеку; примењује сложене стратегије читања; бира стратегију читања која одговара сврси читања.

2.CJK.2.3.4. Разуме сложенији књижевни и неуметнички текст: препознаје његову сврху; проналази експлицитне и имплицитне информације; издваја информације према задатом критеријуму; издваја главне идеје; прати развој одређене идеје; пореди информације и идеје из двају или више текстова да би разумео одговарајући значењски или стилски аспект према задатом критеријуму; анализира и тумачи оне системе мотивације који се у књижевном делу јављају при обликовању (карактеризацији) ликова и изградњи догађаја (због бољег и потпунијег разумевања значења књижевног дела); тумачи (на нивоу разумевања) текстове ослањајући се на други текст/текстове.

2.CJK.2.3.5. Критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст: раздваја објективну чињеницу од ауторове интерпретације; процењује да ли је аутор текста неутралан или ангажован односно пристрастан, и образлаже своју процену; разликује експлицитне и имплицитне ауторове ставове; аргументовано вреднује да ли аутор сложенијег експозиторног или аргументативног текста погодног за обраду градива из језика и књижевности износи све потребне информације и да ли даје довољне и веродостојне доказе за то што тврди.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме ***на напредном нивоу из језичке културе***:

2.CJK.3.3.1. Дискутује о сложеним темама из језика, књижевности и културе; дискутује о смислу и вредностима књижевних текстова и о сврси и вредностима неуметничких текстова користећи стручну терминологију.

2.CJK.3.3.2. Излаже (у званичним ситуацијама, јавно и пред већим аудиторијумом) и пише о темама из области језика, књижевности и културе; има развијене говорничке (ораторске) вештине; претпоставља различите ставове аудиторијума и у складу с тим проблематизује поједине садржаје; препознаје и анализира вербалну и невербалну реакцију саговорника односно аудиторијума и томе прилагођава свој говор; слушајући говорника, процењује садржину и форму његовог говора и начин говорења.

2.CJK.3.3.3. Композиционо и логички складно пише стручни текст на теме из књижевности и језика, као и новински чланак.

2.CJK.3.3.4. Организује, класификује, уопштава и на сличан начин обрађује информације из књижевних и неуметничких текстова на основу задатог и/или самостално постављеног критеријума.
2.CJK.3.3.5. Продубљено критички промишља сложенији текст: процењује колико сложенији експозиторни текст успешно преноси информације публици којој је намењен, уочавајући које информације недостају; издваја доказну грађу на којој аутор аргументативног текста заснива своје ставове и одређује средства којима их износи; запажа ауторове грешке у закључивању и сл.
2.CJK.3.3.6. Процењује стилске поступке у књижевном и неуметничком тексту; пореди стилске поступке у два сложена текста (или више њих); тумачи њихову улогу у остваривању естетских и значењских одлика наведених врста текстова.
2.CJK.3.3.7. Изграђује свест о себи као читаоцу – развија читалачку ауторефлексију (разуме улогу читања у сопственом развоју; има развијену, критичку свест о својим читалачким способностима.

Српски језик и књижевност – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td></td><td>• Допунска настава

1.Европска модерна
2.Српска модерна
3.Књижевност између два рата
4.Творба речи
5.Лексикологија
6.Правопис
7.Култура изражавања</td><td>• Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе
• Усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу
• Неговање сарадничких односа у раду
• Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу
• Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја
• Стицање знања о књижевним жанровима,књижевноисторијским појавама и процесима у књижевности
• Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова
• Подстицање ученика на усавршавање говорења, писања и читања</td><td>20</td><td></td><td>10</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Ученици ће знати основне одлике модерних праваца
• Ученици ће знати да одреде тему, мотив, сиже, фабулу, лик и идеју у књижевном делу
• Знаће да наведу имена аутора, називе обрађених дела и класификују их по књижевним родовима и врстама</td><td colspan="2">• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• текстуална
• метода демонстрације</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
</table>

		• Примењиваће правописна правила • Разликоваће просте речи од твореница • Јасно ће исказивати своје мисли поштујући језичку норму			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • Примери за вежбање • Наставни листићи	• Историја • Географија • Страни језици • Музичка и ликовна култура • Теорија књижевности • Фонетика • Синтакса	• Усмено излагање • Активност на часу • Домаћи задаци	

Српски језик и књижевност – Додатна настава

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
	• **Додатна настава** • **Припрема за такмичење** 1.Европска модерна 2.Српска модерна 3.Књижевност између два рата 4.Творба речи 5.Лексикологија 6.Правопис 7.Култура изражавања	• Проширивање и продубљивање знања о српском језику • Развијање и неговање језичке културе • Унапређивање књижевних знања • Припрема ученика за такмичења	20		10	10			
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• Самостално анализира изабране текстове уз претходно урађене истраживачке задатке • Поштује норме стандардног језика • Примењује правописна правила • Вешто примењује знања творби речи у корелацији са гласовним примјенама • Вешто примењује знања о дијалектима српског језика на примерима различитих текстова • Уочава и тумачи поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевноуметничких и књижевнонаучних текстова у оквиру школске лектире и изван школског програма; процењује и пореди стилске поступке у наведеним врстама текстова	• Групни • Индивидуални		• монолошка • дијалошка • текстуална • метода демонстрације		• током школске године		

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• Уџбеник • Примери за вежбање • Задаци са претходно одржаних републичких такмичења	• Историја • Географија • Страни језици • Музичка и ликовна култура • Теорија књижевности • Фонетика • Синтакса	• Усмено излагање • Активност на часу • Домаћи задаци

3.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Трећи разред

Образовни профил	Финансијско- рачуноводствени техничар
Предмет	Енглески језик
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Основна литература (уџбеник)	Уџбеник одобрен од стране Министарства просвете: • HEADWAY Upper Intermediate, 5th edition, Student's Book, Workbook, OUP
Додатна литература	• English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press) • Oxford Advanced Learner's Dictionary (OUP) • Oxford Teachers' Club, Learning Resource Bank • Easy Readers • Business English (Longman) • интернет

Бр.	**ТЕМА (модул /област)**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						**стандарди**
			број часова у области	**вежбе**	**утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задатак**	**практ. наст.**	
1.	**Дом, идентитет, путовања и свакодневни живот, образовање, размена ученика HOME AND AWAY**	• развијање језичких вештина кроз теме дома, путовања, свакодневног живота, личног идентитета и културних навика; • оспособљавање ученика да представи себе и друге, опише дом, место живљења, породицу, навике, активности и искуства; • оспособљавање ученика да разуме дужи говорни и писани текст о дому, путовањима, култури и свакодневном животу; • оспособљавање ученика да усмено и писмено размени информације, изрази допадање/недопадање и напише лични опис, крађу поруку или имејл; • утврђивање и примена језичких јединица: Present Simple и Present Continuous, чланови, присвојни облици, придеви, предлози, детерминатори, ред речи у реченици.	10	2	4	4	-	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• представи себе и друге, опише дом, место живљења, породицу, навике и активности из свакодневног живота;	• индивидуални • фронтални			• комуникативна • метода		септембар –октобар	

		• разуме главне и појединачне информације у слушаном и читаном тексту о дому, путовањима и културним навикама; • размени информације о личним интересовањима, навикама, путовањима и искуствима; • користи Present Simple и Present Continuous, чланове, присвојне облике, придеве, предлоге и детерминаторе у одговарајућем контексту; • напише лични опис, кратку поруку или имејл о дому, породици, путовању или свакодневном животу.	• рад у пару • групни рад	разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			Уџбеник са радним листовима; аудио-визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.	Српски језик и књижевност (опис, лични текст, правопис); Географија (место, простор, култура); Грађанско васпитање (идентитет, толеранција).	Активност на часу; задаци отвореног и затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци; самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика

Бр.	**ТЕМА (модул /област)**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						**стандарди**
			број часова у области	**вежбе**	**утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задатак**	**практ. наст.**	
2.	**Природа, путовања, истраживања и крајњи предели света, заштита човекове околине THE ENDS OF THE EARTH**	• развијање језичких вештина кроз теме природе, путовања, истраживања, екстремних предела, климе и заштите животне средине; • оспособљавање ученика да опише природне појаве, места, пределе, путовања, искуства и услове живота; • оспособљавање ученика да разуме текстове и аудио-записе о путовањима, природи, научним истраживањима и еколошким темама; • оспособљавање ученика да усмено представи путовање или природни предео и напише путопис, опис места или кратак извештај; • утврђивање и примена језичких јединица: прошла времена у приповедању, Present Perfect, компарација придева и прилога, прилошке одредбе, вокабулар природе и путовања.	10	2	4	4	-	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1

		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		• опише природни предео, климатске услове, путовање, истраживање и искуство са путовања; • разуме главне и релевантне појединости у тексту о природи, географским одликама и еколошким темама; • упореди места, пределе, искуства и услове живота користећи одговарајуће облике придева и прилога; • користи прошла времена, Present Perfect, компарацију, прилошке одредбе и лексику природе и путовања у усменој и писаној комуникацији; • напише опис места, краћи путопис или извештај о путовању/истраживању.	• индивидуални • фронтални • рад у пару • групни рад	• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна	октобар –новембар
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			Уџбеник са радним листовима; аудио-визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.	Географија (клима, региони, природне одлике); Биологија/Екологија (животна средина); Српски језик и књижевност (опис, путопис, извештај).	Активност на часу; задаци отвореног и затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци; самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика

Бр.	**ТЕМА (модул /област)**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						**стандарди**
			број часова у области	**вежбе**	**утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задатак**	**практ. наст.**	
3.	**Људскост, солидарност, доброта и међуљудски односи THE KINDNESS OF STRANGERS**	• развијање језичких и социјалних компетенција кроз теме доброте, солидарности, помоћи, емпатије и међуљудских односа; • оспособљавање ученика да говори о осећањима, поступцима, односима, обавезама и саветима у различитим животним ситуацијама; • оспособљавање ученика да разуме текстове о хуманим поступцима, личним искуствима и друштвено одговорном понашању; • оспособљавање ученика да учествује у разговору, изнесе мишљење, образложи став и напише причу, лични осврт или краћи састав;	11	3	2	3	3	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1

		• утврђивање и примена језичких јединица: модални глаголи за савет, обавезу и могућност, први кондиционал, изрази за осећања, колокације и фразални глаголи.								
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**		
		• говори о доброти, солидарности, помоћи, осећањима и међуљудским односима; • разуме текст или разговор о личним искуствима, хуманим поступцима и друштвено одговорном понашању; • изрази мишљење, савет, обавезу, могућност, слагање и неслагање на примерен начин; • користи модалне глаголе, први кондиционал, колокације и фразалне глаголе у контексту теме; • напише краћу причу, лични осврт или састав о поступку доброте, помоћи или солидарности.	• индивидуални • фронтални • рад у пару • групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна		новембар – децембар	
			Наставна средства			**Корелација**		**Праћење и оцењивање**		
			Уџбеник са радним листовима; аудио-визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.			Грађанско васпитање (солидарност, емпатија, одговорност); Српски језик и књижевност (нарација, лични осврт).		Активност на часу; задаци отвореног и затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци; самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика;		
Бр.	**ТЕМА (модул /област)**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**							**стандарди**
			број часова у области	**вежбе**	**утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задатак**	**практ. наст.**		
4.	**Истина, лаж, медији, штампа, информације и критичко**	• развијање језичких, медијских и критичких компетенција кроз теме истине, лажи, информација, вести, медија и поузданости извора; • оспособљавање ученика да разуме и анализира текстове, вести, рекламе и изјаве у којима се износе тврдње, ставови и аргументи; • оспособљавање ученика да препозна главну идеју, намеру говорника/аутора,	9	2	3	4	-	-		2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1

	мишљење **A PACK OF LIES**	став, чињеницу, претпоставку и непоуздану информацију; • оспособљавање ученика да усмено образложи став и напише кратак извештај, резиме или аргументовани текст; • утврђивање и примена језичких јединица: управни и неуправни говор, пасив, питања, везници, изрази за аргументовање, медијски вокабулар.							2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• разликује главне и споредне информације, став, намеру, чињеницу и претпоставку у слушаном и читаном тексту; • говори о медијима, вестима, рекламама, гласинама, истинитим и лажним информацијама; • образложи став, постави питање, пренесе туђу изјаву и учествује у дискусији; • користи управни и неуправни говор, пасив, везнике и изразе за аргументовање у одговарајућем контексту; • напише кратак извештај, резиме или аргументовани текст о медијској теми.	• индивидуални • фронтални • рад у пару • групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна		децембар – јануар-фебруар	
			Наставна средства			**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним листовима; аудио-визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.			Српски језик и књижевност (аргумент, извештај, резиме); Рачунарство и информатика (медијска и дигитална писменост); Грађанско васпитање (одговорно информисање).		Активност на часу; задаци отвореног и затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци; самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика;	

Бр.	ТЕМА (модул /област)	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						стандарди
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задатак	практ. наст.	
5.	**Будућност, технологија, образовање, професионални и лични планови A FUTURE PERFECT**	• развијање језичких вештина кроз теме будућности, технологије, образовања, занимања, професионалних и личних планова; • оспособљавање ученика да говори о плановима, намерама, очекивањима, предвиђањима, могућностима и последицама у будућности; • оспособљавање ученика да разуме текстове о развоју технологије, образовању, пословима будућности и животним изборима; • оспособљавање ученика да представи свој план, образложи избор и напише формални/неформални имејл, мотивациони текст или краћи есеј; • утврђивање и примена језичких јединица: облици за изражавање будућности, Future Continuous, Future Perfect, временске реченице, други кондиционал, лексика образовања и професија.	10	2	4	4	-	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• говори о плановима, намерама, предвиђањима, очекивањима и могућим последицама у будућности; • разуме текст или разговор о технологији, образовању, занимањима и животним изборима; • изрази могућност, услов, претпоставку, разлог и последицу у вези са будућим догађајима; • користи облике за изражавање будућности, Future Continuous, Future Perfect, временске реченице и други кондиционал; • напише формални/неформални имејл, мотивациони текст или краћи есеј о плановима и будућности.	• индивидуални • фронтални • рад у пару • групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна		фебруар- март	
			Наставна средства			**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
			Уџбеник са радним листовима; аудио-визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати;			Рачунарство и информатика (технологија, дигитални алати); Предузетништво/Економи		Активност на часу; задаци отвореног и затвореног типа; усмено излагање; писани	

			аутентични текстови.	ја (професија, планирање, тржиште рада); Српски језик и књижевност (формални имејл, есеј).	састав/извештај; домаћи задаци; самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика; пројектни рад.	

Бр.	ТЕМА (модул /област)	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						стандарди
			број часова у области	вежбе	утврђи-вање	обрада	писмени задатак	практ. наст.	
6.	**Успех, богатство, познате фирме у земљама чији се језик учи, слава, посао, медији и јавни наступ MAKING IT BIG**	• развијање језичких вештина кроз теме успеха, славе, богатства, посла, бренда, рекламе, медијског представљања и јавног наступа; • оспособљавање ученика да говори о успеху, познатим личностима, брендовима, новцу, пословним идејама и медијском утицају; • оспособљавање ученика да разуме рекламе, интервјуе, презентације, извештаје и текстове о послу, успеху и јавном наступу; • оспособљавање ученика да осмисли и представи рекламу/бренд и напише кратак извештај, опис производа или презентациони текст; • утврђивање и примена језичких јединица: бројиве и небројиве именице, квантификатори, релативне реченице, творба речи, колокације, фразални глаголи и лексика пословања.	11	3	2	3	3	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• говори о успеху, слави, брендовима, новцу, послу, реклами и медијском представљању; • разуме главне и појединачне информације у реклами, интервјуу, презентацији и тексту о послу или успеху; • представи идеју, производ, рекламу или кратку презентацију и образложи избор; • користи бројиве и небројиве именице, квантификаторе, релативне реченице, колокације, фразалне глаголе и пословну лексику; • напише кратак извештај, опис производа или презентациони текст.	• индивидуални • фронтални • рад у пару • групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање • писање • истраживачка • пројектна		април- мај	

			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			Уџбеник са радним листовима; аудио-визуелна средства; интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.	Економија/Предузетништво (бренд, реклама, тржиште); Српски језик и књижевност (извештај, презентација); Рачунарство и информатика (дигитална презентација).	Активност на часу; задаци отвореног и затвореног типа; усмено излагање; писани састав/извештај; домаћи задаци; самооцењивање и оцењивање од стране другог ученика

Бр.	**ТЕМА (модул /област)**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						**стандарди**
			број часова у области	**вежбе**	**утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задатак**	**практ. наст.**	
7.	**Пројектна настава Свет енглеског језика: култура, медији, образовање, природа и будућност**	• развијање језичких вештина и међупредметних компетенција кроз самостално и групно истраживање одабране теме из културе, медија, природе, путовања, живота младих и будућности; • оспособљавање ученика да прикупи, одабере, организује и критички представи информације из различитих извора на енглеском језику; • оспособљавање ученика да користи ИКТ, речнике и дигиталне алате за израду презентације, постера, кратког видеа, извештаја или другог пројектног производа; • оспособљавање ученика да сарађује у тиму, подели задатке, представи резултате рада и учествује у дискусији; • оспособљавање ученика да напише кратак извештај/резиме пројекта и јавно представи пројектни рад.	9	-	7	2	-	-	2.СТ.3.1.1 2.СТ.3.1.3 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.3.1 2.СТ.3.3.2 2.СТ.3.4.2 2.СТ.3.4.3 2.СТ.3.5.1
		ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• истражи изабрану тему о култури, медијима, природи, путовањима, животу младих или будућности у земљама енглеског говорног подручја; • одабере, организује и критички употреби информације из више извора на енглеском језику; • изради презентацију, постер, кратак видео, извештај или други пројектни производ користећи ИКТ;	• групни рад			• комуникативна • метода разговора • усмено излагање • слушање • читање		мај -јун	

		• сарађује у групи, преузме задатак, представи резултате рада и учествује у дискусији; • напише кратак извештај/резиме пројекта и усмено представи пројектни рад.		• писање • истраживачка • пројектна	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			интернет; речник; дигитални алати; аутентични текстови.	У зависности од теме	Активност на пројекту, Лично ангажовање, Квалитет личног доприноса изради задатка, Сарадња у оквиру групе

1. Област језичке вештине СЛУШАЊЕ
2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и
професионалном контексту.
2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.
2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота
2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ
2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.
2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.
2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.
2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).
2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.
2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
3. Област језичке вештине – ГОВОР
2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.
2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.
2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.
2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).
2.СТ.3.3.5. Упоређује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ
2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.
2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.

2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.
2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима; јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.
2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. препричава, описује, систематизује и сл.).
5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ
2.СТ.3.5.1. Разуме и користи разноврстан репертоар реи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.
2.СТ.3.5.2. Разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.
2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију.

Енглески језик – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА
модул/област</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="6">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>стандарди</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Допунска настава</td><td>објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна
објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна
оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака
оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења</td><td>30</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>Стандарди за напредни ниво</td></tr>
<tr><td colspan="3">ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна
• разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна
• самостално решава задатке
• примењује одређене технике самосталног учења</td><td colspan="2">• фронтални
• индивидуални
• у пару</td><td colspan="2">• конструктивистички</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Уџбеник са радним листовима
• English Grammar in Use
• Речник
Интернет</td><td colspan="3">• Српски језик
• Пословна информатика
• Економска група предмета</td><td colspan="3">• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа)
• Домаћи задаци
• Тест /диктат</td></tr>
</table>

1. Област језичке вештине СЛУШАЊЕ
2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и
професионалном контексту.
2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.
2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота
2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ
2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.
2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.
2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.
2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).
2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.
2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
3. Област језичке вештине – ГОВОР
2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.
2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.
2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.
2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).
2.СТ.3.3.5. Упоређује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ
2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.
2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.
2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.
2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима; јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.
2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. препричава, описује, систематизује и сл.).
5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ
2.СТ.3.5.1. Разуме и користи разноврстан репертоар реи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.
2.СТ.3.5.2. Разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.
2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију

Енглески језик – Додатна настава

Бр.	ТЕМА модул/област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа					
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	стандарди
1.	**Додатна настава**	• Оспособљавање ученика да правилно користе сложеније граматичке структуре • Оспособљавање ученика да разумеју и правилно користе лексику за напредни ниво знања • Оспособљавање ученика да у писменом и усменом изражавању правилно користе сложене структуре и лексику • Оспособљавање ученика да разумеју сложене текстове из различитих писаних извора (оригиналних књижевних дела, новинских и стручних чланака, извештаја...)	15	-	-	-	-	Стандарди за напредни ниво

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	Облик рада	Методе рада	Време реализације
План за часове додатне наставе прави се у складу са потребама и интересовањима ученика и може обухватити теме из савременог живота,књижевности, историје и културе земаља са енглеског говорног подручја као и рад са ученицима у сврху припреме за такмичење	индивидуални у пару групни	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	Корелација	Праћење и оцењивање
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет	Зависи од потреба и интересовања ученика	• Активност на часу • Домаћи задаци • Тестови

1. Област језичке вештине СЛУШАЊЕ
2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и
професионалном контексту.
2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.
2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота
2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ

2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.
2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.
2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.
2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).
2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.
2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
3. Област језичке вештине – ГОВОР
2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.
2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.
2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.
2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).
2.СТ.3.3.5. Упоређује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ
2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.
2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.
2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.
2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима; јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.
2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. препричава, описује, систематизује и сл.).
5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ
2.СТ.3.5.1. Разуме и користи разноврстан репертоар речи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.
2.СТ.3.5.2. Разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.
2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију

3.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Трећи разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Физичко васпитање
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђивање и Увежбавање</th><th>Обрада и Увежбавање</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Физичке способности

• Иницијални тест
• Кондициона припрема ученика</td><td>•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика
•унапређивање и одржавање физичких способности
•проширивање знања о развоју моторичких способности
•јачање коштано-мишићне грађе
•правилно држање тела
•Развијање спретности и окретности
•Очување и унапређивање здравља
• Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време
• Формирање позитивног односа према физичким активностима</td><td>8</td><td></td><td>6</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>По завршетку теме ученик ће бити у стању да:
• сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања
• планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу
• користи могућности за свакодневну физичку активност у окружењу и редовно вежба у складу са својим потребама
•препозна ниво оптерећења током вежбања
•упореди и анализира резултате тестирања са вредностима за</td><td colspan="2">• групни
•фронтални
• индивидуални</td><td colspan="2">• дијалошка
• демонстрација
• практично вежбање</td><td colspan="2">•Септембар
•октобар
•март</td></tr>
</table>

		свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**
		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)- • Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво		• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Атлетика • усавршавање технике трчања на средње стазе • техника трчања на кратким стазама	•Усвојити технику трчања,; •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Примена моторичке вештине у свакодневним условима живота и рада •Очување и унапређивање здравља • формирање вољне особине личности-истрајност	8		6	2			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •демонстрира технику дисциплина из атлетике које поседују вештину, технику • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања •препозна ниво оптерећења током вежбања •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу		• Фронтални • Групни • Индивидуални		• вербална • демонстрација • практично вежбање		•Септембар •Октобар •Април •Мај	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**				**Праћење и оцењивање**	

		• штоперица • метар • сталак медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)- • Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	Спортска гимнастика • Вежбе на тлу	•Усвојити и унапређивати моторичке вештине •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Очување и унапређивање здравља • формирање вољне особине личности-истрајност • развијање естетике у вежбању	6		4	2			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности	• Групни • Фронтални • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање	•децембар •јануар •фебруар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
•струњаче •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)- • Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/ област</th><th>Циљеви</th><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђивање и Увежбавање</th><th>Обрада и Увежбавање</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>4.</td><td>Спортске игре

• одбојка
• кошарка
• мали фудбал</td><td>•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика
• Усвајање технике у спорту
•Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика
•Развијање спретности и окретности
• Очување и унапређивање здравља
• Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време
• Формирање позитивног односа према физичким активностима
• усвоји правила спортске игре</td><td>32</td><td></td><td>22</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>По завршетку теме ученик ће бити у стању да:
•примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама
•примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе;
•у групним активностима ради на остваривању заједничких циљева
•решава конфликте на толерантан и прихватљив начин
•примењује и поштује основне принципе вежбаоног процеса и правила тимских и спортских игара
•одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање
•навија фер
•планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу</td><td colspan="2">• Групни
• Фронтални
• Индивидуални</td><td colspan="2">• вербална
• демонстрација
• практично вежбање</td><td colspan="2">Током школске године
Септембар - јун</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>•Одбојкашка лопта
•Кошаркашка лопта
•Фудбалска лопта
•Рекети и лоптице</td><td colspan="3">•Српски језик и књижевност-Култура изражавања
•Енглески језик- Заштита човекове околине
•Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину
•Музичка култура</td><td colspan="2">• праћење остварености исхода
• извештаји о извршеним мерењима</td></tr>
</table>

		•Мрежа •Пиштаљка •медији(спортска литература,интернет)	• Историја (одабране теме)- • Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	•тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање и Увежбавање	Обрада и Увежбавање	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Активности по избору • стони тенис • бадминтон •плесови и народна кола •вијача •аеробик	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	12		10	2			

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку теме ученик ће бити у стању да •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности; •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу; • игра један народни и један друштвени плес •препозна ниво оптерећења током вежбања	• Групни • Индивидуални • фронтални	• дијалошка • демонстрација • практично вежбање	Током школске гогине Септембар - јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• вијаче • рекети • лоптице • касетофон,цд	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима

		• медији(спортска литература,интернет)	• Историја (одабране теме)- Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	•тестови практичних вештина • активност на часу

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	Физичка и здравствена култура •Физичко образовање (основна правила и принципи вежбања) •Здравствена култура	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање правила у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	4		2	2			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу • поштује здравствено-хигијенска и еколошка правила у вежбању; •редовно контролише своје здравље; • повезује штетан утицај који психоактивне супстанце имају на здравље; • познаје основне принципе пружања прве помоћи •примени принципе здраве исхране		• групни •фронтални • индивидуални		• дијалошка • демонстрација • практично вежбање		Током школске године: Септембар-јун	
		Наставна средства		Корелација са другим предметом				Праћење и оцењивање	

		• касетофон,цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)- Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

Физичко васпитање-Секција кошарка, одбојка, стони тенис

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">Секција:
Кошаркашка
Одбојкашка
Стонотениска</td><td>• Развијање психо-физичких и моторних способности ученика
• Здравствено и васпитно деловање на ученике
• Социјализација,неговање спортског духа
• Развијање колективизма,одговорности према раду,борбеност,упорност,јачање воље и самодисциплине
• Вежбање као саставни део живота
• Спорт у слободном времену
• Координација,окретност,агилност,вештине
• Корективно вежбање
• Развој слободне спортске и позитивне личности</td><td>35</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• дефинише кључне појмове
• примени научено на конкретне ситуације</td><td colspan="2">• индивидуални
• групни</td><td colspan="2">• дијалошка
• демонстрација
• практично вежбање</td><td>• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• кошаркашка лопта
• одбојкашка лопта
• медији(спортска литература,интернет)</td><td colspan="3">• Српски језик и књижевност
• Енглески језик
• Грађанско васпитање</td><td colspan="3">• Школска такмичења</td></tr>
</table>

3.4. МАТЕМАТИКА – Трећи разред

Образовни профил	ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
Предмет	математика
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	105
Недељни фонд часова	3
Литература	Вене Т. Богославов, Математика 3, збирка решених задатака за први разред, Клет

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**Иницијално тестирање.**	**ПН у блоку**
1.	Полиедри (2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2МА.2.2.2., 2МА.3.2.1.)	- Добијање темељних знања из полиедра, - Развијање боље оријентације у простору	24	-	12	8		2	-

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
- Израчунати површину и запремину праве призме и пирамиде - Израчунати површину и запремину зарубљене пирамиде - Равни пресеци полиедара	Фронтални,индивидуални	Дијалошка,монолошкодијалошка ,рад на тексту	• Септембар, • октобар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и о цењивање**
уџбеник и збирка,лењир,троугао	рачунарство и информатика	• Усмено излагање • Писмена провера знања • Активност на часу • Домаћи задатак

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">2.</td><td rowspan="5">Обртна тела
(2МА.1.2.1.,
2МА.1.2.2.,
2МА.1.2.3.,
2 МА.2.2.2.,
2МА.3.2.1.)</td><td>• Стицање основних знања из обртних тела,
• Развој боље оријентације у простору
• Примени стечена знања у решавању проблема из свакодневног живота и струке</td><td>19</td><td>-</td><td>9</td><td>7</td><td>3</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Израчунавати површину и запремину правог ваљка и праве купе
• Израчунавати површину и запремину зарубљене купе
• Израчунати површину и запремину тела која настају обртањем неке фигуре око задате осе</td><td colspan="2">Фронтални,индивидуални</td><td colspan="2">Дијалошка,рад на тексту</td><td colspan="2">Октобар,новембар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">уџбеник и збирка, лењир, троугао, шестар</td><td colspan="3">рачунарство и информатика</td><td colspan="3">• Усмено излагање
• Писмена провера знања
• Активност на часу
• Домаћи задатак</td></tr>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/
стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>ПН</th><th>ПН у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="3">3.</td><td rowspan="3">Системи линеарних једначина
(2 МА.1.3.1.,
2МА.2.3.1.,
2МА.2.3.2.,
2МА.3.2.1.,
2МА.3.3.2.)</td><td>• Стицање основних знања из из система линеарних једначина са две и три непознате
• Детерминанте другог и трећег реда
• Примени стечена знања у решавању проблема из свакодневног живота и струке</td><td>13</td><td>-</td><td>6</td><td>4</td><td>3</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="3">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td><td colspan="2"></td><td colspan="3"></td><td></td></tr>
</table>

		- примени Гаусов поступак за решавање система линеарних једначина; – израчуна вредност и примени детерминанте трећег реда; – реши једноставан проблем који се своди на систем линеарних једначина;	□ Фронтални,индивидуални	□ Дијалошка,рад на тексту	□ Новембар, децембар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
□ уџбеник и збирка	□ Рачунарство и информатика	• Усмено излагање • Писмена провера знања • Активност на часу • Домаћи задатак

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
4.	Вектори (2МА.1.2.6., 2МА.2.2.4., 2МА.3.2.4.)	Проширивање знања о векторима	10	-	6	4	-		

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
представи вектор у Декартовом правоуглом координатном систему у простору□ дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора□ израчуна интензитет вектора□ одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама□ утврди да ли су два вектора узајамно ортогонални□ одреди уао између два вектора који су з адати координатама □ израчуна површину троугла и запремину паралелопипеда□	Фронтални,индивидуални	Дијалошка Комбинована Метода активног учења	Новембар, децембар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
уџбеник и збирка	Рачунарство и информатика	Усмено излагање Писмена провера знања Активност на часу Домаћи задатак

Бр.	Тема/модул/област/стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
5.	Аналитичка геометрија у равни (2МА.1.2.5., 2МА2.2.3., 2МА.3.2.3.)	Стицање основних знања из аналитичке геометрије, Повезивање знања из алгебре у геометрији Примени стечена знања у решавању проблема из свакодневног живота и струке	28	-	13	12	3		-

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Израчунавати растојање тачака ,површину троугла у координатном систему Написати једначину праве кроз једну и две тачке Однос две праве, угао између две праве Препознати једначине кружнице, елипсе, хиперболе и параболе и скицирати их у координатном систему Однос праве и кривих другог реда	Фронтални,индивидуални	Дијалошка,рад на тексту	Децембар, јануар,фебруар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
уџбеник и збирка, лењир	Рачунарство и информатика	Усмено излагање Писмена провера знања Активност на часу Домаћи задатак

Бр.	Тема/модул/област/стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
6	Низови (2МА.1.3.1., 2МА.2.3.1., 2МА.2.3.2., 2МА.3.2.1., 2МА.3.3.2.)	Стицање основних знања из низова примени стечена знања у решавању проблема из свакодневног живота и струке	11	-	4	4	3		

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације

		Знати да нађе граничну вредност низа, Препознати аритметички и геометријски низ и одредити њихов општи члан на основу познатих података Одредити збир аритметичког и геометријског низа Одредити збир бесконачног геометријског низа	Фронтални, индивидуални	Дијалошка,рад на тексту	Новембар, децембар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		уџбеник и збирка	Рачунарство и информатика	Усмено излагање Писмена провера знања Активност на часу Домаћи задатак	

Математика – Допунска настава

Намењена је групи ученика истог разреда којима је, повремено или стално, потребна помоћ у савладавању програма математике, односно, за оне ученике који имају потешкоће у учењу и не постижу основне стандарде постигнућа из математике. Избор ученика и начин организовања допунске наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметних наставника. Приликом реализације допунске наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Наравно, обим и сложеност материјала треба да буду прилагођени ученицима. Пратећи њихов индивидуални напредак, наставник „in vivo“ интервенише, дајући јасне и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.

Како у редовној тако и у допунској настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава.

Вредновање и праћење рада ученика треба да буде саставни део допунске наставе.

План допунске наставе:

Образовни профил	ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
Предмет	Математика
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	Вене Т. Богославов, Математика 3, збирка решених задатака за први разред, Клет

Бр.	Тема/модул/област /стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	Иницијално тестирање	практ. наст. у блоку
1.	Полиедри (2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2МА.2.2.2., 2МА.3.2.1.)	Добијање темељних знања из полиедра,	5	-	5	-		-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Израчунати површину и запремину праве призме и пирамиде • Израчунати површину и запремину зарубљене пирамиде		• Фронтални, • индивидуални		Дијалошка, монолошкодијалошка,рад на тексту		• Септембар, • октобар	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		уџбеник и збирка, лењир, троугао	Рачунарство и информатика			Прћење активности ученика и истицање позитивних примера,			

Бр.	Тема/модул/област /стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	Обртна тела (2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3., 2 МА.2.2.2., 2МА.3.2.1.)	Стицање основних знања из обртних тела,	5	-	5	-	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Израчунавати површину и запремину правог ваљка, праве купе и зарубљене купе • Израчунати површину и запремину тела која настају обртањем неке фигуре око задате осе		Фронтални,индивидуални		Дијалошка,рад на тексту		Октобар,новембар	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		уџбеник и збирка, лењир, троугао, шестар	Рачунарство и информатика			Прћење активности ученика и истицање позитивних примера,			

Бр.	Тема/модул/област /стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	Системи линеарних једначина (2MA.1.3.1., 2MA.2.3.1., 2MA.2.3.2., 2MA.3.2.1., 2MA.3.3.2.)	Стицање основних знања из из система линеарних једначина са две и три непознате	4	-	4	-	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		- примени Гаусов поступак за решавање система линеарних једначина; – израчуна вредност и примени детерминанте трећег реда;	Фронтални,индивидуални			Дијалошка,рад на тексту		Новембар, децембар	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		уџбеник и збирка	Рачунарство и информатика			• Усмено излагање • Активност на часу			

Бр.	Тема/модул/област / стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	Вектори (2MA.1.2.6., 2MA.2.2.4., 2MA.3.2.4.)	Проширивање знања о векторима	3	-	3	-	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		• дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора • одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама	Фронтални,индивидуални			• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења		• Новембар, • децембар	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
		уџбеник и збирка	Рачунарство и информатика			• Усмено излагање • Активност на часу			

Бр.	Тема/модул/област /стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Аналитичка геометрија у равни (2МА.1.2.5., 2МА2.2.3., 2МА.3.2.3.)	Стицање основних знања из аналитичке геометрије	10	-	10	-	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• Израчунавати растојање између две тачака површи. ну троугла у координатном систему • Написати разне облике једначину праве	• Фронтални, • индивидуални		Дијалошка,рад на тексту		• Децембар,јануар, • фебруар,март,април		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
		уџбеник и збирка, лењир	Рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Активност на часу				

Бр.	Тема/модул/област / стандарди	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
6.	Низови (2МА.1.3.1., 2МА.2.3.1., 2МА.2.3.2., 2 МА.3.2.1., 2МА.3.3.2.)	Стицање основних знања из низова	3	-	3	-	-	-	-
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• Знати да нађе граничну вредност низа, • Препознати аритметички и геометријски низ и одредити њихов општи члан на основу познатих података • Одредити збир аритметичког и геометријског низа • Одредити збир бесконачног геометријског низа	• Фронтални, • индивидуални		Дијалошка,рад на тексту		• Мај • јун		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
		уџбеник и збирка	Рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Активност на часу				

Математика – Додатна настава

Додатна настава из математике предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за математику. Она треба да продубљује и проширује математичка знања ученика.

Циљеви и задаци

- Додатна настава мотивише и постиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној орјентацији ученика у области математике и шире;
- оспособљава ученика за сомообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор преставља успех ученика на редовној настави, али не и једини.

Важни индикатори за избор ученика су:

- да ли ученик може да реши задатак још на неки начин;
- да ли је у стању ра реши задатак нове врсте;
- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже; - показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака; - да ли ученик мисли математички (уме да апстахује, врши анализу и синтезу).

План додатне наставе:

Образовни профил	ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР	
Предмет	математика	
Разред	трећи	
Годишњи фонд часова	30	
Недељни фонд часова	1	
Литература	• Вене Т. Богославов, Математика 3, збирка решених задатака за први разред, Клет • Математичка такмичења економских школа	
Редни број	Назив теме	Број часова
1.	**Полиедри, правилни полиедри; тетраедар**	4
2.	**Обртна тела. Комбинована тела**	3
3.	**Математичка индукција. Низови**	5
4.	**Метод координата.Функције и графици**	5

5.	**Системи једначина и неједначина другог и вишег реда**	4
6.	**Логички и комбинаторни задаци**	4
7.	**Одабрани задаци са разних такмичења**	5

Број часова из појединих тема је дат оквирно и може се мењати.

Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из математике, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне математичке литераруре. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе: успешно коришћење математичке литературе.

Математика – Припремна настава за разредне и поправне испите

Припремна настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда који полажу разрдни, ванредни или попрвани испит. Овим ученицима припремна настава је помоћ у савладавању програма математике. Начин организовања припремне наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметних наставника. Приликом реализације припремне наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Пратећи њихов напредак, наставник даје јасна и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.

Како у редовној тако и у припремној настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава.

Вредновање и праћење рада ученика треба да буде саставни део припремне наставе. За реализацију припремне наставе наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника.

План припремне наставе

<table>
<tr><td colspan="2">Образовни профил</td><td colspan="8">ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР</td></tr>
<tr><td colspan="2">Предмет</td><td colspan="8">Математика</td></tr>
<tr><td colspan="2">Разред</td><td colspan="8">Трећи</td></tr>
<tr><td colspan="2">Годишњи фонд часова</td><td colspan="8">11</td></tr>
<tr><td colspan="2">Литература</td><td colspan="8">Вене Т. Богославов, Математика 3, збирка решених задатака за први разред, Клет</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Бр.</td><td rowspan="2">Тема/модул/област /стандарди</td><td rowspan="2">Циљеви</td><td colspan="7">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>Утврђивање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td><td>Иницијално тестирање</td><td>практ. наст. у блоку</td></tr>
<tr><td rowspan="2">1.</td><td rowspan="2">Полиедри (2МА.1.2.1., 2МА.1.2.2., 2МА.1.2.3.,</td><td>Добијање темељних знања из полиедра,</td><td>2</td><td>-</td><td>1</td><td>1</td><td></td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
</table>

	2MA.2.2.2., 2MA.3.2.1.)	• Израчунати површину и запремину праве призме и пирамиде • Израчунати површину и запремину зарубљене пирамиде	• Фронтални, • индивидуални	Дијалошка,монолошкодијалошка,рад на тексту	• утврђује наставник тј. Одељењско веће
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		уџбеник и збирка, лењир, троугао	Рачунарство и информатика	Прћење активности ученика и истицање позитивних примера,	

Бр.	**Тема/модул/област /стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Обртна тела (2MA.1.2.1., 2MA.1.2.2., 2MA.1.2.3., 2 MA.2.2.2., 2MA.3.2.1.)	Стицање основних знања из обртних тела,	2	-	1	1	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Израчунавати површину и запремину правог ваљка, праве купе и зарубљене купе		Фронтални,индивидуални		Дијалошка,рад на тексту		утврђује наставник тј. Одељењско веће	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		уџбеник и збирка, лењир, троугао, шестар		Рачунарство и информатика		Прћење активности ученика и истицање позитивних примера,			

Бр.	**Тема/модул/област /стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	Системи линеарних једначина (2MA.1.3.1., 2MA.2.3.1., 2MA.2.3.2., 2MA.3.2.1.,	Стицање основних знања из из система линеарних једначина са две и три непознате	2	-	2	2	-	-	-
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	

	2MA.3.3.2.)	- примени Гаусов поступак за решавање система линеарних једначина; – израчуна вредност и примени детерминанте трећег реда;	□ Фронтални,индивидуални	□ Дијалошка,рад на тексту	утврђује наставник тј. Одељењско веће
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		□ уџбеник и збирка	□ Рачунарство и информатика	• Усмено излагање • Активност на часу	

Бр.	**Тема/модул/област /стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	Вектори (2MA.1.2.6., 2MA.2.2.4., 2MA.3.2.4.)	□ Проширивање знања о векторима	2	-	1	1	-	-	-

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Вр еме реализације**
• дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора • одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама	□ Фронтални,индивидуални	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења	утврђује наставник тј. Одељењско веће

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
□ уџбеник и збирка	□ Рачунарство и информатика	• Усмено излагање • Активност на часу

Бр.	**Тема/модул/област /стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
5.	Аналитичка геометрија у равни (2MA.1.2.5.,	□ Стицање основних знања из аналитичке геометрије	2	-	1	1	-	-	-

	2МА2.2.3., 2МА.3.2.3.)	**Исходи**		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		• Израчунавати растојање између две тачака површи ну троугла у координатном систему • Написати разне облике једначину праве		• Фронтални, • индивидуални		Дијалошка,рад на тексту		утврђује наставник тј. Одељењско веће
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**		
		уџбеник и збирка, лењир		Рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Активност на часу		
Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	Низови (2МА.1.3.1., 2МА.2.3.1., 2МА.2.3.2., 2 МА.3.2.1., 2МА.3.3.2.)	Стицање основних знања из низова	1	-	-	1	-	-	-
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**
		• Препознати аритметички и геометријски низ и одредити њихов општи члан на основу познатих података • Одредити збир аритметичког и геометријског низа			• Фронтални, • индивидуални	Дијалошка,рад на тексту		утврђује наставник тј. Одељењско веће
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**		
		уџбеник и збирка		Рачунарство и информатика		• Усмено излагање • Активност на часу		

3.5. ЛИКОВНА КУЛТУРА – ТРЕЋИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Ликовна култура
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	35
Недељни фонд часова	1
Литература	/

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН блоку**
1.	**Композиција**	• Упознавање са улогом визуелне уметности у друштву • Унапређивање визуелног опажања, естетских критеријума и визуелне комуникације тумачењу и доживљају опаженог • Формирање толерантног става према разликама у индивидуалном опажању,тумачењу и доживљају опаженог	12	10	/	2	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Разуме развој уметничких праваца у историје уметности • Разматра повезаност визуелне уметности и друштва кроз историју • Изражава своју мисао о одабраној техници • Укаже на естетске вредности у радовима уметника • разматра теме и идеје у делима визуелне уметности и визуелне поруке са којима се среће		• фронтални • индувидуални • рад у пару		• монолошко дијалошка • практичан рад		• септембар, октобар, новембар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Прибор за рад (одабрана ликовна техника) • репродукције уметничких дела- интенет, књиге		• Српски језик и књижевност		• ликовни рад • активност на ча			

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН блоку
2.	**Култура и уметничко наслеђе**	• Стицање знања о уметничким делима и уметничком наслеђу • Развијање опажања, естетских критеријума, критичког мишљења и радозналости • Упознавање са значајем визуелне уметности и најзначајнијим уметничким делима и споменицима културе	9	/	2	7	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Разматра значај визуелне уметности и културе • Прави презентације (приказе уметничких дела, о уметницима или споменицима културе) самоастално или у пару • Користи уметничка дерла као подстицај за стваралачки рад		• фронтални • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • рад на тексту • дискусија		• децембар, јануар, фебруар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• књиге из области уметности • репродукције уметничких дела (интернет)		• Српски језик и књижевност • историја		• усмено излагање, презентација рада • активност на часу • тест (по потреби)			

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН блоку
3.	**Простор**	• Упознавање са врстама простора, значајем обликовања простора • Развијање опажања, креативности и естетских критеријума	7	6	/	1	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Урадити ликовни рад користећи одређену репродукцију, одабране елементе, материјале • Изразити своју замисао у одабраном материјалу, техници, медију		• фронтални • групни • рад у пару		• дијалошка • практичан рад		• март • април	

			• индивидуални					
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Различите /одабране ликовне технике	• математика		• ликовни рад • активност на часу			
Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН блоку**
4.	**Дизајн**	• Стицање знања о развоју дизајна и уметничких занимања • Израда ликовног рада- дизајна одабраног предмета • Развијање креативности	7	6	/	1	/	/	/
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**
		• Изрази своју идеју у одабраном задатку, медију, техници, материјалу • Реши проблем комбинујући одабране елементе и мотиве	• рад у пару • индувидуални рад		• монолошко дијалошка • практичан рад			• мај, јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Прибор за ликовни рад/одабрана техника	• информатика		• ликовни рад • активност на часу			

3.6. ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА– ТРЕЋИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Пословна економија
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Основи менаџмента	• Упознавање са основама менаџмента • Стицање основних знања о менаџменту предузећа • Развијање знања и вештина планирања, организовања и контроле пословних активности	32	/	11	21	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише менаџмент и фазе менаџмента • разликује теорије (школе) о менаџменту • дефинише планирање као примарну фазу процеса менаџмента • дефинише мисију, визију и циљеве предузећа • објасни примарне и секундарне планске одлуке, стратегијско, тактичко и оперативно планирање • објасни бизнис план као резултат оперативног планирања • објасни организовање као фазу процеса менаџмента • разликује организационе моделе • дефинише лидерство или вођење • наведе карактеристике лидера • објасни функције и стилове вођења • доведе у везу важност подстицаја за унапређење лидерства • разликује теорије мотивације по њиховим ауторима и тезама • образложи финансијско награђивање запослених по структури и		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар • новембар • децембар	

		циљевима • дефинише контролу као фазу процеса менаџмента, њене врсте и фазе, принципе и кључна подручја • објасни буџетску контролу • повеже фазе процеса менаџмента на основу задатих параметара на конкретном примеру						
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • штампани материјал			• Рачуноводство		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	
Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Менаџмент пословних функција предузећа	• Разумевање значаја стратегијског менаџмента и менаџмента пословних функција предузећа • Стицање основних знања о управљању пословним функцијама предузећа • Стицање знања о производном менаџменту, маркетинг менаџменту, финансијском менаџменту, трговинском менаџменту, пројектном менаџменту • Развијање способности оцењивања туђег и сопственог рада и решавања конфликтних ситуација • Стицање основних знања о менаџмнету људских ресурса, организационој култури и мултикултурализму • Развијање способности за рад у групи и тимски рад	38	/	12	36	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише управљање и нивое управљања • објасни појам и карактеристике менаџера • упореди карактеристике менаџера и лидера • наведе предуслове ефективног одлучивања и фазе процеса одлучивања			• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • демонстративна • рад на тексту • активна настава		• децембар • јануар • фебруар • март • април

		• разликује промењљиве које утичу на понуду • наведе врсте менаџмента према степену надлежности у процесу одлучивања • дефинише стратегијски менаџмент • разликује нивое стратегије и стратегијске опције на нивоу предузећа • објасни начине стицања и одржавања конкурентске предности • објасни улогу и значај оперативног менаџмента • повеже активности оперативног менаџмента са извршним пословима • одреди стратегију на нивоу предузећа, на нивоу посла и на нивоу пословне функције конкретног предузећа • наведе пословна подручја која су предмет посебног управљања • објасни производни менаџмент, његове задатке и садржину • објасни маркетинг менаџмент • објасни финансијски менаџмент и значај финансијског менаџмента за остваривање пословног успеха предузећа • разликује одлуке финансијског менаџмента у односу на финансирање и у односу на инвестирање • објасни кључне инструменте финансијског менаџмента, њихову примену и интерпретацију • дефинише финансијску контролу, врсте и инструменте финансијске контроле • објасни суштину финансијске контроле на основу финансијских извештају и праћења реализације буџета • објасни појам, задатке, садржину, инструменте и контролу трговинског менаџмента • наведе појам, карактеристике и врсте пројекта и фазе пројектног менаџмента • дефинише појам, задатке и активности управљања информационим системом • објасни појам, значај и активности менаџмента људских ресурса и моделе мотивације запослених утврди улогу формалног и неформалног вође • објасни појам, нивое, типове и изворе организационе културе и мултикултурализам • дефинише пословну етику и појам друштвене одговорности • разликује врсте групе и тимова • утврди изворе (узроке) конфликта у организацији • изабере одговарајућу методу решавања конфликта у задатим (конфликтним) ситуацијама			• мај • јун

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• текстуална средства • шеме • штампани материјал • примери за вежбање • визуална	• Рачуноводство	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања

Пословна економија – Допунска настава

Бр.	Тема/модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	20						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да повеже одговарајућу теорију и задатке • Да примени научено на посебне ситуације	• Индивидуални • Групни	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • Примери за вежбање	• Рачуноводство • Социплогија	• усмено излагање • активност на часу • тест знања

3.7. РАЧУНОВОДСТВО– Трећи разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Рачуноводство
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	140
Недељни фонд часова	2Т + 2В
Литература	• Рачуноводство за четврти разред економске школе, Тадија Ђукић, Милица Ђорђевић, Сузана Кулагић, • Закон о рачуноводству; • МРС

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
I	Евиденција робног промета	-оспособљавање ученика за евиденцију робног промета	90	45	22	21	2	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		●објасни робни промет и његове фазе ●повеже набавку робе са одговарајућом документацијом ●разликује облике разлике у цени ●састави калкулацију набавне вредности и цене робе ●евидентира обрачунате зависне трошкове набавке робе ●евидентира набавку робе у робном и финансијском књиговодству ●евидентира нефактурисану робу; робу у обради, доради и манипулацији; робу у транзиту; робу на путу ●евидентира интерно кретање у финансијском и робном књиговодству на основу интерне документације ●састави нивелацију цена (листу повећања и снижења) ●евидентира променецена у робном и финансијском књиговодству		• фронтални рад; • групни рад; • рад у пару; индивидулни. • модул се реализује кроз следеће облике наставе ● теорија		• монолошка; • дијалошка; • рад на тексту; • студије случаја; • симулација. **Препоруке за реализацију наставе** Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне		Септембар-Јануар	

		●процени утицај промене цене на укалкулисану разлику у цени ●евидентира вишкове и мањкове робе у робном и финансијском књиговодству ●повеже продају робе са одговарајућом документацијом ●евидентира продају робеу финансијском и робном књиговодству ●евидентира продају робе са одобреним рабатом ●евидентира обрачунату остварену разлику у цени ●утврди набавну вредност продате робе ●усаглашава аналитичку и синтетичку евиденцију робе ●евидентира робу у комисионуи робу у консигнацији ●разликује компензацију, цесију и асигнацију ●евидентира плаћања путем компензације ●евидентира плаћања меницом ●евидентира обезвређење потраживања ●евидентира директно и индиректно отписивање потраживања и наплату отписаних потраживања ●разликује трошкове (набавке) робетрошкове пословања трговине ●евидентира трошкове пословања трговине састави закључни лист трговинског привредног друштва ●евидентира утврђивање резултата пословања трговинског привредног друштва ●тумачи податке са конта главне књиге	● вежбе Подела одељења на групе Одељење се дели на 2 групе приликом реализације: вежби	ситуације из праксе или из живота На основу документације састављати: Калкулацију цене робе и књижити набавку и продају робе у робном и финансијском књиговодству ● На примерима из праксе обрачунавати: Набавну вредност продате робе када се залихе воде по набавној вредности применом ФИФО метода и метода просечне цене На часовима вежби састављати биланс стања са залихама робе да би ученици разумели утицај разлике у цени на биланс стања (вредновање залиха).	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• шеме; • наставни листићи; • документација.	-пословна економија; -финансијско-рачуноводствена обука -право	праћење остварености исхода ● тестове знања ● активност на часу ● домаћи задатак ● писмени задатак ● тест практичних вештина	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6">II</td><td rowspan="6">Евиденција увоза и извоза робе</td><td colspan="3">Оспособљавање ученика за евиденцију увоза и извоза робе</td><td>50</td><td>25</td><td>6</td><td>17</td><td>2</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="3">Облик рада</td><td colspan="3">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">●објасни значај и карактеристике увоза и извоза робе
●објасни функцију девизног рачуна у склопу девизног пословања
●функционално разликујеинструменте међународног платног промета
●разликује врсте међународног документарног акредитива и њихову функцију
●одреди врсте докумената која се користе при увозу и извозу по различитим категоријама ●објасни форму и садржину књиговодствених документатау вези са увозом и извозом робе
●састави калкулацију увоза робе
●евидентира увоз робе
●евидентира плаћања обавеза према иностраном добављачу за увоз робе на основу девизног извода
●састави обрачун извозног посла
●евидентира извоз робе
●евидентиранаплате од иностраног купца по основу извоза робе на основу девизног извода ●евидентира плаћања путем међународног документарног акредитива
●обрачуна и евидентира курсне разлике ●евидентира реекспорт
●обрачуна резултат пословања спољнотрговинског привредног друштва</td><td colspan="3">-фронтални рад;
-групни рад;
-рад у пару;
-индивидуални.
-Модул се реализује кроз следеће облике наставе:
● теорија
● вежбе
-Подела одељења на групе
-Одељење се дели на 2 групе приликом реализације:
вежби</td><td colspan="3">-монолошка;
-дијалошка;
-рад на тексту;
-симулација;
-Настава се реализује као активно оријентисана настава симулирајући реалне ситуације из праксе или из живота.
-На основу књиговодствене документације ученици састављају калкулацију и књиже увоз и извоз робе на синтетичким контима
-Обрачунавају и књиже курсне разлике
-Књиже плаћање по основу девизног извода</td><td>Фебруар-јун</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">• шеме;
• наставни листићи;
• документација.</td><td colspan="3">-Пословна економија;
-Финансијско-рачуноводствена обука
-Право</td><td colspan="3">Оцењивање
● праћење остварености исхода
● тестове знања
● активност на часу
● домаћи задатак
● тест практичних вештина</td><td></td></tr>
</table>

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА
– Развијање функционалне рачуноводствене писмености
– Оспособљавање за прикупљање, проверу, класификацију и чување књиговодствене документације и података
– Оспособљавање за ажурно и уредно евидентирање насталих економских промена
– Оспособљавање за вредновање имовине, капитала и обавеза пословног субјекта на одређени дан
– Оспособљавање за утврђивање резултата пословања пословног субјекта за одређени обрачунски период
– Оспособљавање за припремање рачуноводствених извештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања
– Оспособљавање за пружање благовремених, релевантних и веродостојних информација интерним и екстерним корисницима
– Развијање вештина комуникације и подстицање тимског рада
– Развијање вештина за коришћење информационе технологије и рачуноводствених софтвера
-Развијање личних професионалних ставова и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама

РРачуноводство– Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="6">Фонд/тип часа</th><th colspan="2"></th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td></td><td>Допунска настава</td><td>- Превазилажење потешкоћа у савладавању делова програма
- Унапређење постигнућа у одређеној наставној области</td><td>20</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Ученик ће бити у стању да:
- дефинише кључне појмове
- да понови и опише нејасно градиво
- примени научено на конкретне ситуације</td><td colspan="2">- Индивидуални
- Групни</td><td colspan="2">- монолошко-дијалошка
- дијалошка
- демонстративна
- рад на тексту</td><td colspan="2">- током школске године</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">- Штампани материјал
- Уџбеник</td><td colspan="2">- пословна економија
- финансијско-рачуноводствена обука
- право</td><td colspan="2">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

РРачуноводство – Додатна настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="6">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">• Додатна настава
• Припрема за такмичење</td><td>• Да се вежбају тежи задаци
• Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака
• Припрема ученика за Градско такмичење</td><td>10</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Ученици ће знати да примењују и анализирају проблемске задатке
• Самостално формулисање проблема и проналажење више адекватних решења истог проблема • Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације</td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстративна
• рад на задатку</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">- Примери за вежбање
- Задаци са претходно одржаних
- Градских такмичења</td><td colspan="2">- пословна економија
- финансијско-рачуноводствена обука
- право
- математика
- пословне финансије</td><td colspan="2">- усмено излагање
- активност на часу
- праћење практичног рада</td><td colspan="2"></td></tr>
</table>

3.8. ПРАВО - ТРЕЋИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Право
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	/

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.	**Права и обавезе у вези са пословањем**	• Упознавање са појмом и особинама облигација • Стицање основних знања о закључивању уговора • Разликовање врста уговора • Уочавање права и обавеза уговорних страна	40	/	10	30	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
● објасни појам и особине облигација ● објасни појам, дејства и врсте уговора ● разликује уговора облигационог и уговора привредног права ● објасни значај рокова и начин њиховог рачунања ● наведе правне последице доцње ● објасни значај средстава обезбеђења уговорних облигација ● разликује начине престанка уговора ● објасни појам, својства и елементе уговора о продаји ● анализира права и обавезе уговорних страна из уговора о продаји ● разликује посебне врсте уговора о продаји ● специфицира транспортне клаузуле према њиховим обележјима ● састави уговор о продаји на основу задатих елемената ● наведе права и обавезе уговорних страна уговора у привреди ● попуни образац уговора на задате елементе	• фронтални • групни • рад у пар	• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту	• септембар • октобар • новембар • децембар • јануар

Препоручени садржаји

● Појам облигација, особине, извори облигација и подела облигација
● Уговор: појам, закључивање уговора
● Правна дејства уговора
● Врсте уговора
● Уговори облигационог и уговори привредног права
● Услов и рок у уговору
● Појам и врсте доцње
● Обезбеђење уговорних облигација

			● Престанак уговора (раскид, ништави и рушљиви уговори) ● Уговор о продаји ● Обавезе продавца и купца ● Посебне врсте уговора о продаји ● Транспортне клаузуле (Е, Ф, Ц и Д) ● Уговори у привреди: уговор о заступању; комисиону; ускладиштењу; шпедицији; превозу; осигурању; цесији; асигнацији; компензацији; закупу; лизингу; кредиту, изградњи; факторингу					
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• шеме • штампани материјал • законски текст	• Социологија • Грађанско васпитање • Пословна економија • Пословна кореспонденција		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • контролни задатак			
Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
2.	**Комуникација са државним органима**	• Стицање основних знања о управном поступку као базичном правном поступку • Разумевање фаза управног поступка • Тумачење решења • Оспособљавање ученика за комуникацију са државним органима	30	/	8	22	/	/	/
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		● објасни појам и врсте управног поступка и надлежност органа ● објасни учеснике у управном поступку ● разликује радње општења државних органа и странака ● састави поднесак на основу задатих елемената ● разликује фазе управног поступка ● објасни елементе и врсте решења ● састави жалбу на основу задатих елемената ● размотри обавезу плаћања пореза ● разликује права и обавезе пореских обвезника ● наведе начела пореског поступка ● попуни пореску пријаву на основу задатих елемената ● објасни начине утврђивања пореза ● разликује врсте и елементе пореских аката ● доведе у везу неблаговремено и нетачно утврђивање пореза са одговарајућим санкцијама ● разуме сврху и начине спровођења пореске контроле ● састави жалбу на решење пореског органа ● наведе пореска кривична дела и пореске прекршаје ● разликује пореска кривична дела и пореске прекршаје ● објасни поступак ревизије ● објасни појам јавних набавки ● разликује врсте јавних набавки ● припреми и разврста документацију у процедури јавних набавки ● објасни значај заштите слободне конкуренције	● фронтални ● групни ● рад у пару ● индивидуални	● монолошко дијалошка ● дијалошка ● рад на тексту ● дискусија	● фебруар ● март ● април
			Препоручени садржаји		
			● Управни поступак: појам и врсте; основна начела и надлежни орган ● Учесници у управном поступку ● Општење државног органа и странака (поднесци, позивање и достављање) ● Фазе управног поступка (покретање поступка, доношење решења, поступак по жалби, административно извршење решења ● Пореска обавеза ● Права и обавезе пореских обвезника ● Начела пореског поступка ● Пореска пријава ● Утврђивање пореза ● Порески акти: решење о утврђивању пореске обавезе, решење о наплати пореза, закључак и записник ● Санкције за неблаговремено и нетачно утврђивање пореза ● Пореска контрола ● Пореска кривична дела и порески прекршаји ● Појам и поступак ревизије ● Појам и врсте јавних набавки ● Процедуре јавних набавки ● Заштита слободне конкуренције		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	

		• шеме • штампани материјал • примери за вежбање	• Основи економије • Социологија • Српски језик и књижевност • Пословна кореспонденција	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • контролни задатак

Право - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	1. Права и обавезе у вези са пословањем **2. Комуникација са државним органима**	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик са разумевањем тумачи основне појмове • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација	30		30				

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да повеже одговарајућу теорију и задатке • Да примени научено на посебне ситуације	• Индивидуални • Групни	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • Примери за вежбање	• Основи финансија • Основи економије • Рачуноводство • Финансијско пословање	• усмено излагање • активност на часу

3.9. ЈАВНЕ ФИНАНСИЈЕ – ТРЕЋИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско - рачуноводствени техничар
Предмет	Јавне финансије
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	Јавне финансије за трећи и четврти разред економске школе, аутор:Кецман Милан, издавач: Завод за уџбенике

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Јавни приходи**	• Оспособљавање ученика за стицање знања о природи и карактеру јавних прихода • Развијање способност за идентификовање ефеката опорезивања и деловања пореских инструмената • Упознавање са пореским системом у нашој земљи • Развијање компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој	46	/	12	34	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише јавне приходе • класификује јавне приходе • утврди значај опорезивања • наведе карактеристике пореза • објасни расподелу пореског терета • наведе критеријуме за оцењивање пореских система – ефикасност и правичност • разликује елементе пореза – пореску терминологију • наведе циљеве опорезивања • разликује врсте пореза • наведе основне облике пореза на доходак грађана и		• фронтални • групни • рад у пару		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту		• септембар • октобар • новембар • децембар • јануар • фебруар • март	

		карактеристике пореза на доходак грађана у Републици Србији • дефинише предмете опорезивања • обрачуна порез на доходак грађана – порез на зараде • наведе разлоге за опорезивање добити предузећа • опише карактеристике пореза на добит у Републици Србији • разликује елементе пореза на добит • утврди значај пореског биланса • обрачуна висину пореске обавезе на основу пореског биланса • разликује порез на потрошњу и порез на доходак • наведе основне облике пореза на потрошњу • дефинише појам и врсте порез на додату вредност • објасни значај пореза на додату вредност као најиздашнијег пореског прихода у Републици Србији • разликује елементе пореза на додату вредност • класификује пореске обвезнике према роковима плаћања пореза на додату вредност • објасни теоријске аспекте пореза на имовину • наведе карактеристике пореза на имовину у Републици Србији • разликује различите врсте пореза на имовину и елементе пореза на имовину • обрачуна порез на имовину за различите пореске обвезнике • наведе остале облике јавних прихода			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник • шеме • радни листови	• Основи финансија • Рачуноводство • Право	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • пројектни задатак • израда презентације и презентовање	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>2.</td><td>Буџет</td><td>• Стицање знања о јавним финансијама и буџетском систему
• Упознавање ученика са карактеристикама и суштином буџета
• Упознавање са буџетским системом наше земље
• Подстицање формирања ставова и система вредности које доприносе развоју реалног односа према новцу и формирању буџета
• Развијање компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој</td><td>24</td><td>/</td><td>6</td><td>18</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Ученик ће бити у стању да:
• дефинише буџет као институцију јавних финансија
• утврди функције буџета
• наведе буџетска начела
• наведе законски оквир за буџетски систем у Републици Србији
• разликује функције трезора
• опише поступак доношења и извршења буџета у Републици Србији
• наведе структуру државног буџета Републике Србије
• дефинише буџетски дефицит
• дефинише јавни дуг
• анализира податке у вези са буџетским дефицитом и суфицитом и јавним дугом
• дефинише фискални федерализам
• разликује различите нивое државе
• наведе расходе различитих нивоа власти
• утврди припадност јавних прихода одређеном нивоу власти
• повеже буџет централног нивоа власти и буџете нижих нивоа власти</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• дијалошка
• рад на тексту
• дискусија</td><td colspan="2">• април
• мај
• јун</td></tr>
</table>

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• уџбеник • шеме • радни листови	• Основи финансија • Право	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • израда есеја • израда презентације и презентовање

Јавне финансије- Допунска настава

Бр.	Тема/модул /област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима	30						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама	• Индивидуални • Групни	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • Примери за вежбање	• Основи финансија • Рачуноводство • Право	• усмено излагање • активност на часу

3.10. ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ – Трећи разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Пословне финансије
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Пословне финансије**	• Упознавање са основима пословних финансија, пословима финансијске функције предузећа • Оспособљавање за уочавање предности и недостатака облика финансирања и инвестирања у датим примерима	30	/	8	22	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • објасни задатке и фунцкије пословних финансија • разуме значај пословних финансија • разликује активности управљања и информисања, финансијске трансакције на тржиштима • објасни финансијску ситуацију предузећа • сагледа појам, циљ и задатке финансијске политике • објасни сопствене, туђе и специфичне облике финансирања предузећа • објасни значај улагања у предузеће		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • рад на тексту • демонстративна • методе активно орјенитсане наставе		• септембар • октобар • новембар • децембар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			

		• текстуална средства • шеме • радни листови • визуелна		• Основе финансија • Пословна економија • Рачуноводство • Финансијско-рачуноводствена обука		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • израда есеја • тест знања			
Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Облици, правила и принципи финансирања**	• Упознавање ученика са правилима и принципима финансирања • Развијање самосталности у процени финансијске ситуације предузећа и праћење финансијске успешности пословања предузећа	40	/	10	30	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • наведе и објасни изворе финансирања • објасни принципе и правила финансирања • разуме значај принципа финансирања • разликује финансијске и рачуноводствене послове • тумачи пословне и финансијске извештаје • разуме значај ревизије • анализира примену правила финансирања у конкретној ситуацији		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко-дијалошка • рад на тексту • методе активно оријентисане наставе • демонстративна • презентације		• јануар • фебруар • март • април • мај • јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме • радни листови		• Пословна економија • Рачуноводство • Финансијско – рачуноводствена обука		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задатак • тест знања • презентације групног рада			

Пословне финансије – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима	10	/	/	/	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама	• Индивидуални • Фронтални	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• Текстуална • Примери за вежбање	• Пословна економија • Рачуноводство	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци

3.11. СТАТИСТИКА – Трећи разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Статистика
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	• Радмила Драгутиновић Митровић: Статистика за III и IV разред економске, правно-биротехничке и угоститељско-туристичке школе, Дата Статус 2013, Београд • Радмила Драгутиновић Митровић, Далиборка Ђукић: Збирка задатака из статистике ¾, Дата Статус, 2013, Београд • Званични сајтови УН, Евростат, Републички завод за статистику, Наставни материјали припремљени од стране наставника

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
1.	• Основни статистички појмови	• Стицање основних статистичких знања и вештина за прикупљање, обраду, анализу и визуелни приказ података	12	12					Групни рад

Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• дефинише појам „статистика” • разликује фазе статистичког • истраживања • наведе предмет статистичког • истраживања • наведе области статистике • дефинише основни скуп • дефинише узорак • објасни значење јединице посматрања • објасни значење појма „променљива” • објасни значење појма „податак” • разликује структурне и временске серије	• фронтални; •индивидуални; • рад у пару; • групни рад; • тимски рад на пројектном задатку	• монолошка метода; • метода демонстрације; • метода практичног рада; • проблемска метода; • анализа случаја; • истраживачка метода; • пројектна метода; • метода рада на рачунару	• Септембар • Октобар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**

		• уџбеник; • збирка задатака; • рачунар; • мултимедијалне презентације; • интернет; • Републички завод за статистику; • Eurostat; • радни листови; • наставни материјали наставника.	• Математика • Пословна информатика	• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци; • презентација резултата; • повратна информација ученику о постигнућу и напредовању; • самовредновање и вршњачко вредновање (по потреби)

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
.2.	• Дескриптивна статистика	• Оспособљавање ученика за ратумевање логичке повезаности фаза статистичког истраживања (прикупљање, сређивање и обрада) кроз јасно дефинисање циља и одабир адекватних мерних скала и метода прикупљања података.. • Развијање сппсобности за правилно разврставање, табеларно организовање и функционално израђивање серија структуре и временских серија у функцији статистичког истраживања. • Оспособљавање ученика за самосталан избор и примену адекватних врста графичког приказа ради јасне презентације различитих резултата истраживања. • Оспособљавање ученика за дефинисање, разликовање и израчунавање мера централне тенденције (аритметичке, геометријске, хармонијске средине, медијане и модуса) и мера дисперзије (интервала варијације, варијансе и стандардне девијације) за негруписане и груписане податке. • Развијање способности за тумачење међусобног односа средњих вредности и мера дисперзије ради описа карактеристика	34	34					Пројектна настава

		посматраног скупа података. • Развијање способности доношења закључака и спровођења анализе на основу израчунатих мера централне тенденције и мера дисперзије на конкретним примерима							
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• доведе у везу прикупљање, сређивање и обраду података • дефинише циљ истраживањ • наведе врсте мерних скала • објасни различите методе прикупљања података • разликује серије структуре и временске серије • направи одговарајуће статистичке табеле у функцији статистичког истраживања • прикаже податке графички • одреди адекватну врсту графичког приказа за презентацију различитих резултата статистичког истраживања • наведе мере централне тенденције негруписаних података • дефинише аритметичку средину негруписаних података • дефинише медијану као меру централне тенденције • дефинише модус као меру централне тенденције • доведе у везу однос између аритметичке средине,медијане и модуса • наведе мере дисперзије негруписаних података • дефинише интервал варијације, варијансу и стандардну девијацију • објасни аритметичку средину, варијансу и стандардну девијацију груписаних података • дефинише геометријску и хармонијску средину • средње вредности за опис посматраног скупа података • израчуна мере централне тенденције коришћењем		• Фронтални • Групни • Рад у пару •Индивидуални рад		•монолошка • дијалошка • уџбеник • збирка задатака • Excel • рачунар • интернет • Републички завод за статистику • Eurostat • наставни листићи • презентације		• Октобар • Новембар • Децембар • Јануар • Фебруар • Март	

		софтвера • израчуна мере дисперзије коришћењем софтвера • анализира на конкретним примерима израчунате мере централне тенденције и мере дисперзије			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник; • збирка задатака; • рачунар; • Excel • мултимедијалне презентације; • интернет; • Републички завод за статистику; • Eurostat; • радни листови; • наставни материјали наставника.	• .Математика • Пословна информатика • Право • Рачуноводство • Пословна економија	• Усмено излагање • Тест • Домаћи задатак • Активност на часу • Праћење практичног рада • Тест практичних вештина	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
3.	Проста линеарна регресија и корелација	• Оспособљавање ученика за препознавање и дефинисање квантитативних веза између пословних појава, као и за разумевање основних циљева регресионе и kорелационе анализе. • Оспособљавање ученика за дефинисање линеарног регресионог модела и визуелизацију међусобне зависности променљивих путем израде дијаграма распршености. • Развијање способности за разумевање суштине и логике метода најмањих квадрата при оценама параметара модела, као и за препознавање практичних могућности примене просте линеарне регресије. • Оспособљавање ученика за дефинисање и разумевање економског значења показатеља репрезентативности модела (стандардне грешке регресије и коефицијента	24	24					Пројектни задатак заснован на анализи реалних статистичких података

		детерминације). • Развијање способности за дефинисање коефицијента просте линеарне корелације као кључног показатеља смера и јачине везе између посматраних појава. • Развијање способности доношења закључака и критичке анализе на конкретном примеру из пословне праксе употребом простог линеарног регресионог модела.							
		Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• дефинише квантитативне везе • наведе циљеве регресионе и корелационе анализе • дефинише појам регресије,односно линеарног регресионог модела • дефинише дијаграм распршености (растурања) • објасни метод најмањих квадрата • наведе могућности примене просте линеарне регресије • дефинише стандардну грешку регресије • дефинише коефицијент детерминације • дефинишекоефицијент просте линеарне корелације • анализира на конкретном примеру употребу простог линеарног регресионог модела коришћењем софтвера		• фронтални; • индивидуални; • рад у пару; • групни рад; • тимски рад на пројектном задатку		• монолошка метода; • дијалошка метода; • метода демонстрације; • метода практичног рада; • проблемска метода; • анализа случаја; • истраживачка метода; • пројектна метода; • метода рада на рачунару		• Март • Април • Мај • Јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• уџбеник; • збирка задатака; • рачунар; • Excel и AI алати;		• Математика • Пословна информатика • Рачуноводство • Пословна економија		• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци; • презентација резултата; • пројектни задатак – анализа реалних статистичких података и презентација резултата; • повратна информација ученику о постигнућу и напредовању; • самовредновање и вршњачко вредновање (по потреби)			

Статистика - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="4"></td><td rowspan="4">• Статистика основни појмови
• Дескриптивна статистика
• Проста линеарна регресија и корелациј</td><td>• Отклањање тешкоћа у савладавању програмских садржаја;
• Развијање сигурности у примени статистичких поступака и метода;
• Оспособљавање ученика за самостално решавање основних статистичких задатака;
• Повезивање теоријских знања са практичним примерима из економске праксе;
• Развијање позитивног односа према учењу и јачање самопоуздања ученика.</td><td>Најмање 7</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• објасни основне статистичке појмове и поступке који су му били нејасни;
• самостално решава једноставније статистичке задатке;
• правилно примењује одговарајуће статистичке поступке;
• тумачи добијене резултате уз подршку наставника;
• примењује стечена знања у сличним практичним ситуацијама</td><td colspan="2">• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• монолошка метода;
• дијалошка метода;
• метода демонстрације;
• метода практичног рада;
• индивидуализовани приступ;
• рад на задатку;
• метода разговора</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• уџбеник;
• збирка задатака;
• радни листови;
• Excel;
• рачунар;
• мултимедијалне презентације;
• наставни материјали наставника</td><td colspan="3">• Математика
• Пословна информатика
• Пословна економија</td><td colspan="3">• формативно праћење;
• активност на часу;
• самостално решавање задатака;
• повратна информација ученику;
• праћење напретка у односу на почетно стање</td></tr>
</table>

3.12. ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА – Трећи разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Финансијско рачуноводствена обука
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	200 (140 вежбе и 60 блок настава)
Недељни фонд часова	4
Литература	/

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	• Књижење процеса набавке и продаје робе и обрачуна пореза на додату вредност	• Упознавање ученика са синтетичком и аналитичком евиденцијом набавке робе • Спознаја о значају синтетичкеи аналитичке евиденције продаје робе • Оспособљавање ученика за обрачун законске затезне камате • Упознавање са компензацијом и књижењем, уговором о цесији и асигнацији и књижење • Упознавање са уговором о преузимању дуга и оспособљавање ученика за књижење • Спознаја о функцији менице и њена евиденција • Оспособљавање ученика за попуњавање образаца за обрачун и књижење пореза на додату вредност • Подстицање ученика на повезивање практичних и теоријских знања у раду	52	52					

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • евидентира приспеле рачуне у књигу примљених рачуна • формира базу добављача за клијента ради праћења доспелости обавеза • креира обрасце и документацију за пословање	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад	• монолошко дијалошка • методе активно оријентисане наставе • пример успешног предузетника	• септембар • октобар • новембар • децембар

		• састави калкулацију продајне цене робе • спроведе евиденцију набавке робе у робном књиговодству • спроведе евиденцију набавке робе у финансијском књиговодству • креира лагер листу • попуни налог за пренос за доспеле обавезе и преда их клијенту • састави и пошаље рачун • евидентира продајне рачуне у књигу издатих рачуна • формира базу купаца ради праћења наплате потраживања • спроведе евиденцију продаје робе у аналитичким евиденцијама робе и купаца • спроведе евиденцију продаје робе у финансијском књиговодству • ажурира лагер листу састави ургенцију за неплаћене рачуне • састави извештаје клијенту о стању обавеза и потраживања • обрачуна законску затезну камату по основу кашњења у плаћању купца • утврди обавезе и потраживања за свог клијента • попуни образац уговора о компензацији • прокњижи компензацију • допуни типски уговоро цесији • прокњижи уговор о цесији у зависности од улоге у уговору о цесији • допуни типски уговор о асигнацији • прокњижи уговор о асигнацији у зависности од улоге у уговору о асигнацији • допуни типски уговор о преузимању дуга • прокњижи уговор о преузимању дугау зависности од улоге у уговору о преузимањудуга • попуни меницу и преда је добављачу • изврши књижења по предаји и доспећу менице • спроведе књижења по примљеној меници и по наплати менице • обради ПППДВ и ПОПДВ образац • прокњижиобавезу или потраживање за ПДВ на основу обрачуна		• презентације	

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• текстуална • примери из праксе – штампани материјал	•Основи финансија • Јавне финансије • Ревизија •Пословна економија • Рачуноводств	• тест • домаћи задатак • активност на часу • праћење практичног рада

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. Наст.	Практ. Наст. У блоку
2.	Рачуноводствени послови трговинског и услужног привредног друштв	• Оспособљавање ученика да разуме и доведе у везу контролу, сортирање и архивирање документације • Оспособљавање ученика за разумевање и вођење књиговодствене евиденције основних средстава, амортизације, као и евиденцију залиха у велепродаји • Упознавање са књиговодственом евиденцијом комитената • Оспособљавање ученика за вођење евиденције платног промета и благајничког пословања, евиденције пореза на додату вредност • Спознаја о значају књиговодствене евиденције расхода и прихода и усаглашавању аналитичке и синтетичке евиденције	44	44					

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • планира активности користећи софтвере и друга средства за планирање • спроведе поступак контроле, сортирања и архивирања књиговодствених докумената • примени важећи контни оквир • примени важеће законске прописе из области рачуноводства • примени рачуноводствена начела и књиговодствене принципе • састави налоге за књижење • књижи у аналитичкој и синтетичкој евиденцији • евидентира куповину и продају основних средстава • књижи рачуноводствену амортизацију • евидентира набавку канцеларијског материјала • евидентира набавку и продају робе у робном и финансијском књиговодству	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад	• Мини предавања • Симулација • Студија случаја • Дискусија	• јануар • фебруар • март

		• ажурира лагер листу • усагласи аналитичку и синтетичку евиденцију робе, купаца и добављача • утврди и прокњижи вишкове и мањкове робе по попису • књижи нивелације цена • састави и пошаље изводе отворених ставки • израчуна и прокњижи остварену разлику у цени • књижи изводе банке • књижи дневне промене на благајни • књижи измирења обавеза и потраживања на основу обрачунских плаћања • књижи настале промене по основу пријема, издавања, наплате и исплате менице • књижи обрачун пореза на додату вредност • књижи обрачун и исплату зарада • књижи порезе и доприносе на примања физичких лица и њихове нето износе (превоз на посао, дневнице, уговор оделу, уговор о повременим и привременим пословима, ауторски хонорари, допунски рад и сл.) • књижи расходе и приходе • провери исправност књижења • изврши предзакључна књижења • састави закључни лист • одложи и чува документацију • састави и презентује извештај о свом раду • изврши периодичну електронску заштиту података			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • примери из праксе – штампани материјал	• Право • Јавне финансије •Принципи економије •Пословне финансије •Статистика • Рачуноводство	• активност на часу • домаћи задатак • тестови знања • израда практичних радова (маркетинг, организационо-производни и финансијски план) • израда бизнис плана • презентација бизнис плана	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>Обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. Наст.</th><th>У блоку</th></tr>
<tr><td>3..</td><td>•Финансијски послови у трговинском и услужном привредном друштву</td><td>• Оспособљавање ученика за самостално формирање персоналног досијеа
• Упознавање за пословном кореспонденцијом и књигама примљених и издатих рачуна
• Оспособљавање ученика за креирање базе података о добављачима и купцима
• Развијање способности израде калкулација продајне цене робе
• Развијање вештине фактурисања Упознавање са значајом појмова: књижна писма, нивелација
• Развијање вештине у обављању послова обрачуна зарада и попуњавања пратећих образаца
• Оспособљавање за обрачун пореза на додату вредност ипопуњавање пратећих образаца
• Оспособљавање ученика за попуњавање инструмената платног промета и менице
• Развијање вештине организовања, обрачуна, праћења, контроле, сортирања и архивирања документације</td><td>44</td><td>44</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да
• планира своје активности користећи софтвере
• спроведе поступак контроле, сортирања и архивирања документације
• примењује важеће законске прописе у оквиру свог посла
• састави понуду за пружање књиговодствених услуга
• допуни типски уговор са клијентима
• ажурира персоналне досијее
• састави решење за годишњи одмор запосленог
• састави решење за плаћено одсуство запосленог
• заведе примљена документа у књигу улазне и излазне поште
• заведе примљене фактуре у књигу примљених рачуна–КПР
• састави продајне фактуре за робу и услуге на домаћем и иностраном тржишту, предрачун, сагласности за умањење ПДВ, нивелације цена
• заведе продајне фактуре у књигу издатих рачуна–КИР</td><td colspan="2">• фронтални
• индивидуални
• рад у пару
• групни рад</td><td colspan="2">• Мини предавања
• Симулација
• Студија случаја
• Дискусија</td><td colspan="2">- април
- мај
- јун</td></tr>
</table>

		• изведе усаглашавања евиденција • састави опомене купцима за кашњења у плаћањима • изради месечну евиденцију присутности на раду • прикупи документацију у случају боловања запосленог • обрачуна зараде запослених у редовном раду и запослених на боловању или плаћеном одсуству • обрачуна порезе и доприносе на примања физичких лица • креира обрачунски лист зараде • креира рекапитулацију обрачуна зараде и преда је на књижење • обради пореску пријаву ППП • попуни инструменте платног промета у земљи и иностранству • попуни благајничку документацију и преда је на књижење • спроведе обрачунска плаћања • припреми документацију за одобрење кредита • обави радње са меницом • обрачуна порез на додату вредност • обради пореске пријаве ПППДВ и ПОПДВ • обради пореске пријаве ПИДПДВ и ПИДПДВ1 • обрачуна рачуноводствену амортизацију на месечном нивоу • припреми статистичке приказе о променама на роби, обавезама, потраживању и сл. • извештава клијента о стању обавеза и потраживања • прати реализацију планираних активности • састави дневне и периодичне извештаје о свом раду • презентује свој рад • систематизује документацију изврши периодичну електронску заштиту и чување података службе.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална • примери из праксе – штампани материјал	•Право • Ревизија •Статистика •Пословна информатика •Пословна економија • Рачуноводство • Јавне финансије	•тест •домаћи задатак •активност на часу •праћење практичног рада	

Финансијско рачуноводствена обука –БЛОК НАСТАВА

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. Наст.	Практ. Наст. У блоку
4.	• Пословање у реалном трговинском привредном друштву	• Развијање способности ученика да препозна и повеже делатности привредног друштва • Развијање способности за формулисање и процену општих послови везаних за запошљавање • Развијање вештина ученика за обрачун пореза и доприноса, препознавање и књижење расхода и прихода • Развијање вештина у обављању послова припреме и израде финансијских извештаја привредног друштва • Оспособљавање ученика за послове рачуноводства и финансија, Развијање компетенција, вештина и способности за самостално обављање послова у ПД симулацијом реалних радних процеса и токова	60						60
		Исходи				**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**
		• Ученик ће бити у стању да: • представи основне податке о привредном друштву • анализира пословање привредног друштва • опише радње везане за радне односе у привредном друштву • упореди послове у вези запошљавања које је радио у ВПД са пословима који се обављају у реалном ПД • препозна документа реалног ПД у вези набавке и продаје робе • састави пословна писма • сагледа рачуноводствено-финансијске послове • спроведе готовинска и безготовинска плаћања • објасни обрачунска плаћања • упореди послове у вези обрачуна које је радио у ВПД са пословима који се обављају у реалном ПД • опише расходе и приходе привредног друштва • упореди рад у реалној пословној ситуацији са радом у виртуелном привредном друштву процени свој напредак у односу на претходну школску годину			• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни рад	• Мини предавања • Симулација • Студија случаја • Дискусија		• Мај

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• текстуална • примери из праксе – штампани материјал	•Право • Јавне и пословне финансије •Принципи економије •Пословна економија •Пословна информатика • Рачуноводство	• активност на часу • домаћи задатак • тестови знања • израда практичних радова (маркетинг, организационо-производни и финансијски план) • израда бизнис плана • презентација бизнис плана

Финансијско рачуноводствена обука –Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. Наст.	Практ. Наст. У блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи засамосталан практичан рад у програму • Да се помогне повезивање теоријеи конкретних ситуација	30						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању • Да понови и опише нејасно градиво • Да повежетеорију и задатке • Да задатке уради практично (у програму • Да примени научено у одговарајућим ситуацијама	• Индивидуални • Групни	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку • практичан рад у програму	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Приручник • Примери за вежбање	• Основи финансија • Јавне и пословне финансије • Рачуноводство • Пословнакореспонденција и информатика	• усмено излагање • активност на часу • практичан рад

3.13.1. ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Трећи разред

Образовни профил	Фианасијско-рачуноводствени техничар
Предмет	**Грађанско васпитање**
Разред	**Трећи**
Годишњи фонд часова	35
Недељни фонд часова	1
Литература	НЕМА

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**ЉУДСКА ПРАВА, ГРАЂАНИ И ДЕМОКРАТИЈА**	-разумевање људских права(шта су и зашто су важна у друштву) -поштовање права и слобода свих људи -развијање критичког мишљења о проблемима у вези са правима и слободама -обучавање ученика о значају учешћа у демократским процесима(гласање, грађанска активност, заштита права) -подстицање толеранције и разумевања различитости, и учење како да се поштују права и слободе сваке индивидуе -укључивање ученика у активности које подстичу демократско учешће и активизам -развијање етичког размишљања -обучавање ученика о институцијама које подржавају и штите права и слободе -подизање свести о унапређењу друштва	18	/	2	16	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -наведе карактеристике људских права; - критички разматра механизме надзора поштовања људских права и санкционисања њиховог кршења; -опише контекст и начин борбе неког од истакнутих бораца за људска права у прошлости или садашњости; -образложи значај учешћа грађана на изборима и референдумима;	-Рад у групама -Рад у пару -индивидуални рад -гостујући говорници и посете институцијама(који се баве људским правима	-монолошко-дијалошка -разговор -групни пројекти -дискусије и дебате -демонстрациона -решавање проблема	Септембар-јануар

		-наведе пример успешне грађанске иницијативе; -на изабраном примеру грађанске непослушности опише контекст настанка и последице до којих је довела; - изрази позитиван став према грађанској солидарности и волонтеризму; -препозна појаве корупције и наведе начине њеног сузбијања; -наведе показатеље недостатка културе људских права	и демократијом) -истраживачки пројекти -израда брошура -дискусија (округли сто, панел-дискусија/дебата)	-презентациона -интерактивне игре и квизови	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		Приручник из Грађанског васпитања -помоћна литература -гостујући говорници(из различитих култура, религија) -филмови и документарци -пројекти и истраживања -игре улога и симулације	1. Историја 2. Политичке науке 3. Етика и филозофија 4. Друштвене науке 5. Језици 6. Психологија 7. Економија 8. Геоградфија 9. Социологија	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине	

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**МИР И ПРЕТЊЕ МИРУ**	-разумевање концепта мира(шта значи мир и због чега је важан за индивидуу и друштво) -обучавање ученика да препознају различите видове претњи миру(конфликти, насиље, дискриминација, наоружање) -анализирање узрока и корена конфликата и насиља у друштву -развијање мирних решења -поштовање различитости и толеранције -ангажовање ученика у мирним актинвостима -разумевање улоге институција у одржавању и унапређивању мира -етичко размишљање о насиљу -подстицање међукултурне сарадње и дијалога	17	/	1	16	/	/	/

		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -доведе у везу угрожавање мира са људским правима; -наведе примере кршења хуманитарног права у прошлости и садашњости; -критички разматра економске политике са становишта наоружања и претњи миру; -образложи значај антиратног грађанског активизма и наведе пример; -наведе примере насилног екстремизма и начине на који се регрутују деца и млади; -критички разматра проблем насиља у спорту и изражава негативан став према њему; -наведе показатеље светског мира и државе најнижег и највишег индекса; -критички процењује изазове и претње миру у будућности.	-Рад у групама -Рад у пару -ндивидуални рад -креативни пројекти(слике, поезија, филм) -дискусија -истражива-чки пројекти -сарадња са локалним заједницама	-монолошко-дијалошка -разговор -дебата -истраживачки рад -демонстрациона -решавање проблема -презентациона -анализа студијских случајева -интерактивне игре и симулације	јануар-јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		-Приручник из Грађанског васпитања -текстови и чланци Вести и дневници -дискусије и дебате -гостујући говорници(новинари, медијски стручњаци) -филмови и документарци -анализа медијских садржаја -истраживачки пројекти -виртуелне турнеје у новинарским редакцијама/медијским организацијама -игре улога(симулација ситуација у новинарским окружењима)	1. Историја 2. Географија 3. Политичке науке 4. Етика и филозофија 5. Друштвене науке 6. Економија 7. Језици 8. Математика 9. Екологија 10. Биологија	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине	

3.13.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Трећи разред

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**			
Разред	Трећи			
Образовни профил	Финансијско - рачуноводствени техничар			
Годишњи фонд часова	35			
Недељни фонд часова	1			
Фонд/тип часа	Обрада новог градива	30	Утврђивање обрађеног градива	5
Наставни облик	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни			
Наставне методе	Монолошка, дијалошка, дискусија, рад на тексту, демонстрација			
Наставна средства	Свето Писмо, Молитвеник, ИКТ, штампани материјал			

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:
Српски језик и књижевност, Ликовна култура, Грађанско васпитање, (Историја – одабране теме), (Логика са етиком).

Тема:		**1. УВОД**		**Број часова: 1**	**ОНГ: 1**	**УОГ: /**	
Р. б. теме	Р. б. наст. јед.	Наставна јединица	Циљ		Исходи По завршетку теме ученик ће:		(Само)евалуација и корекција
1.	1.	Понављање кључних појмова обрађених у другом разреду средње школе	- Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације Православног катихизиса. - Установити какава су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.		- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. године средњошколског образовања; - моћи да уочи какво предзнање има из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;		Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;
Тема:		**2. ХРИСТОС – ИСТИНИТИ БОГ И ИСТИНИТИ ЧОВЕК**		**Број часова: 4**	**ОНГ: 4**	**УОГ: /**	
2.	2.	Господ Исус Христос: Нови Адам, Месија и Емануил	- Ученицима пружити основ за разумевање значаја Христове личности и Његовог живота за наше спасење; - Протумачити ученицима Христова имена: Нови		- моћи да разуме значење израза Нови Адам, Месија и Емануил, Логос; - моћи да изложи зашто је Исус Христос као посредник између Бога и човека		
2.	3.	Исус Христос – Оваплоћени Логос Божији					

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**			
2.	4.	Христос - истинити Бог и истинити човек	Адам, Месија и Емануил; - Протумачити ученицима пролог Јеванђеља по Јовану; - Ученицима пружити основ за разумевање да је Христос потпуни Бог и потпуни човек; - Упознати ученике са теологијом иконе – да се на иконама пројављује историјска и есхатолошка димензија.	једини Спаситељ света; - моћи да у прологу Јеванђеља по Јовану укаже на места у којима се говори о Богу као Логосу; - моћи у основним цртама да опише зашто је могуће да се у новозаветној Цркви представља Бог; - моћи да наведе основне разлике између слике и иконе.	
2.	5.	Теологија иконе (систематизација теме)			
Тема:		**3. ПРИБЛИЖИЛО СЕ ЦАРСТВО БОЖИЈЕ...**	**Број часова: 6**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 1**
3.	6.	Почетак Христове проповеди	- Пружити ученицима основ за разумевање да Христос доноси Царство Божије у свет; - Посматрати Христово учење о Блаженствима у савременом контексту; - Предочити ученицима Христово учење о Царству Божијем; - Христова проповед има универзални карактер;	- моћи да закључи да је Царство Божије заједница са Христом; - моћи да увиде актуелност Христове проповеди; - знати да је Христова делатност и проповед позив свима у Царство Божије; - моћи да увиде како поуке из Христове проповеди могу да примене на сопствени живот.	
3.	7.	Блаженства			
3.	8.	Беседа на гори			
3.	9.	Параболе о Царству Божијем			
3.	10.	Царство Божије – циљ Христове проповеди (систематизација теме)			
Тема:		**4. ГДЕ ЈЕ ХРИСТОС ТУ ЈЕ И ЦАРСТВО БОЖИЈЕ**	**Број часова: 8**	**ОНГ: 7**	**УОГ: 1**
4.	11.	Где је Христос ту је и Царство Божије	- Упознати ученике да Христос ус војој личности обједињује Царску, Првосвештеничку и Пророчку службу; - Протумачити ученицима догађај и тропар Преображења у светлости исихастичког искуства Цркве; - Подстаћи ученике на размишљање да је Христова смрт на Крсту крајњи израз љубави Бога према човеку; - Упознати ученике са есхатолошком димензијом Свете Литургије; - Ученицима указати да је Христовим Вазнесењем Христос прослављен као Господ и да је у њему	- моћи да повеже догађај Преображења са литургијском песмом „Видјехом свјет истиниј“ - моћи да разуме да је свака заједничка трпеза израз заједништва; - моћи да разуме да Христос Тајном Вечером установљује начин на који ће остваривати заједницу са својим ученицима у све дане до свршетка века; - моћи да разуме да сва радост хришћанске вере извире из свести о победи над смрћу и Христовом сталном присуству;	
4.	12.	Преображење Христово и објава Његовог страдања			
4.	13.	Лазарево Васкрсење и улазак Христов у Јерусалим			
4.	14.	Тајна Вечера слика Царства Божијег			
4.	15.	Христос Нова Пасха			

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**			
4.	16.	Вазнесење и Други Долазак Христов	прослављена људска природа; - Ученицима пружити основ за разумевање да је и после свог Вазнесења Христос са нама у све дане до свршетка века; - Протумачити ученицима неколико новозаветних пневматолошких одељака.	- моћи да, причешћујући се, доживљава себе као учесника Тајне Вечере; - моћи да у основним цртама изложи смисао Христовог страдања и смрти; - моћи да објасни да се Христос вазноси на небо да би узнео људску природу Оцу; - моћи да разуме да се Христос вазноси на небо да би наша вера у Христа била слободна (ане изнуђена); - знати да је општење са Христом и данас могуће у заједници Духа Светога – у Цркви.	
4.	17.	Свети Дух Утешитељ – Дух заједнице и Цар Небески (систематизација теме)			
Тема:		**5. МОЈ ЖИВОТ У ХРИСТУ**	**Број часова: 5**	**ОНГ: 4**	**УОГ: 1**
5.	18.	Покајање и праштање	- Подстицати ученике на хришћански однос према свету, себи и ближњима указивањем на пример Христа чији је живот испуњен безусловном љубављу према сваком човеку; - Подстицати ученике да се свакодневно труде у подвигу делатне љубави према Богу и ближњима; - Упутити ученике да је основни смисао хришћанског етоса волети друге као што Христос воли нас; - Омогућити ученицима основ за разумевање да Христов Закон љубави није могуће испуњавати на формалан начин.	- моћи да разуме да покајање (преумљење) значи постављање Царства Божијег за приоритет живота; - моћи да разуме да покајање подстиче човека да тражи Царство Божије; - знати да истински однос са Богом не сме бити формалистички; - бити свестан значаја испуњавања Христових заповести у свом животу; - схватити да се учешћем на Литургигји учествује у Царству Божијем.	
5.	19.	Труд и ревност			
5.	20.	Вера и формализам у вери			
5.	21.	Света Литургија – пројава Царства Небеског (систематизација теме)			
Тема:		**6. СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ**	**Број часова: 5**	**ОНГ: 4**	**УОГ: 1**
6.	22.	Крштење и Миропомазање	- Омогућити ученицима да схвате да је наш живот у Цркви незамислив без учешћа у Светим Тајнама; - Упознати ученике да човек Крштењем и Миропомазањем задобија еклисиолошку ипостас (црквени идентитет); - Омогућити ученицима разумевање да су Исповест и Покајање обновљене благодати Крштења;	- моћи на основном нивоу да тумачи новозаветна сведочанства о значају Крштења; - моћи да схвати да је Крштење прихватање позива на светост; - моћи да објасни да Миропомазање значи примање дарова Светог Духа за служење у Цркви; - моћи да схвати да су исповест и	
6.	23.	Покајање и Исповест			
6.	24.	Свештенство			

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**				
6.	25.	Света Литургија – Светајна Цркве	- Указати ученицима да је свештеничка служба продужетак Христовог служења којим је Он спасао свет; - Указати ученицима да се учешћем у Светим Тајнама постаје део Тела Христовог; - Развијати свест ученика да је Света Литургија Тајна Божијег присуства у свету и уласка у Царство Божије.		покајање повратак у наручје Очево и заједницу Цркве; - знати да су службе у Цркви дарови Духа Светога; - моћи да међусобно разликује различите службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон, лаик) и увиди њихову повезаност; - бити свестан да све Тајне свој смисао добијају у Литургији.	
Тема:		**7. НОВОЗАВЕТНА РИЗНИЦА**		**Број часова: 6**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 1**
7.	26.	Анафора Светог Василија Великог	- Пружити ученицима основ за разумевање целокупног домостроја спасења на примеру анафоре Василија Великог; - Детаљно протумачити ученицима молитву Оче наш у контексту Литургије; - Пружити ученицима основ да повежу Христов однос према потребитима са харитативном делатношћу хришћана данас; - Предочити ученицима кроз јеванђељске текстове да у прихватању Христове Тајне нема раздора међу људима; - Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току школске године из Православног катихизиса.		- моћи да препозна догађаје из историје спасења у Анафори Василија Великог; - моћи да тумачи молитву Оче наш као литургијску молитву; - моћи да разуме да братска хришћанска љубав своје порекло има у примеру Христове љубави; - бити свестан да хришћанско братољубље превазилази крвно и национално порекло; - моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 3. разреда средње школе.	
7.	27.	Литургијски контекст молитве „Оче наш“				
7.	28.	„Ако једном од ових малих учинисте, мени учинисте...“				
7.	29.	Христов однос према потребитима				
7.	30.	Сви сте једно у Христу				

Верска настава - Допунска настава

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – Допунска настава**		
Разред	**Трећи**		
Образовни профил	**Финансијскорачуноводствени техничар**		
Годишњи фонд часова	**До 30**		
Тема:	Циљ	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Евалуација и корекција
Допунска настава	- Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан - Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље - Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	- понови и опише нејасно градиво - повеже одговарајућу теорију и задатке - примени научено на посебне ситуације	Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

3.14.1. МУЗИЧКА КУЛТУРА –ИЗБОРНИ –Трећи разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничара -
Предмет	Музичка култура – изборни општеобразовни
Разред:	трећи или четврти
Годишњи фонд часова:	70 или 62
Недељни фонд часова	2 или 2
Литература	/
Циљеви предмета	Оспособљавање ученика за разликовање обележја стилова различитих музичких жанрова; Развијање свести о значају и улози музичке уметности кроз развој цивилизације и друштва; Оспособљавање ученика за уочавање разлика и сличности између наше и других традиција и култура у домену музике; Унапређивање естетских критеријума код ученика; Развијање навика код ученика за праћење културно-уметничких манифестација у локалној средини и путем електронских медија (концерти,телевизија, филм, интернет); Оспособљавање ученика за самостално истраживање стручне литературе, архиве, медијатеке, интернета; Подстицање уметничког развоја и усавршавања у складу са индивидуалним интересовањима и способностима.

ТЕМА	**ЦИЉ**	**ИСХОДИ** **По завршетку теме ученик ће бити у стању да:**	**ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА**	**НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА**
Класична музика (општа музичка анализа и теорија кроз слушање музике)	Оспособљавање ученика за разликовање музичких стилова од првобитне заједнице до 21. века. Развијање навика за слушање уметничке музике. Оспособљавање уочавања разлика карактера композиција Формирање музичког укуса и адекватног музичког експресивног доживљаја музичког дела приликом слушања(аудио	Препознаје и разликује одлике стилова у музичком изражавању од првобитне заједнице до данас. Испољава потребу за свакодневним слушањем музике и на основу тога формира трајно интересовање према музици уопште Препознаје одслушане композиција уз познавање њихових аутора као ивреме настанка.. Експресивно,аутономно доживљава карактер одслушане композиције	Значај музике у животу и друштву:***првобитна заједница,стари век*** и развој музике у ***средњем веку***(духовна и световна музика) - Грегоријански корал,Византијско певање,Кир Стефан Србин:Нија сили. ***Ренесанса и барок***: Палестрина Л.:*Огни белта,*Вивалди А.:*4 годишња доба,*Хендл Г.Ф.:*Месија(Алелуја*),Бах Ј.С.:*Токата и фуга d – mol,Брандебуршки концерт бр.3 G – dur* ***Класицизам:*** Хајдн Ј.:*Симфонија изненађења* бр 94.G – dur,	На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. **Облици наставе** Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: **теоријска настава** **Место реализације наставе** Настава се реализује у учионици **Препоруке за реализацију наставе**

	апаратима и уживо на концертима)	Поседује адекватан музички укус. Самоиницијативно посећује концерте и друге музичке манифестације у локалној заједници.	Моцарт В.А.:*Симфонија бр.40.G-dur,Реквијем,Мала ноћна музика,Турски марш,*Бетовен Л.В.:*5. и 9. симфонија,За Елизу,* *Месечева соната,* ***Романтизат*** Менделсон Ф.:*Свадбени марш,*Шопен Ф.:*Валцер des-dur,*Брамс Ј.:*Мађарске игре по избору*,Сметана Б.:*Влтава*,Дворжак А.:*Симфонија из новог света* ***Импресионизам*** Дебиси К.:*Прелид за поподне једног пауна*,Равел М.: *Болеро* ***Музика хх века*** Шостакович:*Камерна симфонија*,Прокофјев С.:*Ромео и Јулија*,Шенберг,Стравински,Веберн	Користити сва доступна наставна средства Користити мултимедијалне презентације Упућивати ученике да користе интернет и стручну литературу Примењивати индивидуални рад, рад у паровима и рад у мањим групама Континуирано упућивати ученике на присуство музике у свакодневном животу, примену у пракси и другим наставним предметима **Оцењивање** Вредновање остварености исхода вршити кроз: праћење остварености исхода тестове знања **Оквирни број часова по темама** класична музика (18 часова) опера и балет; оперета и мјузикл (12 часова) традиционална музика (12 часова) џез и блуз музика (10 часова) филм и филмска музика (9 часова) хор, камерно и оркестарско извођење композиција (9часова)
Опера и балет Оперета и мјузикл	Значај корелације између текста, музичког и сценског извођења Оспособљавање ученика за препознавање и разликовање разних видова опере кроз историју	Разуме међусобну повезаност текста, музике и покрета. Разликује музичко сценска дела према периоду настанка. Препознаје историјско културни амбијент у коме су настала поједина дела	***опере***:Бизе Ж.: *Кармен*,Верди Ђ.:*Трубадур*,Росини Ђ.:*Севиљски берберин*,Пучини: *Тоска,Боеми*, ***балети*** Чајковски П.И.:*Лабудово језеро*,*Успавана лепотица*,Прокофјев С.:*Ромео и Јулија* ***оперете*** Штраус Ј.:*Слепи миш* ***Мјузикли***:Цигани лете у небо,Коса,Мама Миа,Чикаго…	
Традиционална музика(народне песме,игре,плесови)	Оспособљавање ученика за препознавање и разликовање културе и традиције како свог тако и других народа Развијање естетских критеријума код ученика Развијање способности уочавања утицаја народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.	Препознаје естетске вредности у култури свог и народа других земаља уочавањем карактеристичних обележја музике светске народне баштине. Сагледава и вреднује утицај народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.	Изворно певање традиционалних композиција са нашег и суседних подручја.Кола и народне игре Србије и суседних земаља. Мокрањац Ст.Ст.: *Руковети,*Тајчевић М.: *Охридска легенда* Народна музика интегрисана у забавну,електронску,џез и разне алтернативне правце. извођачи: Биљана Крстић,састав Балканика,,Слободан Тркуља,Василиса,Кирил Џајковски...	

Џез и блуз музика Филм и филмска музика	Способност препознавања критеријума који се односе на ритмичку строгост и импровизовање мелодије као карактеристика одређене врсте музике(џез,блуз) Способности разликовања боје звука различитих инструмената као и њихових састава.	Препознаје критеријуме који се односе на начине настајања мелодијско ритмичких образаца раличитих музичких жанрова. Разликује боју звука различитих инструмената,као и њихов визуелни изглед Разликује саставе извођача(Соло глас-хор,Соло инструмент-камерни састав-оркестар)	***Џез и блуз***: Луис Армстронг,Мајлс Дејвис;Били Холидеј;Џон Колтрејн,Чарли Паркер,Јован Маљоковић,Шабан Бајрамовић... ***Филм***: Моцарт ***филмска музика***: Е.Мориконе: музика из филмова:*Амелија Пулен,Титаник,Ватрене улице,Клавир...*	
Хорско певање	Оспособљавање ученика за заједничко извођење	Препознаје и реализује елементе заједничког музицирања	слободан избор композиција према могућностима извођача	

3.14.2. ФИЗИКА-Изборни-Трећи разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Физика
Разред	Трећи или Четврти
Годишњи фонд часова	70 или 62
Недељни фонд часова	2
Литература	Физика за први разред, Завод за уџбенике и наставна средства,Београд и Физика за осми разред, Завод за уџбенике и наставна средства,Београд

			Фонд/тип часа						
Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	Утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
1.	Увод у физику	-Предмет, методе и задаци физике. -Веза физике са другим природним наукама и са техником. -Физичке величине - основне и изведене јединице. -Провера нивоа претходно стечених знања путем иницијалног теста.	2	/	1	1	/	/	/
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	
		- ученик разуме значај физике као фундаменталне науке и њену везу са природним и техничким наукама - ученик зна основне физичке величине и њихове мерне јединице и зна како се добијају јединице изведених физичких величина		- фронтални - рад у пару - индивидуални		- вербалне - решавање проблема		-септембар	
		- ученик разликује скаларне и векторске величине							
		Наставна средства	Корелација са другим предметом			Праћење и оцењивање			

		-уџбеник -стручна литерарура -слике и цртежи	-математика	- кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -испитивање знања

			Фонд/тип часа						
Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	Кинематика	- Разумевање основних кинематичких величина и закона -Ученици раде Лабораторијску вежбу: Провера закона равномерног и равномерно убрзаног кретања помоћу Атвудове машине	12	1	6	5		/	/

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		- ученик препознаје појмове референтни систем, путања, пређени пут, материјална тачка -разуме и користи појмове брзина и убрзање -разликује равномерно и равномерно променљиво праволинијско кретање и примењује законе кретања у једноставнијим примерима -Ученици самостално раде лабораториску вежбу	- фронтални - рад у пару - групни рад	- вербалне - решавање проблема	-септембар -октобар

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		-Атвудова машина	-математика	- кроз активности ученика на часу - практичан рад - провара знања

			Фонд/тип часа						
Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	Динамика	- Разумевање основних динамичких величина и Њутнових закона -Стицање основних знања о гравитацији							
		-Ученици разумеју лабораторијске вежбе: 1. Провера Другог Њутновог закона помоћу колица 2. Провера Закона о одржању енергије помоћу колица са тегом	20	2	10	8	/	/	/

		Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		- ученик познаје појмове масе, силе и импулса -формулише и примењује Њутнове законе -разликује масу тела од тежине -разуме појмове рада, енергије и снаге и њихову међусобну везу -схвати закон одржања механичке енергије и зна да га примени при решавању једноставних проблема -примењује законе динамике у техници -Ученик зна особине гравитационе силе - Ученик самостално изводи лабораторијску вежбу, правилно и безбедно рукује наставним средствима, врши потребне прорачуне и рачуна грешке при мерењу -Ученици самостално раде лабораториску вежбу	- фронтални - рад у пару - групни рад	-вербалне - решавање проблема	- октобар - новембар - децембар
		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање	

		-слике, цртежи -колица -тегови различитих маса -динамометар -сензори, хронометар, метарска трака -куглице различитих димензија од различитог материјала -тела различитог облика			- математика		- кроз активности ученика на часу - домаћи задаци - испитивање знања - контролна вежба - практичан рад			
			Фонд/тип часа							
Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	утврђивање		обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
4.	Кружно и ротационо кретање	- Упознавање величина везаних за кинематику и динамику кружног и ротационог кретања								
		-Демонстрациони оглед: Демонстрација ротационог кретања помоћу Обербековог точка	14	/		8	6	/	/	/
		Исходи		Облик рада		Методе рада			Време реализације	
		- ученик дефинише центрипетално убрзање - разуме појмове период и фреквенција, угаона брзина и угаоно убрзање - схвати центрипеталну и центрифугалну силу, момент силе, момент инерције и момент импулса и наведе неке једноставне примере њихове примене		-фронтални - рад у пару		- вербалне - решавање проблема			- децембар, - јануар, - фебруар	
		Наставна средства		Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање				
		- уџбеник - слике и цртежи - Обербеков точак -тела различитог облика и различитих димензија		-математика		-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -испитивање знања				

		-обртни диск -точак од бицикла							
			Фонд/тип часа						
Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Термодинамика	- Упознавање основних појмова и процеса у термодинамици - Демонстрациони оглед: Демонстрација различитих механизама преноса топлоте	14	/	8	6	/	/	/
		Исходи		Облик рада		Методе рада			Време реализације
		- ученик разуме основне појмове и процесе у термодинамици - ученик познаје гасне законе и разуме разлику између њих - ученик повезује гасне законе са једначином гасног стања и разуме везу између гасних закона и једначине гасног стања - ученик познаје дијаграме који приказују промене стања гаса и међусобну повезаност параметара гаса кроз једначину стања идеалног гаса -ученик зна механизме преноса топлоте		-фронтални - рад у пару - групни рад		- вербалне - решавање проблема			-фебруар -март -април
		Наставна средства		Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање			
		- слике и цртежи - стручна литература - ПВТ апарат - уређаји за демонстрацију механизама преноса топлоте		/		- кроз активности ученика на часу - домаћи задаци - испитивање знања -контролна вежба -практичан рад			

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
6.	Електрично и магнетно поље	- Проширивање знања из електростатике - Проширивање знања о једносмерној струји и упознавање карактеристика наизменичне струје - Упознавање карактеристика магнетног поља електричне струје - Демонстрациони огледи: 1. Демонстрација поступака за наелектрисавање тела 2. Ерстедов оглед 3. Демонстрација електромагнетне индукције	18	1	8	9	/	/	/
		Исходи	Облик рада		Методе рада			Време реализације	

		- зна начине наелектрисавања тела -разуме Кулонов закон -разуме како настаје једносмерна струја и опише особине магнетног поља сталних магнета и магнетног поља електричне струје - ученик зна принципе електростатичке заштите - разуме и зна појмове наелектрисање, јачина електричног поља, линије силе електричног поља - разликује електромоторну силу и електрични напон - разуме и примењује у пракси Омов закон за цело струјно коло -разуме појам магнетног флукса и појаву електромагнетне индукције -опише својства наизменичне струје -изведе лабораторијску вежбу, правилно и безбедно рукује наставним средствима, изврши потребне прорачуне и израчуна грешке при мерењу -Ученици самостално раде лабораторијску вежбу - уме да објасни појаву електромагнетне индукције и зна Фарадејев закон.	-фронтални -рад у пару -групни рад	-вербалне - решавање проблема	-април -мај - јун
		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање	
		уџбеник слике и цртежи Електрометар Крзно пластични штап металне полулопте, метална кугла Фарадејев кавез Ван де Графов генератор Инфлуентна машина Перјанице Извори струје везни проводници променљиви отпорници	-математика	- кроз активности ученика на часу - домаћи задаци - испитивање знања - контролна вежба - практичан рад	

		унимери магнети различитог облика шипкасти магнети магнетна игла праволинијски проводник гвоздени опиљци калем галванометар		

3.14.3. ХЕМИЈА – ТРЕЋИ/ ЧЕТВРТИ РАЗРЕД (ИЗБОРНИ)

Образовни профил	**Финансијско-рачуноводствени техничар**
Предмет	**Хемија**
Разред	**Трећи (изборни) – бира се једном у току школавања или у трећем или четвртом разреду**
Годишњи фонд часова	**70**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Нема уџбеника**

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.	**Структура супстанци и симболички језик 2.ХЕ.1.1.1. 2.ХЕ.3.1.1.**	- Стицање и проширивање знања о структури супстанци -стицање и проширивање знања о симболичком језику -стицање и проширивање знања о типовима хемијских веза	16	/	7	9	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -одреди број елементарних честица у атому на основу атомског и масеног броја елемента и на основу тога идентификује изотопе, изобаре и изотоне; – напише електронску конфигурацију атома на основу атомског броја елемента, одреди електронску конфигурацију валентних електрона и повеже електронску конфигурацију са положајем елемента у Периодном систему и својствима које има; – израчуна релативну атомску масу на основу података о маси атома елемента, и обрнуто, као и да израчуна релативну атомску масу на основу података о релативним атомским масама изотопа и њиховим	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/групни рад -индивидуални рад -рад са физичким моделима (приказ структуре атома и молекула) -групни пројекти -рад на тексту	монолошко-дијалошка разговор истраживачка презентациона демонстрациона	Септембар-октобар

		уделима у природној изотопској смеши; – помоћу Луисових симбола и формула прикаже грађење ковалентне и јонске везе; – идентификује једињења која могу да граде водоничну везу и представи је помоћу субмикроскопских и симболичких репрезентација; – прикаже једињења различитим врстама формула (молекулска, структурна, рационална, скелетна); – на основу молекулске формуле органског једињења напише структурне и рационалне формуле и називе изомера, узимајући у обзир све врсте изомерије;			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеници и друга стручна литература -Интернет занимљивости -молекулски и атомски модели ПСЕ -слике, цртежи -презентације илустрације -интерактивни веб-сајтови -дијаграми табла, креда, фломастери	-Физика -Математика -Биологија -Органска хемија -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика -усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
2.	**Основни хемијски закони и израчунавања** **2.ХЕ.1.1.6.** **2.ХЕ.2.1.6.**	- Стицање и проширивање знања о основним хемијским законима	10	/	3	7	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације

		По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: – на основу формуле неорганских и органских једињења израчуна масени удео елемената у једињењима; – одреди емпиријску и молекулску формулу непознатог једињења на основу масеног удела елемената у једињењу и релативне молекулске масе или моларне масе; -израчуна релативну молекулску масу, моларну масу супстанце, количину супстанце и број честица; – израчуна запремину и притисак гаса користећи једначину стања идеалног гаса; – напише једначине хемијских реакција неорганских и органских супстанци и према хемијским једначинама израчуна масе, количине и број честица реактаната и производа, као и запремине гасова ;	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/групни рад -индивидуални рад -рад на тексту	-монолошко-дијалошка -разговор демонстрациона -истраживачка -презентациона	Октобар-новембар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеници и друга стручна литература -презентације -ПСЕ -видео материјали -квизови Табла,креда,фломастери	-Математика -Физика -Екологија -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика -усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
3.	**Дисперзни системи и раствори електролита 2.ХЕ.1.1.3.**	-стицање и проширивање знања о дисперзним системима и растворима електролита	20	/	8	12	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације

	2.ХЕ.3.1.6. .	По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -класификује дисперзне системе према величини честица -објашњава значај и примену дисперзних система у свакодневном животу и струци -објашњава колигативна својства раствора и примену базирану на тим својствима -изводи израчунавања у вези са колигативним својствима разблажених раствора: израчунавања која се односе на осмотски притисак раствора, снижење температуре мржњења и повишење температуре кључања раствора у односу на растварач; -изведе потребна израчунавања у вези с масеним и запреминским уделом супстанце у раствору (израженим и у процентима), количинском и масеном концентрацијом, молалитетом и преводи податке о квантитативном саставу раствора из једног начина изражавања у други; – израчуна квантитативни састав раствора насталог мешањем раствора различитих састава и изведе израчунавања за разблаживање и концентровање раствора; – изведе израчунавања у вези с растворљивошћу супстанци и производом растворљивости, интерпретира графички приказ зависности растворљивости супстанце од температуре и користи тако приказане податке у израчунавањима; – израчуна производ растворљивости; - примењује знање теорије електролитичке дисоција-ције и протолитичке теорије у објашњавању појмова киселине и базе - на основу степена дисоцијације разликује јаке и слабе киселине и базе. -----примењује јонски производ воде у израчунавањуконцентрације H+и OH-јона, као и pH и pOH вредности водених раствора. -стечено знање примењује на примерима из свакоднев-ног живота и струке (киселинско-базна својстава	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/тимски рад -истраживачки -индивидуални	-монолошко-дијалошка -разговор Презентациона -истраживачка	Новембар-фебруар

		комерцијалних производа која се примењују у свакодневном животу). - да израчуна pH пуферских раствора и објасни меха низам дејства пуфера -пише и објашњава једначине хидролизе соли.			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеници и друга стручна литература -ПСЕ -визуелни материјали -видео материјали -примери из стварног живота -дијаграми -илустрације табла,креда,фломастери	-Математика -Биологија -Медицина -Физика -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика -усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
4.	**Енергијске промене при хемијским реакцијама** **2.ХЕ.1.1.7.** **2.ХЕ.2.1.5.** .	-стицање и проширивање знања о енергетским променама при хемијским реакцијама	6	/	2	4	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: – израчуна промену енталпије при хемијским реакцијама на основу стандардних енталпија настајања -представи и интерпретира енергијски дијаграм тока егзотермне и ендотермне реакције	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/групни рад -индивидуални рад -рад на тексту	-монолошко-дијалошка -разговор -истраживачка -решавање проблема	Фебруар-март

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање

		-уџбеници и друга стручна литература -презента-ције -демонстрације -дијаграми -графикони -видео материјали табла, креда, фломастери	-Физика -Биологија -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика -усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
5.	**Брзина хемијске реакције и хемијска равнотежа** **2.ХЕ.1.1.8.** **2.ХЕ.2.1.8.** **2.ХЕ.3.1.9.** **2.ХЕ.3.1.10.**	-стицање и проширивање знања о брзини хемијске реакције и хемијској равнотежи	6	/	2	4	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -пише израз за брзину хемијске реакције применом закона о дејству маса – одреди промену брзине хемијске реакције у зависности од промене фактора који утичу на брзину; -пише израз за константу равнотеже – израчуна константу равнотеже, почетне и равнотежне концентрације реактаната и производа и одреди утицај појединих фактора на састав система у равнотежи;	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/групни рад -индивидуални -рад на тексту -истраживачки	-монолошко-дијалошка -разговор демонстрациона -презентациона	март-април

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
-уџбеници и друга стручна литература -графикони -дијаграми -видео материјали	-Физика -Математика -Биологија -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика

		-презентације -табла, креда, фломастери		-усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
6.	**Оксидоредукционе реакције и израчунавања 2.ХЕ.1.1.9. 2.ХЕ.3.1.11.**	- Стицање и проширивање знања о оксидоредукцији -стицање и проширивање знања о електролизи и корозији	12	/	4	8	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -пише једначине оксидоредукционих реакција – одреди коефицијенте у једначинама оксидоредукционих реакција и идентификује оксидациона и редукциона средства; -изведе стехиометријска израчунавања која се односе на оксидоредукционе реакције -објасни процесе у хемијским изворима струје -објасни процес електролизе и корозије – израчуна теоријску масу издвојене супстанце на електроди при електролизи; – пише једначине полуреакција на катоди и аноди. -наведе примере оксидоредукционих реакција у свакодневном животу/струци/индустријској производњи	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/групни рад -индивидуални -решавање задатака -презентације -истраживачки пројекти	-монолошко-дијалошка -разговор демонстрациона -презентациона	Април-мај

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеници и друга стручна литература -презентације -дијаграми -графикони	-Математика -Физика -Биологија -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика

		-табла, креда, фломастери		-усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Хемија -Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи појмове, да их повезује, изводи закључке, да решава задатке • Да се ученику помогне у повезивању теорије и конкретних ситуација, задатака, повезивању наученог са примерима из свакодневног живота	30						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да повеже одговарајућу теорију и задатке • Да примени научено кроз конкретне примере	• Индивидуални • Групни • Рад у пару	• Монолошка-дијалошка • разговор • демонстрациона • рад на задатку	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Наставни материјал за ученика • Примери за вежбање	• Биологија • Екологија • Математика • Физика • Рачунарство и информатика	• усмено излагање • активност на часу • активност на допунском часу • домаћи задаци • реферати • есеји

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа	
			• Медицина • Енергетика • Комерцијално познавање робе • Храна и прерађивачка индустрија • Индустријска хемија	• презентације

Хемија -Додатна настава

Додатна настава из Хемије предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за хемију. Она треба да продубљује и проширује хемијска знања ученика.

Циљеви и задаци

- Додатна настава мотивише и постиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној орјентацији ученика у области хемије и шире;
- оспособљава ученика за сомообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор преставља успех ученика на редовној настави, али не и једини.

Важни индикатори за избор ученика су:

- да ли ученик може да реши задатак још на неки начин;
- да ли је у стању ра реши задатак нове врсте;
- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже;
- показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака;
- да ли ученик мисли на хемијски начин (уме да апстахује, врши анализу и синтезу).

План додатне наставе:

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Хемија (изборни)
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	30

Недељни фонд часова	1
Литература	Хемија- Уџбеник за први разред гимназије – Татјана Недељковић Хемија- Уџбеник за први разред гимназије-Јасна Адамов, Слободан Гаџурић,, Станислава Олић Николић Хемија- Уџбеник за други разред гимназије природно-математичког смера-Снежана Рајић Хемија-Уџбеник за други разред гимназије општег типа и природно-математичког смера-Јасна Адамов, Љиљана Војиновић Јешић, Станислава Олић Нинковић, Слободан Гаџурић Хемија- Уџбеник за трећи разред гимназије природно-математичког смера и општег типа-Татјана Недељковић Хемија- Уџбеник за четврти разред гимназије-Јулијана Петровић, Смиљана Велимировић Хемија- Уџбеник за четврти разред гимназије општег типа и природно-математичког смера-Јасна Адамов, Емилија Свирчев, Милош Свирчев, Станислава Олић Нинковић

Наставни план и програм:

Редни број	Назив теме	Број часова
1.	Основни појмови	10
2.	Неорганске супстанце у природи и пракси	7
3.	Органске супстанце у природи и пракси	7
4.	Биомолекули	5
5.	Утицај супстанци на здравље и животну средину	1

Број часова из појединих тема предвиђених планом и програмом је произвољан и зависи од захтева ученика и наставникове процене способности ученика за даљи напредак.

Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из хемије, осим рада на додатном часу, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне литературе из Хемије. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе: успешно коришћење широког спектра литературе.

3.14.4. ИЗАБРАНА ПОГЛАВЉА МАТЕМАТИКЕ (изборни предмет) – Трећи разред

Образовни профил	ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
Предмет	Изабрана поглавља математике -изборни
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**			
			број часова у области	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**
1.	Ирационалне једначине (2МА.1.1.5, 2МА.2.1.6., 2МА.2.1.7., 2МА.3.1.4.) • Ирационалне једначине (квадратни корен) • Ирационалне једначине (кубни корен) • Ирационалне неједначине	□ Стицање основних знања о ирационалним једначинама и неједначинама □ Разумевање и примена биномног обрасца	10	8	2	

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
□ реши једноставније ирационалне једначине □ реши једноставније ирационалне неједначине	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења	• Септембар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• Дидактички материјал	• Рачунарство и информатика	• активност на часу • усмено излагање • домаћи задаци • кратке писмене вежбе • контролне вежбе • писмени задаци

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/типчаса</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="5">2.</td><td rowspan="5">Вектори (2МА.1.2.6., 2МА.2.2.4., 2МА.3.2.4.)
• Вектори, особине вектора
• Скаларни производ вектора
• Колинеарни вектори
• Векторски производ вектора
• Мешовити производ три вектора
• Вектори у координатном систему
• Скаларни производ вектора задатих координатама
• Угао између два вектора
• Векторски производ вектора задатих координатама
• Површина троугла
• Мечовити производ вектора задатих координатама
• Запремина паралелопипеда</td><td>□ Проширивање знања о векторима</td><td>14</td><td>10</td><td>4</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">□ представи вектор у Декартовом правоуглом координатном систему у простору
□ дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора
□ израчуна интензитет вектора
□ одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама
□ утврди да ли су два вектора узајамно ортогонални
□ одреди уао између два вектора који су задати координатама
□ израчуна површину троугла и запремину паралелопипеда</td><td>• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Октобар
• Новембар</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td>Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Дидактички материјал</td><td>• Рачунарство и информатика</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролне вежбе
• писмени задаци</td></tr>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/типчаса</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td>3.</td><td>Вероватноћа и статистика (2МА.1.4.3.,2МА.1.4.5,</td><td>□ Стицање основних знања из вероватноће и статистике</td><td>17</td><td>14</td><td>3</td><td>2</td></tr>
</table>

	2MA.3.4.2, 2MA.3.4.3.,2MA.3.4.4) • Случајни догађаји. Простор елементарних догађаја • Статистичка и класична дефиниција вероватноће • Условна вероватноћа • Случајне променљиве. Дискретне случајне променљиве и биномна расподела • Нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзија, медијана,мод) • Статистика. Основни појмови • Формирање статистичких табела и графичко приказивање података • Карактеристике емпиријске расподеле (аритметичка средина узорка,медијана узорка, мод узорка, дисперзија узорка)	**Исходи**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		• уочи случајне догађаје • препозна који у догађаји могући, повољни, сигурни, немогући • израчуна вероватноћу догађаја (статистичка и класична дефиниција вероватноће) • одреди условну вероватноћу догађаја А у односу на догађај В • наведе пример случајне променљиве • примени биномну расподелу • израчуна нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзија, медијана и мод) • препозна основне појмове статистике • формира статистичке табеле и на основу њих да графички прикаже податак израчуна одређене карактеристикеслучајног узорка аритметичку средину узорка, медијану узорка, мод узорка и дисперзију узорка	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења	• Новембар • Децембар • Јануар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Дидактички материјал • Графици	• Рачунарство и информатика • Статистика	• активност на часу • усмено излагање • домаћи задаци • кратке писмене вежбе • контролн евежбе • писмени задаци	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/стан-дарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="3">4.</td><td rowspan="3">Конусни пресеци (2MA.1.2.4,2MA.2.2.3.,2MA.1.2.5.)
• Конусна површ. Конусни пресеци
• Једначина елипсе
• Особине елипсе (жиже, ексцентрицитет, директрисе)
• Узајамни положај праве и елипсе
• Једначина хиперболе
• Особине хиперболе (жиже, ексцентрицитет, директрисе)
• Узајамни положај праве и хиперболе
• Једначина параболе
• Особине параболе (жиже, ексцентрицитет, директрисе)
• Узајамни положај праве и параболе</td><td>Проширивање знања о аналитичкој геометрији</td><td>21</td><td>15</td><td>6</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td>• наброј конусне пресеке и нацрта одговарајуће слике
• дефинише елипсу и наведе њену једначину
• одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе елипсе
• одреди једначину елипсе из задатих услова
• испита међусобни положај праве и елипсе
• одреди једначину тангенте елипсе из задатих услова
• дефинише хиперболу и наведе њену једначину
• одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе хиперболе
• одреди једначину хиперболе из задатих услова
испита међусобни положај праве и хиперболе
• одреди једначину тангенте хиперболе из задатих услова
• дефинише параболу и наведе њену једначину
• одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе параболе
• одреди једначину параболе из задатих услова
• испита међусобни положај праве и параболе
• одреди једначину тангенте параболе из задатих услова
примени извод функције и примитивну функцију код економских функција</td><td>• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Фебруар
• Март
• Април
• Мај
• Јун</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td>Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Дидактички материјал
• Графици</td><td>• Рачунарство и информатика
• Статистика</td><td colspan="3">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролне вежбе
• писмени задаци</td></tr>
</table>

3.14.5. ИСТОРИЈА (ОДАБРАНЕ ТЕМЕ) –Трећи разред – изборни предмет

Образовни профил	**Финансијско-рачуноводствени техничар**
Предмет	**Историја, изборни предмет**
Разред	**Трећи**
Годишњи фонд часова	**70**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Стручна литература, историјски атлас, текстови са интернета**

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Село и град некад и сад**	• Проширивање знања о променама у начину живота градског и сеоског становништва кроз историју; • Уочавање сличности и разлика у животу градског и сеоског становништва кроз историју; • Разумевање односа села и града у прошлости и садашњости; • Стицање знања о миграцијама село – град као константним појавама у историји људског друштва; • Проширивање знања о животу сеоског и градског становништва у Србији у XIX и XX веку.	**5**	/	1	4	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја различитих типова насеља од праисторије до савременог доба; • Изведе закључак о значају настанка градова; • Лоцира на историјској карти најзначајније античке,			• Комбиновани; • Групни рад; • Фронтални; • Индивидуални.		• Монолошко-дијалошка; • Рад са текстом; • Комбинована.		• Септембар

		средњовековне и модерне градове у свету, Европи и Србији; • Опише начин живота у граду у различитим историјским периодима (на примеру Цариграда, Венеције, Фиренце, Париза, Лондона, Берлина, Њујорка, Москве, Санкт Петербурга…); • Опише начин живот у српским градовима у XIX и XX веку (на примеру Београда, Новог Сада, Ниша, Крагујевца...); • Опише начин живот у српским селима у XIX и XX веку; • Уочи сличности и разлике у начину живота у српским градовима и селима у XIX и XX веку; • Разуме значај и последице развоја модерних градова; образложи најважније узроке и последице миграција село–град; • Уочи разлике у начину становања између села и града кроз историју; • Уочи разлике у начину становања између припадника различитих друштвених слојева кроз историју.			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеници; • Стручна литература; • историјски атлас; • видео материјали.	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	**Култура одевања и исхране некад и сад**	• Проширивање знања о променама у начину одевања и исхрани кроз историју; • Уочавање промена у начину одевања код Срба кроз историју; • Уочавање улоге различитих културних утицаја на начин одевања и исхрану код Срба кроз историју.	**10**	/	3	7	/	/	/

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја културе одевања од антике до савременог доба; • Идентификује основна обележја културе одевања код Срба кроз историју; • Наведе и упореди разлике у начину одевања између села и града кроз историју; • Наведе и упореди разлике у начину одевања између припадника различитих друштвених група кроз историју;	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	Октобар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеници; • стручна литература; • историјски атлас; • видео материјали.	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.	

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	**Новац и банке кроз историју**	• Проширивање знања о улози новца и банака у економским системима кроз историју; • Усвајање знања о улози новца и банака у свакодневном животу некад и сад; • Проширивање знања о историји новца и развоју банкарства код Срба.	**10**	/	3	7	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • Уочи основне карактеристике и функције новца од антике до савременог доба; • Изведе закључак о улози и значају банака кроз историју; • Уочи основна обележја историјата српског новца и банака кроз историју;	• Комбиновани • Рад у пару/групни рад • Рад на тексту • Индивидуални	• Монолошко-дијалошка, • Рад на тексту, • Комбинована.	Децембар

		• Примени стечено знање о новцу и банкама у свакодневном животу.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник • стручна литература • фломастери,табла,креда • историјски атлас, • видео материјали	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	**Верски живот и обичаји кроз историју**	• Проширивање знања о веровањима и обичајима у прошлости и садашњости; • Уочавање прожимања веровања и културе кроз историју; • Сагледавање сличности и разлика у веровањима и обичајима некад и сад; • Проширивање знања о веровањима и обичајима код Срба кроз историју.	**10**	/	3	7	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја веровања од праисторије до савременог доба; • Наведе и упореди карактеристике обичаја и веровања у различитим периодима; • Идентификуке сличности и разлике у обичајима различитих верских заједница; • Уочи утицај веровања и обичаја на културно стваралаштво; • Тазуме утицај и повезаност верских институција и верског живота кроз историју.		• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.		• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована; • Демонстративна.		Јануар	

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• Уџбеници • стручна литература • интернет занимљивости • табла,креда • наставни материјал • историјски атлас.	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	**Образовање и васпитање кроз историју**	• Продубљивање знања о развоју образовања кроз историју; • Уочавање сличности и разлика у образовању и васпитању некад и сад; • Разумевање утицаја привредног развоја на квалитет образовања; • Продубљивање знања о развоју образовања код Срба кроз историју.	**10**	/	3	7	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја образовања и васпитања од антике до савременог доба; • Опише развој система образовања и васпитања кроз историју; • Опише развој система образовања и васпитања код Срба кроз историју; • Упореди карактеристике образовања и васпитања у различитим периодима; • Изведе закључак о значају образовања и	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	фебруар

		васпитања у животу људи; • Препозна међусобну условљеност степена привредног развитка и квалитета образовања.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • стручна литература • табла, креда • Интернет занимљивости • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	**Комуникације, путовања и туризам некад и сад**	• Уочавање значаја комуникација и њиховог развоја у историји друштва; • Разумевање утицаја комуникација на упознавање и приближавање држава, народа и њихових култура.	**10**	/	3	7	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • Опише развој комуникација од праисторије до савременог доба; • Наведе и упореди карактеристике комуникације у различитим периодима; • Изведе закључак о значају комуникације у животу људи кроз историју; • Разуме последице развоја модерних комуникација; • Изведе закључак о утицају развоја			• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.		Март	

		комуникација на интеграцију сваке нације и друштва.			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
7.	**Друштвени и породични живот кроз историју**	• Продубљивање знања о развоју друштвеног и породичног живота кроз историју; • Уочавање сличности и разлика у друштвеном и породичном живота некад и сад; • Проширивање знања о друштвеном и породичном животу код Срба кроз историју.	**5**	/	2	3	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • Идентификује основна обележја друштвеног живота од антике до данас; • Идентификује основна обележја породичног	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	Април

		живота од антике до данас; • Наведе основна обележја друштвеног живота код Срба кроз историју; • Наведе основна обележја породичног живота код Срба кроз историју; • Упореди карактеристике друштвеног и породичног живота у различитим периодима.			

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
8.	**Фотографија, филм, радио и телевизија кроз историју**	• Проширивање знања о развоју фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју; • Разумевање утицаја фотографије, филма, радија и телевизије на друштвени, политички и културни живот.	**5**	/	2	3	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**

		Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја развоја фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју; • Изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије у животу појединца и читавог друштва; • Изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије као историјских извора; • Опише развој фотографије, филма, радија и телевизије у Србији; • Разуме последице развоја фотографије, филма, радија и телевизије.	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	Мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">9.</td><td rowspan="5">Грбови и заставе кроз историју</td><td>• Продубљивање знања о развоју грбова и застава и њиховом значају у историји.</td><td>5</td><td>/</td><td>2</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја развоја грбова и застава кроз историју;
• Уочи основна обележја развоја грбова и застава код Срба кроз историју;
• Изведе закључак о значају грбова и застава кроз историју;
• Наведе најчешће хералдичке симболе;
• Опише изглед и порекло савременог српског грба и заставе.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td>Јун</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="3">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

3.14.6. ЛОГИКА СА ЕТИКОМ –Изборни предмет-Трећи разред

Образовни профил:	**ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР**
Наставни предмет:	**Логика са етиком (изборни општеобразовни предмет)**
Недељни фонд часова:	**2**
Годишњи фонд часова:	**70 или 64**
Разред:	**трећи или четврти (бира се једном у току школаовању у трећем или четвртом разреду)**
Циљеви предмета:	Стицање основних знања о логици и етици и схватање значаја тих знања за јасно размишљање и развој личности; Упознавање са елементима и законима логике и разумевање улоге коју логика има у науци и свакодневном животу; Разумевање појмова који се јављају у етичким расправама и развијање сензибилитета за етичка питања савременог друштва; Оспособљавање ученика за самостално, критичко размишљање и формирање ставова о друштвеним проблемима.

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Увод у логику	Увођење ученика у предмет логике	препозна да и сам већ користи логику као и граматику разликује мишљење од маште, надања, опажања и наводи примере из свакодневног живота искаже дефиницију логике, разуме и опише у чему се састоји формални карактер логике разликује принципе мишљења, наведе примере за основне логичке принципе и симболички их приказује	Појам и подела логике. Логика као наука о форми мишљења Основни логички принципи (идентитет, непротивуречност и и искључење трећег)	На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. **Облици наставе** Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: **теоријска настава (50 или 47 часова)** **обрада и провера знања (20 или 17 часова)** **Место реализације наставе** Теоријска настава и радионице се реализују у учионици **Препоруке за реализацију наставе** Дијалог са ученицима, самостални рад, организовање
Формална логика: појам суд закључак	Развој сазнања о појму и односима међу појмовима Упознавање ученика са структуром суда, врстама судова и односима између судова Оспособљавање ученика за логичко закључивање	увиди разлику између појма, термина, опажаја, предмета, представе разликује обим и садржај појма, увиђа однос између обима и садржаја, наводи пример за обим и садржај и дефинише обим и садржај појма препознаје и именује појмове, набраја их, уочава разлику између појединачних и општих појмова препознаје односе међу појмовиима и именује их (субординација, координација, контрарност) и графички приказује односе међу појмовима	Разлика између појма, ствари и представе, Врсте појмова Обим и садржај појма Односи међу појмовима Дефиниција и деоба Суд и врсте судова Истиносна вредност сложених судова (негација, конјукција, дисјункција, импликација и	

		наведе делове дефиниције даје примере дефиниције из своје струке разликује прешироку и преуску дефиницију разликује чланове деобе од принципа деобе увиђа значај принципа деобе самостално изводи једну деобу разликује субјекат и предикат суда и увиђа значај копуле за квалитет суда препознаје форму сложеног суда, разликује и именује логичке везнике (негација, конјукција, дисјункција, импликација и еквиваленција) и наводи примере разликује квантитет и квалитет суда, препознаје форму a,e,i,o суда и наводи примере именује односе међу судовима препознаје индуктивно, дедуктивно и закључивање по аналогији на примерима из свакодневног живота увиђа да и сам користи наведене форме закључивања, именује их и разликује демонстрира конверзију и обверзију на примерима наведе и објасни четири фигуре силогизма изводи задате модусе силогизма излаже примере за хипотетички и дисјунктивни силогизам повезује форме закључивања у облику доказа	еквиваленција) Комбинована подела судова, расподељеност појма Односи међу судовима (логички квадрат) Врсте закључивања Непосредно закључивање – конверзија, обверзија, логички квадрат Посредно закључивање – индукција, аналогија и дедукција Фигуре категоричког силогизма, модуси категоричког силогизма Хипотетички и дисјунктивни силогизам Доказ Примери индуктивног и дедуктивног закључивања у наукама.	дебате Користити актуелне примере из штампе и других медија Користити актуелне примере везане за струку ученика **<u>Оцењивање</u>** Вредновање остварености исхода вршити кроз: Опажања наставника - праћење рада на часу Питања - одговори **<u>Оквирни број часова по темама</u>** 1 (3 часа) 2 (8+ 8+11 часова) 3 (6 часова) 4 (4 часова) 5 (14 часова) 6 (16 часова)
Логичке грешке	Оспособљавање ученика за уочавање грешака у аргументацији, закључивању и доказивању	разликује случајне од намерних логичких грешака примењује форме закључка и доказа препознаје и именује логичке грешке: увођење четвртог појма у силогизам, нерасподељен појам, замена теза, argumentum ad hominem, post hoc ergo propter hoc.	Паралогизми и софизми Грешке у закључку Грешке у доказу Грешке у аргументацији	

Појам и значај етике	Развој сазнања о појму и предмету етике, значају моралних норми за живот појединца у друштву	набраја правила (норме) из различитих сфера живота издваја правила која слободно прихватамо и разликује их од оних која имају спољашње порекло дефинише предмет етике	Настанак и предмет етике Појам норме и појам морала Разлика између обичајних, правних и етичких норми	
Лични идентитет, слобода и одговорност	Развој сазнања о идентитету, формирању идентитета и о флуидности идентитета преко социјалних улога Развој способности идентификовања разликовања појмова пол и род и утицај културе на формирање појмова пола и рода (разлике у културама) Формирање става о улози медија у креирању идентитета	набраја како се све манифестује лични идентитет разликује утицаје који формирају лични идентитет (разликује род и пол) увиђа колика је моћ визуелног идентитета препознаје утицај медија на креирање визуелног идентитета уочава разлику између модних и етичких императива супротставља медијски наметнуте животне идеале и етичке вредности	Улога визуелног идентитета у формирању личног идентитета - међусобни утицаји Појмови пола и рода Утицај медија на релативизацију етичких вредности Естетски и етички идеал Тело и интервенције на телу Сајбер идентитет, морал и слобода избора	
Основне етичке норме и вредности	Упознавање ученика са основним етичким нормама и вредностима и развијање личног вредносног система	препознаје важније људске вредности разликује слободне од самовољних и наметнутих поступака схвата постојање слободе избора као услова моралног поступања разуме везу између избора и одговорности упоређује одговорне и неодговорне поступке може да расправља о томе да ли је извор морала у нама или изван нас (аутономна и хетерономна етика) увиђа разлику имеђу основних етичких праваца	Пријатељство Верност Породица Љубав Морално добро Донација органа Сурогат мајка Клонирање	

3.14.7. ПОСЛОВНИ ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Изборни предмет-Трећа година

Образовни профил	Финансијско – рачуноводствени техничар
Предмет	Пословни енглески језик - изборни програм
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Основна литература (уџбеник)	нема

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
1.	Основна терминологија која се односи на послове из домена општих, правних и кадровских послова и послова набавке и продаје, трговине, малопродаје и велепродаје	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да схвати потребу стандардизације производа • усвајање терминологије везано за малопродају и пласирање производа • обнављање граматичке грађе, погодбене реченице • увежбавање давања предлога, сугестија • увежбава давање инструкција за кретање уз употребу одговарајућих предлога • упознавање ученика са развојем трговине – од бакалнице до on –line трговине • коришћење израза за давање инструкција при куповини интернетом • обнављање и утврђивање граматичких форми за изражавање будућности – Future simple, Future continuous, Future perfect tense • анализирање и писање дописа и обавештења	10	-	5	5	-	-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.4.2 2.СТ.2.5.5 2.СТ 2.5.1 2.СТ.2.5.3
	Продаја на велико и на мало The Customer Retail								

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• употреби основну терминологију из домена масовне производње, стандардизације производа и малопродаје • употреби граматичку грађу у контексту • да предлог уз употребу сета задатих фраза	• индивидуални • рад у пару • рад у групама	• метод разговора • рад на тексту • слушање	септембар октобар

		• напише инструкције за кретање користећи одговарајуће предлоге • даје инструкције при куповини интернетом • правилно употреби граматичке форме и изразе за изражавање будућности у контексту • напише кратко обавештење и допис		• писање • игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			⬬ вежбања са радним листовима ⬬ Аудио-визуелна средства ⬬ Речник ⬬ интернет	⬬ Српски језик ⬬ Економска група предмета	Активност на часу Само-оцењивање и узајамно оцењивање Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**стандарди**
2.	Вођење евиденције и документације у администрацији Праћење новина у области међународних правно – административних послова Међукултурално разумевање (разлике у културама других народа и говор тела) ***Career prospects***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да усвоје лексику везану за каријеру, напредовање, обуке и успостављање пословних веза. • обнављање употребе пасивних конструкција (*have something done)* • оспособљавање ученика да схвати и пореди различите културолошке аспекте других народа и примени то знање да би боље разумео саговорника • оспособљавање ученика да одржи мини-презентацију • увежбавање давања савета или блажег упозорења • увежбавање састављања краћег дописа после упознавања пословног партнера	8	-	5	3		-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.4.2 2.СТ.2.5.5 2.СТ 2.5.1 2.СТ.2.5.3
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• говори о каријери, напредовању, обукама, лидерству и успостављању нових пословних веза • примени граматичку јединицу у контексту • схвати различите куртуролошке аспекте других народа што ће му помоћи у успостављању пословних веза • одржи мини презентацију	• индивидуални • рад у пару • рад у групама		☐метод разговора ☐слушања ☐рад на тексту ☐игра улога ☐писање			☐новембар	
			Наставна средства		**Корелација**			**Праћење и оцењивање**	

		напише краћи допис	вежбања са радним листовима Аудио-визуелна средства Речник интернет	Српски језик Пословна економија Пословна кореспонденција и комуникација	Активност на часу Само-оцењивање и узајамно оцењивање Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
3.	Основе пословне комуникације и кореспонденције (пословна преписка и комуникација у писаној и усменој форми Примена информационих технологија у домену струке Business online Import - Export	• развијање језичких вештина • стицање знања и вештина за успешну примену службене пословне кореспонденције са практичним примерима • оспособљавање ученика да разликује обавезне и необавезне елементе пословних писама • оспособљавање ученика да обликује пословна писама према задатим елементима • оспособљавање ученика да користе електронске облике комуникације	10	-	5	5		-	2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.4.2 2.СТ.2.5.5 2.СТ 2.5.1 2.СТ.2.5.3

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• разликује обавезне и необавезне елементе пословних писама, као и формални и неформални регистар • обликује писма према задатим елементима, и то: допис, упит, понуду, поруџбину, рекламацију, одговор на • рекламацију и ургенцију • користи електронске облике комуникције	• индивидуални • рад у пару • рад у групама	• метод разговора • слушања • рад на тексту • игра улога • писање	децембар - јануар

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
• вежбања са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Грађанско васпитање • Пословна кореспонденција и комуникација	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест • Домаћи задаци

					• Пословна информатика				

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
4.	***Конкуренција Competition***	• развијање језичких вештина • упознавање ученика са појмом конкуренције и потребом константног развоја производа • обнављање граматичке јединице - поређење • разумевање и одговарање на жалбу купца	7	-	4	3			2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.4.2 2.СТ.2.5.5 2.СТ 2.5.1 2.СТ.2.5.3

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	Облик рада	Методе рада	Време реализације
• разуме и изрази свој став везан за потребу константног развоја производа • користи изразе за давање предлога и прави различита поређења • разуме и уме да једноставнијим језиком одговори на жалбу купца	• индивидуални • рад у пару • рад у групама	• метод разговора • слушања • рад на тексту	фебруар
		• игра улога • писање	
	Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
	• вежбања са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Економска група предмета	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Домаћи задаци

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
5.	**Примене међународних стандарда и законске**	• развијање језичких вештина • стицање знања о различитим врстама и применама ISO стандарда	8	-	4	4		-	2.СТ.2.2.4 2.СТ.2.3.3 2.СТ.2.4.1

	регулативе **Квалитет** **Quality**	• оспособљавање ученика да поређају активности стандардизованог процеса по одговарајућем редоследу користећи одговарајуће језичке фразе • утврђивање граматичких јединица – садашња времена • стицање знања о осигурању контроле квалитета у обављању финансијско-административних послова							2.СТ.2.4.3 2.СТ.2.5.5
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	Облик рада		Методе рада		Време реализације		
		• разуме различите врсте и примену ISO стандарда • поређа активности стандардизованог процеса по одговарајућем редоследу користећи одговарајуће језичке фразе • у контексту примени садашња времена • разуме различите врсте осигурања контроле квалитета у обављању финансијско-административних послова	• индивидуални • рад у пару • рад у групама		конструкти-вистички		март		
			Наставна средства		Корелација		Праћење и оцењивање		
			• Речник • Интернет • вежбања са радним листовима		• Српски језик • (условне реченице) • Пословне финансије • (административно-финансијски послови)		• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Домаћи задаци		
			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**стандарди**
6.	**Начини преговарања и новац** **Money and negotiation**	• развијање језичких вештина • упознавање ученика са основним финансијским појмовима • усвајање основне терминологије из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских и пореских извештаја • утврђивање граматичких јединица: индиректни говор (изјаве, питања, молбе, захтеви, наредбе) • утврђивање граматичких јединица: квантификатори • оспособљавање ученика да опишу графикон о односу између валута користећи одговарајуће фразе	8	-	5	3		-	2.СТ.2.2.4 2.СТ.2.3.3 2.СТ.2.4.1 2.СТ.2.4.3 2.СТ.2.5.5

		• оспособљавање ученика да разумеју и воде телефонске разговоре у оквиру познате лексике • оспособљавање ученика да разумеју различите технике успешне продаје и куповине • коришћење израза везаних за новац и преговарање као и језик преговарања • оспособљавање ученика за наплаћивање доспелих фактура које нису плаћене								
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• разуме и користи основне финансијске појмове • разуме и користи основну терминологију из домена платног промета, вођења књиговодства и састављања финансијских • и пореских извештаја • примени граматичку јединицу: индиректни говор			• индивидуални • рад у пару • рад у групама		конструкти-вистички		април	
					Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**	
		(изјаве, питања, молбе, захтеви, наредбе) и квантификаторе • опише графикон о односу између валута користећи одговарајуће фразе • разуме и води телефонске разговоре у оквиру познате лексике • разуме и уме да објасни различите технике преговарања • правилно користи условне реченице у израђавању претпоставки у преговарању • састави писмо у коме ургира плаћање			• Речник • Интернет • вежбања са радним листовима		• Српски језик • (условне реченице) • Пословне финансије (административно-финансијски послови)		• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Домаћи задаци • диктат	
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**стандарди**	
7.	***Иновације у послу Innovation***	• Развијање језичких вештина • Оспособљавање ученика да схвате како нова идеја може да буде профитабилна • Активирање и увежбавање вокабулара у контексту везано за одржавање и приређивање презентације • обнављање граматичке јединице - пасив • оспособљавање ученика да напишу кратак	8	-	5	3			2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.4.2 2.СТ.2.5.5 2.СТ 2.5.1	

		промотивни материјал							2.СТ.2.5.3
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		• одржи кратку презентацију користећи вокабулар везан за презентације • Разуме и правилно примени пасивне конструкције у говору и писаном саставу • Напише кратак промотивни материјал	• индивидуални • рад у пару • рад у групама		• метод разговора • слушања		мај		
					• рад на тексту • игра улога • писање • комуникативна				
			Наставна средства		**Корелација**		**Праћење и оцењивање**		
			• вежбања са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет		• Српски језик • Економска група предмета		• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • тест • Домаћи задаци		
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**стандарди**
8.	**Истраживање тржишта** **Market research**	• развијање језичких вештина • проширивање и обнављање вокабулара везано за област маркетинга • упознавање са различитим методама истраживања тржишта • упознавање ученика са елементима успешног промовисања производа на тржишту • оспособљавање ученика са саставе и спроведу анкету за истраживење тржишта • писање извештаја на основу графички приказаних резултата истраживања коришћењем наративних глаголских времена • обнављање граматичке грађе : индиректни говор, односне заменице и реченице	8	-	4	4			2.СТ.2.1.1. 2.СТ.2.2.4. 2.СТ.2.3.1. 2.СТ.2.3.2. 2.СТ.2.4.1. 2.СТ.2.4.2 2.СТ.2.5.5 2.СТ 2.5.1 2.СТ.2.5.3
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td>
• користи фразе везане за истраживање тржишта
• спроводи истраживање користећи обновљене граматичке јединице (релативне заменице и реченице, индиректна питања)
• разуме различите методе истраживања тржишта
• састави и спроведе анкету за истраживање тржишта
• састави извештај о обављеном истраживању користећи наративна глаголска времена
</td>
<td>
• индивидуални
• рад у пару
• рад у групама
</td>
<td>
• метод разговора
• слушања
• рад на тексту
• игра улога
• писање
</td>
<td>јун</td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>Наставна средства</td>
<td>Корелација</td>
<td>Праћење и оцењивање</td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>
• вежбања са радним листовима
• Аудио-визуелна средства
• Речник
• интернет
</td>
<td>
• Српски језик (наративна времена)
• Економска група предмета маркетинг (истраживање тржишта, начини врсте, карактеристике)
• Статистика
</td>
<td>
• Активност на часу
• Само-оцењивање и узајамно оцењивање
• Тест
• Домаћи задаци
</td>
</tr>
</table>

Средњи ниво

Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ

СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.

2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.

2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.

2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.

2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).

2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

3. Област језичке вештине - ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.

2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.

2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).

2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.

2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.

2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.

2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

4. Област језичке вештине - ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.

2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.

2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.

2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.

2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.

2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.

2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи

Пословни енглески језик – изборни предмет-Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">ТЕМА
модул/област</th><th rowspan="2">ЦИЉЕВИ</th><th colspan="6">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у област и</th><th>вежбе</th><th>Утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмен и задаци</th><th>стандарди</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Допунска настава</td><td>објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна
објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна
оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду контролних задатака
оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења</td><td>30</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>Стандарди за средњи ниво</td></tr>
<tr><td rowspan="3"></td><td rowspan="3"></td><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td>☐ разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна
☐ разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна
☐ самостално решава задатке
☐ примењује одређене технике самосталног учења</td><td colspan="2">● фронтални
● индивидуални
● у пару</td><td colspan="2">● конструк-тивистички</td><td colspan="2">● током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">● English Grammar in Use
● Речник</td><td colspan="2">● Српски језик
● Економска група предмета</td><td colspan="2">● Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа)</td></tr>
</table>

Бр.	ТЕМА	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа		
			• Интернет		• Домаћи задаци • Тест /диктат

Средњи ниво
Област језичке вештине - СЛУШАЊЕ
СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.
2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.
2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.
2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.
2. Област језичке вештине - ЧИТАЊЕ
2. СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.
2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.
2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).
2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).
2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
3. Област језичке вештине - ГОВОР
2. СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.
2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.
2.СТ.2.3.3. Размењује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).
2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.
2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.
2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.
2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
4. Област језичке вештине - ПИСАЊЕ
2. СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.
2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.
2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.
2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.
2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.
5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ
2. СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.
2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.
2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.
2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.
2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи

3.14.8. ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ-Изборни предмет- Трећи разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Електронско пословање
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2/
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**број часова у области**	**Фонд/тип часа**					
				вежбе	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Основни појмови електронског пословања	• Упознавање ученика са основним појмовима електронског пословања • Подизање свести ученика о потреби примене електронског пословања	22	22/22	4	18			

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• дефинише електронско пословање • разликује концепте електронског • пословања • именује форме електронског пословања • утврди моделе електронског пословања • анализира предности електронског пословања • детектује инфраструктуру електронског пословања • разликује компоненте ИТ инфраструктуре • доведе у везу интернет и савремено пословање • објасни референтне моделе и стандарде рачунарских мрежа • утврди могућности повезивања различитих рачунарских мрежа • разликује интернет сервисе • користи интернет сервисе • примењује „рачунарство у облаку” • објасни процес управљања дигиталним идентитетима • идентификује различите контексте окружења за увођење електронског пословања • упореди виртуелне организације (*Outsourcing*)	• Индивидуални • групни	монолошко-дијалошка	Септембар, Октобар, Новембар

		• разликује виртуелне канцеларије и telework • верификује користи од виртуелних организација заснованих на масовној сарадњи			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Рачунар, уџбеник • стручна литература везана за тему-област, • видео пројектор, табла, креда	• Економска група предмета • Пословна информатика • Статистика	• Усмено излагање • тест	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**		**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Примена електронског пословања	• Упознавање ученика са мобилним технологијама у електронском пословању; • Оспособљавање ученика за коришћење мобилних технологија у електронском пословању; • Развијање компетенција значајних за свакодневни живот и даљи професионални развој; • Развијање самосталности у раду стварањем услова за практичну активност ученика.	22	22/22	4	18			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• дефинише електронску трговину • наведе компоненте електронске трговине • објасни процедуру B2C електронске трговине • објасни процедуру B2B електронске трговине • објасни појам E-набавке • објасни појам E-тржишта • повезује моделе и елементе управљања ланцима снабдевања • примењује моделе и механизме плаћања на Интернету • разликује групе мобилних плаћања • истражи различите сервисе мобилног плаћања • дефинише модел система за испостављање и плаћање рачуна		• Индивидуални • групни		• монолошко-дијалошка, • демонстрације		Децембар ,Јануар, Фебруар, Март	

		• опише интернет маркетинг • процени могућности коришћења интернет маркетинга у пословању • дефинише друштвене медије • наведе карактеристике друштвених медија • препоручи врсту друштвених медија у пословању • образложи процедуре примене различитих друштвених медија у пословању • дефинише управљање односима с клијентима (*Customer relationship management, CRM*) • вреднује области примене *CRM*			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Рачунар, уџбеник • стручна литература везана за тему-област, • видео пројектор, • табла, креда	• Економска група предмета • Пословна информатика • Статистика	• Усмено излагање • Праћење практичног рада • Тест практичних вештина	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**број часова у области**	**Фонд/тип часа**					
				вежбе	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	Е-услуге	• Упознавање ученика са врстама Е – услуга које се пружају у Србији • Оспособљавање ученика за коришћење Е – услуга	26	26/26	6	20			
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• објасни појам Е-банкарство • примењује сервисе Е-банкарства • наведе компоненте архитектуре система е-банкарства • разликује инструменте плаћања у е-банкарству • разликује електронске системе платног промета • дефинише берзе и берзанско пословање на Интернету • анализира сигурност у е-банкарству • дефинише форме и сервисе е-управе • објасни архитектуру система е-управе		• Индивидуални • групни		• монолошко-дијалошка, • демонстрације		Март, Април, Мај, Јун	

		• анализира улогу портала Е-управе • дефинише појам Е-образовање • анализира системе електронског образовања који се користе као подршка образовном процесу • објасни примену електронског пословања у е-здравству • вреднује примену мобилних технологија у електронском пословању • предложи избор мобилног оперативног система и мобилних апликација • примењује неке од облика мобилних технологија у пословању • процени тенденције у електронском пословању • дефинише интернет интелигентних уређаја • објасни појам свеприсутно рачунарство • интерпретира термин *Big data* • оцени трендове у мобилним технологијама • објасни појам Е-банкарство • примењује сервисе Е-банкарства • наведе компоненте архитектуре система е-банкарства • разликује инструменте плаћања у е-банкарству • разликује електронске системе платног промета • дефинише берзе и берзанско пословање на Интернету • анализира сигурност у е-банкарству • дефинише форме и сервисе е-управе • објасни архитектуру система е-управе • анализира улогу портала Е-управе • дефинише појам Е-образовање • анализира системе електронског образовања који се користе као подршка образовном процесу • објасни примену електронског пословања у е-здравству • вреднује примену мобилних технологија у електронском пословању • предложи избор мобилног оперативног система и мобилних апликација • примењује неке од облика мобилних технологија у пословању • процени тенденције у електронском пословању • дефинише интернет интелигентних уређаја • објасни појам свеприсутно рачунарство • интерпретира термин *Big data* • оцени трендове у мобилним технологијама			

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• Рачунар, уџбеник • стручна литература везана за тему-област, • видео пројектор, • табла, креда,	• Економска група предмета • Пословна информатика • Статистика	• Усмено излагање • Праћење практичног рада • Тест практичних вештина

Електронско пословање - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	□ Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан							
		• Да се вежбају тежи задаци • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака и вежби		35					

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље • Да примени научено на посебне ситуације	• Индивидуални • Групни	□ практичан рад	□ током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање	
• Примери за вежбање	• Економска група предмета • Статистика • Математика	• усмено излагање • праћење практичног рада • активност на часу • домаћи задаци	

Електронско пословање – Додатна настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td></td><td>Додатна настава</td><td>• Да се вежбају тежи задаци
• Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5"></td><td>• Да се објасни градиво шире него што је наставним програмом предвиђено
• Да се користи стручна литература и за више школе и факултете</td><td></td><td>10</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању:
 Примењује и анализира проблемске задатке</td><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="3">• Самостално формулише проблеме и проналази адекватна решења истог проблема
• Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације
• Да анализира појаве и критички се осврне на њих
• Да врши самостална истраживања</td><td colspan="2">Индивидуални
Групни</td><td colspan="2">практичан рад</td><td colspan="2">током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Примери за вежбање</td><td colspan="2">• Економска група предмета
• Математика
• Статистика</td><td colspan="4">• усмено излагање
• праћење практичног рада
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

4.1. СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ – Четврти разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Српски језик и књижевност
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	93
Недељни фонд часова	3
Литература	1. Радуловић, О., Журић, Ј. и Ангеловски, Ј. Читанка за четврти разред гимназија и средњих школа. Београд: Едука, 2021. Одобрено од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Решење бр. 650-02-147/2021-03 од 6. августа 2021. 2. Кликовац, Д. Српски језик за четврти разред гимназија и средњих стручних школа. Београд: Едука, 2021. Одобрено од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Решење бр. 650-02-147/2021-03 од 6. августа 2021. 3. Николић, М. Методика наставе српског језика и књижевности. 4. Живковић, Д. Теорија књижевности са теоријом писмености. 5. Деретић, Ј. Историја српске књижевности. 6. Пијановић, П. Књижевност и српски језик. 7. Станојчић, Ж. и Поповић, Љ. Граматика српског језика. 8. Лектира за четврти разред гимназије. 9. Речници, лексикони, енциклопедије, научна и стручна литература, релевантни интернет извори. 10. Сви уџбеници које је одобрило Министарство просвете.

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Савремена књижевност** Обухвата проучавање дела послератне књижевности до постмодернизма. Такође, обрађује се корпус дела ранијих епоха које корелирају са савременим тенденцијама књижевности. **Поезија:**	• Упознавање са одликама савремене поезије, њеним представницима и делима.	45	-	7	38	-	-	-
		Исходи По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

	Иван Горан Ковачић: „Јама“, Васко Попа: „Кора” (избор) Миодраг Павловић: „Научите пјесан”, „Реквијем“ Десанка Максимовић: „Тражим помиловање” (избор) Бранко Миљковић: „Поезију ће сви писати” Стеван Раичковић: „Камена успаванка” (избор) Матија Бећковић (избор)	0. наведе обележја савремене поезије 1. тумачи песничка дела износећи доживљаје, запажања и образложења о њима 2. изведе закључак о карактеристикама песничког језика, мотивима и форми у обрађеним песмама	• фронтални • групни • индивидуални • у пару • радионице • дебате • истраживачки рад • проблемска настава	0. монолошко-дијалошка 1. текст-метода 2. метода демонстрације 3. компаративна метода читања и тумачења текста 4. проблемска метода 5. хеуристички разговор 6. метода критичког читања	• септембар – јануар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • шеме • видео-бим	7. историја 8. етика 9. ликовна и музичка култура 10. филозофија 11. социјологија 12. грађанско васпитање 13. позоришна уметност 14. верска настава	• формативно праћење напредовања • сумативно • самопроцена и вршњачка процена • кратке провере знања; тестови • усмено испитивање • домаћи и истраживачки задаци • праћење ангажовања у групном раду • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј • портфолио ученика	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Проза: Иво Андрић: „Проклета авлија“ Добрица Ћосић: "Корени“ Меша Селимовић:	Упознавање са књижевнотеоријским појмовима, специфичностима савремене прозе, њеним представницима и делима.	-	-	-	-	-	-	-
		Исходи По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**				**Време реализације**	

	„Дервиш и смрт“ Бранко Ћопић: "Башта сљезове боје" Албер Ками: "Странац" Хорхе Луис Борхес: „Вавилонска кула“ или „Врт са стазама које се рачвају“ Данило Киш: "Енциклопедија мртвих" (избор)	0. именује различите прозне врсте и приповедне поступке 1. тумачи дело у складу са његовим жанровским особеностима 2. интегрише лично искуство током читања и тумачења дела 3. вреднује дело износећи аргументе	0. фронтални 1. групни 2. индивидуални 3. у пару 4. радионице 5. дебате 6. истраживачки рад 7. проблемска настава	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације • компаративна метода читања и тумачења текста • проблемска метода • хеуристички разговор • метода критичког читања	• септембар – мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		0. читанка 1. медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) 2. видео-бим	15. историја 16. етика 17. ликовна и музичка култура 18. филозофија 19. социјологија 20. грађанско васпитање 21. позоришна уметност 22. верска настава 23. психологија 24. филмска уметност	• формативно праћење напредовања • сумативно • самопроцена и вршњачка процена • кратке провере знања; тестови • усмено испитивање • домаћи и истраживачки задаци • праћење ангажовања у групном раду • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј • портфолио ученика	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Савремена драма Душан Ковачевић: "Балкански шпијун" или „Професионалац“ С. Бекет: "Чекајући Годоа"	• Упознавање са основним одликама савремене • драме, представницима и делима	-	-	-	-	-	-	-

		Исходи По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		• увиди разлику између • традиционалне и савремене • драме • упореди драмски књижевни • текст са другим облицима • његове интерпретације • формулише личне утиске и • запажања о драмском делу	• фронтални • групни • индивидуални • у пару • радионице • дебате • истраживачки рад • проблемска настава	• монолошко-дијалошка • текст-метода • метода демонстрације • компаративна метода читања и тумачења текста • проблемска метода • хеуристички разговор • метода критичког читања	• септембар – јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка • видео-бим	25. историја 26. етика 27. ликовна и музичка култура 28. филозофија 29. социјологија 30. грађанско васпитање 31. позоришна уметност 32. верска настава 33. психологија 34. филмска уметност	• формативно праћење напредовања • сумативно • самопроцена и вршњачка процена • кратке провере знања; тестови • усмено испитивање • домаћи и истраживачки задаци • праћење ангажовања у групном раду • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј • портфолио ученика	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
	Дела ранијих епоха која корелирају са савременим тенденцијама у књижевности В. Шекспир: "Хамлет“	• Упознавање са писцима и делима светске књижевне баштине	-	-	-	-	-	-	-
		Исходи По завршетку теме ученик ће бити у стању да:		**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**

	Ф. М: Достојевски: "Злочин и казна" **Изборни део (наставник бира 3 дела)** Јохан Волфганг Гете: „Фауст“ Михаил Булгаков: „Мајстор и Маргарита“ Џорџ Орвел: „Животињска фарма“ или „1984“ Владан Десница: „Пројећа Ивана Галеба“ Добрица Ћосић: „Време смрти“ (одломци) Милош Црњански: „Друга књига Сеоба“ (одломци) или „Роман о Лондону“ Бранимир Шћепановић: „Уста пуна земље“ Александар Тишма: „Употреба човека“ Слободан Селенић: „Очеви и оци“ Светлана Велмар Јанковић: „Лагум“ Давид Албахари: „Мамац“ Милорад Павић: „Хазарски речник“	0. препозна свевременост обрађених тема 1. тумачи дела износећи своја запажања и утиске и образложења о њима	0. фронтални 1. групни 2. индивидуални 3. у пару 4. радионице 5. дебате 6. истраживачки рад 7. проблемска настава	0. монолошко-дијалошка 1. текст-метода 2. метода демонстрације 3. компаративна • метода читања и тумачења текста • проблемска метода • хеуристички разговор метода критичког читања	• септембар – јун
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• читанка, лектира • медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет) • звучна читанка • видео-бим	35. историја 36. етика 37. ликовна и музичка култура 38. филозофија 39. социјологија 40. грађанско васпитање 41. позоришна уметност 42. верска настава 43. психологија 44. филмска уметност	• формативно праћење напредовања • сумативно • самопроцена и вршњачка процена • кратке провере знања; тестови • усмено испитивање • домаћи и истраживачки задаци • праћење ангажовања у групном раду • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест • есеј • портфолио ученика	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**

<table>
<tr><td rowspan="5">2.</td><td rowspan="5">Језик:
Синтакса
Падежни систем и његова употреба.Предлошко-падежне конструкције. Конгруенција. Синтакса глаголских облика.
Систем зависних реченица
Систем независних реченица (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне и жељне)
Напоредне конструкције. Појам напоредног односа. Главни типови напоредних конструкција (саставне, раставне, супротне, искључне, закључне и градационе)
Стилистика
Функционални стилови српског књижевног језика, детаљна обрада научног стила (употреба у стручним и рачуноводственим анализама) и књижевноуметничког стила.</td><td>• Систематизовање знања из синтаксе</td><td>30</td><td>-</td><td colspan="2">18</td><td>12</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи
По завршетку теме ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• одреди синтаксичке јединице и њихову функцију
• одреди типове независних и зависних реченица, типове
• синтагми и типове напоредних конструкција
• разуме појам конгруенције
• познаје систем глаголских облика</td><td colspan="2">8. фронтални
9. групни
10. индивидуални
11. у пару</td><td colspan="2">4. монолошко-дијалошка
5. текст-метода
6. метода демонстрације
7. компаративна</td><td colspan="2">• новембар – фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• Граматика
• видео-бим
• одабрани текстови
• Правопис српског језика</td><td colspan="3">• енглески језик
• руски језик
• стилистиком
• пословна комуникација
• информатика, дигитални свет, медијска писменост
• правопис у електронској комуникацији</td><td colspan="3">• формативно праћење напредовања
• сумативно
• самопроцена и вршњачка процена
• кратке провере знања; тестови
• усмено испитивање
• домаћи и истраживачки задаци
• праћење ангажовања у групном раду
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест
• есеј
• портфолио ученика</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Бр.</td><td rowspan="2">Тема/модул/област</td><td rowspan="2">Циљеви</td><td colspan="7">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td><td>практ. наст.</td><td>практ. наст. у блоку</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="5">3.</td><td rowspan="5">Језичка култура

Правопис
Правила интерпункције (тачка, запета, тачка са запетом, упитник, узвичник, две тачке, три тачке, црта, заграда, наводници) у писаном и куцаном тексту.
Специфичности комбиновања знакова (нпр. запета иза тачке код скраћеница).
Употреба размака у куцаном тексту (space), писање наводника на српској/енглеској тастатури и функционална употреба курзива (Italic).
Усмено изражавање
Континуирано подстицање јавног наступа и говорних вежби о темама из језика, књижевности и културе.
Писано изражавање
Израда 4 писмена задатка током школске године (2 по полугодишту).
Обавезна израда писмених задатака на ћирилици, док се исправка ради на латиници.</td><td>Развијање четири вештине: писање и говор (продуктивне), те слушање и читање (рецептивне).
Оспособљавање ученика за примењивање знања из језика и правописа у складу са језичком
нормом.
Усавршавање културе изражавања и неговање интересовања за праћење културних садржаја и критички однос према њима.</td><td>18</td><td>-</td><td>5</td><td>5</td><td>8</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи
По завршетку теме ученик ће бити у стању да:</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• примени правописне знаке у складу са језичком нормом
• напише есеј поштујући структуру ове књижевне врсте
• састави биографију, молбу, жалбу
• процењује вредност понуђених културних садржаја</td><td>• фронтални
• групни рад
• индивидуални
• у пару</td><td colspan="2">• монолошко-дијалошка
• текст-метода
• метода демонстрације
• компаративна</td><td>• септембар – јун</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• одабрани текстови
• наставни листићи
• шеме
• Граматика</td><td colspan="2">• енглески језик
• руски језик
• стилистиком
• пословна комуникација
• информатика, дигитални свет, медијска писменост
• правопис у електронској комуникацији</td><td colspan="3">• формативно праћење напредовања
• сумативно
• самопроцена и вршњачка процена
• кратке провере знања; тестови
• усмено испитивање
• домаћи и истраживачки задаци
• праћење ангажовања у групном раду
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест
• есеј
• портфолио ученика</td></tr>
</table>

Општи стандарди постигнућа за крај средњег стручног образовања и васпитања у делу општеобразовних предмета

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Општа предметна компетенција:

Има знања из области српског језика и српске и светске књижевности. Влада усменом и писаном комуникацијом: говори и пише поштујући књижевнојезичку норму, уобличава логичан и стилски складан говорени и писани текст, разуме и критички промишља оно што прочита, има развијен речник. Чита, доживљава и тумачи књижевно дело; користи читање да боље разуме себе, друге и свет око себе; прочитао је најважнија књижевна дела из националне и светске културне баштине. Има навику и потребу да развија говорну и читалачку културу, како ради сопственог усавршавања тако и ради очувања и богаћења националне културе.

Основни ниво:

Говори јасно и течно, поштујући књижевнојезичку норму; има културу слушања туђег излагања. Саставља једноставнији говорени или писани текст који је логичан, добро структуриран и стилски складан; користи оба писма (дајући предност ћирилици), влада основним писаним жанровима потребним за школовање и учешће у друштвеном животу.

У различите сврхе чита књижевне и неуметничке текстове средње тежине, разуме књижевни и неуметнички текст средње сложености и критички промишља једноставнији књижевни и неуметнички текст.

Има основна знања о језику уопште; разликује књижевни српски језик од дијалекта и има потребу да учи, чува и негује књижевни језик. Има основна знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и зна да примени одређена граматичка правила у говору и писању. Има развијен речник, у складу са средњим нивоом образовања, а речи употребљава у складу са приликом.

Познаје ауторе дела из обавезног школског програма и локализује их у контекст стваралачког опуса и у књижевноисторијски контекст. Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма. Уочава и примерима аргументује основне поетичке, језичке, естетске и структурне особине књижевних дела из обавезне школске лектире. Формира читалачке навике и знања схватајући значај читања за сопствени духовни развој.

Средњи ниво:

Говори пред аудиторијумом о темама из области језика, књижевности и културе; саставља сложенији говорени или писани текст, прецизно износећи идеје; у различите сврхе чита теже књижевне и неуметничке текстове и има изграђен читалачки укус својствен образованом човеку; разуме и критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст.

Има шира знања о језику уопште и основна знања о језицима у свету. Зна основне особине дијалеката српског језика и смешта развој књижевног језика код Срба у друштвени, историјски и културни контекст. Има шира знања о гласовима, речима и реченицама српског језика и та знања уме да примени у говору и писању. Има богат речник и види језик као низ могућности које му служе да се прецизно изрази.

Тумачи кључне чиниоце структуре књижевног текста као и његове тематске, идејне, поетичке, стилске, језичке, композиционе и жанровске особине. Познаје књижевне термине и адекватно их примењује у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом. Самостално уочава и анализира проблеме у књижевном делу и уме да аргументује своје ставове на основу примарног текста. Користи препоручену и ширу, секундарну литературу у тумачењу књижевних дела предвиђених програмом.

Напредни ниво:

Дискутује о сложеним темама из језика, књижевности и културе које су предвиђене градивом; има развијене говорничке вештине; пише стручни текст на теме из језика и књижевности; продубљено критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст, укључујући и ауторове стилске поступке; изграђује свест о себи као читаоцу.

Има детаљнија знања о језику уопште, као и о граматици српског језика. Има основна знања о речницима и структури речничког чланка.

Критички чита, тумачи и вреднује сложенија књижевна дела из обавезног школског програма, као и додатна (изборна). Користи више метода, гледишта и компаративни приступ у тумачењу књижевног текста. Свој суд о књижевном делу аргументовано износи стално имајући на уму примарни текст, као и друге текстове, анализирајући и поредећи њихове поетичке, естетске, структурне и лингвистичке одлике, укључујући и сложеније стилске поступке. Шири читалачка знања и примењује стратегије читања које су усаглашене са типом књижевног дела и са читалачким циљевима (доживљај, истраживање, стваралаштво).

Специфичне предметне компетенције на основном, средњем и напредном нивоу прописане су за области језик, књижевност и језичка култура и саставни су део Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета (Службени гласник РС број 117/13).

Српски језик и књижевност – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.	● Допунска настава Савремена поезија Савремена проза Савремена драма Класици светске књижевности Синтакса и стилистика Правопис Култура изражавања	● Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе ● Усвајање наставних садржаја предвиђених планом и програмом на основном нивоу ● Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу ● Оспособљавање за интерпретацију књижевних текстова ● Подстицање ученика за усавршавање реторичких способности, писања и читања ● Неговање сарадничких односа у раду	20		10	10			
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		● Ученици ће знати да уоче основне одлике савремене књижевности (поезије, прозе и драме) ● Ученици ће знати да одреде тему, мотиве, сиже, фабулу, лик и идеје у књижевном делу ● Знаће да наведу име аутора и дела, и класификују их по књижевним родовима и врстама ● Има основна знања о језику уопште; разликује књижевни српски језик од дијалекта и има потребу да учи, чува и негује књижевни језик. ● Наводи основне књижевноисторијске и поетичке одлике стилских епоха, праваца и формација у развоју српске и светске књижевности и повезује их са делима и писцима из обавезне лектире школског програма ● Биће у стању да одреди синтаксичку структуру реченице, врсте реченица, као и да разликује	● Групни ● Индивидуални		● монолошка ● дијалошка ● метода демонстрације ● текст-метода		● током школске године, после прве класификације	

		стилски прихватљиве од неприхватљивих језичких конструкција ● Примењује правописна правила			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		● Уџбеници, речници ● Наставни листићи ● Задаци са претходно одржаних такмичења свих нивоа	● Дијалектологија ● Историја ● Синтакса ● Морфофонологија	● Усмено излагање ● Домаћи задаци ● Активност на часу	

Српски језик и књижевност – Додатна настава

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
	● Додатна настава ● Припрема за такмичење	● Проширивање и продубљивање знања о српском језику ● Развијање и неговање језичке културе ● Унапређивање књижевних знања и читалачких вештина	20		10	10			
1.	Савремена поезија	**Исходи**	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
2.	Савремена проза	● Ученици ће знати да примењују знања из синтаксе и стилистике у складу са језичком нормом ● Имају основна знања о речницима и структури речничког чланка ● Самостално анализира изабране текстове уз претходно припремање путем истраживачких задатака ● Продубљено критички промишља сложенији књижевни и неуметнички текст, укључујући и ауторове стилске поступке ● Користи више метода, гледишта и компаративни приступ у тумачењу књижевног текста ● Примењује правописна правила	● Групни ● Индивидуални		● монолошка ● дијалошка ● метода демонстрације ● текст-метода		● током школске године		
3.	Савремена драма								
4.	Класици светске књижевности								
5.	Синтакса и стилистика								
6.	Правопис								
7.	Култура изражавања	**Наставна средства**	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
		● Уџбеници, речници ● Наставни листићи ● Задаци са претходно одржаних такмичења свих нивоа	● Дијалектологија ● Историја ● Синтакса ● Морфофонологија		● Усмено излагање ● Домаћи задаци ● Активност на часу				

4.2. ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – Четврти разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Енглески језик
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Основна литература (уџбеник)	Уџбеник одобрен од стране Министарства просвете и спорта: • HEADWAY Upper Intermediate, 5th edition, Student's Book, Workbook, OUP
Додатна литература	• English Grammar in Use, Raymond Murphy (Cambridge University Press) • Oxford Advanced Learner's Dictionary (OUP) • Oxford Teachers' Club, Learning Resource Bank • Easy Readers • Business English (Longman) • интернет

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
1.	**Успех, богатство, слава** ***Making it big***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да говоре о успеху, познатим брендовима и личностима,правилно употребљавајући изразе за количину уз бројиве и небројиве именице • оспособљавање ученика да у вежби слушања идентификују тачне информације из радио рекламе • да причају и размењују мишљење о теми • оспособљавање ученика да направе своју рекламу и представе одељењу • оспособљавање ученика да напишу краћи извештај • обнављање речника везаног за различите врсте бројева	9	1	5	3	-	-	2.СТ.3.1.4. 2.СТ.3.2.1. 2.СТ.3.4.3. 2.СТ.3.5.1. 2.СТ.3.3.1
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Обл-ик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		• правилно користи различите квонтифајере уз бројиве и небројиве именице • Разуме дужи текст и изрази своје мишљење о теми (компаније Ikea i Lego) • Разуме дужи аудио текст, рекламу, и на основу тога направи своју рекламу • Одржи презентацију и представи своју рекламу • Препозна различита значења речи у зависности од акцента • Направи и спроведе истраживање, а потом и састави кратак извештај на основу резлултата	• Индивидуални • фронтални • рад у пару или групама	• комуникативна • разговор • усмено излагање • слушање • читање • писање • игра улога	• Септембар
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • Интернет	• Српски језик • Маркетинг	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Блиц тестоови • Тест (диктат) • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
2.	**Осећања и међусобни односи** ***Let there be love!***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да говоре о осећањима, међусобним односима и браку • ученици обнављају модалне глаголе и изразе уз њих (*be bound to, had better, If I were you, I'd…)* • оспособљавају да разумеју, парафразирју текст и дискутују о теми у светлу онога што су прочитали • оспособљавају да разумеју дужи аудио дијалог и разговарају на задату тему • проширивање вокабулара различитим значењима глагола *get,* као и фразалним глаголима који садрже овај глагол • оспособљавају се да напишу кратак за или против есеј на различите теме	8	-	5	3		-	2.СТ.3.1.4. 2.СТ.3.2.5 2.СТ.3.4.3. 2.СТ.3.5.1. 2.СТ.3.3.1
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

		• разуме и употреби изазе када говори о осећањима, међусобним односима и браку • разликује различите употребе и значење модалних глагола и употреби их у контексту • Да парафразира текст и изрази своје мишљење • Разуме дужи аудио запис и разговара на задату тему (брак) • изрази своје изненађење и неверицу у свакодневном говору • прошири вокабулар различитим значењима глагола GET, као и да разуме и употреби фразалне глаголе у контексту • напише за/против есеј на задату тему	• Индивидуални • фронтални • прад у пару или • у групама	• комуникативна • разговор • усмено излагање • слушање • читање • писање • игра улога	• октобар
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник	• Српски језике • Грађанско васпитање	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Блиц тестови • Тест (диктат) • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
3.	**Тело и ум (Здраво живети)** ***Going to extremes***	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да прошире речник говорећи о људима који су искусили екстремна искуства или су водили изненађујуће занимљиве животе • увежбавање употребе зависних реченица *(defining and non-defining relative clauses*) • развијање вештине слушања • увежбавање употребе придева и прилога и њиховој колокацији и изражавање јаких осећања • оспособљавање ученика да анализирају текст, различите аспекте текста, организовање у пасусе, употребу односних реченица, убацивање додатних информација, додавање информација и мишљења. • увежбавају писање и структурисања есеја пратећи модел који су анализирали	7	-	3	4		-	2.СТ.3.1.3. 2.СТ.3.2.1 2.СТ.3.3.3. 2.СТ.3.4.2

<table>
<tr><td></td><td></td><td>ИСХОДИ
Ученик ће бити у стању да:</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td rowspan="3">• говори и изрази своје мишљење о задатој теми
• правилно употреби односне заменице и односне реченице у контексту
• разуме текст на одређену тему, да извуку битне чињенице из текста и изрази свој став на дату тему
• правилно употребе прилоге и придеве који иду заједно и да изразе екстремна осећања
• да напише есеј пратећи структуру коју су увежбавали</td><td>• индивидуални
• фронтални
• рад у пару или групама</td><td>• комуникативна
• разговор
• усмено излагање
• слушање
• читање
• писање
• игра улога</td><td>Новембар/децембар</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td>Корелација</td><td>Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Уџбеник са радним листовима
• Аудио-визуелна средства
• Речник
• интернет</td><td>• Српски језик</td><td>• Активност на часу
• Само-оцењивање и узајамно оцењивање
• Блиц тестови
• Тест (диктат)
• Домаћи задаци</td></tr>
</table>

Бр.	ТЕМА (модул /област	ЦИЉЕВИ	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
4	**Прошло искуство** ***The Good Old Days***	• Развијање језичких вештина • Оспособљавање ученика да говоре о прошлим догађајима и изражавају навике, садашње (Present Simple/will/is always –ing) и прошле (Past Simple/would/ was always –ing /used to) be/get used to doing • Препознају и говоре о породичном животу прошлом и садашњем, говоре о ономе по чему памте неког професора и деле своја сећања • Оспособљавају се да се жале или одговарају на жалбу колоквијалним језиком • Оспособљавају се да напишу и говоре о свом детињству	11	-	5	3	3	-	2.СТ.3.1.2. 2.СТ.3.2.5. 2.СТ.3.3.1. 2.СТ.3.4.1. 2.СТ.3.5.5.

		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	Облик рада	Методе рада	Време реализације

		• Говоре о садашњим и прошлим навикама користећи задате граматичке категорије • да разуме и говори о тексту, размењује идеје, изрази свој став и коначно изврши самостално истраживање и напише рад о прошлом времену • прати и разуме аудио монологе различитих особа које говоре о сећањима на своје професоре, посебно о навикама професора • разликује хомониме и хомофоне у енглеском језику • Да подржи краћи разговор колоквијаним језиком где се изражава жалба • Напише кратак есеј о свом детињству, а потом га исприча друговима	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групама	Комуникативна Разговор, Усмено излагање Читање слушање Писање Игра улога	• децембар/јануар
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Грађанско васпитање	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
5	**Наглашавање** ***Over my dead body!***	• развијање језичких вештина • обнова употребе модалних глагола који изражавају степен вероватноће • проширивање речника употребом колокација(глагол плус именице ; метафора и идиома уз делове тела • усавршавање вежбе говора кроз вежбе интонације и наглашавања кључних делова реченице • увежбавају да напишу рад о особи од утицаја по претходно датом моделу	8	-	4	4		-	2.СТ.3.1.2. 2.СТ.3.2.5. 2.СТ.3.3.2. 2.СТ.3.4.2. 2.СТ.3.5.1

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• правилно примени модалне глаголе у контексту • разуме колокације и значење метафора и идиома и примени их правилно у контексту • интонира и правилно наглашава кључне делове реченице • разуме анализу и на основу тога напише писани рад о	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групи	• комуникативан, метод разговора, усменог излагања • слушање • рад на тексту	• јануар /фебруар

		особи од утицаја			• писање, • игра улога				
			Наставна средства		**Корелација**			**Праћење и оцењивање**	
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет					• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Блиц тестови • Тест (диктат) • Домаћи задаци	
			Фонд/тип часа						
Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
6	**Наши снови** **Just suppose**	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да употребљавају први,други и трећи кондиционал у контексту (користећи изразе *I wish…If only….it's time….I'd rather….Supposing…)* • оспособљавање ученика да прошире свој речник ткз. паровима речи и њиховој употреби у контексту (sooner or later..) • да размене искуства о својим маштањима и сновима и дискутују проналаске који су директан производ снова • увежбавање свакодневног говора уз употребу речи и израза који подстичу наставак разговора • оспособљавање да напишу наратив користећи изразе који повезују текст	8	-	5	3		-	2.СТ.3.1.2. 2.СТ.3.2.6. 2.СТ.3.3.4. 2.СТ.3.4.2. 2.СТ.3.5.4
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**			**Методе рада**			**Време реализације**
		• говори на тему личних снова и маштања употребљава одговарајући вокабулар • правилно употребљава граматичку грађу у контексту (први,	• Индивидуални • фронтални • рад у пару			• комуникативан, метод разговора и усменог			• фебруар-март

		други и трећи кондиционал) • разуме дужи аудио запис текст на одређену тему, да извуче тражене информације и изрази свој став на дату тему • у једноставнијој комуникацији употребљава изразе и везнике који доприносе течности и одржавању комуникације • напишу кратак есеј на задату тему користећи одговарајуће везе које повезују различите делове текста	• рад у групама	излагања, • слушање, • рад на тексту, • писање • игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• српски језик	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Тест (диктат) • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
7	**Време** **About time**	• развијање језичких вештина • оспособљавање ученика да изразе своје мишљење и став на тему времена • оспособљавање да правилно идентификују и употребе чланове и одреднице за количину (both, every, each, all, no...) • оспособљавање да изразе свој став о животним фазама уз употребу одређених идиома, колокација и израза који садрже ***life*** *и* ***time*** • оспособљавање ученика да унапреде стил писања повезујући јасно идеје у тексту	11	-	4	4	3	-	2.СТ.3.1.2. 2.СТ.3.2.5. 2.СТ.3.3.1. 2.СТ.3.4.4. 2.СТ.3.5.4.
		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		• образложи своје мишљење и став на тему времена, животних фаза и уметности користећи одговарајући регистар • правилно користи идиоме, колокације и задате фразе у контексту • правилно употреби чланове и одреднице за количину	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групама		• метод разговора, усменог излагања • рад на тексту • слушање			• април -мај	

		• разуме текст на одређену тему, извуче битне информације из текста и изрази свој став на задату тему • напише једноставнији есеј на тему архитектуре и унапреди свој стил користећи одговарајућу структуру		• писање • игра улога	
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник • интернет	• Српски језик • Ликовна уметност	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
8		• развијање језичких вештина • активирање и увежбавање вокабулара (фразалних глагола) у контексту на тему: употребе мобилних телефона • обнављање заменица, присвојних придева, глагола (*reporting verbs: admit, persuade, etc)* просторних и временских одредница везано за индиректни говор, • оспособљавање употребе правилно граматичку грађу *Reported Speech (statements and questions)* и глаголских израза уз индиректни говор • оспособљавање ученика разумеју текст на одређену тему, да извуку битне информације из текста и изразе свој став на дату тему дигиталних формата и читања књига на телефону, уз употребу одређених сложеница (*leisure time, etc.)* • обаве телефонски разговор и изразе претпоставку (*it could be)* • оспособљавање да напише кратку једноставну причу користећи прилоге и изразе за време (*narrative time expressions: a while back*) и одговарајућу структуру.	10	-	4	3	3	-	2.СТ.2.1.3. 2.СТ.2.2.1. 2.СТ.2.3.3. 2.СТ.2.4.3. 2.СТ.2.5.4.

		ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		• употреби и говори на тему нових дигиталних формата попут читања књига преко телефона • разуме и употреби граматичку грађу, индиректни говор, у контексту • правилно изражава претпоставке користећи одговарајуће изразе • напише кратку причу користећи одговарајућу структуру	• индивидуални • фронтални • рад у пару • рад у групама	Метод разговора, усменог излагања Слушање Рад на тексту Писање Игра улога	• мај -јуни
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Уџбеник са радним листовима • Аудио-визуелна средства • Речник	• Српски језик	• Активност на часу • Само-оцењивање и узајамно оцењивање • Писмени задаци • Тест (диктат) • Домаћи задаци

Бр.	**ТЕМА (модул /област**	**ЦИЉЕВИ**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	Утврђи-вање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	стандарди
9	**Пројектна настава** **Познати региони у земљама чији се језик учи** **Културни живот, манифестације које радо млади посећују у земљама чији се језик учи** **Међународни пројекти и учешће у њима**	• Развијање језичких вештина • Развијање међупредметних компетенција • Коришћење постојећих и стицање нових знања о регионима у земљама енглеског говорног подручја, културним манифестацијама које малди радо посећују и учешћу у међународним пројектима • Додатно учење вештина попут аналитичког мишљења, одлучивања, рада у тиму, комункације, презентације, вођења дискусије, давање и примање повратне информације, преузимања одговорности, развијања креативности • Оспособљавање ученика да користећи ИКТ презентују рад	9	-	7	2		-	

	ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**

		• Истражујући изабрану тему, стекне додатно знање о регионима енглеског говорног подручја, културним манифестацијама и учешћу у међународним пројектима • Додатно развије социјалне и интерперсоналне вештине • Презентује резултате рада користећи ИКТ	• рад у групи	• комуникативан, метод разговора, метод истаживања и презентације	• март-мај
			Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
			• Интернет • Литература • библиотека	У зависности од теме	• Активност на пројекту • Лично ангажовање • Квалитет личног доприноса изради задатка • Сарадња у оквиру групе • Креативност

1. Област језичке вештине СЛУШАЊЕ
2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и
професионалном контексту.
2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.
2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота
2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ
2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.
2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.
2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.
2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).
2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.
2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.
3. Област језичке вештине – ГОВОР
2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.
2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.
2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.
2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).
2.СТ.3.3.5. Упоређује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.
4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ
2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.
2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.

2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.
2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима; јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.
2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. препричава, описује, систематизује и сл.).

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.3.5.1. Разуме и користи разноврстан репертоар реи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.
2.СТ.3.5.2. Разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.
2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију.

Енглески језик – Допунска настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Допунска настава**	објашњавање граматичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна објашњавање лексичке јединице која је ученицима посебно тешка или нејасна оспособљавање ученика да кроз додатна вежбања стекну самопоуздање и знања неопходна за израду писмених задатака оспособљавање ученика да усвоје одређене технике самосталног учења	30	-	-	-	-	Стандарди за напредни ниво

ИСХОДИ **Ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• разуме граматичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • разуме лексичку јединицу која му је била посебно тешка или нејасна • самостално решава задатке • примењује одређене технике самосталног учења	• фронтални • индивидуални • у пару	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник Интернет	• Српски језик • Пословна информатика • Економска група предмета	• Активност на часу (задаци отвореног и затвореног типа) • Домаћи задаци • Тест /диктат

Енглески језик – Додатна настава

			Фонд/тип часа					
Бр.	**ТЕМА модул/област**	**ЦИЉЕВИ**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђи-вање**	**обрада**	**писмени задаци**	**стандарди**
1.	**Додатна настава**	• Оспособљавање ученика да правилно користе сложеније граматичке структуре • Оспособљавање ученика да разумеју и правилно користе лексику за напредни ниво знања • Оспособљавање ученика да у писменом и усменом изражавању правилно користе сложене структуре и лексику • Оспособљавање ученика да разумеју сложене текстове из различитих писаних извора (оригиналних књижевних дела, новинских и стручних чланака, извештаја...)	15	-	-	-	-	Стандарди за напредни ниво

ИСХОДИ Ученик ће бити у стању да:	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
План за часове додатне наставе прави се у складу са потребама и интересовањима ученика и може обухватити теме из савременог живота,књижевности, историје и културе земаља са енглеског говорног подручја као и рад са ученицима у сврху припреме за такмичење	индивидуални у пару групни	• конструктивистички	• током школске године

Наставна средства	**Корелација**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник са радним листовима • English Grammar in Use • Речник • Интернет	Зависи од потреба и интересовања ученика	• Активност на часу • Домаћи задаци • Тестови

4.3. ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – Четврти разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Физичко васпитање
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Физичке способности • Иницијални тест • Кондициона припрема ученика	• Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • унапређивање и одржавање физичких способности • проширивање знања о развоју моторичких способности •јачање коштано-мишићне грађе •правилно држање тела •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	6		4	2			

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања	• групни •фронтални • индивидуални	• дијалошка • демонстрација • практично вежбање	•Септембар •октобар •март

		• планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу • користи могућности за свакодневну физичку активност у окружењу и редовно вежба у складу са својим потребама •препозна ниво оптерећења током вежбања •упореди и анализира резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• касетофон,цд • стручаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Атлетика • усавршавање технике трчања на средње стазе • техника трчања на кратким стазама	•Усвојити технику трчања,; •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Примена моторичке вештине у свакодневним условима живота и рада •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност	6		4	2			
		Исходи		**Облик рада**	**Методе рада**			**Време реализације**	

		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •демонстрира технику дисциплина из атлетике које поседују вештину, технику • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања •препозна ниво оптерећења током вежбања •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу	• Фронтални • Групни • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање	•Септембар •Октобар •Април •Мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• штоперица • метар • сталак медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу	

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	Спортска гимнастика • Вежбе на тлу	•Усвојити и унапређивати моторичке вештине •Упознати ученике са значајем спортске активности •јачање коштано-мишићне грађе •Очување и унапређивање Здравља • формирање вољне особине личности-истрајност • развијање естетике у вежбању	4		2	2			

		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •уочи грешке у извођењу покрета и кретања •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе •при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности		• Групни • Фронтални • Индивидуални		• вербална • демонстрација • практично вежбање		•децембар •јануар •фебруар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		•стручаче •медији(спортска литература,интернет)		•Српски језик и књижевност-Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво		• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу			
Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**број часова у области**	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	Спортске игре • одбојка • кошарка • мали фудбал	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање технике у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким	32		26	6			

		активностима • усвоји правила спортске игре							

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: •примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама •примењује правила безбедности у физичким активностима у школи и ван школе; •у групним активностима ради на остваривању заједничких циљева •решава конфликте на толерантан и прихватљив начин •примењује и поштује основне принципе вежбаоног процеса и правила тимских и спортских игара •одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање •навија фер •планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу	• Групни • Фронтални • Индивидуални	• вербална • демонстрација • практично вежбање	Током школске године Септембар - јун

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
•Одбојкашка лопта •Кошаркашка лопта •Фудбалска лопта •Рекети и лоптице •Мрежа •Пиштаљка •медији(спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност- Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)- Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода • извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул /област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>Утврђивање и Увежбавање</th><th>Обрада и Увежбавање</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td>5.</td><td>Активности по избору
• стони тенис
• бадминтон
•плесови и народна кола
•вијача
•аеробик</td><td>•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика
• Усвајање технике у спорту
•Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика
•Развијање спретности и окретности
• Очување и унапређивање Здравља
• Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време
• Формирање позитивног односа према физичким активностима</td><td>12</td><td></td><td>10</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">По завршетку теме ученик ће бити у стању да
•при вежбању и кретању уочи и негује естетске вредности;
•примењује усвојене вежбе и вежбања у складу са сопственим могућностима и потребама
•уочи грешке у извођењу покрета и кретања
•одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање
•планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу;
• игра један народни и један друштвени плес
•препозна ниво оптерећења током вежбања</td><td colspan="2">• Групни
• Индивидуални
• фронтални</td><td colspan="2">• дијалошка
• демонстрација
• практично вежбање</td><td>Током школске гогине
Септембар - јун</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">• вијаче
• рекети
• лоптице
• касетофон,цд
• медији(спортска литература,интернет)</td><td colspan="2">•Српски језик и књижевност-Култура изражавања
•Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину</td><td colspan="3">• праћење остварености исхода
•извештаји о извршеним мерењима
•тестови практичних вештина
• активност на часу</td></tr>
</table>

			•Музичка култура • Историја (одабране теме)-Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**Утврђивање и Увежбавање**	**Обрада и Увежбавање**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	Физичка и здравствена култура •Физичко образовање (основна правила и принципи вежбања) •Здравствена култура	•Допринос задовољењу основних психофизичких, социјалних потреба ученика • Усвајање правила у спорту •Развијање и усавршавање моторичкох способности умења и навика •Развијање спретности и окретности • Очување и унапређивање здравља • Оспособљавање за самостално, групно вежбање у слободно време • Формирање позитивног односа према физичким активностима	2		1	1			

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
По завршетку теме ученик ће бити у стању да: • сврсисходно примењује вежбе, разноврсна природна и изведена кретања • планира и примењује усвојене моторичке вештине у свакодневном животу • поштује здравствено-хигијенска и еколошка правила у вежбању; •редовно контролише своје здравље; • повезује штетан утицај који психоактивне супстанце имају на здравље; • познаје основне принципе пружања прве помоћи •примени принципе здраве исхране	• групни •фронтални • индивидуални	• дијалошка • демонстрација • практично вежбање	Током школске године: Септембар-јун

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• касетофон, цд • струњаче • вијаче • медији (спортска литература,интернет)	•Српски језик и књижевност- Култура изражавања •Енглески језик- Заштита човекове околине •Грађанско васпитање- Право на здраву животну средину •Музичка култура • Историја (одабране теме)- Брига о телу и здрављу кроз историју; Спорт некад и сад • Социологија са правима грађана-Појединац, култура и друштво	• праћење остварености исхода •извештаји о извршеним мерењима •тестови практичних вештина • активност на часу

4.4. МАТЕМАТИКА – Четврти разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Математика
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	93
Недељни фонд часова	3
Литература	М. Обрадовић, Д. Георгијевић: Математика са збирком задатака за 4. разред средње школе (КБ. 24177) ЈП „Завод за уџбенике“

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**			
			број часова у области	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**
1.	ГРАНИЧНА ВРЕДНОСТ НИЗА (2МА.1.3.1, 2МА.2.3.1, 2МА.2.3.2, 2МА.3.2.1, 2МА.3.3.2.) • Гранична вредност низа. • Збир бесконачног геометријског низа. • Број e	• Упознавање са појмовима гранична вредност низа • Упознавање са бројем e	10	5	3	2
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**	**Време реализације**
		• израчуна једноставније граничне вредности низа; • израчуна збир првих n чланова геометријског низа • дефинише број e	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару		• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења	• Септембар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• Дидактички материјал • Калкулатор	• Статистика • Рачунарство и информатика		• активност на часу, усмено излагање • домаћи задаци, кратке писмене вежбе • контролне вежбе • писмени задаци	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">ФУНКЦИЈЕ (2МА.1.3.2, 2МА.1.3.3.)
• Важнији појмови и својства реалних функција реалне промењиве.
• Преглед елементарних функција.
• Гранична вредност функције
• Непрекидност функције (геометријски смисао).
• Асимптоте.</td><td>• Проширивање знања о особинама функција
• Разумевање појмова инверзна и сложена функција
• Упознавање са појмом гранична вредност функције</td><td>25</td><td>15</td><td>7</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• дефинише функцију и врсте функција (1-1, НА и бијекција)
• користи експлицитни и имплицитни облик функције
• објасни монотоност функције, ограниченост, парност, периодичност и нулу функције и уме сваку да одреди (ако је дата функција има)
• одреди инверзну функцију дате, једноставне функције
• одреди сложену функцију од две задате функције
• нацрта и анализира елементарне функције
• одреди граничну вредност функције
• наброји важне лимесе
• одреди асимптоте дате функције</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Октобар
• Новембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Дидактички материјал
• Графици
• Калкулатор</td><td colspan="2">• Рачунарство и информатика</td><td colspan="3">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролн евежбе
• писмени задаци</td></tr>
<tr><td colspan="7"></td></tr>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/типчаса</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="6">3.</td><td rowspan="6">ИЗВОД ФУНКЦИЈЕ (2МА.2.3.4, 2МА.2.3.5.)
• Прираштај функције. Извод функције (проблем тангенте и брзине)
• Основне теореме о изводу, изводи елементарних функција
• Испитивање функције и њен график
• Примена извода на једноставније екстремалне проблеме</td><td colspan="2">• Разумевање појма извода функције
• Оспособљавање за примену извода на испитивање својстава функције</td><td>25</td><td>15</td><td>7</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• објасни проблем тангенте у датој тачки и проблем брзине
• дефинише појам извода
• израчуна извод једноставних функција применом правила диференцирања;
• одреди извод сложене и извод инверзне функције
• примени таблицу елементарних извода
• одреди екстремне вредности применом извода
• испита монотоност функције применом извода
• испита ток и скицира график једноставне рационалне функције
• примени диференцијални рачун на решавање једноставних проблема;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Децембар
• Јануар
• Фебруар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Дидактички материјал
• Геометријски модели
• Графици</td><td colspan="3">• Банкарско пословање;
• Банкарска обука</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролн евежбе
• писмени задаци</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Бр.</td><td rowspan="2">Тема/модул/област/стан-дарди</td><td rowspan="2" colspan="2">Циљеви</td><td colspan="4">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td>број часова у области</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="6">4.</td><td rowspan="6">КОМБИНАТОРИКА
(2.МА.1.4.1. ;
2.МА.1.4.3. ;
2.МА.2.4.1)
• Основна правила.
• Варијације.
• Пермутације.
• Комбинације (без понављања).
• Биномни образац.</td><td colspan="2">• Упознавање са основним елементима комбинаторике
• Разумевање појма пермутације, варијације и комбинације без понављања
• Оспособљавање за примену биномног образца</td><td>15</td><td>7</td><td>5</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• примени правила збира и производа за пребројавање коначних скупова;
• примени елементе комбинаторике у једноставним реалним ситуацијама;
• примени биномни образац на решавање једноставнијих проблема;</td><td>• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Фебруар
• Март</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td>Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Дидактички материјал
• Калкулатор</td><td>• Статистика
• Рачунарство и информатика</td><td colspan="4">• активност н ачасу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролн евежбе
• писмени задаци</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Бр.</td><td rowspan="2">Тема/модул/област/стан-дарди</td><td rowspan="2" colspan="2">Циљеви</td><td colspan="4">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td>број часова у области</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td></tr>
<tr><td rowspan="3">5.</td><td rowspan="3">Вероватноћа и статистика
(2.МА.1.4.1. ;
2.МА.1.4.3. ;
2.МА.2.4.1)
• Случајни догађаји. Вероватноћа.
• Условна</td><td colspan="2">• Упознавање појмом вероватноће и појмом случајног догађаја
• Разумевање појма условне вероватноће и независности догађаја
• Упознавање појмова и примера случајних променљивих дискретног типа.</td><td>18</td><td>9</td><td>6</td><td>3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
</table>

	вероватноћа и независност. • Биномна вероватноћа. • Случајне величине. Популација, обележје и узорак • Очекивана вредност и дисперзија. • Прикупљање, сређивање, графичко приказивање и нумеричка обрада података..	• одреди вероватноћу једноставнијег случајног догађаја; • одреди очекивану вредност и дисперзију случајне величине; • изврши мање статистичко истраживање, обради резултате, прикаже их и интерпретира; • анализира и образложи поступак решавања задатка и дискутује број решења; • користи математички језик за систематично и прецизно представљање идеја и решења.	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења	• Април • Мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Дидактички материјал • Калкулатор	• Статистика • Рачунарство и информатика	• активност на часу • усмено излагање • домаћи задаци • кратке писмене вежбе • контролн евежбе • писмени задаци	

МАТЕМАТИКА – Допунска настава

Допунска настава се организује за поједине ученике или групе ученика истог разреда којима је, повремено или стално, потребна помоћ у савладавању програма математике, односно, за оне ученике који имају потешкоће у учењу и не постижу основне стандарде постигнућа из математике. Избор ученика и начин организовања допунске наставе утврђује наставник, односно Одељенско веће на предлог предметних наставника. Приликом реализације допунске наставе, за постизање што бољих резултата, наставник треба да примењује, пре свега, индивидуални облик рада, а касније и групни облик. Наравно, обим и сложеност материјала треба да буду прилагођени ученицима. Пратећи њихов индивидуални напредак, наставник „in vivo“ интервенише, дајући јасне и прецизна упутства за што ефикасније савладавање градива.

Како у редовној тако и у допунској настави, наставник треба да има повратну информацију о нивоу знања до којег је ученик стигао. У зависности од повратне информације, наставник ученика може и даље да усмерава.

Вредновање и праћење рада ученика треба да буде саставни део допунске наставе.

План допунске наставе:

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	математика
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	М. Обрадовић, Д. Георгијевић: Математика са збирком задатака за 4. разред средње школе (КБ. 24177) ЈП „Завод за уџбенике“

Наставни програм за допунску наставу:

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="6">1.</td><td rowspan="6">ГРАНИЧНА ВРЕДНОСТ НИЗА
• Гранична вредност низа
• Збир бесконачног геометријског низа
• Број е</td><td>• Упознавање са појмовима гранична вредност низа
• Упознавање са бројем е</td><td>2</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td>• израчуна једноставније граничне вредности низа;
• израчуна збир првих n чланова геометријског низа
• дефинише број е</td><td colspan="2">● Фронтални
● Индивидуални
● Рад у пару</td><td colspan="2">● Дијалошка
● Комбинована
● Метода активног учења</td><td>● Септембар</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>● Дидактички материјал
● Калкулатор</td><td colspan="2">● Статистика
● Рачунарство и информатика</td><td colspan="3">● активност на часу, усмено излагање
● белешке
● праћење</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">ФУНКЦИЈЕ
• Важнији појмови и својства реалних функција реалне променљиве.
• Преглед елементарних функција.
• Гранична вредност функције
• Непрекидност функције (геометријски смисао).
• Асимптоте.</td><td>● Проширивање знања о особинама функција
● Разумевање појмова инверзна и сложена функција
● Упознавање са појмом гранична вредност функције</td><td>9</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td>• дефинише функцију и врсте функција (1-1, НА и бијекција)
• користи експлицитни и имплицитни облик функције
• објасни монотоност функције, ограниченост, парност, периодичност и нулу функције и уме сваку да одреди (ако је дата функција има)
• одреди инверзну функцију дате, једноставне функције
• одреди сложену функцију од две задате функције
• нацрта и анализира елементарне функције
• одреди граничну вредност функције
• наброји важне лимесе
• одреди асимптоте дате функције</td><td>● Фронтални
● Индивидуални
● Рад у пару</td><td colspan="2">● Дијалошка
● Комбинована
● Метода активног учења</td><td>● Октобар
● Новембар</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td>Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Дидактички материјал
• Графици
• Калкулатор</td><td>• Рачунарство и информатика</td><td colspan="3">• активност на часу
• усмено излагање
• белешке</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/типчаса</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Бр</th><th>Тема/модул/област/</th><th>Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td rowspan="6">3.</td><td rowspan="6">ИЗВОД ФУНКЦИЈЕ
• Прираштај функције. Извод функције (проблем тангенте и брзине).
• Основне теореме о изводу, изводи елементарних функција.
• Испитивање функције и њен график.
• Примена извода на једноставније екстремалне проблеме.</td><td>• Разумевање појма извода функције
• Оспособљавање за примену извода на испитивање својстава функције</td><td>9</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td>• објасни проблем тангенте у датој тачки и проблем брзине
• дефинише појам извода
• израчуна извод једноставних функција применом правила диференцирања;
• одреди извод сложене и извод инверзне функције
• примени таблицу елементарних извода
• одреди екстремне вредности применом извода
• испита монотоност функције применом извода
• испита ток и скицира график једноставне рационалне функције
• примени диференцијални рачун на решавање једноставних проблема;</td><td colspan="2">• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Децембар
• Јануар
• Фебруар</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Дидактички материјал
• Геометријски модели
• Графици</td><td colspan="2">• Банкарско пословање;
• Банкарска обука</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• белешке</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td></tr>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Бр</th><th>Тема/модул/област/</th><th>Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td rowspan="6">4.</td><td rowspan="6">КОМБИНАТОРИКА
• Основна правила.
• Варијације.
• Пермутације.
• Комбинације (без понављања).
• Биномни образац.</td><td>• Упознавање са основним елементима комбинаторике
• Разумевање појма пермутације, варијације и комбинације без понављања
• Оспособљавање за примену биномног образца</td><td>5</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td>• примени правила збира и производа за пребројавање коначних скупова;
• примени елементе комбинаторике у једноставним реалним ситуацијама;
• примени биномни образац на решавање једноставнијих проблема;</td><td>• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Фебруар
• Март</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td>Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>• Дидактички материјал
• Калкулатор</td><td>• Статистика
• Рачунарство и информатика</td><td colspan="3">• активност н ачасу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• белешке</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="4">5.</td><td rowspan="4">Вероватноћа и статистика
• Случајни догађаји. Вероватноћа.
• Условна вероватноћа и независност.</td><td>• Упознавање појмом вероватноће и појмом случајног догађаја
• Разумевање појма условне вероватноће и независности догађаја
• Упознавање појмова и примера случајних променљивих дискретног типа.</td><td>5</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Бр	Тема/модул/област/	Циљеви	Фонд/тип часа		
	• Биномна вероватноћа. • Случајне величине. Популација, обележје и узорак • Очекивана вредност и дисперзија. • Прикупљање, сређивање, графичко приказивање и нумеричка обрада података..	• одреди вероватноћу једноставнијег случајног догађаја; • одреди очекивану вредност и дисперзију случајне величине; • изврши мање статистичко истраживање, обради резултате, прикаже их и интерпретира; • анализира и образложи поступак решавања задатка и дискутује број решења; • користи математички језик за систематично и прецизно представљање идеја и решења.	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења	• Април • Мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Дидактички материјал • Калкулатор	• Статистика • Рачунарсво и информатика	• активност на часу • усмено излагање • домаћи задаци • белешке	

МАТЕМАТИКА – Додатна настава

Додатна настава из математике предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за математику. Она треба да продубљује и проширује математичка знања ученика.

Циљеви и задаци

- Додатна настава мотивише и постиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној орјентацији ученика у области математике и шире;
- оспособљава ученика за самообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор преставља успех ученика на редовној настави, али не и једини. Важни индикатори за избор ученика су:
да ли ученик може да реши задатак још на неки начин; да ли је у стању ра реши задатак нове врсте;

- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже; показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака;

да ли ученик мисли математички (уме да апстахује, врши анализу и синтезу). План додатне наставе:

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Математика
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	30
Недељни фонд часова	1
Литература	Математичка такмичења економских школа

Наставни план и програм:

Редни број	Назив теме	Број часова
1.	Гранична вредност низа	10
2.	Функције	10
3.	Комбинаторика	10

Број часова из појединих тема је дат оквирно и може се мењати.

Начин реализације додатне наставе

- решавање проблемских и истраживачких задатака;
- самостални рад ученика уз консултације са наставником;
- рад у пару и мањим групама;
- коришћење додатне литературе и дигиталних извора;
- анализа различитих начина решавања истог проблема;
- припрема за такмичења и смотре знања.

Праћење и вредновање

- праћење активности ученика на часовима;
- анализа самосталних радова и пројеката;
- праћење напретка у решавању сложенијих задатака;
- учешће на такмичењима и другим облицима провере знања;
- самовредновање ученика.

Очекивани исходи

Ученик:

- примењује стечена знања у новим и сложенијим ситуацијама;

- користи различите стратегије решавања проблема;
- самостално користи математичку литературу;
- логички аргументује поступак решавања;
- показује интересовање за даље изучавање математике.

Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из математике, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне математичке литераруре. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе: успешно коришћење математичке литературе.

МАТЕМАТИКА – Припремна настава за разредне и поправне испите

Припремна настава организује се за ученике који полажу поправни или разредни испит из математике. Циљ припремне наставе је систематизација, обнављање и утврђивање наставних садржаја предвиђених програмом наставе и учења, као и оспособљавање ученика за успешно полагање испита.

Настава се реализује кроз индивидуални и групни рад, у складу са потребама ученика. Посебна пажња посвећује се садржајима који представљају основу за даље учење математике и који су неопходни за достизање прописаних исхода учења.

Вредновање рада ученика врши се континуирано кроз разговор, решавање задатака, анализу грешака и провере усвојености кључних садржаја.

Број часова припремне наставе утврђује се у складу са важећим прописима и потребама ученика који полажу испит.

<table>
<tr><td colspan="2">Образовни профил</td><td colspan="3">Финансијско-рачуноводствени техничар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Предмет</td><td colspan="3">Математика</td></tr>
<tr><td colspan="2">Разред</td><td colspan="3">Четврти</td></tr>
<tr><td colspan="2">Годишњи фонд часова</td><td colspan="3">10</td></tr>
<tr><td colspan="2">Литература</td><td colspan="3">М. Обрадовић, Д. Георгијевић: Математика са збирком задатака за 4. разред средње школе (КБ. 24177) ЈП „Завод за уџбенике“</td></tr>
<tr><td>Бр.</td><td>Тема/модул/област/стандарди</td><td colspan="2">Циљеви</td><td>Број часова у области</td></tr>
<tr><td rowspan="5">1.</td><td rowspan="5">Гранична вредност низа</td><td colspan="2">● Упознавање са појмом гранична вредност низа низа
● Упознавање са бројем e</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик:
● Израчуна једноставније граничне вредности низа
● Израчуна збир првих n чланова геометријског низа
● дефинише број e</td></tr>
<tr><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

		• фронтални • индивидуални • рад у мањој групи	• Дијалошка • Комбинована	• усмена провера • решавање задатака • увид у напредовање ученика

Бр.	**Тема/модул/област/стандарди**	**Циљеви**	**Број часова у области**
2.	Функције	• Проширивање знања о особинама функција • Разумевање појмова инверзна и сложена функција • Упознавање са појмом гранична вредност функције	2

Исходи		
Ученик: • дефинише функцију и врсте функција (1-1, НА и бијекција) • користи експлицитни и имплицитни облик функције • објасни монотоност функције, ограниченост, парност, периодичност и нулу функције и уме сваку да одреди (ако је дата функција има) • одреди инверзну функцију дате, једноставне функције • одреди сложену функцију од две задате функције • нацрта и анализира елементарне функције • одреди граничну вредност функције • наброји важне лимесе • одреди асимптоте дате функције		
Облик	**Метода**	**Праћење**
• индивидуални; • рад у мањој групи.	• Дијалошка • Комбинована • Решавање задатака	• усмена провера; • решавање задатака; • увид у напредовање ученика.

Бр.	**Тема/модул/област/стандарди**	**Циљеви**	**Број часова у области**
3.	Извод функције	● Разумевање појма извода функције ● Оспособљавање за примену извода на испитивање својстава функције	2

Исходи

<table>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Ученик:
• објасни проблем тангенте у датој тачки и проблем брзине
• дефинише појам извода
• израчуна извод једноставних функција применом правила диференцирања;
• одреди извод сложене и извод инверзне функције
• примени таблицу елементарних извода
• одреди екстремне вредности применом извода
• испита монотоност функције применом извода
• испита ток и скицира график једноставне рационалне функције
• примени диференцијални рачун на решавање једноставних проблема;</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• индивидуални;
• рад у мањој групи.</td><td>• разговор;
• демонстрација;
• решавање задатака;
• анализа грешака.</td><td>• усмена провера;
• решавање задатака;
• увид у напредовање ученика.</td></tr>
<tr><td>Бр.</td><td>Тема/модул/област/стандарди</td><td colspan="2">Циљеви</td><td>Број часова у области</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Комбинаторика</td><td colspan="2">• Упознавање са основним елементима комбинаторике
• Разумевање појма пермутације, варијације и комбинације без понављања
• Оспособљавање за примену биномног образца</td><td>2</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">Исходи</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="3">• примени правила збира и производа за пребројавање коначних скупова
• примени елементе комбинаторике у једноставним реалним ситуацијама
• примени биномни образац на решавање једноставнијих проблема</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• индивидуални;
• рад у мањој групи.</td><td>• разговор;
• демонстрација;
• решавање задатака;
• анализа грешака.</td><td>• усмена провера;
• решавање задатака;
• увид у напредовање ученика.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област/стандарди</th><th colspan="3">Циљеви</th><th>Број часова у области</th></tr>
<tr><td rowspan="6">5.</td><td rowspan="6">Вероватноћа и статистика</td><td colspan="3">• Упознавање појмом вероватноће и појмом случајног догађаја
• Разумевање појма условне вероватноће и независности догађаја
Упознавање појмова и примера случајних променљивих дискретног типа.</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="4">Исходи</td></tr>
<tr><td colspan="4">• одреди вероватноћу једноставнијег случајног догађаја;
• одреди очекивану вредност и дисперзију случајне величине;
• изврши мање статистичко истраживање, обради резултате, прикаже их и интерпретира;
• анализира и образложи поступак решавања задатка и дискутује број решења;
• користи математички језик за систематично и прецизно представљање идеја и решења.</td></tr>
<tr><td>Облик</td><td>Метода</td><td>Праћење</td></tr>
<tr><td>• индивидуални;
• рад у мањој групи.</td><td>• разговор;
• демонстрација;
• решавање задатака;
• анализа грешака.</td><td>• усмена провера;
• решавање задатака;
• увид у напредовање ученика.</td></tr>
</table>

4.5. СОЦИОЛОГИЈА СА ПРАВИМА ГРАЂАНА – Четврти разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Социологија са правима грађана
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	/

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Структура и организација друштва	Упознавање са функционисањем, структуром и организацијом друштва.	15		4	11			
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**		
		Ученици ће схватити структуру и организацију друштва Ученици ће моћи да објасне улогу друштвених група с посебним освртом на брак и породицу Ученици ће бити у стању да схвате друштвену поделу рада Ученици ће моћи да објасне узроке друштвеног раслојавања Ученици ће моћи да наведу друштвене установе и друштвене организације и направе разлику између њих Ученици ће моћи да разликују особености сеоског и градског становништва	Фронтални		Дијалошка, монолошко-дијалошка.		Септембар,Октобар		
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
					Активност на часу, тест и/или индивидуално одговарање.				

Бр.	**Тема/модул/ бласт**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени**	**практ.**	**практ.**

			часова у области				**задаци**	**наст.**	**наст. у блоку**
2.	Држава и политика	Упознавање са политиком као вештином управљања друштвом Оспособљавање за демократско мишљење Упознавање са функционисањем државних институција и органа власти	15		4	11			
		Исходи	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		Оспособити ученике да опишу улогу политике у друштву , да објасне појам, развој и облике суверености и демократије, разликују законодавну, извршну и судску власт Оспособити ученике да разликују удружења грађана и политичке партије, да препознају идеолошке разлике партија и поделу на левицу, десницу и центар Оспособити ученике да схвате изборни поступак и конституисање скупштине и владе, да разликују државне органе власти , да разликује аутономију и локалну самоуправу и оспособити их да разумеју функционисање локалне самоуправе	Фронтални и индивидуални рад.			Дијалошка и монолошко-дијалошка.		Новембар,Децембар	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**			**Праћење и оцењивање**			
			Уставно и привредно право Грађанско васпитање			Активност на часу,тест и/или индивидуално одговарање.			
Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3	Устав и правна држава	Упознавање са Уставом Републике Србије, његовим историјским претечама и правосудним системом Републике Србије	6		2	4			
		Исходи	**Облик рада**			**Методе рада**		**Време реализације**	
		Оспособити ученика да схвати значај устава као највишег правног акта , да разликује устав од закона Ученик ће бити у стању да направи преглед развоја	Фронтални			Дијалошка и монолошко-дијалошка.		Јануар, фебруар,	

		уставности у Србији Оспособити ученика да уочи значај владавине права и правне државе , да зна основне одредбе Устава Републике Србије и да схвати функционисање правосудног система Републике Србије			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
			Уставно и привредно право Грађанско васпитање	Активност на часу,тест и/или индивидуално одговарање.	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	Људска права и слободе	Богаћење знања о људским правима и слободама и о улози појединца у друштвеном и политичком животу	6		2	4			

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Оспособити ученике да схвате људска права и слободе и свој положај у друштву Оспособити их да знају на који начин се штите права и слободе грађана.	Фронтални Индивидуални	Дијалошка и монолошко-дијалошка.	март

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
	Уставно и привредно право Грађанско васпитање	Активност на часу,тест и/или индивидуално одговарање.

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
5.	Култура и друштво	Развијање знања о културним тековинама	15		4	11			

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**

		Оспособити ученике да уоче разлику и сличности између културе и цивилизације Оспособити ученике да схвате настанак религије и религијског мишљења , да идентификују монотеистичке религије и објасни специфичности хришћанства Оспособити ученике да разликују обичај и морал, да схвате разлику између уметности, масовне културе, подкултуре, шунда и кича	Фронтални Индивидуални	Дијалошка и монолошко-дијалошка.	април, мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
				Активност на часу,тест и/или индивидуално одговарање.	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	Друштвене промене и развој друштва	Оспособљавање за живот у друштву изложеном сталним променама и изазовима које доноси развој савременог друштва Стицање знања о хоризонталној и вертикалној покретљивости друштва	5		1	4			
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		Оспособити ученике да идентификују друштвене промене Оспособити ученике да знају основне карактеристике хоризонталне и вертикалне покретљивости, да препознају друштвени развој Оспособити их да формирају став према савременим тенденцијама у развоју глобалног друштва	Фронтални Индивидуални		Дијалошка и монолошко-дијалошка.			мај	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
					Активност на часу,тест и/или индивидуално одговарање.				

ЦИЉ И ЗАДАЦИ:
– Оспособљавање ученика за живот у друштву изложеном сталним променама и изазовима које доноси развој савременог друштва – Развијање способности код ученика за улогу одговорног грађанина за живот у демократски уређеном и хуманом друштву – Унапређивање ученичке способности за све облике комуникације, дијалога и исказивања аргументованог става
ЗАДАЦИ НАСТАВЕ ПРЕДМЕТА СУ:
да развију свест о начину повезаности појединца, друштва и културе;
да стекну примењива и функционална знања о друштвеним појавама;
да се код ученика развија способност критичког расуђивања и ангажован став према друштву и друштвеним институцијама,
да ученици формирају аутономни вредносни систем;
да унапеде и прошире општу културу;
да развију осетљивост у односу на постојање друштвених неједнакости (економских, образовних, родних,класних ,етничких, глобалних;
оснаживање ученика у препознавању друштвених проблема и активног односа према њиховом решавању;
да унапреде способност да самостално проналазе релевантне информације и д ауспоставе критички однос према њима;
да унапреде способност свих облика комуникације, дијалога и исказивања аргументованог става;
да унапреде способност квалитетне и ефикасне сарадње са другима (групног рада, тимског рада)
да разумеју друштвени смисао и важност професије социолога
Корелација са предметима као што су грађанско васпитање, историја, уставно и привредно право, српски језик и књижевност
ЛИТЕРАТУРА: нема

4.6. РАЧУНОВОДСТВО – Четврти разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Рачуноводство
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	62+62
Недељни фонд часова	2Т + 2В
Литература	Нема литературе

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**број часова у области**	**вежбе**	**Фонд/тип часа: утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Евиденција дугорочних финансијских пласмана и капитала**	• Стицање знања о финансијским пласманима(појам и врсте) • Да објасне учешћа у капиталу • Оспособљавање за обухватање пословних промена везаних за хартије од вредности (акције) и облике капитала • Оспособљавање за обухватање пословних промена везаних за прибављање капитала приликом оснивања у току пословања(акционарско друштво, друштво са ограниченом одговорношћу) • Да објасне и знају да прокњиже смањење капитала повлачењем основног капитала	24	12		12	1		

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• Разликује облике дугорочних финансијских пласмана • Евидентира учешћа у капиталу • Евидентира дугорочна потраживања по кредитима • Евидентира продају емитованих обичних и приоритетних акција • Објасни разлику у правима власника обичних и приоритетних акција • Разликује облике капитала у зависности од правне форме	• фронтални • групни • индивидуални	• монолошко дијалошка • дијалошка • демонстрације	• септембар • октобар

		предузећа • Евидентира прибављање капитала приликом оснивања предузећа • Евидентира прибављање капитала у току пословања предузећа • Евидентира смањење капитала повлачењем основног капитала			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• шеме • штампани материјал • графофолије • документација	• Пословна економија • Банкарско пословање • Монетарна економија и банкарство	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задатак	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Евиденција производног процеса**	• Да знају расходе производног предузећа у финансијском књиговодству • Да објасне погонско књиговодство-појам и значај • Да дефинишу кориснике информација погонског књиговодства • Оспособљавање за евиденцију класе 9обрачун трошкова и учинака • Да објасне документацију погонског књиговодства –радни налог, погонски обрачунски лист • Да разликују места и носиоце трошкова • Да саставе калкулацију цене коштања • Оспособљавање за евиденцију производње на класи 9-обрачун трошкова и учинака • Да знају да саставе и обрачунају калкулацију продајне цене готових производа • Оспособљавање за обухватање пословних промена везаних за продају готових производа • Да знају да изврше корекцију(промену) вредности залиха недовршене производње и готових производа	56	28		28	2		

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		• Разликује финансијско и погонско књиговодство • Књиговодствено преузме почетне залихе • Идентификује расходе производног предузећа • Евидентира трошкове по врстама • Преузме пословне расходе са класе 5 на класу 9 • Изврши обрачун трошкова по местима трошења • Састави погонски обрачунски лист • Изврши интерни обрачун и расподелу између појединих места трошкова и пренос општих трошкова на главна места трошкова • Распореди трошкове са конта места трошкова на конта носилаца трошкова • Изврши обрачун трошкова и њихово повезивање са одговарајућим приходима • Састави калкулацију цедне коштања • Евидентира залихе готових производа по планским или стварним ценама коштања • Евидентира продају готових производа кроз финансијско и погонско књиговодство(по планској или стварној цени коштања) • Вреднује залихе готових производа на крају обрачунског периода у погонском књиговодству • Евидентира промену залиха недовршене производње и готових производа у финансијском књиговодству на крају обрачунског оериода	• фронтални • групни • индивидуални	• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • демонстрације	• новембар • децембар • јануар • фебруар • март
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• шеме • штампани материјал • примери за вежбање • документација	управљачко рачуноводство	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • писмени задатак	

Бр	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	**Израда**	• Познају правну регулативу рачуноводства: Законску,	44	22		22	1		

	рачуноводствених извештаја	професионалну и интерну • Примењују рачуноводствена начела • Примењују МСФИ • Оспособљавање за предзакључна књижења • Знају да саставе закључни лист • Оспособљавање за утврђивање и расподелу добити • Оспособљавање за утврђивање и покриће губитка • Знају да закључе пословне књиге • Знају да обрачунају пореску амортизацију • Знају да саставе финансијске извештаје према МСФИ • Оспособљавање за састављање Биланса стања, биланса успеха и пореског биланса • Знају да саставе Извештај о пословању							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Објасни правну регулативу рачуноводства • Примени општа рачуноводствена начела • Одређује структуру финансијских извештаја и примену МСФИ према Закону о рачуноводству у односу на величину правног лица • Обавља предзакључна књижења • Састави закључни лист • Евидентира утврђивање резултата пословања • Евидентира добитак и расподелу добитка након обрачуна пореза на добитак • Евидентира губитак и покриће губитка • Закључи пословне књиге • Обрачуна пореску амортизацију • Састави Биланс стања и Биланс успеха на оригиналним важећим обрасцима на основу датих података • Објасни функцију пореског биланса • Састави Извештај о пословању са приказом финансијског положаја и резултата пословања пословног субјекта		• фронтални • групни • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • демонстација • рад на тексту		• април • мај • јун	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• шеме • штампани материјал • примери за вежбање • књиговодствена документација		• Јавне финансије • Банкарско пословање		• усмено излагање • активност на часу • писмени задатак • домаћи задаци			

Рачуноводство – Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Допунска настава</td><td>• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан
• Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље
• Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td></td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">Ученик ће бити у стању:
• Да понови и опише нејасно градиво
• Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације</td><td></td><td colspan="2">• Индивидуални
• Групни</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td colspan="2">☐ током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• Збирка
• Примери за вежбање</td><td colspan="3">• Пословна економија
• Основи економије
• Управљачко рачуноводство</td><td colspan="4">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

Рачуноводство – Додатна настава

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	иновације
	Додатна настава Припрема за такмичење	Да се вежбају тежи задаци Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака Припрема ученика за Републичко такмичење	30						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученици ће знати да примењују и анализирају проблемске задатке Самостално формулисање проблема и проналажење више адекватних решења истог проблема Да повеже одговарајућу теорију и задатке Да примени научено на посебне ситуације	Групни Индивидуални	• монолошка • дијалошка • демонстрациона • рад на задатку	током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
Уџбеник Примери за вежбање Задаци са претходно одржаних републичких такмичења	• Математика • Принципи економије Пословна економија	• Усмено излагање • Активност на часу • Праћење практичног рада

4.7. ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ – Четврти разред

Образовни профил	Финансијско - рачуноводствени техничар
Предмет	Пословне финансије
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	Финансијска анализа	• Развијање самосталности за утврђивање утицаја пословних промена на имовину, обавезе и успех	22	/	7	15	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • дефинише појам финансијске анализе • објасни рацио анализу • наведе показатеље финансијске анализе • израчуна показатеље ликвидности • тумачи добијене показатеље ликвидности • прати промене показатеља ликвидности • израчуна показатеље пословне активности • тумачи добијене показатеље пословне активности • прати промене показатеља пословне активности • израчунава показатеље финансијске структуре • тумачи добијене показатеље финансијске структуре • прати промене показатеља финансијске структуре • израчуна показатеље профитабилности • тумачи добијене показатеље профитабилности • прати промене показатеља профитабилности • израчуна показатеље тржишне вредности	• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни	• монолошко- дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава	• септембар • октобар • новембар

		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
		• текстуална средства • визуелна	• Основе финансија • Пословна економија • Рачуноводство • Финансијско-рачуноводствена обука	• усмено излагање • активност на часу • презентације тимског рада • домаћи задаци

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Анализа биланса	• Подстицање свести о важности дугорочне финансијске равнотеже предузећа • Оспособљавање за коришћење различитих извора података, биланса стања и биланса успеха и Cash flow анализе	24	/	10	14	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
Ученик ће бити у стању да: • разликује хоризонталну и вертикалну финансијску анализу биланса • израчуна хоризонтално и вертикално у структури активе • објасни добијени резултат структуре активе • прати промене у структури активе • израчуна хоризонтално и вертикално структуру пасиве • објасни добијени резултат структуре пасиве • прати промене структуре пасиве • израчуна хоризонтално и вертикално у структуру прихода: • објасни добијени резултат структуре прихода • прати промене у структури прихода • израчуна хоризонтално и вертикално у структуру расхода • објасни добијени резултат структуре расхода	• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални	• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава	• децембар • јануар • фебруар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**

		• текстуална средства • визуелна			• Рачуноводство • Финансијско-рачуноводствена обука • Основи финансија • Пословна економија		• активност на часу • усмено излагање • домаћи задаци • презентације тимског рада • писмене провере		
Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	Управљање обртним средствима	• Стицање знања о појму и значају управљања обртним средствима • Развијање способности за ефикасно управљање обртним средствима	16	/	6	10	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • објасни суфицит и дефицит готовине • израчуна готовински циклус • тумачи добијени резултат готовинског циклуса • израчуна коефицијент обрта готовине • образлаже добијени резултат коефицијента обрта готовине • објасни минимални ниво готовине • израчуна просечни салдо готовине • наведе факторе који утичу на промену просечног салда готовине • објасни повећање ефикасности управљање готовином • опише кредитну политику према купцима • наведе кредитне услове према купцима • наброј основне одлуке о залихама • израчуна оптимални моменат пласирања поруџбине • тумачи добијени резултат оптималног пласирања поруџбине			• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални	• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• март • април • мај	
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална • визуелна			• Пословна економија • Рачуноводство	• усмено излагање • активност на часу			

			• Финансијско-рачуноводствена обука	• домаћи задаци • тест знања • презентација

Пословне финансије – - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	30	/	/	/	/	/	
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да повеже одговарајућу теорију и задатке • Да примени научено на посебне ситуације		• индивидуални • групни		• дијалошка • рад на задатку		• током школске године	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• Примери за вежбање		• Пословна економија • Математика • Рачуноводство		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци			

4.8. СТАТИСТИКА- Четврти разред

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Статистика
Разред	Четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	• Радмила Драгутиновић Митровић: Статистика за III и IV разред економске, правно-биротехничке и угоститељско-туристичке школе, Дата Статус 2013, Београд • Радмила Драгутиновић Митровић, Далиборка Ђукић: Збирка задатака из статистике ¾, Дата Статус, 2013, Београд • Званични сајтови УН, Евростат, Републички завод за статистику, Наставни материјали припремљени од стране наставника

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**
1.	• Индексни бројеви и анализа временских серија	• Оспособљавање ученика за примену индексних бројева и анализе временских серија у анализи економских појава, као и за коришћење одговарајућег софтвера приликом обраде, анализе и интерпретације статистичких података на конкретним емпиријским примерима.	32	32					Употреба AI алата за формативно вредновање ученичких одговора током квизова и такмичарских активности, као и за анализу најчешћих грешака

Исходи **По завршетку модула ученик ће бити у стању да:**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
• разликује индексне бројеве • утврди индивидуалне индексе коришћењем софтвера • анализира на конкретним примерима израчунате индивидуалне индексе • дефинише групне индексе • разликује методе конструкције групних индекса	• фронтални; • индивидуални; • рад у пару; • групни рад; • тимски рад на пројектном задатку	• монолошка метода; • дијалошка метода; • метода демонстрације; • метода практичног рада; • проблемска метода; • анализа случаја;	• Септембар • Октобар • Новембар • Децембар • Јануар

		• израчуна групне индексе методом агрегата коришћењем софтвера • израчуна групне индексе методом средњих вредности коришћењем софтвера • објасни анализу временских серија • дефинише појам „тренд компонента” • одреди линеарни и експоненцијални тренд • користи одговарајући софтвер на конкретним примерима за одређивање линеарног и експоненцијалног тренда • анализира израчунате резултате за различите типове тренда • дефинише појам „сезонска компонента” • разликује методе мерења сезонских варијација		• истраживачка метода; • пројектна метода; • метода рада на рачунару	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник; • збирка задатака; • рачунар; • Excel и AI алати; • мултимедијалне презентације; • интернет; • Републички завод за статистику; • Eurostat; • радни листови; • наставни материјали наставника.	• Финансијско рачуноводство – анализа финансијских извештаја, биланса стања и биланса успеха; • Рачуноводство – анализа пословних промена и књиговодствених исправа; • Пословна информатика – Excel, електронска обрада и анализа података; • Банкарство и осигурање – анализа кредитних и осигуравајућих показатеља; • Национална економија – макроекономски показатељи; • Математика – процентни и нумерички прорачуни	• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци; • презентација резултата; • пројектни задатак – анализа реалних статистичких података и презентација резултата; • повратна информација ученику о постигнућу и напредовању; • самовредновање и вршњачко вредновање (по потреби)	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**иновације**

<table>
<tr><td>2.</td><td>• Пословна статистика</td><td>• Оспособљавање ученика за разумевање улоге пословне статистике као области примењене статистике.
• Развијање способности за прикупљање, избор, анализу и тумачење статистичких података неопходних за финансијско пословање и пословање предузећа.
• Оспособљавање ученика за примену статистичких показатеља у анализи финансијских показатеља, производње, промета, зарада, продуктивности и запослености.
• Развијање способности доношења закључака на основу анализе реалних статистичких података.</td><td>30</td><td>30</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>Пројектни задатак заснован на анализи реалних статистичких података, уз употребу Excel-а и AI алата за евалуацију резултата и формативно праћење постигнућа ученика</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">Исходи
По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">• разликује основне функције пословне статистике и изворе података пословне статистике;
• утврди повезаност економске статистике и пословне статистике
• идентификује одговарајуће изворе података из предузећа која се користе за потребе извора података економске статистике;
• наведе врсте података које предузећа у Србији достављају одговарајућим институцијама а за потребе званичне статистике
• изабере податке званичне статистике који се могу користити у различитим околностима за потребе предузећа
• покаже статистичко обухватање производње и промета у предузећу применом одговарајућих индекса
• анализира израчунате резултате одговарајућих индекса статистичког обухватања производње и промета у предузећу
• употреби статистику запослености за потребе предузећа
• анализира израчунате резултате одговарајућих</td><td colspan="2">• фронтални;
• индивидуални;
• рад у пару;
• групни рад;
• тимски рад на пројектном задатку</td><td colspan="2">• монолошка
• дијалошка
• уџбеник
• збирка задатака
• Excel
• рачунар
• интернет
• Републички завод за статистику
• Eurostat
• наставни листићи
• презентације</td><td colspan="2">• Фебруар
• Март
• Април
• Мај</td></tr>
</table>

		показатеља запослености • анализира израчунате резултате индекса зарада и индекса продуктивности рада			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник • збирка задатака • Excel • рачунар • интернет • Републички завод за статистику • Eurostat • наставни листићи • презентације	• Финансијско рачуноводство – анализа финансијских извештаја, биланса стања и биланса успеха; • Рачуноводство – анализа пословних промена и књиговодствених исправа; • Пословна информатика – Excel, електронска обрада и анализа података; • Банкарство и осигурање – анализа кредитних и осигуравајућих показатеља; • Национална економија – макроекономски показатељи; • Математика – процентни и нумерички прорачуни	• формативно праћење; • активност на часу; • домаћи задаци; • писмена провера; • практични задаци; • презентација резултата; • пројектни задатак – анализа реалних статистичких података и презентација резултата; • повратна информација ученику о постигнућу и напредовању; • самовредновање и вршњачко вредновање (по потреби)	

Статистика - Допунска настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/ област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">• Динамика производње и промета
• Индивидуални и групни индекси
• Линеарни тренд
• Продуктивност рада
• Зараде</td><td rowspan="6">• Отклањање тешкоћа у савладавању програмских садржаја;
• Развијање сигурности у примени статистичких поступака и метода;
• Оспособљавање ученика за самостално решавање основних статистичких задатака;
• Повезивање теоријских знања са практичним примерима из економске праксе;
• Развијање позитивног односа према учењу и јачање самопоуздања ученика.</td><td rowspan="6">Најмање 7</td><td rowspan="6"></td><td rowspan="6"></td><td rowspan="6"></td><td rowspan="6"></td><td rowspan="6"></td><td rowspan="6"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">• објасни основне статистичке појмове и поступке који су му били нејасни;
• самостално решава једноставније статистичке задатке;
• правилно примењује одговарајуће статистичке поступке;
• тумачи добијене резултате уз подршку наставника;
• примењује стечена знања у сличним практичним ситуацијама</td><td>• Групни
• Индивидуални</td><td colspan="2">• монолошка метода;
• дијалошка метода;
• метода демонстрације;
• метода практичног рада;
• индивидуализовани приступ;
• рад на задатку;
• метода разговора</td><td colspan="2">• током школске године</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• уџбеник;
• збирка задатака;
• радни листови;
• Excel;
• рачунар;
• мултимедијалне презентације;
• наставни материјали наставника</td><td colspan="2">• Статистика (III разред) – дескриптивна статистика, корелација и регресија;
• Математика – проценти, функције и нумерички прорачуни;
• Економско пословање – анализа пословних показатеља</td><td colspan="3">• формативно праћење;
• активност на часу;
• самостално решавање задатака;
• повратна информација ученику;
• праћење напретка у односу на почетно стање</td></tr>
</table>

Статистика - Додатна настава

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>иновације</th></tr>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">• Средње вредности
• Мере дисперзије
• Корелација
• Динамика производње и промета
• Линеарни тренд
• Стопа раста, просечна стопа раста
• Индекси</td><td rowspan="2">• Продубљивање и проширивање знања из статистике кроз решавање сложенијих задатака и проблемских ситуација;
• Развијање аналитичког, логичког и критичког мишљења;
• Оспособљавање ученика за самосталну анализу и интерпретацију статистичких података;
• Развијање истраживачких способности кроз пројектне активности;
• Припрема ученика за такмичења и даље образовање</td><td>Бар 10</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="7"><table>
<tr><th>Исходи</th><th>Облик рада</th><th>Методе рада</th><th>Време реализације</th></tr>
<tr><td>• самостално решава сложеније статистичке задатке;
• анализира и критички тумачи добијене резултате;
• примењује статистичке методе у новим и непознатим ситуацијама;
• користи Excel и друге дигиталне алате за анализу података;
• самостално припреми и презентује резултате пројектног задатка.</td><td>• индивидуални;
• рад у пару;
• групни;
• пројектни рад</td><td>• проблемска метода;
• истраживачка метода;
• пројектна метода;
• анализа случаја;
• метода рада на рачунару.</td><td>• током школске године</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td></td><td colspan="7"><table>
<tr><th>Наставна средства</th><th>Корелација са другим предметом</th><th>Праћење и оцењивање</th></tr>
<tr><td>• Уџбеник
• Збирка
• Задаци са претходно одржаних републичких такмичења</td><td>• Статистика (III разред) – дескриптивна статистика, корелација и регресија;
• Математика – проценти,</td><td>• формативно праћење;
• самостално решавање проблема;
• пројектни задатак;
• презентација резултата;</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа	
		• Радни листови	функције и анализа података; • Економско пословање – анализа пословних резултата; • Пословна информатика – табеларни прорачуни и анализа података	• повратна информација ученику; • анализа напретка

4.10. РЕВИЗИЈА – ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Образовни профил	Финансијско рачуноводствени техничар
Предмет	Ревизија
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Основни појмови ревизије**	• Стицање основних знања о појму, улози, значају и процесу ревизије.	20	/	8	12	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• Дефинише ревизију • наведе циљеве ревизије, основну улогу и значај ревизије • препозна улогутеорије у ревизији као научној дисциплини • доведе у везу теоријски приступ ревизији са ревизијом као практичном дисциплином • утврди разлике између ревизије и рачуноводства • изложи историјат модерне ревизије финансијских извештаја • наведе правила ревизије • истражи ревизијску регулативу • објасни тражњу за ревизијом • анализира различите врсте ревизије • дефинише „појам ревизор” • наведе врсте ревизора • разликује звања ревизора • укаже на могућности развоја каријере у ревизији • наведенајпознатије ревизорске куће		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар • новембар	

		• утврди значај етике за рачуновође и ревизоре • наведе специфичност развоја ревизије у Србији • истражи савремену праксу ревизије у Србији						
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови			• Рачуноводство • Пословне финансије • Финансијско рачуноводствена обука		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	
Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Процес ревизије**	• Стицање знања о вредносним ставовима за доношење аргументованих, исправних и благовремених професионалних и личних одлука.	42	/	17	25	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**	**Време реализације**	
		• Наведе прелиминарне активности за прихватање клијента • утврди важне елементе сазнања о клијенту • наведе услове ангажовања ревизора • објасни поступак планирања ревизијског ангажмана • идентификује ризике у финансијским извештајима • утврди поступке оцене ризика у финансијским извештајима • наведе примере реаговања на различите ризике • објасни значајадекватногпланирања за успешно спровођење ревизије • направи преглед поступака за оцене ризика • дефинише интерне контроле • наведе значај интерне контроле • објасни компоненте интерне контроле • дефинише ревизијске доказе • наведе својства ревизијских доказа			• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава	• новембар • децембар • јануар • фебруар • март • април • мај	

		• анализира довољност, релевантност и поузданост ревизијских доказа • дефинише ревизијску документацију • наведе сврху ревизијске документације • разликује врсте радних папира • наведе сврхуревизијског узорковања • објасни основне концепте ревизијског узорковања • дефинише завршну фазу ревизије • објасни активности у фази комплетирања ревизије • утврди појединачни резултат процеса ревизије – формирање мишљења ревизора • разликује облике мишљења ревизора • наведе структуру стандардног ревизијског извештаја • анализира елементе стандардног ревизијског --извештаја			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови	• Рачуноводство • Пословне финансије • Финансијско рачуноводствена обука	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	

Ревизија - Допунска настава

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље • Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	30						

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/</th><th>Циљеви</th><th colspan="3">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6"></td><th colspan="2">Исходи</th><th>Облик рада</th><th>Методе рада</th><th>Време реализације</th></tr>
<tr><td colspan="2">Ученик ће бити у стању:
• Да понови и опише нејасно градиво
• Да повеже одговарајућу теорију и задатке
• Да примени научено на посебне ситуације</td><td>• Индивидуални
• Групни</td><td>• монолошка
• дијалошка
• демонстрациона
• рад на задатку</td><td>• током школске године</td></tr>
<tr><th colspan="2">Наставна средства</th><th colspan="2">Корелација са другим предметом</th><th colspan="2">Праћење и оцењивање</th></tr>
<tr><td colspan="2">• Штампани задаци
• Уџбеник</td><td colspan="2">• Економско пословање
• Пословна економија
• Рачуноводство</td><td colspan="2">• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци</td></tr>
</table>

4.10. ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВЕНА ОБУКА– Четврти разред

Образовни профил	**Финансијско-рачуноводствени техничар**
Предмет	**Финансијско рачуноводствена обука**
Разред	**Четврти**
Годишњи фонд часова	**155 вежбе**
Недељни фонд часова	**5**
Литература	• Нема прописане литературе

Р.Б.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Бр. часова у области	**Вежбе**	**Утврђивање**	**Обрада**	**Писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.	Рачуноводствени послови спољно-трговинског и услужног привредног друштва	– Подстицање понашања ученика у складу са правилима пословног бонтона – Развијање способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних законских прописа – Оспособљавање ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања законске регулативе – Оспособљавање ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око запошљавања радника – Оспособљавање ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене евиденције – Оспособљавање ученика за обављање пословне кореспонденције и комуникације – Оспособљавање ученика за обављање послова платног промета и благајничког пословања – Подстицање ученика на повезивање теоријских и практичних знања у раду – Развијање компетенција, вештина и способности за самостално обављање послова у привредном друштву	40	40	-	-	-	-	-

		симулацијом реалних радних процеса и токова – Развијање вештина у обављању послова припреме и израде финансијских извештаја привредног друштва – Развијање вештина организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе пословања – Оспособљавање ученика за коришћење књиговодственог софтвера – Развијање основних радних навика и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• планира активности и прати реализацију својих активности • спроведе поступак контроле, сортирања и архивирања књиговодствених докумената • примени важећи контни оквир • примени важеће законске прописе из области рачуноводства и спољно-трговинског пословања • примени рачуноводствена начела и књиговодствене принципе • састави налоге за књижење • књижи у аналитичкој и синтетичкој евиденцији • евидентира куповину и продају основних средстава и ситног инвентара • књижи рачуноводствену амортизацију • евидентира набавку и продају робе у земљи и иностранству у робном и финансијском књиговодству • књижи курсне разлике • усагласи аналитичку и синтетичку евиденцију робе, купаца и добављача на домаћем и иностраном тржишту • књижи вишкове и мањкове робе по попису • књижи нивелације цена • састави и пошаље изводе отворених ставки • књижи остварену разлику у цени		Сваки модул се реализује кроз часове вежби, и то 3+2 часа, приликом којих се одељење дели у две групе. Први модул се остварују кроз фазу подељеног рада. Рад у обе групе послова се остварује истовремено у фази подељеног рада, а сваки ученик проводи једнак број часова у оквиру сваке групе послова.		**Препоруке за реализацију наставе** Рад се и даље базира на симулацији послова реалног привредног друштва. Наставник покреће послове предузећа-клијента тако што припрема импулсе помоћу којих симулира његов рад. На тај начин иницира активности ученика којима се остварују наведени исходи. При креирању импулса наставник користи знања и вештине које су ученици савладали из других предмета и сарађује са колегама у оквиру школских тимова. У неким ситуацијама када се процени да ученици не владају одређеним деловима градива наставник организује ``семинаре`` на одређене теме. Извођење семинара може поверити и ученику. Пословање клијената се проширује на		Прво полугодиште	

		• књижи изводе банке • књижи дневне промене на благајни • књижи измирења обавеза и потраживања на основу обрачунских плаћања • књижи настале промене по основу пријема, издавања, наплате и исплате менице у земљи и иностранству • књижи наплату и исплату из иностранства • књижи обрачун пореза на додату вредност • књижи обрачун и исплату зарада и накнаде зарада • књижи обрачун пореза и доприноса на примања физичких лица • књижи расходе и приходе • провери исправност књижења • изврши предзакључна књижења • састави закључни лист • ради у тиму • одложи и чува документацију • састави и презентује извештај о свом раду изврши периодичну електронску заштиту и чување података		спољнотрговинске послове. Сви послови који су наведени у трећем разреду и даље се обављају кроз сложеније ситуације и допуњују се спољнотрговинским пословима. Као једна од тема у првом модулу наведена је јединствена царинска исправа. С обзиром да се овим документом у пракси доказује да су увоз и извоз извршени препорука је да наставник ученике упозна са његовим подацима, односно да ученици добију на увид попуњену ЈЦИ. Ученицима се даје објашњење шта чини царинску, а шта пореску основицу при израчунавању царине и пореза на додату вредност. Приликом састављања докумената за увоз и извоз користити различите паритете.	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Приручник за рад у виртуелним предузећима • кабинет са рачунарима, односно биро за финансијско-рачуноводствену обуку Ученици систематизују документацију и одређеним редоследом их одлажу у регистраторе, да би у четвртом модулу користили ту документацију за унос података у књиговодствени програм. У складу са увођењем електронског фактурисања потребно је да спроведу чување фактура у електронском облику (Google disk, USB, и сл.). Сваки ученик на USB-у чува радове у електронској форми. Такође и на школском рачунару формира	• рачуноводство • пословна економија • принципи економије • јавне финансије • основе финансија • пословне финансије	Наставник континуирано и активно прати и вреднује постигнућа ученика као што су: брзина извршавања задатака, начин на који се долази до резултата, сарадња, иницијатива, упорност и ангажовање. Све активности се бележе, а пред крај четвртог часа наставник излаже своја запажања и на тај начин уводи ученике у комуникацију. Добијене информације користи за објашњење и решење проблема, похвалу за рад, материјал за наредне часове и сумативно оцењивање. Наставник самостално и у комуникацији са осталим наставницима који предају овај предмет одређује после којег ће дела пређеног градива у фази јединственог рада задати самосталан практичан рад. Рад се оцењује на основу детаљне чек листе. У фази подељеног рада препоручује се да се ученичке вештине више пута	

		свој фолдер у којем систематизује евиденције. Препоручује се њихово чување и на Google диску.		провере кроз самосталан практичан рад који садржи само одређене задате послове. На крају ротације кроз самосталан практичан рад проверавају се сви или већина послова у оквиру једне групе послова. Поред овог начина сумативног оцењивања препоручује се и: усмено излагање, активност на часу, извештај о раду, презентација досадашњег рада, излагање на основу презентације, групни рад, рад у пару, прегледање документације

Р.Б.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			Бр. часова у области	**Вежбе**	**Утврђивање**	**Обрада**	**Писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
2.	Финансијски послови у спољно-трговинском и услужном привредном друштву	– Подстицање понашања ученика у складу са правилима пословног бонтона – Развијање способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних законских прописа – Оспособљавање ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања законске регулативе – Оспособљавање ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око запошљавања радника – Оспособљавање ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене евиденције – Оспособљавање ученика за обављање пословне кореспонденције и комуникације – Оспособљавање ученика за обављање послова платног промета и благајничког пословања – Подстицање ученика на повезивање теоријских и практичних знања у раду – Развијање компетенција, вештина и способности за самостално обављање послова у привредном друштву симулацијом реалних радних процеса и	40	40	-	-	-	-	-

		токова – Развијање вештина у обављању послова припреме и израде финансијских извештаја привредног друштва – Развијање вештина организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе пословања – Оспособљавање ученика за коришћење књиговодственог софтвера – Развијање основних радних навика и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• планира своје активности • спроведе поступак контроле, сортирања и архивирања документације • примењује важеће законске прописе у оквиру свог посла • састави решење за годишњи одмор запосленог • састави решење за плаћено одсуство запосленог • заведе примљена документа у књигу улазне и излазне поште • заведе примљене фактуре у књигу примљених рачуна – КПР • састави продајне фактуре за робу и услуге на домаћем и иностраном тржишту, предрачун, сагласности за умањење ПДВ, нивелације цена • заведе продајне фактуре у књигу издатих рачуна – КИР • изведе усаглашавања евиденција • састави опомене купцима за кашњења у плаћањима • изради месечну евиденцију присутности на раду • прикупи документацију у случају боловања запосленог • обрачуна зараде запослених у редовном раду и запослених на боловању или плаћеном одсуству • обрачуна порезе и доприносе на примања физичких лица • креира обрачунски лист зараде		Сваки модул се реализује кроз часове вежби, и то 3+2 часа, приликом којих се одељење дели у две групе. Други модул се остварују кроз фазу подељеног рада. Рад у обе групе послова се остварује истовремено у фази подељеног рада, а сваки ученик проводи једнак број часова у оквиру сваке групе послова.		**Препоруке за реализацију наставе** Код другог модула уводи се израда решења за годишњи одмор и плаћеног одсуства, који се израђују и за клијенте, а и за ученичко ПД. Код симулације иноплатног промета користити оригиналне обрасце 70 и 60 са сајтова банака, као и обавештење о девизном приливу. Већина банака има и израђен образац захтева за исплату динарске противвредности девизног прилива на текући рачун, који су такође омогућени за преузимање. Спољнотрговинско пословање утиче и на усложњавање израде обрасца пореза на додату вредност. Поред ППППДВ пријаве обрадити и образац ПИДПДВ и ПИДПДВ1 у случају када клијенти стекну услов за статус претежног извозника (проценат прихода	Прво полугодиште

		• креира рекапитулацију обрачуна зараде и преда је на књижење • обради пореску пријаву ППП-ПД • попуни инструменте платног промета у земљи и иностранству • попуни благајничку документацију и преда је на књижење • спроведе обрачунска плаћања • припреми документацију за одобрење кредита • обави радње са меницом • обрачуна порез на додату вредност • обради пореске пријаве ППППДВ и ПОПДВ • обради пореске пријаве ПИДПДВ и ПИДПДВ1 • обрачуна рачуноводствену амортизацију на месечном нивоу • припреми статистичке приказе о променама на роби, обавезама, потраживању и сл. • извештава клијента о стању обавеза и потраживања • прати реализацију планираних активности • састави дневне и периодичне извештаје о свом раду • презентује свој рад • систематизује документацију изврши периодичну електронску заштиту и чување података службе		од продаје на иностраном тржишту у односу на укупне приходе од продаје већи од 50). Ученике у вези ових тема упутити на литературу са интернета, пре свега на сајт Пореске управе и ревизорских привредних друштава. Исти је случај и са обрачуном зараде где се уводи и боловање, као и плаћено одсуство запослених. Обрачуне израдити у складу са тренутно важећим законским прописима. И у овом случају служити се поузданом литературом са интернета. Код одобравања кредита ученике упутити на сајтове банака да се упознају са условима кредитирања и потребном документацијом за подношење. И у овом случају користити оригиналну документацију неке од пословних банака.	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Приручник за рад у виртуелним предузећима • кабинет са рачунарима, односно биро за финансијско-рачуноводствену обуку Ученици систематизују документацију и одређеним редоследом их одлажу у регистраторе, да би у четвртом модулу користили ту документацију за унос података у књиговодствени програм. У складу са увођењем електронског фактурисања потребно је да спроведу чување фактура у електронском облику (Google disk, USB, и сл.). Сваки ученик на	• рачуноводство • пословна економија • принципи економије • јавне финансије • основе финансија • пословне финансије	Наставник континуирано и активно прати и вреднује постигнућа ученика као што су: брзина извршавања задатака, начин на који се долази до резултата, сарадња, иницијатива, упорност и ангажовање. Све активности се бележе, а пред крај четвртог часа наставник излаже своја запажања и на тај начин уводи ученике у комуникацију. Добијене информације користи за објашњење и решење проблема, похвалу за рад, материјал за наредне часове и сумативно оцењивање. Наставник самостално и у комуникацији са осталим наставницима који предају овај предмет одређује после којег ће дела пређеног градива у фази јединственог рада задати самосталан практичан рад. Рад се оцењује на	

		USB-у чува радове у електронској форми. Такође и на школском рачунару формира свој фолдер у којем систематизује евиденције. Препоручује се њихово чување и на Google диску.		основу детаљне чек листе. У фази подељеног рада препоручује се да се ученичке вештине више пута провере кроз самосталан практичан рад који садржи само одређене задате послове. На крају ротације кроз самосталан практичан рад проверавају се сви или већина послова у оквиру једне групе послова. Поред овог начина сумативног оцењивања препоручује се и: усмено излагање, активност на часу, извештај о раду, презентација досадашњег рада, излагање на основу презентације, групни рад, рад у пару, прегледање документације

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**Вежбе**	**Утврђивање**	**Обрада**	**Писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
3.	Састављање финансијских извештаја и анализа пословања	– Подстицање понашања ученика у складу са правилима пословног бонтона – Развијање способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних законских прописа – Оспособљавање ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања законске регулативе – Оспособљавање ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око запошљавања радника – Оспособљавање ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене евиденције – Оспособљавање ученика за обављање пословне кореспонденције и комуникације – Оспособљавање ученика за обављање послова платног промета и благајничког пословања – Подстицање ученика на повезивање теоријских и практичних знања у раду – Развијање компетенција, вештина и способности за самостално обављање	40	40	-	-	-	-	30

		послова у привредном друштву симулацијом реалних радних процеса и токова – Развијање вештина у обављању послова припреме и израде финансијских извештаја привредног друштва – Развијање вештина организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе пословања – Оспособљавање ученика за коришћење књиговодственог софтвера – Развијање основних радних навика и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама							
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• припрема податке за израду финансијских извештаја • састави извод из аналитичке евиденције, односно усагласи их са синтетичком евиденцијом (купаца, добављача) • креира и пошаље изводе отворених ставки • попише средства и утврди евентуалне разлике • сведе књиговодствено на стварно стање • састави коначан обрачун амортизације • изврши обрачун пореске амортизације • састави Закључни лист • састави Порески биланс • састави Биланс успеха • састави Биланс стања • састави Статистички извештај за привредна друштва, задруге и предузетнике • израчуна општи рацио ликвидности • израчуна ригорозни рацио ликвидности • израчуна коефицијент обрта залиха • израчуна просечан период залиха • израчуна коефицијент обрта добављача • израчуна просечан период плаћања обавеза према добављачима		Сваки модул се реализује кроз часове вежби, и то 3+2 часа, приликом којих се одељење дели у две групе. Трећи модул се обавља као фаза јединственог рада да би сви ученици били у ситуацији да у истој мери одраде послове око састављања финансијских извештаја		**Препоруке за реализацију наставе** Симулира се попис, утврђују се разлике, усаглашавају се аналитичке и синтетичка евиденција. Шаљу се купцима ИОС-и ради усаглашавања књиговодственог стања. Обрачунава се и пореска амортизација за потребе Пореског биланса. Утврђује се финансијски резултат, саставља се Порески биланс, Биланс успеха, Биланс стања и Статистички извештај за привредна друштва, задруге и предузетнике. Сет финансијских извештаја за микро правна лица је доступан за преузимање за сајта Агенције за привредне регистре, а Порески биланс са сајта Пореске управе. Попуњавају се дакле, оригинални обрасци.		Друго полугодиште

		• израчуна коефицијент обрта потраживања • израчуна просечан период наплате потраживања • израчуна однос позајмљених према укупним изворима финансирања • израчуна коефицијент покрића камате • израчуна стопу приноса на пословна средства • израчуна стопу приноса на сопствени капитал • састави извештај о пословању у којем ће дати објашњења за израчунате показатеље финансијске анализе		На основу биланса врше се израчунавања горе наведених финансијских показатеља и саставља се Извештај о пословању у којем се објашњавају израчунати финансијски показатељи и позиције биланса	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Приручник за рад у виртуелним предузећима • кабинет са рачунарима, односно биро за финансијско-рачуноводствену обуку Ученици систематизују документацију и одређеним редоследом их одлажу у регистраторе, да би у четвртом модулу користили ту документацију за унос података у књиговодствени програм. У складу са увођењем електронског фактурисања потребно је да спроведу чување фактура у електронском облику (Google disk, USB, и сл.). Сваки ученик на USB-у чува радове у електронској форми. Такође и на школском рачунару формира свој фолдер у којем систематизује евиденције. Препоручује се њихово чување и на Google диску.	• рачуноводство • пословна економија • принципи економије • јавне финансије • основе финансија • пословне финансије	Наставник континуирано и активно прати и вреднује постигнућа ученика као што су: брзина извршавања задатака, начин на који се долази до резултата, сарадња, иницијатива, упорност и ангажовање. Све активности се бележе, а пред крај четвртог часа наставник излаже своја запажања и на тај начин уводи ученике у комуникацију. Добијене информације користи за објашњење и решење проблема, похвалу за рад, материјал за наредне часове и сумативно оцењивање. Наставник самостално и у комуникацији са осталим наставницима који предају овај предмет одређује после којег ће дела пређеног градива у фази јединственог рада задати самосталан практичан рад. Рад се оцењује на основу детаљне чек листе. У фази подељеног рада препоручује се да се ученичке вештине више пута провере кроз самосталан практичан рад који садржи само одређене задате послове. На крају ротације кроз самосталан практичан рад проверавају се сви или већина послова у оквиру једне групе послова. Поред овог начина сумативног оцењивања препоручује се и: усмено излагање, активност на часу, извештај о раду, презентација досадашњег рада, излагање на основу презентације, групни рад, рад у пару, прегледање документације	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у	**Вежбе**	**Утврђивање**	**Обрада**	**Писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**

			области						
4.	Коришћење књиговодственог софтвера	– Подстицање понашања ученика у складу са правилима пословног бонтона – Развијање способности обављања стручних пословних задатака и праћења позитивних законских прописа – Оспособљавање ученика за оснивање привредног друштва на основу познавања и поштовања законске регулативе – Оспособљавање ученика за припрему и обављање процеса инвентарисања; послова око запошљавања радника – Оспособљавање ученика за отварање пословних књига и вођење књиговодствене евиденције – Оспособљавање ученика за обављање пословне кореспонденције и комуникације – Оспособљавање ученика за обављање послова платног промета и благајничког пословања – Подстицање ученика на повезивање теоријских и практичних знања у раду – Развијање компетенција, вештина и способности за самостално обављање послова у привредном друштву симулацијом реалних радних процеса и токова – Развијање вештина у обављању послова припреме и израде финансијских извештаја привредног друштва – Развијање вештина организовања, обрачуна, праћења, контроле и анализе пословања – Оспособљавање ученика за коришћење књиговодственог софтвера – Развијање основних радних навика и интереса за даљи професионални развој у складу са сопственим потребама	35	35	-	-	-	-	60

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		• унесе податке у књиговодствени програм за књигу примљених рачуна • унесе податке у књиговодствени програм за налог за пријем и пријемницу • састави калкулацију продајне цене робе у књиговодственом програму • припреми податке за робно књиговодство за унос књиговодствени програм • обради податке за продајну фактуру за унос у књиговодствени програм • унесе податке у књиговодствени програм за књигу издатих рачуна • припреми податке за обрачун зараде и накнаде зараде у књиговодственом програму • припреми податке за обрачун пореза и доприноса на примања физичких лица • класификује податке за обрачун рачуноводствене амортизације у књиговодственом програму • класификује податке за обрачун пореске амортизације у књиговодственом програму • ажурира податке за књигу основних средстава у књиговодственом програму • унесе податке за спровођење благајничког пословања у књиговодственом програму • спроводе плаћања обавеза кроз књиговодствени програм • савлада технику уноса података за књижење у пословним књигама у књиговодственом програму • припреми финансијске извештаје у књиговодственом програму • процени предности електронске обраде података	Сваки модул се реализује кроз часове вежби, и то 3+2 часа, приликом којих се одељење дели у две групе.	**Препоруке за реализацију наставе** У четвртом модулу ученици користећи податке из пословних књига привредних друштава клијената уносе податке у књиговодствени програм којим школа располаже. Ученици ће бити том приликом у ситуацији да провере своја књижења и изврше исправке. Препорука је презентација урађеног на последњем часу од стране ученика и наравно дискусија на тему изложеног.	Друго полугодиште
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	

		• Приручник за рад у виртуелним предузећима • кабинет са рачунарима, односно биро за финансијско-рачуноводствену обуку Ученици систематизују документацију и одређеним редоследом их одлажу у регистраторе, да би у четвртом модулу користили ту документацију за унос података у књиговодствени програм. У складу са увођењем електронског фактурисања потребно је да спроведу чување фактура у електронском облику (Google disk, USB, и сл.). Сваки ученик на USB-у чува радове у електронској форми. Такође и на школском рачунару формира свој фолдер у којем систематизује евиденције. Препоручује се њихово чување и на Google диску.	• рачуноводство • пословна економија • принципи економије • јавне финансије • основе финансија • пословне финансије	Наставник континуирано и активно прати и вреднује постигнућа ученика као што су: брзина извршавања задатака, начин на који се долази до резултата, сарадња, иницијатива, упорност и ангажовање. Све активности се бележе, а пред крај четвртог часа наставник излаже своја запажања и на тај начин уводи ученике у комуникацију. Добијене информације користи за објашњење и решење проблема, похвалу за рад, материјал за наредне часове и сумативно оцењивање. Наставник самостално и у комуникацији са осталим наставницима који предају овај предмет одређује после којег ће дела пређеног градива у фази јединственог рада задати самосталан практичан рад. Рад се оцењује на основу детаљне чек листе. У фази подељеног рада препоручује се да се ученичке вештине више пута провере кроз самосталан практичан рад који садржи само одређене задате послове. На крају ротације кроз самосталан практичан рад проверавају се сви или већина послова у оквиру једне групе послова. Поред овог начина сумативног оцењивања препоручује се и: усмено излагање, активност на часу, извештај о раду, презентација досадашњег рада, излагање на основу презентације, групни рад, рад у пару, прегледање документације

Финансијско рачуноводствена обука - Блок настава - **Четврти разред –**

Назив модула: Пословање у реалном спољно-трговинском привредном друштву

Трајање модула: 90 часова - Блок наставу реализовати у другом полугодишту

После пролећног распуста ученици се упућују на извођење блок наставе у неко реално привредно друштво

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА МОДУЛА
- Повезивање знања и вештина стечених у виртуелном привредном друштву са пословима у привредном субјекту	• представи основне податке о привредном друштву • представи организациону структуру реалног привредног друштва • учествује у састављању пореских извештаја	• Делатност привредног друштва • Порески извештаји • Финансијски извештаји • Пописивање имовине • Увозно-извозна документација	Блок настава је предвиђена да се обави у неком реалном привредном друштву, и то 90 школских часова, 15 радних дана. Наставник ученицима даје задатке који се односе на послове дефинисане исходима учења. Прегледањем

	• саставља финансијске извештаје • спроведе попис имовине • сагледа однос привредног друштва и његовог окружења • сагледа токове кретања увозно-извозне документације • сагледа књиговодствене послове спољно-трговинског привредног друштва • анализира показатеље ликвидности, пословне активности, показатеље финансијске структуре • анализира показатеље профитабилности и тржишне вредности • објасни извештај о пословању реалног привредног друштва • упореди рад у реалној пословној ситуацији са радом у виртуелном привредном друштву процени свој напредак у односу на претходну школску годину	• Књиговодствена евиденција • Финансијски показатељи • Показатељи ликвидности • Показатељи пословне активности • Показатељи финансијске структуре • Показатељи профитабилности • Показатељи тржишне вредности • Извештај о пословању	пројектног задатка наставник проверава и оцењује оствареност дефинисаних исхода. Ученици самостално израђују добијене задатке у оквиру реализације блок наставе. По повратку са блок наставе, предају наставнику свој рад о извршеним активностима. Које ће активности ученици реализовати зависи од послова који постоје у конкретном привредном субјекту. Сазнања и искуства стечена на блок настави ученици и презентују користећи одговарајуће медије за презентацију по сопственом Вредновање остварености исхода вршити кроз: ● праћење остварености исхода ● активност на блок настави ● праћење практичног рада ● самостални практични рад – пројекат

Финансијско рачуноводствена обука – Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	Вежбе	Утврђивање	Обрада	Писмени задаци	ПН	ПН у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи за самосталан практичан рад у програму • Да се омогући повезивање теорије и конкретних ситуација	30						
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	

<table>
<tr><th>Бр.</th><th>Тема/модул/област</th><th>Циљеви</th><th colspan="3">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><td rowspan="4"></td><td rowspan="4"></td><td>Ученик ће бити у стању:
Да понови и опише нејасно градиво
Да повеже теорију и задатке
Да задатке уради практично (у програму)
Да примени научено у одговарајућим ситуацијама</td><td>Индивидуални
Групни</td><td>монолошка
дијалошка
демонстрациона
рад на задатку
практичан рад у програму</td><td>током школске године</td></tr>
<tr><td>Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td>Приручник
Примери за вежбање</td><td colspan="2">Основи финансија
Рачуноводство
Пословна кореспонденција</td><td colspan="2">усмено излагање
активност на часу
практичан рад</td></tr>
</table>

4.11. ПРЕДУЗЕТНИШТВО – Четврти разред

Образовни профил	Фианасијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Предузетништво
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Основе предузетништва**	• Стицање основних знања о развијању пословних и предузетничких знања, вештина, вредности, понашања и начина размишљања • Оспособљавање за формулисање и процену пословних идеја и израду једноставног пословног плана мале фирме • Упознавање са стартап екосистемом, врстама предузетништва и начином отпочињања пословања.	30	30	/	/	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• дефинише појам предузетништва • утврди значај предузетништва • наведе карактеристике предузетника; • објасни значај мотивационих фактора у предузетништву; • доведе у везу појмове иновативност, предузимљивост и предузетништво; • наведе адекватне примере предузетништва из		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар • новембар • децембар	

		локалног окружења; • разликује корпоративно и социјално предузетништво • изложи различите начине отпочињања посла у локалној заједници. • објасни правне форме за регистрацију пословних субјеката у Србији • опише основне кораке у процесу регистрације привредних субјеката у Србији • наведе институције за подршку предузетнишву • разликује облике нефинансијске и финансијске подршке • наведе могуће начине финансирања сопствене делатности; • објасни суштину основних функција менаџмента • наведе особине успешног менаџера; • изабере прикладну организациону форму привредне активности • утврди значај ИКТ за савремено пословање • опише важност непрекидног иновирања производа или услуга;					
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**		
		• текстуална средства • шеме • радни листови		• Пословна економија • Економско пословање • Рачуноводство • Историја		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања		

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	Пословни план	• Стицање знања о умешности у коришћењу разноврсних извора знања • Подстицање критичког размишљања и оцене сопственог рада	32	32	/	/	/	/	/

		• Развијање личних и професионалних ставова и иинтересовања за даљи професионални развој						
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		• Ученик ће бити у стању да: • примени креативне технике избора пословне идеје • користи механизме процене пословних идеја • вреднује пословне идеје; • анализира садржај и значај бизнис плана; • објасни значај планирања и селекције људских ресурса за потребе организације; • утврди основне елементе производног плана • истражи међусобно деловање фактора који утичу на тржиште: • анализира информације о тржишту • састави маркетинг план • састави биланс стања и биланс успеха • објасни на примеру појам и врсте трошкова, цену коштања и инвестиције; • израчуна преломну тачку рентабилности на једноставном примеру; • објасни токове готовине; • припреми бизнис план уз подршку наставника ментора • изради коначан (једноставан) бизнис план за сопствену бизнис идеју; • презентује бизнис план • оцени сопствени бизнис план на основу задатих критеријума		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• јануар • фебруар • март • април • мај
		• **Наставна средства**		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**		
		• текстуална средства • шеме • радни листови		• Пословна економија • Економско пословање • Рачуноводство		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања		

4.12.1 ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – Четврти разред

Образовни профил	Фианасијско-рачуноводствени техничар
Предмет	**Грађанско васпитање**
Разред	**Четврти**
Годишњи фонд часова	31
Недељни фонд часова	1
Литература	НЕМА

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**ЕКОНОМСКА И СОЦИЈАЛНА ПРАВА**	-разумевање економских и социјалних права(шта су, тј.како се дефинишу) -поштовање и промовисање права ради бољег квалитета живота -анализа социјалних и економских проблема који утичу на људе и друштво -рад на развијању социјалне правде и смањењу социјалних неравноправности -помоћи ученицима да разумеју како да унапреде и заштите своја економска и социјална права -развијање способности аргументације -подстицање ученика на ангажовање у активностима које подржавају права -образовати ученике о улози државе и других институција у заштити и остваривању економских и социјалних права -подстаћи ученике на солидарност -развијање етичког размишљања о социјалним и економским питањима	16	/	2	14	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -наведе економска и социјална права која припадају свим људима;	-Рад у групама -Рад у пару -индивидуални рад	-монолошко-дијалошка -разговор -групни пројекти	Септембар-јануар

		-доводи у везу сиромаштво са степеном остварености људских права; - наведе примере сиромаштва и друштвене неједнакости; - критички разматра проблеме незапослености и економске миграције; - образложи значај удруживања радника и борбе за њихова права; - препознаје примере дискриминације и експлоатације у области рада; -аргументовано дискутује о пробемима доступности хране, пијаће воде, образовања и здравствене заштите у савременом свету; -изражава позитиван став према посебним (афирмативним) мерама у образовању осетљивих група и образложи њихов значај за социјални и економски развој.	-истраживачки пројекти -кампање и активизам	-активности на отвореном -анализа медијских извештаја који се односе на социјалне и економске проблеме -друштвене мреже и веб стране у вези са социјалним и економским правима	

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
Приручник из Грађанског васпитања -помоћна литература -интернет и електронски ресурси(веб странице, видео материјали, онлајн чланци) -гостујући говорници(из различитих сфера)) -филмови и документарци -пројекти и истраживања -игре и симулације -студијски случајеви који описују конкретне ситуације -анкете и истраживања	1. Економија 2. Право 3. Друштвене науке 4. Политичке науке 5. Етика и филозофија 6. Географија 7. Историја 8. Умертност и култура	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	**ПРАВО НА ЗДРАВУ ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**	-разумевање концепта мира(шта значи мир и због чега је важан за индивидуу и друштво) -обучавање ученика да препознају различите видове претњи миру(конфликти, насиље, дискриминација, наоружање)	15	/	1	14	/	/	/

		-анализирање узрока и корена конфликата и насиља у друштву -развијање мирних решења -поштовање различитости и толеранције -ангажовање ученика у мирним активностима -разумевање улоге институција у одржавању и унапређивању мира -етичко размишљање о насиљу -подстицање међукултурне сарадње и дијалога							

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
На крају наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: - идентификује вредности на којима почива право на живот у здравој животној средини; -образложи значај Програма одрживог развоја до 2030. године; -аргументовано дискутује о одговорности различитих друштвених актера за еколошке проблеме настале услед људске активности; -примерима илуструје успешне акције удружења која се баве очувањем животне средине и правима животиња у свету и нашој земљи; -разликује релевантне и поуздане информације од манипулације информацијама о еколошким проблемима; -рационално користи природне и енергетске ресурсе; - предлаже активности којима се може постићи здравија животна средина и бољи квалитет живота људи, животиња и биљака.	-Рад у групама -Рад у пару -ндивидуални рад -истраживачки пројекти -дебата и дискусија -истражива-чки пројекти -кампање и активизам (чишћење околине, засађивање дрвета)	-монолошко-дијалошка -разговор -дебата -истраживачки рад -демонстрациона -друштвене мреже и обавештења(о актуелним догађајима и акцијама) -презентациона -анализа студијских случајева	јануар-мај

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
-Приручник из Грађанског васпитања -студијски случајеви -виртуелне туре и интерактивне симулације -филмови и документарци -интерактивне активности(дебате, симулације) -гостујући говорници -посета природним резерватима -анкете и истраживања	1. Биологија 2. Екологија 3. Географија 4. Хемија 5. Социологија 6. Психологија 7. Економија 8. Језици	-знање и разумевање -анализа и критичко размишљање -примена у пракси -комуникација -сарадња и етичко размишљање -креативност и иновативност -писане и говорне вештине

4.12.2. ВЕРСКА НАСТАВА – Четврти разред

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**				
Разред	Четврти				
Образовни профил	Финансијско - рачуноводствени техничар				
Годишњи фонд часова	31				
Недељни фонд часова	1				
Фонд/тип часа	Обрада новог градива	24	Утврђивање обрађеног градива	7	
Наставни облик	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни				
Наставне методе	Монолошка, дијалошка, дискусија, рад на тексту, демонстрација				
Наставна средства	Свето Писмо, Молитвеник, ИКТ, штампани материјал				
КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА: Српски језик и књижевност, Грађанско васпитање, (Историја – одабране теме), (Логика са етиком).					

Тема:		**1. УВОД**		**Број часова: 2**	**ОНГ: 1**	**УОГ: 1**	
Р. б. теме	Р. б. нас. јед.	Наставна јединица	Циљ		Исходи По завршетку теме ученик ће:		(Само)евалуација и корекција
1.	**1.**	Понављање кључних појмова обрађених у трећем разреду средње школе	- Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације Православног катихизиса. - Установити какава су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању.		- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 4. године средњошколског образовања; - моћи да уочи какво предзнање има из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;		Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;
Тема:		**2. ЗА ЖИВОТ СВЕТА**		**Број часова: 6**	**ОНГ: 5**	**УОГ: 1**	
2.	**2.**	„Благословено Царство Оца и Сина и Светога Духа...“	- Пружити ученицима основ за разумевање да Литургија преображава свет уносећи у њега есхатолошку реалност; - Упознати ученике са садржајем и структуром		- моћи да препознаје елементе Свете Литургије; - моћи да препозна да је благодатно искуство Литургије		
2.	**3.**	„Заблагодаримо Господу...“ – узајамно даривање					

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**			
2.	**4.**	„Због свега и за све...“	Свете Литургије; - Предочити ученицима значај активног учешћа у Светој Литургији; - Нагласити ученицима да су хришћани позвани да у свету сведоче етос Свете Литургије.	предокушај Царства Божијег; - моћи да назре космолошки и есхатолошки карактер Литургије; - моћи да тумачи литургијску молитву после Светог Причешћа; - моћи да схвати да се Причешћем задобија отпуштење грехова, љубав нелицемерна, смелост према Богу, усвојење Царства Божијег; - бити свестан да се његов живот у Цркви не ограничава на време служења Свете Литургије.	
2.	**5.**	Трпеза Господња – конкретност заједничарења			
2.	**6.**	„У миру изиђимо...“			
Тема:		**3. ИСТОРИЈА И ЕСХАТОЛОГИЈА У ЦРКВИ**	**Број часова: 12**	**ОНГ: 10**	**УОГ: 2**
3.	**7.**	Хришћанско схватање историје	- Представити ученицима хришћанско схватање историје као процес који у есхатону задобија свој смисао и испуњење; - Упознати ученике са најважнијим догађајима из историје Цркве; - Упознати ученике са најзначајнијим елементима кирило-методијевске традиције; - Нагласити ученицима да је Светосавље хришћански етос српског народа; - Упознати ученике да се опредељење за Царство Небеско изражава на реалан начин: сведочењем Христа и личним животом; - Уознати ученике са богатством исихастичке праксе и богословља.	- моћи да схвати да историја има есхатолошко усмерење; - моћи да схвати разлог за гоњење хришћана у римском царству; - моћи да схвати да нема суштинске разлике између светосавског и хришћанског етоса; - моћи да наброји неке српске светитеље и да објасне како су они служили Богу и ближњима; - моћи да доведе у везу виђење таворске светлости са исихастичком праксом; - бити свестан могућности мистичког опита заједнице са Богом.	
3.	**8.**	Црква у прогону и слобода Хришћана			
3.	**9.**	Појава и развој монаштва			
3.	**10.**	Јединство Цркве и сабори			
3.	**11.**	Мисија светих Кирила и Методија			
3.	**12.**	Светосавље – пут који води у живот			
3.	**13.**	Косовски завет – есхатолошко опредељење народа			
3.	**14.**	Светитељи нашег рода – благо целог света			
3.	**15.**	Исихазам			

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**			
3.	**16.**	Есхатон као узрок постојања Цркве и историје (систематизација теме)			
Тема:		**4. ХРИШЋАНСТВО У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ**	**Број часова: 8**	**ОНГ: 7**	**УОГ: 1**
4.	**17.**	Егоизам	- Омогућити ученицима да изграде хришћански став према савременом схватању слободе, љубави заједнице... - Пружити ученицима основ за разумевање да хришћанска теорија и пракса носе снагу којом би могло да се одговори на најважнија искушења савременог света и човека; - Оспособити ученика да богословски размишља о биоетичким проблемима на основу одабраних примера; - Упознати ученике са различитим богословским поимањима болести; - Кроз разговор о болестима зависности подстаћи ученике да се одговорно суочавају са егзистенцијалним питањима; - Кроз дискусију о проблемима морајности у социолошким оквирима помоћи ученицима да изграде правилан етички став о томе; - Разговарати са ученицима о Породичним вредностима и савременим изазовима; - Разговарати са ученицима о проблему човекове опредмећености у потрошачком друштву; - Разговарати са ученицима о човековој тежњи да пребацује одговорност на Бога за зло у свету и дати објашњење са православног становишта;	- постати свестан да је егоизам суштински проблем човековог друштва, јер разара заједницу; - моћи да критички вреднује проблеме савремене цивилизације у светлу искуства Цркве (савремено схватање слободе, љубави, другог човека); - моћи да промишља о разлозима постојања болести и како се носити са њима са православног становишта; - моћи да схвати да су болести зависности последица неиспуњености смислом и правим животним садржајима; - бити свестан да личност ниједног човека не сме да буде сведена на предмет, ствар или број; - бити свестан значаја јединствености, вредности и непоновљивости сопствене личности и личности других људи; - бити свестан да је деперсонализација исто што и десакрализација човека; - моћи да увиди да је лек против опредмећења човека- искуство Цркве и да личност не постоји без заједнице слободе и љубави; - да схвати да је насиље немогуће ако је други за мене личност.	
4.	**18.**	Проблеми биоетике			
4.	**19.**	Хришћански поглед на болести			
4.	**20.**	Питања личног, породичног и друштвеног морала			
4.	**21.**	Хришћанство и изазови потрошачког друштва			
4.	**22.**	Деликвенција и вршњачко насиље			
4.	**23.**	Проблем теодицеје			

Предмет		**Верска настава – Православни катихизис – изборни предмет**				
Тема:		5. ТАЧНО ИЗЛОЖЕЊЕ ПРАВОСЛАВНЕ ВЕРЕ	Број часова: 3	ОНГ: 1	УОГ: 2	
5.	**24.**	Тачно изложење православне вере	- Рекапитулирати и продубити знања ученика о основама православне вере; - Помоћи ученицима да изврше синтезу досадашњих знања и разумевања о основама православне вере; - Установити обим и квалитет знања и разумевања стечених у току циклуса школовања.	- моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Првославног катихизиса.		

Верска настава - Допунска настава

Предмет	**Верска настава – Православни катихизис – Допунска настава**		
Разред	**Четврти**		
Образовни профил	**Финансијскорачуноводствени техничар**		
Годишњи фонд часова	**До 30**		
Тема:	Циљ	Исходи Ученик ће бити у стању да:	Евалуација и корекција
Допунска настава	- Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан - Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи показатеље - Да се помогне повезивање теорије и конкретних ситуација, задатака	- понови и опише нејасно градиво - повеже одговарајућу теорију и задатке - примени научено на посебне ситуације	Провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова;

4.13.1. МУЗИЧКА КУЛТУРА –ИЗБОРНИ –Трећи разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничара -
Предмет	Музичка култура – изборни општеобразовни
Разред:	трећи или четврти
Годишњи фонд часова:	70 или 62
Недељни фонд часова	2 или 2
Литература	/
Циљеви предмета	Оспособљавање ученика за разликовање обележја стилова различитих музичких жанрова; Развијање свести о значају и улози музичке уметности кроз развој цивилизације и друштва; Оспособљавање ученика за уочавање разлика и сличности између наше и других традиција и култура у домену музике; Унапређивање естетских критеријума код ученика; Развијање навика код ученика за праћење културно-уметничких манифестација у локалној средини и путем електронских медија (концерти,телевизија, филм, интернет); Оспособљавање ученика за самостално истраживање стручне литературе, архиве, медијатеке, интернета; Подстицање уметничког развоја и усавршавања у складу са индивидуалним интересовањима и способностима.

ТЕМА	**ЦИЉ**	**ИСХОДИ** **По завршетку теме ученик ће бити у стању да:**	**ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА**	**НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА**
Класична музика (општа музичка анализа и теорија кроз слушање музике)	Оспособљавање ученика за разликовање музичких стилова од првобитне заједнице до 21. века. Развијање навика за слушање уметничке музике. Оспособљавање уочавања разлика карактера композиција Формирање музичког укуса и адекватног музичког експресивног доживљаја музичког дела приликом слушања(аудио	Препознаје и разликује одлике стилова у музичком изражавању од првобитне заједнице до данас. Испољава потребу за свакодневним слушањем музике и на основу тога формира трајно интересовање према музици уопште Препознаје одслушане композиција уз познавање њихових аутора као ивреме настанка.. Експресивно,аутономно доживљава карактер одслушане композиције	Значај музике у животу и друштву:***првобитна заједница,стари век*** и развој музике у ***средњем веку***(духовна и световна музика) - Грегоријански корал,Византијско певање,Кир Стефан Србин:Нија сили. ***Ренесанса и барок***: Палестрина Л.:*Огни белта,*Вивалди А.:*4 годишња доба*,Хендл Г.Ф.:*Месија(Алелуја*),Бах Ј.С.:*Токата и фуга d – mol,Брандебуршки концерт бр.3 G – dur* ***Класицизам:*** Хајдн Ј.:*Симфонија изненађења* бр 94.G – dur,	На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. **Облици наставе** Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: **теоријска настава** **Место реализације наставе** Настава се реализује у учионици **Препоруке за реализацију наставе**

	апаратима и уживо на концертима)	Поседује адекватан музички укус. Самоиницијативно посећује концерте и друге музичке манифестације у локалној заједници.	Моцарт В.А.:*Симфонија бр.40.G-dur,Реквијем,Мала ноћна музика,Турски марш,*Бетовен Л.В.:*5. и 9. симфонија,За Елизу,* *Месечева соната,* ***Романтизат*** Менделсон Ф.:*Свадбени марш,*Шопен Ф.:*Валцер des-dur,*Брамс Ј.:*Мађарске игре по избору*,Сметана Б.:*Влтава*,Дворжак А.:*Симфонија из новог света* ***Импресионизам*** Дебиси К.:*Прелид за поподне једног пауна*,Равел М.: *Болеро* ***Музика хх века*** Шостакович:*Камерна симфонија*,Прокофјев С.:*Ромео и Јулија*,Шенберг,Стравински,Веберн	Користити сва доступна наставна средства Користити мултимедијалне презентације Упућивати ученике да користе интернет и стручну литературу Примењивати индивидуални рад, рад у паровима и рад у мањим групама Континуирано упућивати ученике на присуство музике у свакодневном животу, примену у пракси и другим наставним предметима **Оцењивање** Вредновање остварености исхода вршити кроз: праћење остварености исхода тестове знања **Оквирни број часова по темама** класична музика (18 часова) опера и балет; оперета и мјузикл (12 часова) традиционална музика (12 часова) џез и блуз музика (10 часова) филм и филмска музика (9 часова) хор, камерно и оркестарско извођење композиција (9часова)
Опера и балет Оперета и мјузикл	Значај корелације између текста, музичког и сценског извођења Оспособљавање ученика за препознавање и разликовање разних видова опере кроз историју	Разуме међусобну повезаност текста, музике и покрета. Разликује музичко сценска дела према периоду настанка. Препознаје историјско културни амбијент у коме су настала поједина дела	***опере***:Бизе Ж.: *Кармен*,Верди Ђ.:*Трубадур*,Росини Ђ.:*Севиљски берберин*,Пучини: *Тоска,Боеми*, ***балети*** Чајковски П.И.:*Лабудово језеро*,*Успавана лепотица*,Прокофјев С.:*Ромео и Јулија* ***оперете*** Штраус Ј.:*Слепи миш* ***Мјузикли***:Цигани лете у небо,Коса,Мама Миа,Чикаго…	
Традиционална музика(народне песме,игре,плесови)	Оспособљавање ученика за препознавање и разликовање културе и традиције како свог тако и других народа Развијање естетских критеријума код ученика Развијање способности уочавања утицаја народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.	Препознаје естетске вредности у култури свог и народа других земаља уочавањем карактеристичних обележја музике светске народне баштине. Сагледава и вреднује утицај народног стваралаштва на уметничко стваралаштво.	Изворно певање традиционалних композиција са нашег и суседних подручја.Кола и народне игре Србије и суседних земаља. Мокрањац Ст.Ст.: *Руковети,*Тајчевић М.: *Охридска легенда* Народна музика интегрисана у забавну,електронску,џез и разне алтернативне правце. извођачи: Биљана Крстић,састав Балканика,,Слободан Тркуља,Василиса,Кирил Џајковски...	

Џез и блуз музика Филм и филмска музика	Способност препознавања критеријума који се односе на ритмичку строгост и импровизовање мелодије као карактеристика одређене врсте музике(џез,блуз) Способности разликовања боје звука различитих инструмената као и њихових састава.	Препознаје критеријуме који се односе на начине настајања мелодијско ритмичких образаца раличитих музичких жанрова. Разликује боју звука различитих инструмената,као и њихов визуелни изглед Разликује саставе извођача(Соло глас-хор,Соло инструмент-камерни састав-оркестар)	***Џез и блуз***: Луис Армстронг,Мајлс Дејвис;Били Холидеј;Џон Колтрејн,Чарли Паркер,Јован Маљоковић,Шабан Бајрамовић... ***Филм***: Моцарт ***филмска музика***: Е.Мориконе: музика из филмова:*Амелија Пулен,Титаник,Ватрене улице,Клавир...*	
Хорско певање	Оспособљавање ученика за заједничко извођење	Препознаје и реализује елементе заједничког музицирања	слободан избор композиција према могућностима извођача	

4.13.2. ФИЗИКА-Изборни-Трећи разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Физика
Разред	Трећи или Четврти
Годишњи фонд часова	70 или 62
Недељни фонд часова	2
Литература	Физика за први разред, Завод за уџбенике и наставна средства,Београд и Физика за осми разред, Завод за уџбенике и наставна средства,Београд

			Фонд/тип часа						
Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	Утврђивање	Обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
1.	Увод у физику	-Предмет, методе и задаци физике. -Веза физике са другим природним наукама и са техником. -Физичке величине - основне и изведене јединице. -Провера нивоа претходно стечених знања путем иницијалног теста.	2	/	1	1	/	/	/
		Исходи		Облик рада		Методе рада		Време реализације	
		- ученик разуме значај физике као фундаменталне науке и њену везу са природним и техничким наукама - ученик зна основне физичке величине и њихове мерне јединице и зна како се добијају јединице изведених физичких величина		- фронтални - рад у пару - индивидуални		- вербалне - решавање проблема		-септембар	
		- ученик разликује скаларне и векторске величине							
		Наставна средства	Корелација са другим предметом			Праћење и оцењивање			

		-уџбеник -стручна литерарура -слике и цртежи	-математика	- кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -испитивање знања

			Фонд/тип часа						
Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
2.	Кинематика	- Разумевање основних кинематичких величина и закона -Ученици раде Лабораторијску вежбу: Провера закона равномерног и равномерно убрзаног кретања помоћу Атвудове машине	12	1	6	5		/	/

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		- ученик препознаје појмове референтни систем, путања, пређени пут, материјална тачка -разуме и користи појмове брзина и убрзање -разликује равномерно и равномерно променљиво праволинијско кретање и примењује законе кретања у једноставнијим примерима -Ученици самостално раде лабораториску вежбу	- фронтални - рад у пару - групни рад	- вербалне - решавање проблема	-септембар -октобар

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		-Атвудова машина	-математика	- кроз активности ученика на часу - практичан рад - провара знања

			Фонд/тип часа						
Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	Динамика	- Разумевање основних динамичких величина и Њутнових закона -Стицање основних знања о гравитацији							
		-Ученици разумеју лабораторијске вежбе: 1. Провера Другог Њутновог закона помоћу колица 2. Провера Закона о одржању енергије помоћу колица са тегом	20	2	10	8	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**	**Време реализације**	
		- ученик познаје појмове масе, силе и импулса -формулише и примењује Њутнове законе -разликује масу тела од тежине -разуме појмове рада, енергије и снаге и њихову међусобну везу -схвати закон одржања механичке енергије и зна да га примени при решавању једноставних проблема -примењује законе динамике у техници -Ученик зна особине гравитационе силе - Ученик самостално изводи лабораторијску вежбу, правилно и безбедно рукује наставним средствима, врши потребне прорачуне и рачуна грешке при мерењу -Ученици самостално раде лабораториску вежбу			- фронтални - рад у пару - групни рад		-вербалне - решавање проблема	- октобар - новембар - децембар	
		Наставна средства			Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање		

		-слике, цртежи -колица -тегови различитих маса -динамометар -сензори, хронометар, метарска трака -куглице различитих димензија од различитог материјала -тела различитог облика			- математика		- кроз активности ученика на часу - домаћи задаци - испитивање знања - контролна вежба - практичан рад			
			Фонд/тип часа							
Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку	
4.	Кружно и ротационо кретање	- Упознавање величина везаних за кинематику и динамику кружног и ротационог кретања								
		-Демонстрациони оглед: Демонстрација ротационог кретања помоћу Обербековог точка	14	/	8	6	/	/	/	
		Исходи		Облик рада	Методе рада			Време реализације		
		- ученик дефинише центрипетално убрзање - разуме појмове период и фреквенција, угаона брзина и угаоно убрзање - схвати центрипеталну и центрифугалну силу, момент силе, момент инерције и момент импулса и наведе неке једноставне примере њихове примене		-фронтални - рад у пару	- вербалне - решавање проблема			- децембар, - јануар, - фебруар		
		Наставна средства	Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање					
		- уџбеник - слике и цртежи - Обербеков точак -тела различитог облика и различитих димензија	-математика		-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -испитивање знања					

		-обртни диск -точак од бицикла							
			Фонд/тип часа						
Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	Термодинамика	- Упознавање основних појмова и процеса у термодинамици - Демонстрациони оглед: Демонстрација различитих механизама преноса топлоте	14	/	8	6	/	/	/
		Исходи		Облик рада		Методе рада			Време реализације
		- ученик разуме основне појмове и процесе у термодинамици - ученик познаје гасне законе и разуме разлику између њих - ученик повезује гасне законе са једначином гасног стања и разуме везу између гасних закона и једначине гасног стања - ученик познаје дијаграме који приказују промене стања гаса и међусобну повезаност параметара гаса кроз једначину стања идеалног гаса -ученик зна механизме преноса топлоте		-фронтални - рад у пару - групни рад		- вербалне - решавање проблема			-фебруар -март -април
		Наставна средства		Корелација са другим предметом		Праћење и оцењивање			
		- слике и цртежи - стручна литература - ПВТ апарат - уређаји за демонстрацију механизама преноса топлоте		/		- кроз активности ученика на часу - домаћи задаци - испитивање знања -контролна вежба -практичан рад			

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
6.	Електрично и магнетно поље	- Проширивање знања из електростатике - Проширивање знања о једносмерној струји и упознавање карактеристика наизменичне струје - Упознавање карактеристика магнетног поља електричне струје - Демонстрациони огледи: 1. Демонстрација поступака за наелектрисавање тела 2. Ерстедов оглед 3. Демонстрација електромагнетне индукције	18	1	8	9	/	/	/
		Исходи	Облик рада		Методе рада			Време реализације	

		- зна начине наелектрисавања тела -разуме Кулонов закон -разуме како настаје једносмерна струја и опише особине магнетног поља сталних магнета и магнетног поља електричне струје - ученик зна принципе електростатичке заштите - разуме и зна појмове наелектрисање, јачина електричног поља, линије силе електричног поља - разликује електромоторну силу и електрични напон - разуме и примењује у пракси Омов закон за цело струјно коло -разуме појам магнетног флукса и појаву електромагнетне индукције -опише својства наизменичне струје -изведе лабораторијску вежбу, правилно и безбедно рукује наставним средствима, изврши потребне прорачуне и израчуна грешке при мерењу -Ученици самостално раде лабораторијску вежбу - уме да објасни појаву електромагнетне индукције и зна Фарадејев закон.	-фронтални -рад у пару -групни рад	-вербалне - решавање проблема	-април -мај - јун
		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање	
		уџбеник слике и цртежи Електрометар Крзно пластични штап металне полулопте, метална кугла Фарадејев кавез Ван де Графов генератор Инфлуентна машина Перјанице Извори струје везни проводници променљиви отпорници	-математика	- кроз активности ученика на часу - домаћи задаци - испитивање знања - контролна вежба - практичан рад	

		унимери магнети различитог облика шипкасти магнети магнетна игла праволинијски проводник гвоздени опиљци калем галванометар		

4.13.3. ХЕМИЈА – ТРЕЋИ/ ЧЕТВРТИ РАЗРЕД (ИЗБОРНИ)

Образовни профил	**Финансијско-рачуноводствени техничар**
Предмет	**Хемија**
Разред	**Трећи (изборни) – бира се једном у току школавања или у трећем или четвртом разреду**
Годишњи фонд часова	**62**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Нема уџбеника**

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
1.	**Структура супстанци и симболички језик 2.ХЕ.1.1.1. 2.ХЕ.3.1.1.**	- Стицање и проширивање знања о структури супстанци -стицање и проширивање знања о симболичком језику -стицање и проширивање знања о типовима хемијских веза	14	/	6	8	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -одреди број елементарних честица у атому на основу атомског и масеног броја елемента и на основу тога идентификује изотопе, изобаре и изотоне; – напише електронску конфигурацију атома на основу атомског броја елемента, одреди електронску конфигурацију валентних електрона и повеже електронску конфигурацију са положајем елемента у Периодном систему и својствима које има; – израчуна релативну атомску масу на основу податка о маси атома елемента, и обрнуто, као и да израчуна релативну атомску масу на основу података о релативним атомским масама изотопа и њиховим	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/групни рад -индивидуални рад -рад са физичким моделима (приказ структуре атома и молекула) -групни пројекти -рад на тексту	монолошко-дијалошка разговор истраживачка презентациона демонстрациона	Септембар-октобар

		уделима у природној изотопској смеши; – помоћу Луисових симбола и формула прикаже грађење ковалентне и јонске везе; – идентификује једињења која могу да граде водоничну везу и представи је помоћу субмикроскопских и симболичких репрезентација; – прикаже једињења различитим врстама формула (молекулска, структурна, рационална, скелетна); – на основу молекулске формуле органског једињења напише структурне и рационалне формуле и називе изомера, узимајући у обзир све врсте изомерије;			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеници и друга стручна литература -Интернет занимљивости -молекулски и атомски модели ПСЕ -слике, цртежи -презентације илустрације -интерактивни веб-сајтови -дијаграми табла, креда, фломастери	-Физика -Математика -Биологија -Органска хемија -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика -усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
2.	**Основни хемијски закони и израчунавања** **2.ХЕ.1.1.6.** **2.ХЕ.2.1.6.**	- Стицање и проширивање знања о основним хемијским законима	9	/	2	7	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације

		По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: – на основу формуле неорганских и органских једињења израчуна масени удео елемената у једињењима; – одреди емпиријску и молекулску формулу непознатог једињења на основу масеног удела елемената у једињењу и релативне молекулске масе или моларне масе; -израчуна релативну молекулску масу, моларну масу супстанце, количину супстанце и број честица; – израчуна запремину и притисак гаса користећи једначину стања идеалног гаса; – напише једначине хемијских реакција неорганских и органских супстанци и према хемијским једначинама израчуна масе, количине и број честица реактаната и производа, као и запремине гасова ;	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/групни рад -индивидуални рад -рад на тексту	-монолошко-дијалошка -разговор демонстрациона -истраживачка -презентациона	Октобар-новембар

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеници и друга стручна литература -презентације -ПСЕ -видео материјали -квизови Табла,креда,фломастери	-Математика -Физика -Екологија -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика -усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
3.	**Дисперзни системи и раствори електролита 2.ХЕ.1.1.3.**	-стицање и проширивање знања о дисперзним системима и растворима електролита	18	/	6	12	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације

	2.ХЕ.3.1.6. .	По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -класификује дисперзне системе према величини честица -објашњава значај и примену дисперзних система у свакодневном животу и струци -објашњава колигативна својства раствора и примену базирану на тим својствима -изводи израчунавања у вези са колигативним својствима разблажених раствора: израчунавања која се односе на осмотски притисак раствора, снижење температуре мржњења и повишење температуре кључања раствора у односу на растварач; -изведе потребна израчунавања у вези с масеним и запреминским уделом супстанце у раствору (израженим и у процентима), количинском и масеном концентрацијом, молалитетом и преводи податке о квантитативном саставу раствора из једног начина изражавања у други; – израчуна квантитативни састав раствора насталог мешањем раствора различитих састава и изведе израчунавања за разблаживање и концентровање раствора; – изведе израчунавања у вези с растворљивошћу супстанци и производом растворљивости, интерпретира графички приказ зависности растворљивости супстанце од температуре и користи тако приказане податке у израчунавањима; – израчуна производ растворљивости; - примењује знање теорије електролитичке дисоција-ције и протолитичке теорије у објашњавању појмова киселине и базе - на основу степена дисоцијације разликује јаке и слабе киселине и базе. -----примењује јонски производ воде у израчунавањуконцентрације H+и OH-јона, као и pH и pOH вредности водених раствора. -стечено знање примењује на примерима из свакоднев-ног живота и струке (киселинско-базна својстава	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/тимски рад -истраживачки -индивидуални	-монолошко-дијалошка -разговор Презентациона -истраживачка	Новембар-фебруар

		комерцијалних производа која се примењују у свакодневном животу). - да израчуна pH пуферских раствора и објасни меха низам дејства пуфера -пише и објашњава једначине хидролизе соли.			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеници и друга стручна литература -ПСЕ -визуелни материјали -видео материјали -примери из стварног живота -дијаграми -илустрације табла,креда,фломастери	-Математика -Биологија -Медицина -Физика -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика -усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
4.	**Енергијске промене при хемијским реакцијама** **2.ХЕ.1.1.7.** **2.ХЕ.2.1.5.** .	-стицање и проширивање знања о енергетским променама при хемијским реакцијама	6	/	2	4	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: – израчуна промену енталпије при хемијским реакцијама на основу стандардних енталпија настајања -представи и интерпретира енергијски дијаграм тока егзотермне и ендотермне реакције	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/групни рад -индивидуални рад -рад на тексту	-монолошко-дијалошка -разговор -истраживачка -решавање проблема	Фебруар-март

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање

		-уџбеници и друга стручна литература -презента-ције -демонстрације -дијаграми -графикони -видео материјали табла, креда, фломастери	-Физика -Биологија -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика -усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**ПН**	**ПН у блоку**
5.	**Брзина хемијске реакције и хемијска равнотежа** **2.ХЕ.1.1.8.** **2.ХЕ.2.1.8.** **2.ХЕ.3.1.9.** **2.ХЕ.3.1.10.**	-стицање и проширивање знања о брзини хемијске реакције и хемијској равнотежи	6	/	2	4	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -пише израз за брзину хемијске реакције применом закона о дејству маса – одреди промену брзине хемијске реакције у зависности од промене фактора који утичу на брзину; -пише израз за константу равнотеже – израчуна константу равнотеже, почетне и равнотежне концентрације реактаната и производа и одреди утицај појединих фактора на састав система у равнотежи;	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/групни рад -индивидуални -рад на тексту -истраживачки	-монолошко-дијалошка -разговор демонстрациона -презентациона	март-април

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
-уџбеници и друга стручна литература -графикони -дијаграми -видео материјали	-Физика -Математика -Биологија -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика

		-презентације -табла, креда, фломастери		-усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	ПН	ПН у блоку
6.	**Оксидоредукционе реакције и израчунавања 2.ХЕ.1.1.9. 2.ХЕ.3.1.11.**	- Стицање и проширивање знања о оксидоредукцији -стицање и проширивање знања о електролизи и корозији	9	/	3	6	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
По завршетку наставне теме/модула, ученик ће бити у стању да: -пише једначине оксидоредукционих реакција – одреди коефицијенте у једначинама оксидоредукционих реакција и идентификује оксидациона и редукциона средства; -изведе стехиометријска израчунавања која се односе на оксидоредукционе реакције -објасни процесе у хемијским изворима струје -објасни процес електролизе и корозије – израчуна теоријску масу издвојене супстанце на електроди при електролизи; – пише једначине полуреакција на катоди и аноди. -наведе примере оксидоредукционих реакција у свакодневном животу/струци/индустријској производњи	комбиновани(фронтални+групни) -рад у пару/групни рад -индивидуални -решавање задатака -презентације -истраживачки пројекти	-монолошко-дијалошка -разговор демонстрациона -презентациона	Април-мај

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
-уџбеници и друга стручна литература -презентације -дијаграми -графикони	-Математика -Физика -Биологија -Информатика и рачунарство	-кроз активности ученика на часу -домаћи задаци -модели -презентације ученика -цртежи ученика

		-табла, креда, фломастери		-усмено испитивање знања -1О-мин.блиц-провере знања -писање есеја

Хемија -Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Да се објасни део градива који је ученику остао нејасан • Да се ученик оспособи да самостално рачуна и тумачи појмове, да их повезује, изводи закључке, да решава задатке • Да се ученику помогне у повезивању теорије и конкретних ситуација, задатака, повезивању наученог са примерима из свакодневног живота	30						
		Исходи	**Облик рада**		**Методе рада**			**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању: • Да понови и опише нејасно градиво • Да повеже одговарајућу теорију и задатке • Да примени научено кроз конкретне примере	• Индивидуални • Групни • Рад у пару		• Монолошка-дијалошка • разговор • демонстрациона • рад на задатку			• током школске године	
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**				
		• Наставни материјал за ученика • Примери за вежбање	• Биологија • Екологија • Математика • Физика • Рачунарство и информатика		• усмено излагање • активност на часу • активност на допунском часу • домаћи задаци • реферати • есеји				

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа	
			• Медицина • Енергетика • Комерцијално познавање робе • Храна и прерађивачка индустрија • Индустријска хемија	• презентације

Хемија -Додатна настава

Додатна настава из Хемије предвиђена је само за оне ученике који показују изразите способности и посебна интересовања за хемију. Она треба да продубљује и проширује хемијска знања ученика.

Циљеви и задаци

- Додатна настава мотивише и постиче ученика на самосталан рад;
- развија код ученика способност логичког мишљење;
- развија стваралачко и критичко мишљење;
- доприноси професионалној орјентацији ученика у области хемије и шире;
- оспособљава ученика за сомообразовање уз помоћ литературе;
- има веома значајну васпитну функцију (позитивно утиче на интелектуално, радно, естетско и морално васпитање ученика).

Веома значајну улогу има избор ученика за додатну наставу. При избору ученика важан индикатор преставља успех ученика на редовној настави, али не и једини.

Важни индикатори за избор ученика су:

- да ли ученик може да реши задатак још на неки начин;
- да ли је у стању ра реши задатак нове врсте;
- да ли брзо изводи потребне операције при решавању задатака и каквом техником располаже;
- показује ли довољно стрпљења и истрајности у решавању сложенијих задатака;
- да ли ученик мисли на хемијски начин (уме да апстахује, врши анализу и синтезу).

План додатне наставе:

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Хемија (изборни)
Разред	Трећи
Годишњи фонд часова	30

Недељни фонд часова	1
Литература	Хемија- Уџбеник за први разред гимназије – Татјана Недељковић Хемија- Уџбеник за први разред гимназије-Јасна Адамов, Слободан Гаџурић,, Станислава Олић Николић Хемија- Уџбеник за други разред гимназије природно-математичког смера-Снежана Рајић Хемија-Уџбеник за други разред гимназије општег типа и природно-математичког смера-Јасна Адамов, Љиљана Војиновић Јешић, Станислава Олић Нинковић, Слободан Гаџурић Хемија- Уџбеник за трећи разред гимназије природно-математичког смера и општег типа-Татјана Недељковић Хемија- Уџбеник за четврти разред гимназије-Јулијана Петровић, Смиљана Велимировић Хемија- Уџбеник за четврти разред гимназије општег типа и природно-математичког смера-Јасна Адамов, Емилија Свирчев, Милош Свирчев, Станислава Олић Нинковић

Наставни план и програм:

Редни број	Назив теме	Број часова
1.	Основни појмови	10
2.	Неорганске супстанце у природи и пракси	7
3.	Органске супстанце у природи и пракси	7
4.	Биомолекули	5
5.	Утицај супстанци на здравље и животну средину	1

Број часова из појединих тема предвиђених планом и програмом је произвољан и зависи од захтева ученика и наставникове процене способности ученика за даљи напредак.

Поред ових могућности, за реализацију додатног рада из хемије, осим рада на додатном часу, наставник може дати ученику домаћи рад који ће ученик урадити уз помоћ инструкција наставника и додатне литературе из Хемије. Тиме се постиже веома значајан задатак додатне наставе: успешно коришћење широког спектра литературе.

4.13.4. ИЗАБРАНА ПОГЛАВЉА МАТЕМАТИКЕ (изборни предмет) – Трећи разред

Образовни профил	ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
Предмет	Изабрана поглавља математике -изборни
Разред	трећи
Годишњи фонд часова	70
Недељни фонд часова	2
Литература	Нема уџбеника

Бр.	**Тема/модул/област/ стандарди**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**			
			број часова у области	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**
1.	Ирационалне једначине (2МА.1.1.5, 2МА.2.1.6., 2МА.2.1.7., 2МА.3.1.4.) • Ирационалне једначине (квадратни корен) • Ирационалне једначине (кубни корен) • Ирационалне неједначине	□ Стицање основних знања о ирационалним једначинама и неједначинама □ Разумевање и примена биномног обрасца	10	8	2	

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
□ реши једноставније ирационалне једначине □ реши једноставније ирационалне неједначине	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења	• Септембар

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• Дидактички материјал	• Рачунарство и информатика	• активност на часу • усмено излагање • домаћи задаци • кратке писмене вежбе • контролне вежбе • писмени задаци

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/типчаса</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="5">2.</td><td rowspan="5">Вектори (2МА.1.2.6., 2МА.2.2.4., 2МА.3.2.4.)
• Вектори, особине вектора
• Скаларни производ вектора
• Колинеарни вектори
• Векторски производ вектора
• Мешовити производ три вектора
• Вектори у координатном систему
• Скаларни производ вектора задатих координатама
• Угао између два вектора
• Векторски производ вектора задатих координатама
• Површина троугла
• Мечовити производ вектора задатих координатама
• Запремина паралелопипеда</td><td>Проширивање знања о векторима</td><td>14</td><td>10</td><td>4</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Исходи</td><td>Облик рада</td><td>Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="2">представи вектор у Декартовом правоуглом координатном систему у простору
дефинише скаларни, векторски и мешовити производ вектора
израчуна интензитет вектора
одреди скаларни, векторски и мешовити производ вектора који су задати координатама
утврди да ли су два вектора узајамно ортогонални
одреди уао између два вектора који су задати координатама
израчуна површину троугла и запремину паралелопипеда</td><td>• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td>• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Октобар
• Новембар</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="2">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Дидактички материјал</td><td colspan="2">• Рачунарство и информатика</td><td colspan="2">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролне вежбе
• писмени задаци</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Бр.</td><td rowspan="2">Тема/модул/област/ стандарди</td><td rowspan="2">Циљеви</td><td colspan="4">Фонд/типчаса</td></tr>
<tr><td>број часова у области</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Вероватноћа и статистика (2МА.1.4.3.,2МА.1.4.5,</td><td>Стицање основних знања из вероватноће и статистике</td><td>17</td><td>14</td><td>3</td><td>2</td></tr>
</table>

	2MA.3.4.2, 2MA.3.4.3.,2MA.3.4.4) • Случајни догађаји. Простор елементарних догађаја • Статистичка и класична дефиниција вероватноће • Условна вероватноћа • Случајне променљиве. Дискретне случајне променљиве и биномна расподела • Нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзија, медијана,мод) • Статистика. Основни појмови • Формирање статистичких табела и графичко приказивање података • Карактеристике емпиријске расподеле (аритметичка средина узорка,медијана узорка, мод узорка, дисперзија узорка)	**Исходи**	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**
		• уочи случајне догађаје • препозна који у догађаји могући, повољни, сигурни, немогући • израчуна вероватноћу догађаја (статистичка и класична дефиниција вероватноће) • одреди условну вероватноћу догађаја А у односу на догађај В • наведе пример случајне променљиве • примени биномну расподелу • израчуна нумеричке карактеристике случајних променљивих (математичко очекивање, дисперзија, медијана и мод) • препозна основне појмове статистике • формира статистичке табеле и на основу њих да графички прикаже податак израчуна одређене карактеристикеслучајног узорка аритметичку средину узорка, медијану узорка, мод узорка и дисперзију узорка	• Фронтални • Индивидуални • Рад у пару	• Дијалошка • Комбинована • Метода активног учења	• Новембар • Децембар • Јануар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Дидактички материјал • Графици	• Рачунарство и информатика • Статистика	• активност на часу • усмено излагање • домаћи задаци • кратке писмене вежбе • контролн евежбе • писмени задаци	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област/стан-дарди</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="4">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>утврђи-вање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th></tr>
<tr><td rowspan="3">4.</td><td rowspan="3">Конусни пресеци (2МА.1.2.4,2МА.2.2.3.,2МА.1.2.5.)
• Конусна површ. Конусни пресеци
• Једначина елипсе
• Особине елипсе (жиже, ексцентрицитет, директрисе)
• Узајамни положај праве и елипсе
• Једначина хиперболе
• Особине хиперболе (жиже, ексцентрицитет, директрисе)
• Узајамни положај праве и хиперболе
• Једначина параболе
• Особине параболе (жиже, ексцентрицитет, директрисе)
• Узајамни положај праве и параболе</td><td>Проширивање знања о аналитичкој геометрији</td><td>21</td><td>15</td><td>6</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Исходи</td><td>Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td>• набројиконусне пресеке и нацрта одговарајуће слике
• дефинише елипсу и наведе њену једначину
• одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе елипсе
• одреди једначину елипсе из задатих услова
• испита међусобни положај праве и елипсе
• одреди једначину тангенте елипсе из задатих услова
• дефинише хиперболу и наведе њену једначину
• одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе хиперболе
• одреди једначину хиперболе из задатих услова
испита међусобни положај праве и хиперболе
• одреди једначину тангенте хиперболе из задатих услова
• дефинише параболу и наведе њену једначину
• одреди жиже, ексцентрицитет и директрисе параболе
• одреди једначину параболе из задатих услова
• испита међусобни положај праве и параболе
• одреди једначину тангенте параболе из задатих услова
примени извод функције и примитивну функцију код економских функција</td><td>• Фронтални
• Индивидуални
• Рад у пару</td><td colspan="2">• Дијалошка
• Комбинована
• Метода активног учења</td><td>• Фебруар
• Март
• Април
• Мај
• Јун</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>Наставна средства</td><td>Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>• Дидактички материјал
• Графици</td><td>• Рачунарство и информатика
• Статистика</td><td colspan="3">• активност на часу
• усмено излагање
• домаћи задаци
• кратке писмене вежбе
• контролне вежбе
• писмени задаци</td></tr>
</table>

4.13.5. ИСТОРИЈА (ОДАБРАНЕ ТЕМЕ) –Трећи разред – изборни предмет

Образовни профил	**Финансијско-рачуноводствени техничар**
Предмет	**Историја, изборни предмет**
Разред	**Трећи**
Годишњи фонд часова	**70**
Недељни фонд часова	**2**
Литература	**Стручна литература, историјски атлас, текстови са интернета**

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Село и град некад и сад**	• Проширивање знања о променама у начину живота градског и сеоског становништва кроз историју; • Уочавање сличности и разлика у животу градског и сеоског становништва кроз историју; • Разумевање односа села и града у прошлости и садашњости; • Стицање знања о миграцијама село – град као константним појавама у историји људског друштва; • Проширивање знања о животу сеоског и градског становништва у Србији у XIX и XX веку.	**5**	/	1	4	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја различитих типова насеља од праисторије до савременог доба; • Изведе закључак о значају настанка градова; • Лоцира на историјској карти најзначајније античке,			• Комбиновани; • Групни рад; • Фронтални; • Индивидуални.		• Монолошко-дијалошка; • Рад са текстом; • Комбинована.		• Септембар

		средњовековне и модерне градове у свету, Европи и Србији; • Опише начин живота у граду у различитим историјским периодима (на примеру Цариграда, Венеције, Фиренце, Париза, Лондона, Берлина, Њујорка, Москве, Санкт Петербурга…); • Опише начин живот у српским градовима у XIX и XX веку (на примеру Београда, Новог Сада, Ниша, Крагујевца...); • Опише начин живот у српским селима у XIX и XX веку; • Уочи сличности и разлике у начину живота у српским градовима и селима у XIX и XX веку; • Разуме значај и последице развоја модерних градова; образложи најважније узроке и последице миграција село–град; • Уочи разлике у начину становања између села и града кроз историју; • Уочи разлике у начину становања између припадника различитих друштвених слојева кроз историју.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеници; • Стручна литература; • историјски атлас; • видео материјали.	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Култура одевања и исхране некад и сад**	• Проширивање знања о променама у начину одевања и исхрани кроз историју; • Уочавање промена у начину одевања код Срба кроз историју; • Уочавање улоге различитих културних утицаја на начин одевања и исхрану код Срба кроз историју.	**10**	/	3	7	/	/	/

		Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
		Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја културе одевања од антике до савременог доба; • Идентификује основна обележја културе одевања код Срба кроз историју; • Наведе и упореди разлике у начину одевања између села и града кроз историју; • Наведе и упореди разлике у начину одевања између припадника различитих друштвених група кроз историју;	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	Октобар
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеници; • стручна литература; • историјски атлас; • видео материјали.	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.	

Бр.	Тема/модул/ област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
3.	**Новац и банке кроз историју**	• Проширивање знања о улози новца и банака у економским системима кроз историју; • Усвајање знања о улози новца и банака у свакодневном животу некад и сад; • Проширивање знања о историји новца и развоју банкарства код Срба.	**10**	/	3	7	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • Уочи основне карактеристике и функције новца од антике до савременог доба; • Изведе закључак о улози и значају банака кроз историју; • Уочи основна обележја историјата српског новца и банака кроз историју;	• Комбиновани • Рад у пару/групни рад • Рад на тексту • Индивидуални	• Монолошко-дијалошка, • Рад на тексту, • Комбинована.	Децембар

		• Примени стечено знање о новцу и банкама у свакодневном животу.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• уџбеник • стручна литература • фломастери,табла,креда • историјски атлас, • видео материјали	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.	

Бр.	**Тема/модул/ област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	**Верски живот и обичаји кроз историју**	• Проширивање знања о веровањима и обичајима у прошлости и садашњости; • Уочавање прожимања веровања и културе кроз историју; • Сагледавање сличности и разлика у веровањима и обичајима некад и сад; • Проширивање знања о веровањима и обичајима код Срба кроз историју.	**10**	/	3	7	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја веровања од праисторије до савременог доба; • Наведе и упореди карактеристике обичаја и веровања у различитим периодима; • Идентификуке сличности и разлике у обичајима различитих верских заједница; • Уочи утицај веровања и обичаја на културно стваралаштво; • Тазуме утицај и повезаност верских институција и верског живота кроз историју.		• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.		• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована; • Демонстративна.		Јануар	

		Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
		• Уџбеници • стручна литература • интернет занимљивости • табла,креда • наставни материјал • историјски атлас.	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
5.	**Образовање и васпитање кроз историју**	• Продубљивање знања о развоју образовања кроз историју; • Уочавање сличности и разлика у образовању и васпитању некад и сад; • Разумевање утицаја привредног развоја на квалитет образовања; • Продубљивање знања о развоју образовања код Срба кроз историју.	**10**	/	3	7	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја образовања и васпитања од антике до савременог доба; • Опише развој система образовања и васпитања кроз историју; • Опише развој система образовања и васпитања код Срба кроз историју; • Упореди карактеристике образовања и васпитања у различитим периодима; • Изведе закључак о значају образовања и	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	фебруар

		васпитања у животу људи; • Препозна међусобну условљеност степена привредног развитка и квалитета образовања.			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • стручна литература • табла, креда • Интернет занимљивости • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
6.	**Комуникације, путовања и туризам некад и сад**	• Уочавање значаја комуникација и њиховог развоја у историји друштва; • Разумевање утицаја комуникација на упознавање и приближавање држава, народа и њихових култура.	**10**	/	3	7	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**	**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • Опише развој комуникација од праисторије до савременог доба; • Наведе и упореди карактеристике комуникације у различитим периодима; • Изведе закључак о значају комуникације у животу људи кроз историју; • Разуме последице развоја модерних комуникација; • Изведе закључак о утицају развоја			• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.		Март	

		комуникација на интеграцију сваке нације и друштва.			

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
7.	**Друштвени и породични живот кроз историју**	• Продубљивање знања о развоју друштвеног и породичног живота кроз историју; • Уочавање сличности и разлика у друштвеном и породичном живота некад и сад; • Проширивање знања о друштвеном и породичном животу код Срба кроз историју.	**5**	/	2	3	/	/	/

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • Идентификује основна обележја друштвеног живота од антике до данас; • Идентификује основна обележја породичног	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	Април

		живота од антике до данас; • Наведе основна обележја друштвеног живота код Срба кроз историју; • Наведе основна обележја породичног живота код Срба кроз историју; • Упореди карактеристике друштвеног и породичног живота у различитим периодима.			

Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**
• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
8.	**Фотографија, филм, радио и телевизија кроз историју**	• Проширивање знања о развоју фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју; • Разумевање утицаја фотографије, филма, радија и телевизије на друштвени, политички и културни живот.	**5**	/	2	3	/	/	/

Исходи	**Облик рада**	**Методе рада**	**Време реализације**

		Ученик ће бити у стању да: • Уочи основна обележја развоја фотографије, филма, радија и телевизије кроз историју; • Изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије у животу појединца и читавог друштва; • Изведе закључак о значају фотографије, филма, радија и телевизије као историјских извора; • Опише развој фотографије, филма, радија и телевизије у Србији; • Разуме последице развоја фотографије, филма, радија и телевизије.	• Фронтални; • Групни; • Индивидуални; • Комбиновани.	• Монолошко-дијалошка; • Рад на тексту; • Комбинована.	Мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• Уџбеник • стручна литература • интернет-информације • слике, цртежи, • табла, креда, фломастери • наставни материјал • историјски атлас	• Српски језик и књижевност; • Географија; • Социологија; • Грађанско васпитање; • Веронаука.	• кроз активности ученика на часу; • домаћи задаци; • презентације ученика; • усмено испитивање знања; • писање есеја.	

<table>
<tr><th rowspan="2">Бр.</th><th rowspan="2">Тема/модул/област</th><th rowspan="2">Циљеви</th><th colspan="7">Фонд/тип часа</th></tr>
<tr><th>број часова у области</th><th>вежбе</th><th>утврђивање</th><th>обрада</th><th>писмени задаци</th><th>практ. наст.</th><th>практ. наст. у блоку</th></tr>
<tr><td rowspan="5">9.</td><td rowspan="5">Грбови и заставе кроз историју</td><td>• Продубљивање знања о развоју грбова и застава и њиховом значају у историји.</td><td>5</td><td>/</td><td>2</td><td>3</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td>Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ученик ће бити у стању да:
• Уочи основна обележја развоја грбова и застава кроз историју;
• Уочи основна обележја развоја грбова и застава код Срба кроз историју;
• Изведе закључак о значају грбова и застава кроз историју;
• Наведе најчешће хералдичке симболе;
• Опише изглед и порекло савременог српског грба и заставе.</td><td colspan="2">• Фронтални;
• Групни;
• Индивидуални;
• Комбиновани.</td><td colspan="2">• Монолошко-дијалошка;
• Рад на тексту;
• Комбинована.</td><td>Јун</td></tr>
<tr><td colspan="2">Наставна средства</td><td colspan="3">Корелација са другим предметом</td><td colspan="3">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="2">• Уџбеник
• стручна литература
• интернет-информације
• слике, цртежи,
• табла, креда, фломастери
• наставни материјал
• историјски атлас</td><td colspan="3">• Српски језик и књижевност;
• Географија;
• Социологија;
• Грађанско васпитање;
• Веронаука.</td><td colspan="3">• кроз активности ученика на часу;
• домаћи задаци;
• презентације ученика;
• усмено испитивање знања;
• писање есеја.</td></tr>
</table>

4.13.6. ЛОГИКА СА ЕТИКОМ –Изборни предмет-Трећи разред

Образовни профил:	**ФИНАНСИЈСКО-РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР**
Наставни предмет:	**Логика са етиком (изборни општеобразовни предмет)**
Недељни фонд часова:	**2**
Годишњи фонд часова:	**70 или 64**
Разред:	**трећи или четврти (бира се једном у току школаовању у трећем или четвртом разреду)**
Циљеви предмета:	Стицање основних знања о логици и етици и схватање значаја тих знања за јасно размишљање и развој личности; Упознавање са елементима и законима логике и разумевање улоге коју логика има у науци и свакодневном животу; Разумевање појмова који се јављају у етичким расправама и развијање сензибилитета за етичка питања савременог друштва; Оспособљавање ученика за самостално, критичко размишљање и формирање ставова о друштвеним проблемима.

ТЕМА	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
Увод у логику	Увођење ученика у предмет логике	препозна да и сам већ користи логику као и граматику разликује мишљење од маште, надања, опажања и наводи примере из свакодневног живота искаже дефиницију логике, разуме и опише у чему се састоји формални карактер логике разликује принципе мишљења, наведе примере за основне логичке принципе и симболички их приказује	Појам и подела логике. Логика као наука о форми мишљења Основни логички принципи (идентитет, непротивуречност и и искључење трећег)	На почетку теме ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања. **Облици наставе** Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: **теоријска настава (50 или 47 часова)** **обрада и провера знања (20 или 17 часова)** **Место реализације наставе** Теоријска настава и радионице се реализују у учионици **Препоруке за реализацију наставе** Дијалог са ученицима, самостални рад, организовање
Формална логика: појам суд закључак	Развој сазнања о појму и односима међу појмовима Упознавање ученика са структуром суда, врстама судова и односима између судова Оспособљавање ученика за логичко закључивање	увиди разлику између појма, термина, опажаја, предмета, представе разликује обим и садржај појма, увиђа однос између обима и садржаја, наводи пример за обим и садржај и дефинише обим и садржај појма препознаје и именује појмове, набраја их, уочава разлику између појединачних и општих појмова препознаје односе међу појмовиима и именује их (субординација, координација, контрарност) и графички приказује односе међу појмовима	Разлика између појма, ствари и представе, Врсте појмова Обим и садржај појма Односи међу појмовима Дефиниција и деоба Суд и врсте судова Истиносна вредност сложених судова (негација, конјукција, дисјункција, импликација и	

		наведе делове дефиниције даје примере дефиниције из своје струке разликује прешироку и преуску дефиницију разликује чланове деобе од принципа деобе увиђа значај принципа деобе самостално изводи једну деобу разликује субјекат и предикат суда и увиђа значај копуле за квалитет суда препознаје форму сложеног суда, разликује и именује логичке везнике (негација, конјукција, дисјункција, импликација и еквиваленција) и наводи примере разликује квантитет и квалитет суда, препознаје форму a,e,i,o суда и наводи примере именује односе међу судовима препознаје индуктивно, дедуктивно и закључивање по аналогији на примерима из свакодневног живота увиђа да и сам користи наведене форме закључивања, именује их и разликује демонстрира конверзију и обверзију на примерима наведе и објасни четири фигуре силогизма изводи задате модусе силогизма излаже примере за хипотетички и дисјунктивни силогизам повезује форме закључивања у облику доказа	еквиваленција) Комбинована подела судова, расподељеност појма Односи међу судовима (логички квадрат) Врсте закључивања Непосредно закључивање – конверзија, обверзија, логички квадрат Посредно закључивање – индукција, аналогија и дедукција Фигуре категоричког силогизма, модуси категоричког силогизма Хипотетички и дисјунктивни силогизам Доказ Примери индуктивног и дедуктивног закључивања у наукама.	дебате Користити актуелне примере из штампе и других медија Користити актуелне примере везане за струку ученика **<u>Оцењивање</u>** Вредновање остварености исхода вршити кроз: Опажања наставника - праћење рада на часу Питања - одговори **<u>Оквирни број часова по темама</u>** 1 (3 часа) 2 (8+ 8+11 часова) 3 (6 часова) 4 (4 часова) 5 (14 часова) 6 (16 часова)
Логичке грешке	Оспособљавање ученика за уочавање грешака у аргументацији, закључивању и доказивању	разликује случајне од намерних логичких грешака примењује форме закључка и доказа препознаје и именује логичке грешке: увођење четвртог појма у силогизам, нерасподељен појам, замена теза, argumentum ad hominem, post hoc ergo propter hoc.	Паралогизми и софизми Грешке у закључку Грешке у доказу Грешке у аргументацији	

Појам и значај етике	Развој сазнања о појму и предмету етике, значају моралних норми за живот појединца у друштву	набраја правила (норме) из различитих сфера живота издваја правила која слободно прихватамо и разликује их од оних која имају спољашње порекло дефинише предмет етике	Настанак и предмет етике Појам норме и појам морала Разлика између обичајних, правних и етичких норми	
Лични идентитет, слобода и одговорност	Развој сазнања о идентитету, формирању идентитета и о флуидности идентитета преко социјалних улога Развој способности идентификовања разликовања појмова пол и род и утицај културе на формирање појмова пола и рода (разлике у културама) Формирање става о улози медија у креирању идентитета	набраја како се све манифестује лични идентитет разликује утицаје који формирају лични идентитет (разликује род и пол) увиђа колика је моћ визуелног идентитета препознаје утицај медија на креирање визуелног идентитета уочава разлику између модних и етичких императива супротставља медијски наметнуте животне идеале и етичке вредности	Улога визуелног идентитета у формирању личног идентитета - међусобни утицаји Појмови пола и рода Утицај медија на релативизацију етичких вредности Естетски и етички идеал Тело и интервенције на телу Сајбер идентитет, морал и слобода избора	
Основне етичке норме и вредности	Упознавање ученика са основним етичким нормама и вредностима и развијање личног вредносног система	препознаје важније људске вредности разликује слободне од самовољних и наметнутих поступака схвата постојање слободе избора као услова моралног поступања разуме везу између избора и одговорности упоређује одговорне и неодговорне поступке може да расправља о томе да ли је извор морала у нама или изван нас (аутономна и хетерономна етика) увиђа разлику имеђу основних етичких праваца	Пријатељство Верност Породица Љубав Морално добро Донација органа Сурогат мајка Клонирање	

4.13.7. НАЦИОНАЛНА ЕКОНОМИЈА – Изборни предмет - Четврти разред

Образовни профил	Финансијско-рачуноводствени техничар
Предмет	Национална економија - изборни
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Привредни развој**	• Оспособљавање ученика за стицање знања о привредном развоју • Упознавање ученика са економским показатељима привредног развоја	18	/	4	14	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише националну економију • објасни предмет изучавања националне економије • дискутује о националној економији као примењеној макроекономској дисциплини • разликује привредни раст и развој • објасни концепт одрживог развоја • класификује факторе привредног развоја • утврди факторе привредног развоја • наведе индикаторе привредног развоја • разликује основне економске показатеље • објасни појам „Бруто домаћи производ (БДП)“ • дефинише бруто национални доходак и бруто национални расположиви доходак • наведе остале економске показатеље		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• септембар • октобар • новембар	

		• наведе структуру БДП-а у тросекторском моделу • дефинише економски састав становништва као економски показатељ • дефинише обим и структуру робне размене с иностранством као економски показатељ • укаже на значај степена запослености као економског показатеља • опише остале показатеље привредног развоја • објасни индекс људског развоја						
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови			• Принципи економије • Пословна економија		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	
Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
2.	**Привредни систем и економска политика**	• Оспособљавање ученика за повезивање привредног система и економске политике	12	/	3	9	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**	**Време реализације**
		Ученик ће бити у стању да: • објасни појам привредног система • наведе елементе привредног система • објасни институције и организације као елементе привредног система • утврди међузависност привредног система и економске политике • наведе кључне макроекономске циљеве • разликује врсте економске политике			• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава	• новембар • децембар

		• утврди међузависност привредног система и промена у привредном систему • дефинише појам „транзиција“ • објасни реформу привредног система у транзиционом периоду						
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови			• Принципи економије • Јавне финансије • Пословна економија		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	
Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
3.	**Интеграција светске привреде**	• Упознавање ученика са облицима, разлозима и ефектима интеграција светске привреде	12	/	3	9	/	/	/
		Исходи			**Облик рада**		**Методе рада**	**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • дефинише економске интеграције • утврди разлоге економских интеграција • наведе потенцијалне (могуће) ефекте економских интеграција • истражи шансе глобализације • идентификује ризике глобализације • дефинише СТО • наведе функције СТО • направи преглед међународних финансијских организација • објасни улогу међународних финансијских организација			• фронтални • групни		• монолошко-дијалошка • дијалошка • дискусија	• децембар • јануар • фебруар	

		• наведе регионална партнерства • објасни најсложенији облик интеграције – Европску унију						
		Наставна средства			**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу • радни листови			• Принципи економије		• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	
Бр.	**Тема/модул/област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**					
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
4.	**Одржив развој Републике Србије**	• Оспособљавање ученика за стицање знања о одрживом развоју Републике Србије • Развијање способности повезивања добијених знања са осталим стручним предметима	20	/	5	15	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		Ученик ће бити у стању да: • наведе карактеристике привредног развоја Републике Србије у XXI веку • успостави везу између историјског наслеђа и привредног развоја • анализира индикаторе макроекономских кретања у периоду 2000-2020 • наведе структуру извора БДП-а у периоду 2000-2020 • анализира спољнотрговинске и финансијске токове у периоду 2000-2020 • објасни предности, слабости, шансе и претње за одржив развој Републике Србије • наведе стубове одрживог развоја		• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални		• монолошко дијалошка • дијалошка • рад на тексту • активна настава		• март • април • мај	

		• објасни одржив развој привреде • објасни одржив развој друштва • доведе у везу одржив развој и заштиту животне средине (рационално располагање природним ресурсима) • истражи повезаност изабраних економских политика и одрживог развоја економије • објасни нужност (потребу) реструктурирања привреде Републике Србије • објасни нужност (потребу) реиндустрализације • наведе потенцијале за развој пољопривреде • доведе у везу значај инфраструктурних приоритета (енергетика и саобраћај) и одрживог развоја економије • утврди значај образовања за одржив економски развој • доведе у везу информационе технологије, економију знања и одрживи економски развој • успостави узајамни однос између научно-технолошке политике и одрживог развоја економије • наведе друштвене услове одрживог развоја • анализира популациону политику као услов одрживог развоја • повеже социјалну сигурност и смањење сиромаштва са друштвеним условима одрживог развоја • објасни спровођење стратегије одрживог развоја			
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • радни листови	• Принципи економије • Јавне финансије • Статистика	• праћење остварености исхода • усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања • презентација	

Национална економија - изборни- Допунска настава

Бр.	Тема/модул/област	Циљеви	Фонд/тип часа						
			број часова у области	вежбе	утврђивање	обрада	писмени задаци	практ. наст.	практ. наст. у блоку
	Допунска настава	• Превазилажење потешкоћа у савладавању делова наставног предмета • Унапређење постигнућа ученика у одређеним наставним областима	35						

Исходи	Облик рада	Методе рада	Време реализације
Ученик ће бити у стању да: • дефинише кључне појмове • решава задатке • повеже одговарајућу теорију и практичне задатке • примени стечено знање у конкретним ситуацијама	• индивидуални • рад у пару • групни	• монолошка • дијалошка • рад на тексту	• током школске године

Наставна средства	Корелација са другим предметом	Праћење и оцењивање
• Штампани задаци • Уџбеник	• Принципи економије • Пословна економија	• усмено излагање • активност на часу • тест

4.13.8. МАРКЕТИНГ – Изборни предмет - Четврти разред

Образовни профил	Финансијско - рачуноводствени техничар
Предмет	Маркетинг
Разред	четврти
Годишњи фонд часова	62
Недељни фонд часова	2
Литература	

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**
1.	**Основи маркетинга**	• Стицање знања о маркетингу и маркетинг активностима	12	/	4	8	/	/	/
		Исходи		**Облик рада**		**Методе рада**		**Време реализације**	
		• дефинише појам и улогу маркетинга • објасни интегралност и динамичност маркетинга • уочи нужност примене маркетинга • наведе врсте маркетинг активности • објасни значај планирања и организовања маркетинг активности		• фронтални • индивидуални • рад у пару • групни		• монолошко-дијалошки • дијалошка • активна настава		• септембар • октобар	
		Наставна средства		**Корелација са другим предметом**		**Праћење и оцењивање**			
		• текстуална средства • шеме		• Пословна економија • Предузетништво		• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања			

Бр.	**Тема/модул /област**	**Циљеви**	**Фонд/тип часа**						
			број часова у области	**вежбе**	**утврђивање**	**обрада**	**писмени задаци**	**практ. наст.**	**практ. наст. у блоку**

<table>
<tr><td rowspan="6">2.</td><td rowspan="6">Тржиште и маркетинг истраживања</td><td colspan="2">• Стицање знања о маркетиншким истраживањима
• Развијање способности и овладавање вештинама маркетиншких истраживања</td><td>18</td><td>/</td><td>6</td><td>12</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3">• објасни функције тржишта
• разликује врсте тржишта
• уочи значај конкуренције
• дефинише појам маркетинг истраживања
• разликује циљеве истраживања
• објасни изворе истраживања
• разуме значај и сврху истраживања
• разликује методе истраживања
• објасни методе прикупљања података
• објасни начине обраде прикупљених података
• објасни улогу МИС-а
• уочи нужност примене SWOT анализе</td><td colspan="2">• фронтални
• групни
• рад у пару
• индивидуални</td><td colspan="2">• монолошко дијалошка
• дијалошка
• активна настава</td><td colspan="2">• октобар
• новембар
• децембар</td></tr>
<tr><td colspan="3">Наставна средства</td><td colspan="2">Корелација са другим предметом</td><td colspan="4">Праћење и оцењивање</td></tr>
<tr><td colspan="3">• текстуална наставна средства
• шеме
• примери за вежбу</td><td colspan="2">• Пословна економија
• Принципи економије
• Предузетништво</td><td colspan="4">• праћење остварености исхода
• усмено излагање
• активност на часу
• домаћи задаци
• тест знања</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Бр.</td><td rowspan="2">Тема/модул /област</td><td rowspan="2">Циљеви</td><td colspan="8">Фонд/тип часа</td></tr>
<tr><td>број часова у области</td><td>вежбе</td><td>утврђивање</td><td>обрада</td><td>писмени задаци</td><td>практ. наст.</td><td>практ. наст. у блоку</td></tr>
<tr><td rowspan="3">3.</td><td rowspan="3">Инструменти маркетинга</td><td colspan="2">• Стицање знања о основним инструментима маркетинга</td><td>32</td><td>/</td><td>10</td><td>22</td><td>/</td><td>/</td><td>/</td></tr>
<tr><td colspan="3">Исходи</td><td colspan="2">Облик рада</td><td colspan="2">Методе рада</td><td colspan="2">Време реализације</td></tr>
<tr><td colspan="3"></td><td colspan="2"></td><td colspan="4"></td></tr>
</table>

		• дефинише појам маркетинг микса • опише производ као инструмент маркетинга • објасни асортиман и врсте асортимана производа • објасни процес прихватања новог производа • разликује начине позиционирања производа на тржишту • дефинише појам и улогу цене као инструмента маркетинга • објасни маркетинг стратегије наступа на тржишту • презентује облике промоције • разуме мотиве тражње и куповине и понашање потрошача • објасни врсте, циљеве и планирање економске пропаганде • опише креирање пропагандне поруке • објасни критеријуме за избор медија • идентификује средства економске пропаганде • објасни како се мере ефекти економске пропаганде	• фронтални • групни • рад у пару • индивидуални	• монолошко-дијалошка • дијалошка • активна настава	• јануар • фебруар • март • април • мај
		Наставна средства	**Корелација са другим предметом**	**Праћење и оцењивање**	
		• текстуална средства • шеме • примери за вежбу	• Пословна економија • Принципи економије • Предузетништво	• усмено излагање • активност на часу • домаћи задаци • тест знања	